

Lumina Învierii

Lucrările simpozionului „Lumina Învierii”

**PUBLICAȚIE ANUALĂ A
GRĂDINIȚEI NR. 191, SECTOR 3, BUCUREȘTI**

NR. 4/ 2025

**ISSN 3120-0133
ISSN-L 3120-0133**

**Lucrările simpozionului „Lumina Învierii”. Publicație
anuală a Grădiniței Nr. 191, Sector 3, București**

Comitetul de redacție:

Coordonatori:

Rodica Dumitrache

Nicoleta Albișoru

ISSN 3120-0133

ISSN-L 3120-0133

Adresa redacției

Adresa Str. Cozla, Nr. 1 Tel: 0213403046, e-mail gradinita.191@s3.ismb.ro

Articolele se trimit la adresa de e-mail proiectedu191@gmail.com

CUPRINS

1.	ALBIȘORU NICOLETA , Grădinița Nr.191, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚIILE ȘI OBICEIURILE DE PAȘTE</i> ”	6
2.	ATES NADEA , Grădinița P.N.Nr.12, Arad, „ <i>MIRACOLUL ÎNVIERII</i> ”	7
3.	ATES NADEA , Grădinița P.N.Nr.12, Arad, „ <i>PAȘTELE-O POVESTE PE ÎNȚELESUL COPIILOR</i> ”	8
4.	BARBU LAURA , Grădinița Nr.191, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE</i> ”	9
5.	BIȚOIU ROZE-MARIE , Grădinița Nr. 38, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE</i> ”	10
6.	BUȚȘA CAMELIA ELENA/RADU MIRELA GEANINA , Școala Gimnazială Nr 28, Galați, „ <i>PAȘTELE, TRADIȚII ȘI SEMNIFICAȚII</i> ”	11
7.	CIOBANU LOREDANA , Grădinița Nr.191, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE</i> ”	14
8.	CIOBANU NICOLETA ILEANA , Grădinița Strop de Rouă, Sector 4, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE</i> ”	15
9.	COJOCARU GINA , Grădinița nr. 69, Sector 3, București, „ <i>OBICEIURI ȘI TRADIȚII PASCALE</i> ”	16
10.	COLAC ANA MARIA , G.P.P. Nr. 1 Corabia, Olt, „ <i>OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE PAȘTE DIN LOCALITĂȚILE OBĂRȘIA ȘI VIȘINA, JUDEȚUL OLT</i> ”	17
11.	DIMA ROXANA-MIHAELA , Grădinița P.N. Nr.1, Balș, „ <i>OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE PAȘTE</i> ”	19
12.	DRAGNEA CLAUDIA-MIHAELA , Grădinița „Castel”, Sector 2, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE</i> ”	20
13.	DUMITRACHE RODICA , Grădinița Nr.191, Sector 3, București, „ <i>LUMINA ÎNVIERII – IMPORTANȚA SĂRBĂTORII PENTRU CREȘTINI, TRADIȚII ȘI OBICEIURI</i> ”	21
14.	ENACHE LORENA , G.P.N.Nr.1, Balș, Olt, „ <i>LUMINA ÎNVIERII – OBICEIURI PASCALE</i> ”	22
15.	FILIMON COSTINELA-ERICA , Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă “Dumitru Ciumăgeanu” Timișoara, „ <i>SĂRBĂTOAREA FLORIILOR - OBICEIURI ȘI TRADIȚII POPULARE</i> ”	24
16.	FLOREA RODICA GEORGIANA , Școala Gimnazială „Mihai Viteazul”, Brăila, <i>PROIECT TEMATIC „PAȘTELE LA ROMÂNI / OBICEIURII ȘI TRADIȚII</i> ”	25
17.	GHEORGHE ROXANA , Grădinița Nr.191, Sector 3, București, „ <i>DEZVOLTAREA SENTIMENTELOR RELIGIOASE LA COPII</i> ”	28
18.	GHEORGHIULESCU EMANUELA , Grădinița Nr.191, Sector 3, București, „ <i>OBICEIURILE DE PAȘTE ÎN BUCOVINA</i> ”	29
19.	GHIMIȘ GIORGIANA GABRIELA , Grădinița Nr. 68, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE</i> ”	31
20.	GHITĂ MAGDALENA NINETA , Grădinița Nr 231, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE</i> ”	32
21.	HĂIDĂUȚU MARIA , Școala Gimnazială Nr.24, Structură Grădinița P.P.Nr.27 Timișoara, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE DE ALTĂDATĂ ȘI DE AZI</i> ”	33
22.	HĂȚIEGAN IOANA MARIA , Colegiul Național „Diaconovici Tietz”, Reșița, „ <i>PAȘTELE: SIMBOL AL ÎNVIERII, SPERANȚEI ȘI REÎNNOIRII SPIRITUALE</i> ”	34
23.	IANCU MARIA ELENA , Grădinița Nr.191, Sector 3, București, „ <i>PAȘTELE – SĂRBĂTOAREA LUMINII ȘI A RENĂȘTERII</i> ”	37

24. ICHIM EMILIA , Grădinița Nr.191, Sector 3, București, „ <i>LUMINA ÎNVIERII</i> ”	38
25. IFTODI MARIAN LIVIU , Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” Dumbrăvița, Județul Botoșani, „ <i>ÎNVIEREA DOMNULUI – ABORDARE TEOLOGICĂ</i> ”	39
26. ILIE MIRELA , Grădinița Nr.69, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE – PUNTE ÎNTRE GENERAȚII ȘI MIJLOC DE EDUCAȚIE TIMPURIE</i> ”	41
27. INDREI NICOLETA , Școala Gimnazială Nr.24, Timișoara, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE</i> ”	42
28. JOIȚA DIANA-ELISABETA , Grădinița Nr.191, Sector 3, București, „ <i>SIMBOLISTICA ÎNVIERII ÎN RELIGIA CREȘTIN ORTODOXĂ</i> ”	44
29. LĂSCUZEANU EMILIA EMINE , Școala Gimnazială ”Federico Garcia Lorca”, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE LA ROMÂNII DIN DIASPORA</i> ”	44
30. LIMBĂȘAN ILONA , Grădinița Nr.38, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE</i> ”	46
31. MANOILĂ CLARA-ANA-MARIA , Grădinița Nr. 239, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚIILE PASCALE LA SAT VS. ORAȘ – CUM S-AU PĂSTRAT OBICEIURILE ÎN MEDIUL RURAL COMPARATIV CU CEL URBAN</i> ”	47
32. MĂCĂNEAȚĂ IULIA GABRIELA , Grădinița “Brândușa”, Sector 3, București, „ <i>FORMAREA ATITUDINII PRESCOLARILOR ÎN SPIRITUL VALORILOR MORALE</i> ”	49
33. MĂCIUCĂ SORINA- IULIANA , Grădinița Nr.191, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE ÎN JUDEȚUL BUZĂU</i> ”	52
34. MEZEI VIOLETA ANDRADA , Școala Gimnazială Nr.24, Structură Grădinița P.P.27, Timișoara, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE</i> ”	53
35. MITEA ANA-MARIA/ SĂVESCU DANIELA , Grădinița Nr. 154, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE</i> ”	54
36. MITRACHE ANA GABRIELA , Grădinița Nr.191, Sector 3, București, „ <i>SĂRBĂTORILE PASCALE ȘI DORINȚA DE GENEROZITATE PRINTRE OAMENI</i> ”	56
37. MÎNZĂȚIANU NICOLETA/RUSU ALINA ELENA , Grădinița cu Program Prelungit Nr. 15, Vaslui, „ <i>OUL ROȘU</i> ”	57
38. MÎȚ ADRIANA MIHAELA , Grădinița P.P.Piticot, Arad, „ <i>IMPORTANȚA PAȘTELUI ÎN CULTURA ȘI SPIRITUALITATEA ROMÂNEASCĂ</i> ”	58
39. MOCOȘAN IULIAN EMILIAN , Liceul Tehnic Elie Radu, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII, OBICEIURI ȘI SUPERSTIȚII ROMÂNEȘTI DE PAȘTE</i> ”	59
40. MOLDOVEANU ELENA-MANUELA/ BUNGEȚEANU IRINA-PAULA , Grădinița Nr. 185, sector 5, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI ROMÂNEȘTI DE PAȘTE</i> ”	62
41. MUȘAT FLORENTINA , Grădinița Nr. 42, Sector 1, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE</i> ”	64
42. MUȘAT MELANIA , Grădinița Nr.240, Sector 3, București, „ <i>LUMINA ÎNVIERII DOMNULUI</i> ”	65
43. MUȘCELEANU NICOLETA , Grădinița „Brândușa”, Sector 3, București, „ <i>SEMNIFICAȚIA PAȘTELUI LA ROMÂNI</i> ”	67
44. MUȘUROI GINA MĂDĂLINA , Școala Gimnazială Mihai Eminescu-Corabia, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE</i> ”	68
45. NAE IOANA ADRIANA , Grădinița Nr.2, structura a Grădiniței Nr.1, Otopeni, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE LA ROMÂNI ȘI ÎN LUME</i> ”	69
46. NISTOR ROXANA , Grădinița Nr.191, Sector 3, București, „ <i>VINEREA MARE</i> ”	70

47. OLAH IONELA COSMINA , Școala Gimnazială „I.D. Sîrbu”, Petrila, „ <i>TRADIȚII PASCALE ÎN LUME</i> ”	72
48. OPREA ANDREEA , Școala Gimnazială ”Emil Atanasiu” Garoafa, Vrancea, „ <i>SĂRBĂTORILE PASCALE</i> ”	73
49. OPREA OANA LUIZA , Școala Gimnazială „Radu Stanian”, Ploiești, „ <i>TRADIȚII DE PAȘTE ÎN ROMÂNIA</i> ”	74
50. PALCU FLORENTINA , Grădinița P.N.Nădab, „ <i>OBICEIURI PASCALE DIN CRIȘANA</i> ”	76
51. PARGA SILVIA , Școala Gimnazială Nr.31, Sector 2, București, „ <i>CREDINȚĂ ȘI BUCURIE</i> ”	77
52. PARVANA SILVIA/ PARVANA GABRIEL , Școala Gimnazială Nr 28 Galați/ Liceul Tehnologic „Simion Mehedinți” Galați, <i>PROIECT EDUCATIV „TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE</i> ”	78
53. PĂTRU GIORGIANA , Grădinița Nr. 191, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE</i> ”	80
54. PEPELEA ANDREEA , Grădinița „Strop de Rouă”, Sector 4, București, „ <i>TRADIȚII, OBICEIURI ȘI SUPERSTIȚII DE PAȘTE</i> ”	81
55. PETRINI SIMONA GABRIELA , Grădinița Nr.38, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE</i> ”	84
56. POPESCU ADRIANA GEORGIANA/ CERBU CARMEN , Grădinița Nr. 185, Sector 5, București, „ <i>ÎNĂLȚAREA DOMNULUI</i> ”	85
57. RADU ELENA-FLORENTINA , Grădinița „Brândușa”, Sector 3, București, „ <i>EDUCAREA PREȘCOLARILOR ÎN SPIRITUL VALORILOR MORALE CREȘTINE</i> ”	87
58. SAMSON MĂDĂLINA , Școala Gimnazială Veniamin Costachi, Sinești, Iași, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE DIN COMUNA NATALĂ</i> ”	89
59. SÂRBU LILIANA , Grădinița P.N.Nădab, jud. Arad, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE ÎN CULTURA ROMÂNEASCĂ</i> ”	90
60. STAN FLORENTINA , Grădinița Nr. 68, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE ÎN ROMÂNIA</i> ”	92
61. STĂNICĂ VASILICA , Grădinița Nr. 191, Sector 3, București, „ <i>PAȘTELE – SĂRBĂTOAREA LUMINII ÎN OCHII COPIILOR</i> ”	93
62. STOICESCU ALEXANDRA , Grădinița Nr. 191, Sector 3, București, „ <i>CELE MAI CUNOSCUTE OBICEIURI DE PAȘTE</i> ”	94
63. STOICUȚ ALEXANDRA MARIA , Grădinița Nr. 3, Sector 3, București, „ <i>OBICEIURI ȘI TRADIȚII PASCALE</i> ”	96
64. ȘERBAN SPERANȚA , Grădinița Nr. 240, Sector 3, București, „ <i>SĂRBĂTORILE PASCALE LA ROMÂNI</i> ”	97
65. ȘTEFAN CORNELIA ELENA , Grădinița Nr. 24, Sector 3, București, „ <i>VALORIFICAREA ACTIVITĂȚILOR PREȘCOLARE ÎN CONSERVAREA TRADIȚIEI SĂRBĂTORILOR PASCALE LA ROMÂNI</i> ”	99
66. ȘTEFANESCU GEORGIANA , Grădinița Nr.2 (structura a Gr.nr.1), Otopeni, „ <i>ÎNCONDEIEREA OUĂLELOR LA ROMANI ȘI GRĂDINIȚA</i> ”	100
67. ȘTIRBAN ALINA CRISTIANA , Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Corabia, Olt, „ <i>TRADIȚII SI OBICEIURI PASCALE</i> ”	101
68. ȘULĂ SORINA-ANDREEA , Grădinița Nr.42, Sector 1, București, „ <i>TRADIȚII DE PAȘTE</i> ”	103
69. TODOR ANA-ZORIȚA , Grădinița cu Program Prelungit „Palatul Fermecat” Reșița, „ <i>SERBAREA DE PAȘTI</i> ”	104

70. UNGUREAN LOREDANA , Școala Gimnazială Nr.27 Timișoara, Jud. Timiș, „ <i>OBICEIURI SI TRADITII DE PAȘTE PE ÎNȚELESUL COPIILOR</i> ”	107
71. VASILACHE CRISTINA IRINA , Grădinița Nr. 191, Sector 3, București, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE</i> ”	108
72. VOICU NORA DANIELA , Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Brăila, „ <i>SEMNIFICAȚIA PAȘTELUI PE ÎNȚELESUL COPIILOR</i> ”	110
73. VRĂJITORU ALEXANDRA-ȘTEFANIA , Grădinița Nr. 191, Sector 3, București, „ <i>BOBONILĂ ȘI COMOARA DE PAȘTE</i> ” <i>O aventură cu Prințesa Maia și cățelușa Luna</i>	112
74. ZAMFIR MARIANA , Grădinița Nr.185, Secor 3, Bucuresti, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTI</i> ”	112
75. ZANFIR FLORI-GEORGIANA , Gpp „Perluțele Mării”, Constanța, „ <i>TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE ÎN DOBROGEA</i> ”	114
76. ZĂRNĂ ANDREEA , Grădinița Nr.191, Sector 3, București, „ <i>LUMINA ÎNVIERII – OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE PAȘTE ÎN ROMÂNIA</i> ”	115

TRADIȚIILE ȘI OBICEIURILE DE PAȘTE

Profesor educație timpurie ALBIȘORU NICOLETA
Grădinița Nr.191, Sector 3, București

Paștele este una dintre cele mai importante și îndrăgite sărbători creștine, celebrată cu evlavie, bucurie și speranță de către credincioșii din întreaga lume. În România, această sărbătoare are o semnificație aparte, fiind marcată de numeroase tradiții și obiceiuri care îmbină latura religioasă cu elemente din cultura populară. De-a lungul timpului, românii au păstrat cu grijă aceste obiceiuri, transmitându-le din generație în generație, ca parte a identității și spiritualității naționale.

Sărbătoarea Paștelui este precedată de Postul Mare, o perioadă de 40 de zile de curățenie sufletească și trupească. În această perioadă, credincioșii își îndreaptă atenția spre rugăciune, smerenie și fapte bune, renunțând la alimentele de origine animală și încercând să își întărească legătura cu Dumnezeu. În satele românești, postul este respectat cu strictețe, iar pregătirile pentru Paște încep încă din Săptămâna Mare, când gospodinele curăță casele, vopsesc ouăle și pregătesc bucate tradiționale.

Unul dintre cele mai cunoscute și îndrăgite simboluri ale Paștelui este oul roșu. Acesta reprezintă sângele lui Iisus Hristos vărsat pe cruce și este considerat un simbol al vieții, al renașterii și al biruinței binelui asupra răului. În Joia Mare sau în Sâmbăta Mare, femeile vopsesc ouăle, folosind metode tradiționale precum fierberea cu foi de ceapă, frunze de plante sau ceară pentru realizarea de modele populare. În unele zone ale țării, ouăle sunt adevărate opere de artă, cu motive geometrice și simboluri religioase atent lucrate.

Un alt obicei specific este ciocnitul ouălor, care are loc în ziua de Paște, după Sfânta Liturghie. Tradiția spune că primul care ciocnește oul trebuie să spună „Hristos a înviat!”, iar celălalt să răspundă „Adevărat a înviat!”. Acest gest simbolizează credința în Învierea Domnului și bucuria împărtășită între oameni în această zi sfântă. În unele regiuni, există chiar mici concursuri de ciocnit ouă, iar oul care rămâne întreg este considerat norocos.

În noaptea de Înviere, credincioșii merg la biserică pentru a participa la slujba de Înviere și pentru a lua Lumina. Cu lumânările aprinse, oamenii cântă împreună „Hristos a înviat din morți” și se întorc acasă cu lumina sfântă, pe care o păstrează pentru a binecuvânta gospodăria. Această noapte este una a păcii, a comuniunii și a bucuriei, fiind considerată un moment în care cerul și pământul se întâlnesc în lumina credinței.

Masa de Paște este un alt element esențial al sărbătorii. După perioada postului, familiile se adună pentru a se bucura împreună de preparatele tradiționale: drob de miel, friptură, ciorbă de miel, ouă roșii, cozonac, pască și alte bunătăți. Masa este și un prilej de reuniune a familiei, de împărtășire a poveștilor și a amintirilor, dar și de recunoștință pentru darurile primite.

În unele zone ale României, există și obiceiuri specifice locale. De exemplu, în Transilvania, în a doua zi de Paște, băieții obișnuiesc să stropească fetele cu parfum sau apă, în semn de noroc și purificare. În Bucovina sau Maramureș, se practică datina numită “mersul cu pasca”, în care tinerii colindă din casă în casă, aducând vestea Învierii și primind în schimb ouă, prăjituri sau băutură.

Tradițiile pascale sunt mai mult decât simple obiceiuri – ele sunt expresia unei spiritualități profunde, a respectului față de credință și a legăturii dintre om și divin. Paștele aduce în sufletele oamenilor speranță, lumină și dorința de a deveni mai buni. Este o sărbătoare care ne adună împreună, care ne amintește de sacrificiul Mântuitorului și de promisiunea unei vieți noi.

În concluzie, tradițiile și obiceiurile de Paște au un rol esențial în păstrarea identității culturale a poporului român. Ele ne oferă prilejul de a reflecta asupra valorilor autentice: credința, familia, iubirea, solidaritatea. Prin respectarea și transmiterea acestor tradiții,

contribuim la păstrarea vie a spiritului românesc și la continuitatea unei moșteniri spirituale neprețuite.

Bibliografie:

1. Iordan, Iorgu – *Tradiții și obiceiuri românești*, Editura Minerva, București, 1981.
2. Pamfile, Tudor – *Paștele. Studiu etnografic*, Editura Polirom, Iași, 2000.
3. Vlăduțescu, Grigorie – *Religia și obiceiurile populare la români*, Editura Științifică, București, 1994.
4. Mușlea, Ion – *Folclorul românesc și tradiția*, Editura pentru Literatură, București, 1968.

MIRACOLUL ÎNVIERII

Prof. ATES NADEA
Grădinița P.N.Nr.12, Arad

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine. În această zi, creștinii sărbătorească Învierea Domnului Iisus Hristos. Se spune că Iisus a murit pe cruce pentru noi, iar după trei zile a înviat. Această minune este motivul pentru care Paștele este o zi atât de specială. Paștele nu are o dată fixă în fiecare an. El se sărbătorește primăvara, după prima lună plină care vine după echinocțiul de primăvară. De obicei, Paștele are loc în lunile aprilie sau mai.

Obiceiuri și Tradiții de Paște

Curățenia de Paște - Înainte de Paște, oamenii fac curățenie generală în casă și în curte. Este un obicei care simbolizează începutul unui nou început, curat și frumos.

Postul Paștelui - Cu 40 de zile înainte de Paște, mulți creștini țin post. Asta înseamnă că nu mănâncă produse de origine animală și se roagă mai mult. Postul este un timp de liniște, rugăciune și apropiere de Dumnezeu.

Înșoșirea ouălor - O tradiție frumoasă de Paște este vopsirea ouălor. Cele mai întâlnite ouă sunt cele roșii, care simbolizează sângele lui Iisus. Oamenii vopsesc și în alte culori, iar unii chiar pictează ouăle cu modele tradiționale.

Ciocnitul ouălor - De Paște, copiii și adulții ciocnesc ouă. Unul spune „Hristos a înviat!”, iar celălalt răspunde „Adevărat a înviat!”. Este un moment plin de bucurie.

Mielul de Paște - În ziua de Paște, multe familii pregătesc mâncăruri tradiționale, cum ar fi friptura de miel, drobul sau pasca (un desert cu brânză dulce). Mielul simbolizează jertfa lui Iisus pentru oameni.

Slujba de Înviere - În noaptea de sâmbătă spre duminică, oamenii merg la biserică cu lumânări. La miezul nopții, preotul vestește: „Hristos a înviat!”, iar credincioșii răspund: „Adevărat a înviat!”. Toți aprind lumânările de la Lumina Sfântă și le duc acasă. Ce putem spune despre miracolul Învierii? Miracolul Învierii este cel mai important moment din sărbătoarea Paștelui. El ne amintește de iubirea lui Dumnezeu față de oameni și de puterea credinței. După ce Iisus Hristos a fost răstignit și a murit pe cruce, trupul Lui a fost pus într-un mormânt. Timp de trei zile, toți cei care L-au iubit au fost triști și speriați. Dar în a treia zi, s-a întâmplat ceva minunat: Iisus a înviat din morți! Această înviere nu este doar o întâmplare, ci un miracol, adică un lucru care nu poate fi explicat de oameni, dar care vine din puterea lui Dumnezeu. Prin Înviere, Iisus ne-a arătat că viața nu se termină odată cu moartea, ci că sufletul este veșnic. Ne-a învățat că trebuie să credem, să iertăm, să iubim și să sperăm chiar și în cele mai grele momente. Pentru creștini, Învierea este simbolul luminii care învinge întunericul,

binelui care învinge răul și vieții care învinge moartea. Este o sărbătoare a bucuriei și a speranței.

Paștele este o sărbătoare a iubirii, a iertării și a bucuriei. Este un prilej pentru familii să se adune, să se roage împreună și să se bucure de tradițiile frumoase transmise din generație în generație. Este o zi care ne amintește să fim mai buni unii cu alții și să ne bucurăm de lucrurile simple.

PAȘTELE-O POVESTE PE ÎNȚELESUL COPIILOR

Prof. ATES NADEA
Grădinița P.N.Nr.12, Arad

A fost odată o familie veselă, care aștepta cu nerăbdare sărbătoarea de Paște. Maria și fratele ei mai mic, Andrei, erau foarte entuziasmați. Paștele era una dintre cele mai frumoase perioade din an pentru ei.

Într-o zi, mama le-a spus:

— Copii, mai e puțin până la Paște. E timpul să ne pregătim casa și sufletul!

— Ce înseamnă să ne pregătim sufletul? a întrebat Andrei, curios.

— Înseamnă să fim mai buni, să iertăm, să ajutăm și să fim aproape de Dumnezeu, a spus mama zâmbind. Așa a început povestea Paștelui în familia lor. În fiecare zi, făceau câte ceva: ștergeau praful, puneau floricele pe masă și ajutau la bucătărie. Dar cel mai mult le-a plăcut ziua în care au vopsit ouăle. Au ales roșu, galben, verde și albastru, iar bunica le-a spus că ouăle roșii sunt cele mai importante, pentru că simbolizează sângele lui Iisus.

— Iisus? Cine e Iisus? a întrebat Andrei.

Atunci bunicul s-a așezat lângă ei și le-a povestit cum Iisus Hristos a murit pe cruce pentru oameni, dar a înviat a treia zi.

— De aceea sărbătorim Paștele, pentru că este ziua Învierii lui Iisus, le-a spus cu blândețe.

Sâmbătă seara, cu toții au mers la biserică. Țineau în mâini lumânări și așteptau cu emoție. La miezul nopții, preotul a spus:

— Hristos a înviat!

— Adevărat a înviat! au răspuns toți în cor, cu bucurie în glas.

Maria și Andrei s-au uitat la lumânările aprinse și au simțit ceva cald în suflet, ca o lumină care îi făcea să zâmbescă fără motiv. A doua zi dimineață, ciocneau ouă, râdeau și gustau din bunătățile pregătite de mama și bunica. Masa era plină de pască, cozonac, ouă roșii și friptură de miel.

— Paștele e minunat! a spus Maria.

— E cea mai frumoasă poveste cu lumină și iubire, a completat Andrei.

Și-au dat seama că Paștele nu e doar despre mâncare sau cadouri, ci despre familie, credință și bucuria de a fi împreună. Aceasta este povestea Paștelui, așa cum o trăiesc copiii cu inimile lor pline de lumină și curiozitate.

Bibliografie:

1. Ion Ghinoiu – *Sărbători și obiceiuri românești*, Editura Elion, București, 2002.
2. Irina Nicolau – *Ghidul sărbătorilor românești*, Editura Humanitas, București, 1998.
3. Simion Florea Marian – *Sărbătorile la români: Paștile*, Editura Polirom, 1994

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE

**Profesor educație timpurie BARBU LAURA,
Grădinița Nr.191, Sector 3, București**

Sărbătoarea Paștelui ocupă un loc central în calendarul creștin și în inima credincioșilor. Ea nu este doar o comemorare a unui eveniment din trecut, ci o reînnoire a credinței, o celebrare a biruinței vieții asupra morții și un prilej de reflecție spirituală. În centrul acestei sărbători se află Lumina Învierii – simbol al speranței, al iubirii divine și al unei noi începuturi.

Lumina Învierii – simbol al biruinței și al credinței

Noaptea de Înviere este unul dintre cele mai emoționante momente ale anului bisericesc. În biserici, la miezul nopții, se sting luminile, simbolizând întunericul morții și al păcatului. Preotul iese din altar cu lumânarea aprinsă și rostește cuvintele: „Veniți de luați Lumină!”. Credincioșii aprind lumânările unii de la alții, iar biserica se umple de lumină, cântând „Hristos a înviat!”

Această lumină nu este una obișnuită. Ea simbolizează lumina adusă de Hristos în lume prin Învierea Sa. Este o lumină care nu arde doar fitilul unei lumânări, ci luminează sufletele, aducând pace, iertare și mântuire. Prin această lumină, credinciosul este chemat să devină și el lumină pentru ceilalți, prin fapte bune și iubire de aproapele.

Importanța religioasă a Paștelui

Paștele este sărbătoarea centrală a credinței creștine. Este momentul în care se împlinește misiunea mântuitoare a lui Hristos: moartea pe cruce și Învierea Sa aduc omenirii speranța vieții veșnice. Fără Înviere, credința creștină nu ar avea temelie. Apostolul Pavel afirmă clar: „Dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința voastră”. Pentru creștini, Paștele este o invitație la înnoirea vieții. Postul Paștelui, care precede această sărbătoare, nu este doar o abținere de la anumite alimente, ci o perioadă de curățare sufletească prin rugăciune, spovedanie și milostenie. Astfel, credinciosul se pregătește pentru a primi cu adevărat Lumina Învierii.

Tradiții pascale românești

România este o țară bogată în tradiții pascale, care reflectă profund respectul și bucuria cu care poporul sărbătorește Învierea Domnului.

Ouăle roșii

Ouăle vopsite, în special cele roșii, sunt un simbol pascal nelipsit. Culoarea roșie reprezintă sângele lui Hristos, iar oul – simbol al vieții și al învierii. Există o legendă populară care spune că Maica Domnului, venind la crucea lui Iisus, a lăsat un coș cu ouă care s-au înroșit de la sângele Fiului ei. De atunci, creștinii vopsesc ouă în fiecare an de Paște.

În unele zone, ouăle sunt încondeiate cu mare migală, fiecare simbol având o semnificație aparte: viața, credința, soarele, crucea sau natura.

Mielul pascal

Mielul pascal este un simbol al lui Hristos, numit în Scripturi „Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii”. În tradiția iudaică, mielul era sacrificat de Paște ca semn de eliberare. În creștinism, Hristos este considerat Mielul sacrificat pentru mântuirea oamenilor. Consumul mielului la masa de Paște amintește de această jertfă supremă.

Pasca și cozonacul

Pasca, un preparat tradițional făcut din aluat dulce și brânză, are forma rotundă, simbolizând perfecțiunea divină, și este adesea ornată cu o cruce. Ea se duce la biserică pentru a fi sfințită în noaptea de Înviere. Cozonacul, nelipsit de pe masa românilor, simbolizează bucuria și împlinirea sufletească.

Valoarea spirituală și socială a sărbătorii

Paștele este și un timp al reconcilierii, al împăcării între oameni. Este un moment în care familiile se reunesc, oamenii își cer iertare unii altora și încearcă să își îndrepte viața. În lumina Învierii, omul este chemat să fie mai bun, mai iertător și mai apropiat de semenii săi.

Este o sărbătoare care unește comunități, care aduce speranță și care ne amintește că binele învinge întotdeauna răul. Prin Înviere, Dumnezeu ne arată că viața este darul suprem și că iubirea nu moare niciodată.

Sărbătoarea Paștelui și Lumina Învierii nu sunt doar elemente ale unei tradiții religioase, ci o chemare profundă la schimbare și la renaștere sufletească. Ele ne reamintesc că în fiecare dintre noi există lumina lui Hristos, care ne îndeamnă la iubire, iertare și speranță. Într-o lume adesea întunecată de suferință, egoism și frică, Paștele ne oferă lumina de care avem nevoie pentru a merge mai departe

Bibliografie:

1. Doxologia.ro – Portal al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei: articole despre Învierea Domnului și obiceiuri pascale: <https://doxologia.ro>
2. Tradiții românești de Paște – Muzeul Țăranului Român, <https://www.muzeultaranuluiroman.ro>
3. Teodor Baconsky – *Ispita binelui. Eseuri despre viața creștină*, Editura Humanitas, București, 2008

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE

Prof. Inv. Preșcolar BIȚOIU ROZE-MARIE
Grădinița Nr. 38, sector 3, București

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători ale creștinismului, celebrând Învierea lui Iisus Hristos. Această perioadă este marcată nu doar de slujbe religioase, ci și de tradiții și obiceiuri specifice, care variază în funcție de regiuni, dar care au un caracter comun în întreaga țară. În România, Paștele este sărbătorit cu multă bucurie și cu diverse obiceiuri care reflectă legătura strânsă dintre credință, familie și natură.

În perioada premergătoare Paștelui, credincioșii se pregătesc prin post, rugăciuni și curățenie. Postul Paștelui, care durează 40 de zile, este un moment de purificare spirituală și fizică. În ultima săptămână din postul mare, numită Săptămâna Patimilor, oamenii se pregătesc pentru marele eveniment al Învierii. De asemenea, casele sunt curățate și decorate, iar gospodăriile sunt pregătite pentru a primi vizite de la familie și prieteni.

În noaptea de sâmbătă spre duminică, are loc slujba de Înviere, un moment solemn, dar și plin de lumină și speranță. Credincioșii merg la biserică, iar preotul rostește cuvintele „Hristos a înviat!”, iar enoriașii răspund cu „Adevărat a înviat!”. Această slujbă este însoțită de aprinderea luminii, iar oamenii iau focul de la biserică și îl duc acasă, pentru a-l păstra în suflete și în case. Lumânările aprinse simbolizează lumina lui Hristos care biruie întunericul.

Unul dintre cele mai cunoscute obiceiuri pascale este vopsirea ouălor. Ouăle roșii simbolizează sângele lui Hristos, iar obiceiul este legat de tradiția învierii. În unele zone ale țării, ouăle sunt vopsite de către femei în ajunul Paștelui, iar copiii sau tinerii le ciocnesc de dimineață, în cadrul unui joc numit „ciocnirea ouălor”. Se spune că oul care nu se sparge aduce noroc pe tot parcursul anului. În anumite regiuni, ouăle sunt vopsite în diferite culori și decorate cu diverse motive tradiționale.

În unele părți ale țării, ouăle roșii sunt folosite într-un obicei numit „învierea ouălor”. Acesta se desfășoară în dimineața zilei de Paște, când oamenii se întâlnesc pentru a ciocni ouăle.

De obicei, fiecare persoană își aduce ouăle vopsite și se confruntă cu ceilalți într-un joc de ciocnit ouă. Se spune că cine rămâne cu oul întreg are noroc.

Un alt obicei este acela de a merge la rude sau prieteni pentru a le face vizite, iar gazda oferă ouă roșii și alte bunătăți tradiționale. În unele părți ale țării, există obiceiul ca tinerii să meargă la casele familiilor și să recite urături sau poezii de Paște.

După slujba de Înviere, în dimineața zilei de Paște, oamenii se adună în familie pentru a împărți masa. Această masă este una deosebit de importantă, iar oaspeții sunt întâmpinați cu ouă roșii, cozonac și mâncare specifică sărbătorii.

Tradițiile și obiceiurile pascale sunt o parte esențială a identității culturale și religioase a românilor. Aceste obiceiuri nu doar că aduc oamenii împreună în spiritul sărbătorii, dar și păstrează vii legăturile cu tradițiile strămoșești. Paștele este o perioadă de bucurie, comuniune și reflecție, iar obiceiurile din această perioadă contribuie la întărirea legăturilor de familie și comunitate, învăluite în sensul sacru al Învierii lui Hristos.

Bibliografie:

1. Constantin, D. (2007). *Tradiții și obiceiuri românești*. Editura Iri.
2. Ionescu, M. (2010). *Folclor religios românesc*. Editura Fundației Culturale România
3. Vasiliu, P. (2015). *Obiceiuri și tradiții de Paște în România*. Editura Didactică și Pedagogică.

PAȘTELE, TRADIȚII ȘI SEMNIFICAȚII

Prof. BUCȘA CAMELIA ELENA
Prof. RADU MIRELA GEANINA
Școala Gimnazială Nr 28, Galați

Învierea Domnului sau sărbătoarea Paștilor este praznicul despre care putem spune că nu are un început, în sensul că el se naște odată cu creștinismul. Împreună cu duminica, sărbătoarea săptămânală a creștinilor, Paștile a fost sărbătorit încă din epoca apostolică. Duminica Învierii, așa cum se înfățișează ea astăzi, este expresia firească a evoluției misterului pascal trăit de vechea Biserică creștină, păstrat și desăvârșit, de-a lungul veacurilor, de Biserica Ortodoxă. „Sărbătoarea Paștilor constituie misterul central și dominant al cultului ortodox, care își aruncă razele peste întregul an liturgic și cult ortodox”, spunea părintele profesor Ene Braniște.

Dacă în centrul istoriei mântuirii se află activitatea răscumpărătoare a Mântuitorului și Jertfa Sa (Patimile, moartea pe Cruce și Învierea din morți), în inima sau centrul anului bisericesc stau Paștile sau sărbătoarea Învierii, precedată de Săptămâna Sfintelor Patimi. Acest fapt face din sărbătoarea Învierii Domnului cea mai mărită, îmbucurătoare și solemnă dintre sărbătorile anului. Duminica Învierii „guvernează întocmirea întregului ciclu mobil de sărbători al anului bisericesc”, amintindu-ne de trecerea noastră de la întuneric la lumină și de la moarte la viață: „Că din moarte la viață și de pe pământ la cer, Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce cântăm cântare de biruință“ (Cântarea 1 din Canonul Paștilor).

Paștele este cea mai importantă sărbătoare anuală creștină. Ea comemorează evenimentul fundamental al creștinismului, Învierea lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, în a treia zi după răstignirea Sa din Vinerea Mare. Data de început a Paștelui marchează începutul anului ecleziastic. Această sărbătoare durează trei zile și începe, conform deciziei Conciliului de la Niceea din anul 325, în duminica de după prima Lună plină după echinocțiul de primăvară. Farmecul deosebit al Sărbătorii Paștelui este dat atât de semnificația spirituală cât și de tradiții

(oul pictat, masa cu mâncăruri tradiționale, slujba de sâmbătă seara cu primirea luminii). Paștele este un moment de pace sufletească, de interiorizare, de împăcare, de bucurie.

Învierea Domnului este cea mai importantă sărbătoare a românilor. Datinile și obiceiurile pascale vorbesc despre diversitatea creațiilor artistice și despre credința puternică în Patimile și Învierea Domnului.

Învierea Domnului este popasul duhovnicesc, în care toți, cu mic cu mare, ne înfructăm din roadele Învierii Mântuitorului Hristos: bucuria, biruința, iertarea, pacea, iubirea.

În urcușul lor spre Învierea Domnului, copiii trăiesc emoția evenimentelor petrecute exprimând-o plastic, sugestiv. Din bogăția cunoașterii și a trăirilor adevărilor biblice, prin har copiii devin creatori de artă. Culoarea, îndemânarea, căldura inimii, limpezimea gândurilor redau fidel – prin intermediul creațiilor copiilor – adevărul transmis peste veacuri: „Hristos a Înviat!”. Este un prilej pentru ei de a se exprima prin desen, pictură, încondeiere de ouă, confecționare de decorațiuni, colaje.

Educarea copiilor în spiritul calităților moral- creștine trebuie să înceapă de timpuriu, o datorie sfântă având-o atât părinții cât și profesorii, aceea de a forma copiilor un ritm de viață spirituală creștină și anumite deprinderi morale și civice, ce le vor fi de folos pe parcursul vieții. ”Baza educației creștine o constituie formarea religioasă...iar religia are o puternică dimensiune moralizatoare. Ea este legea care stă în noi, este morala aplicată la cunoașterea lui Dumnezeu. Dacă religia nu se unește cu moralitatea, ea nu rămâne decât un simplu mod de a solicita pronia cerească. Religia se împlinește doar în acele inimi însuflețite de ideea datoriei morale”.

Dincolo de semnificația religioasă, Paștele e sărbătoarea familiei lărgite. Copiii învață să respecte tradițiile și află că aparțin unui grup, unde fiecare își are locul său Majoritatea sărbătorilor – atât pentru noi, adulții, dar mai ales pentru copiii noștri – constituie repere în timp care ne permit să ne aducem aminte, să ne reunim și să ne cunoaștem mai bine.

Ce iubesc copiii la această sărbătoare?

Toate pregătirile pentru Paște asigură intrarea într-un timp al sărbătorii, ceea ce-i face pe cei mici să fie în al nouălea cer. Iar motivele nu sunt puține. Ei se bucură pentru că se înnoiesc din cap până în picioare, pentru că vor sta cu părinții până târziu în biserică, pentru că imediat după Înviere vor ciocni ouă roșii și se vor înfrupta din cozonaci și pască. Și chiar dacă, de-a lungul anului, tinerii sunt mai puțin prezenți la slujbele religioase, de sărbători și, mai ales de Paște, curtea bisericii devine neîncăpătoare. Frumos îmbrăcați în haine noi, așteaptă emoționați, cu lumânările în mână, să ia lumină. Astfel, amintirea copilului este marcată, în fiecare an, de bucuria de a primi daruri și de a ciocni ouă cu frații și prietenii. Și-apoi, Paștele înseamnă și relaxare. Minivacanțele «de primăvară» înglobează, în general, zilele de Paște. Peste tot, vitrinele magazinelor se ornează cu pușori, coșulețe cu ouă, iepurași, ouă de zahăr și ciocolată etc. Copiii simt o adevărată plăcere, înainte de Paște, să vopsească și să decoreze ouă cât mai frumos, să participe la pregătiri.

Multe și frumoase sunt obiceiurile de Paști păstrate în România, statornicite de veacuri, transmise din generație în generație. Paștele semnifică trecerea de la moarte la înviere și la viața veșnică, viața și moartea, învierea lui Iisus. În toate casele creștinilor se cunoaște apropierea acestei mari sărbători, căci în ajunul ei sunt toate acum curățite și îndreptate, toate sunt unse și văruiate, hainele zvântate și curate, bărbaii bărbierii și spălați, iar femeile lăute și tăcute. Răstignirea și învierea reprezintă eterna legătură dintre moarte și viață, așa cum renaște natura în fiecare primăvară, când se reia ciclul vieții.

Oul, el însuși purtător de viață, devine un simbol al regenerării, al purificării, al veșniciei. Pentru sărbătorile de Paști creștinii vopsească ouă roșii. Originea acestui obicei se pierde în negura vremurilor. Oul este considerat drept simbol universal al nașterii, în cazul religiei creștine este atribuit mai frecvent simbolului renașterii, al nemuririi, făcând parte și din simbolurile reînvierii naturii și vegetației.

Legende creștine leagă simbolul ouălor roșii de patimile lui Iisus. Se spune că atunci când Iisus a fost bătut cu pietre, când acestea l-au atins, s-au transformat în ouă roșii. Și se mai spune că Sfânta Maria, venind să-și vadă Fiul răstignit, a adus niște ouă într-un coș spre a le dărui soldaților ca să-i permită să-și vadă Fiul, dar care s-au înroșit de sângele Mântuitorului, stând sub cruce. Se povestește că, după ce Iisus a fost răstignit, cărturarii și fariseii au făcut un ospăț de bucurie. Unul dintre ei ar fi spus: „Când va învia cocoșul pe care-l mâncăm și ouăle fierte vor deveni roșii, atunci va învia și Iisus”. Nici nu și-a terminat bine vorbele și ouăle s-au și făcut roșii iar cocoșul a început să bată din aripi, stropind pe cei prezenți cu vin pe față. Și de atunci se spune că ouăle se fac roșii iar evreii au rămas cu pistrui pe față.

În tradiția populară românească, se crede că ouăle de Paști sunt purtătoare de puteri miraculoase: ele vindecă boli și protejează animalele din gospodărie. Se spune că atunci când oamenii n-ar mai înroși ouă de Paști lumea se va sfârși. În medicina și cosmetica arhaică a româncelor, cojile de ouă roșii sunt un stimulent al frumuseții și sănătății. La Paști, cine merge la biserică să-și pună cu un ou roșu la sân, ca să fie întotdeauna roșu. În mai multe sate din Moldova, toți membrii familiei se spală pe față cu apă dintr-un vas în care au fost puse dinainte un ban de argint, un ou alb și un ou roșu. Se zice că astfel vom fi curați la suflet ca oul alb, rumeni în obraz precum oul roșu, bogați și sănătoși. Potrivit aceluiași obicei, cel care se spală ultimul din acest vas ia banul și ouăle.

Ouăle roșii de Paști nu pot lipsi de pe mesele creștinilor la această sărbătoare. Ouăle se ciocnesc la masa de Paști, după un anumit ritual: persoana mai în vârstă, de obicei bărbatul, ciocnește capul oului de capul oului ținut în mână de un comesean, în timp ce rostește cunoscuta formulă „Hristos a Înviat!”, la care se răspunde cu: „Adevărat a Înviat!”. În prima zi de Paște, ouăle se ciocnesc cap în cap, în a doua zi se ciocnesc dos cu dos iar în a treia zi se ciocnesc burtă în burtă. Se spune că dacă ai ciocnit un ou cu două gălbenușuri în prima zi de Paște, trebuie începute pregătirile de nuntă. O vorbă veche din bătrâni spune că te vei căsători foarte curând. Tot bătrânii spun că din primul ou ciocnit în ziua de Paște trebuie să mănânce toți membrii familiei, pentru a fi întotdeauna împreună iar cojile să fie aruncate neapărat pe o apă curgătoare. În unele sate moldovenești se spune că cel al cărui ou nu se sparge de Paște va fi sănătos tot anul. Pregătirea bucatelor pentru Paști începe în Săptămâna Mare, fiind respectat un anume ritual. În Joia Mare gospodinele coc pască. Conform tradiției în Moldova se cunosc două feluri de pască: pasca cu brânză și pasca dulce - cozonacul.

Pregătirile pentru Paște oferă părinților ocazia de a face împreună cu copiii activități care să le permită să se pună în valoare în ochii tuturor. Implică-i, așadar, și pe cei mici. Solicită-le ajutorul la bucătărie, pentru mici treburi de rutină, consultă-i când alegi decorațiunile pentru masă, scrieți împreună felicitările și alcătușiți cu ei lista destinatarilor. Va fi mult mai distractiv să lucrați împreună și, pe lângă aceasta, vor căpăta sentimentul de satisfacție după ce și-au terminat treaba și vor avea despre ce povesti prietenilor.

Participând la pregătiri, copiii se pun în valoare.

Paștele este un bun prilej ca familia să se reunească. Copiii sunt fascinați de ritualurile familiale și astfel învață să le respecte. Acest lucru contribuie la stabilitatea relațiilor dintre membrii familiei, fiecare având sentimentul că aparține „clanului”, în care are locul său.

Plecând de la această idee, în cadrul proiectului tematic ”Paștele în familie” am organizat o activitate în care copiii au relizat împreună decorațiuni de Paște, au vopsit oua și au confecționat suporturi pentru ouăle vopsite.

Colaborând frumos cu părinții, aceștia m-au ajutat la dotarea mediului educațional aducând la școală diverse materiale: ouă, capace, lumânări, deșeuri textile, iar eu am îmbogățit centrul tematic cu imagini de pe Internet, cărți de poezii, cărți de colorat, și o planșă ilustrând Paștele, realizată din materiale refolosibile.

În cadrul proiectului tematic „Paștele în familie”, copiii au fost familiarizați cu evenimentele, semnificația lor și mesajul creștin al acestora. Activitățile planificate în acest scop,

porivrit nivelului de înțelegere al copilului, formează în sufletul acestuia impresii, deprinderi de conduită și sentimente cu ajutorul cărora să devină o adevărată persoană deschisă comuniunii cu Dumnezeu și cu semenii.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

Prof. ed. timpurie CIOBANU LOREDANA
Grădinița Nr. 191, Sector 3, București

Paștele reprezintă una dintre cele mai importante sărbători ale creștinătății, celebrată în amintirea Învierii Domnului Iisus Hristos. Această sărbătoare este precedată de o perioadă de post și de pregătire spirituală, în care credincioșii își curăță sufletul și trupul prin rugăciune și renunțarea la anumite bucate. Paștele este nu doar un moment religios de mare importanță, ci și un prilej de reînnoire a tradițiilor și obiceiurilor transmise din generație în generație, care aduc împreună familia și comunitatea.

Obiceiurile din Săptămâna Mare

Pregătirile pentru Paște încep în Săptămâna Mare, cunoscută și ca Săptămâna Patimilor. În Joia Mare, credincioșii merg la biserică pentru a participa la denia celor 12 Evanghelii, iar femeile vopsesc primele ouă roșii, simbol al jertfei lui Hristos. Vinerea Mare este zi de post aspru, când se amintește răstignirea și moartea Domnului. În această zi, credincioșii trec pe sub Sfântul Epitaf, așezat în mijlocul bisericii, ca simbol al îngropării și Învierii.

Noaptea Învierii

Cel mai important moment al sărbătorii este noaptea de Înviere. Credincioșii merg la biserică pentru a lua lumină, simbol al biruinței vieții asupra morții. Preotul vestește cu glas puternic „Hristos a înviat!”, iar credincioșii răspund „Adevărat a înviat!”. Lumânările aprinse sunt duse acasă, pentru a aduce în suflete și locuințe binecuvântare și speranță.

Obiceiuri legate de ouăle roșii

Ouăle vopsite reprezintă cel mai cunoscut simbol pascal. Culoarea roșie amintește de sângele lui Hristos, iar oul, în sine, este simbol al vieții și al renașterii. În multe zone ale țării, există obiceiul „ciocnitului” ouălor. Tradiția spune că primul care ciocnește trebuie să spună „Hristos a înviat!”, iar celălalt răspunde „Adevărat a înviat!”. Se crede că ouăle ciocnite aduc noroc și sănătate.

Masa de Paște

După o perioadă lungă de post, masa de Paște este bogată și plină de bucate tradiționale. Printre preparatele specifice se numără pasca, un cozonac umplut cu brânză dulce și stafide, drobul de miel, friptura de miel și cozonacul. Acestea nu sunt doar mâncăruri festive, ci și simboluri ale jertfei și renașterii. Masa pascală este un moment de reunire a familiei, de bucurie și de recunoștință pentru darurile primite.

Obiceiuri populare de Paște

Pe lângă tradițiile religioase, în satele românești s-au păstrat și obiceiuri populare. În unele regiuni, tinerii merg la colindat în ziua de Paște, vestind Învierea prin cântece specifice. În alte zone, există tradiția ca fetele să pună în apă cu flori un ou roșu, pentru ca apoi să se spele dimineața pe față, spre a fi frumoase și sănătoase tot anul.

Sărbătoarea Paștelui îmbină elementele religioase cu cele populare, oferind o imagine complexă a credinței și a tradițiilor românești. Este un moment de bucurie, de regăsire sufletească și de comuniune cu familia și comunitatea. Prin păstrarea acestor obiceiuri, Paștele rămâne un reper al spiritualității noastre, un simbol al speranței și al reînnoirii.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

Prof. CIOBANU NICOLETA ILEANA
Grădinița Strop de Rouă, Sctor 4, București

Învierea Domnului este cea mai importantă sărbătoare în calendarul creștin, fiind însoțită, în România, de numeroase tradiții și obiceiuri, unele moștenite din generație în generație. Prin și pentru aceste tradiții, unele dintre cele mai frumoase din lume, sărbătoarea Învierii este prilej de reunire a familiei în jurul mesei cu preparate tradiționale, este motiv de bucurie și de optimism.

În noaptea de Înviere, credincioșii obișnuiesc să meargă la biserică, să ia lumină și să cânte Învierea Domnului. Oamenii aduc acasă „lumina” – lumânarea aprinsă direct de la cea aprinsă de părinte în Altar – , unii obișnuiesc să facă o cruce mică pe pragul de sus al ușii gospodăriei sau pe peretele dinspre răsărit, afumându-l cu lumânarea, iar cei mai mulți păstrează lumânarea de la Paște și o aprind peste an, în cazul unor mari necazuri, boli sau în situația unor fenomene meteo extreme.

O credință larg răspândită în România este aceea că cei care pleacă din această lume în ziua de Paști merg direct în rai, porțile acestuia fiind deschise în această zi, și, de asemenea, având în vedere că cerurile se deschid, sufletele răposaților se întorc acasă, pentru a-i proteja pe cei dragi. De asemenea, cei născuți în ziua de Paște se spune că vor avea o viață luminată și plină de noroc.

Masa de Paște este construită în jurul preparatelor din carne de miel – ciorbă, friptură sau drob – simbolul Mântuitorului Iisus, care a fost sacrificat pentru a salva omenirea.

Un alt simbol al sărbătorii îl reprezintă Pasca preparată de obicei sâmbăta dimineața, care este dusă spre sfințire la biserică la slujba de Înviere, alături de coșul bucatelor preparate pentru sărbătoare. A doua zi dimineața, unii credincioși, mănâncă din sfânta Pască în loc de anafură sau Sfintele Paști.

Se spune că de Înviere este bine ca oamenii să fie îmbrăcați cu o haină nouă, care ar simboliza purificarea.

De asemenea, nu este bine ca de Înviere să se doarmă, fiindcă restul anului va aduce somnolență, ghinion sau recolte slabe.

În ziua de Paști se mai spune că nu e bine să se consume oul cu sare, fiindcă autorul va transpira tot anul, iar Pasca, sau anafura sunt considerate tămăduitoare dacă se păstrează peste an bucățele din acestea.

Tot legat de ou, se spune că masa de Paști trebuie să se înceapă cu consumul unui ou, existând credința că astfel trupul va fi sănătos întreg anul, apoi pește – pentru a fi sprinten precum acesta – și mai apoi pasăre – pentru a fi ușor ca aceasta.

O altă tradiție arată că dacă în ziua de Paști prima persoană care intră în gospodărie este bărbat, acolo va exista noroc peste an.

Acestea sunt tradiții și obiceiuri larg răspândite la nivelul țării în comunitatea creștin-ortodoxă.

În afara acestora există tradiții particulare întâlnite în anumite regiuni geografice sau în anumite comunități. Spre exemplu, în Moldova, în noaptea de Înviere, după slujba de la miezul nopții, credincioșii obișnuiesc să însoțească momentul Învierii prin pocnitori care semnifică alungarea spiritelor rele.

Coșul de bunătați care se duce la sfințit la biserică este pregătit strict după cele transmise din moși-strămoși: aici sunt așezate, alături de bucate, semințe de mac, sare, zahăr, făină, ceapă și usturoi – simbolurii ale bucuriei de peste an. Deasupra acestei farfurii se așează pasca, șuncă,

bani, flori, sfeclă roșie cu hrean și ouăle roșii. De asemenea, coșul este acoperit un pled cusut cu modele specifice zonei.

Există o simbolică specifică pentru sfințirea celorlalte componente ale coșului cu bunătați: macul este aruncat în râu pentru a alunga seceta, sarea aduce belșug peste an, zahărul sfințit este element tămăduitor pentru vitele bolnave, ceapa și usturoiul au rol de protecție împotriva insectelor, făina se presară pe câmp pentru ca rodul grâului să fie cel așteptat.

Tot în Moldova există tradiția ca fetele nemăritate să meargă la biserică și să spele clopotnița cu apă neîncepută, iar dimineața trebuie să se spele cu aceasta pe față existând credința că astfel vor fi curtate de băieții „de însurat” din localitate. La rândul lor, flăcăul care iubește o fată nemăritată trebuie să meargă la casa acesteia și să-i ofere un ou roșu.

În unele zone din Moldova există tradiția ca în dimineața Învierii, preotul să meargă el pe la casele oamenilor – așezați în formă de cerc, cu lumânări aprinse – pentru a sfinți coșul cu bucatele pascale.

OBICEIURI ȘI TRADIȚII PASCALE

**Profesor COJOCARU GINA,
Grădinița Nr. 69, Sector 3, București**

Sărbătoarea Pascală este probabil cea mai mare sărbătoare creștină. Din punct de vedere religios, aceasta semnifică Învierea Domnului Iisus din morți. Deoarece coincide cu primăvara, este o sărbătoare mult așteptată, asociată o dată în plus cu trezirea la viață. În lumea tradițional românească, oamenii se pregăteau cu mult atenție și stăruință, atât din punct de vedere spiritual (prin post) cât și din punct de vedere lumesc; toate pregătirile pentru întâmpinarea Sfintei Sărbători se definitivau în Săptămâna Patimilor.

Câteva tradiții de Paște sunt:

- În Transilvania și Banat se credea că în Joia Mare n-ai voie să dormi în timpul zilei. Cel care va dormi va fi „puturos, leneș și netrebnic” tot anul.
- Tot omul avea pentru ziua de Paște- cel puțin un articol de îmbrăcăminte nou.
- În vinerea mare se ține post negru, nu se mănâncă, nu se bea apă și nu se lucrează.

Obiceiuri și tradiții culinare de Paște: pe lângă bucatele coapte la cuptor (pască, cozonaci), majoritatea țăranilor pregăteau pentru masa de Paște friptura și dropul de miel. Pasca este cea care a dat numele sărbătorii; aceasta reprezintă coptura din făină de grâu, din aluat dospit, cu sare și lapte de vacă, de formă circulară, cu împletituri pe margine sau chiar pe mijloc, sub forma crucii pe care a fost răstignit Iisus. Pasca se duce de sâmbătă în Biserică, pentru a fi sfințită în dimineata Sărbătorii Pascale. Pasca se coace în joia mare sau sâmbăta, dinainte de Paște. În Transilvania pasca se cocea miercurea și se sfințea la biserică în Joia Mare.

Tradiția ouălor de Paște provine dintr-un obicei premergător creștinismului. A fost prezent atât la popoarele europene cât și la cele asiatice. ”Oul se zice că reprezintă Creatorul lumii. Oul era emblema universului, opera divinității supreme.” Ouăle colorate, în special cele roșii, erau oferite cu ocazia Echinocțiului de Primăvară, încă de pe vremea romanilor.

Pentru români, încondeierea ouălor de Paște are o importanță deosebită. Nu există gospodărie unde să nu fie înroșite ouă de Paște.

Despre proveniența religioasă a ouălor de Paști sunt multe legende. Una dintre ele povestește despre ”Maria care s-a dus la Iisus când acesta era răstignit pe cruce. În marea ei durere, Maria începu să plângă și puse un coș cu ouă la picioarele lui Iisus. S-a scurs sânge pe ouă, așa că ele s-au înroșit”. Văzând ouăle roșii Iisus a spus: „de acum să faceți și voi ouă roșii împetrișate în aducere aminte despre răstignirea mea”. Se zice că după învierea Mântuitorului,

Maria a făcut ouă roșii și Pască pe care le-a împărțit fiecărui om pe care îl întâlnea pe stradă și i zicea „Hristos a înviat!”.

Obiceiuri și tradiții de Paște referitoare la încondeierea ouălor de Paște: acestea se vor pregăti în Săptămâna Patimilor, de cele mai multe ori în Joia Mare. Se zicea că ouăle încondeiate în această zi nu se vor strica tot anul. În Muntenia, ouăle încondeiate se duceau joia la biserică și se lăsau acolo pînă în duminica Paștelui. Alegerea ouălor care vor fi încondeiate este un proces important. Se aleg cele mai proaspete și frumoase ouă din fiecare gospodărie. Încondeierea acestora presupune două faze: procesul decorativ și înroșirea ouălor. Decorarea ouălor începe cu spălarea și stergerea acestora. Motivele decorative folosite la încondeierea ouălor sunt multiple. Găsim o varietate mare de brâuri care se desenează împrejurul oului. Alte motive sunt: crucea, furca, bradul, frunza stejarului, motive florale sau zoomorfe. Ouăle de Paște pot avea și alte culori, precum galben, albastru, verde sau negru. Culoarea neagră semnifică chinul și durerea pe care a suferit-o Iisus Hristos pe cruce. Ouăle care au multe decorații și mai multe culori se spune că sunt „muncite”.

Din motive tehnice, aceste ouă se fierb mai puțin. Ele nu se mănâncă și au doar rol decorativ. Uneori ouăle se găuresc și se scoate albușul și gălbenușul. Se zice însă că nu-i bine să ții aceste ouă goale în casă, pentru că „se ascunde dracul într-nsele”. Aceste practici se regăsesc mai mult în Bucovina.

Bibliografie:

1. Simion Florea Marian – „*Sărbătorile la români*”

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE PAȘTE DIN LOCALITĂȚILE OBÂRȘIA ȘI VIȘINA, JUDEȚUL OLT

**Prof. COLAC ANA MARIA,
G.P.P. Nr. 1 Corabia, Olt**

Horele de pomană - obicei de patrimoniu

Un ritual cu o încărcătură emoțională deosebită se săvârșește în primele zile de Paște. Cei decedați sunt pomeniți în cadrul horelor de pomană, obicei din ce în ce mai rar întâlnit, în sudul județului Olt. Horele de pomană au fost incluse, în 2021, în lista Patrimoniului cultural imaterial național ca elemente vii de patrimoniu.

Horele de pomană se fac în prima, a doua și a treia zi de Paște. În Olt se întâlnesc tot în sudul județului, în localități din fostul județ Romanați. Părinții copiilor sau tinerilor decedați se întâlneau și stabileau împreună ordinea în care să fie organizate horele. Se ține cont de vârsta celor decedați, pentru cei mai mici fiind organizate primele.

Obiceiul este practicat și astăzi în localitatea Obârșia, din sudul județului Olt, fiind o îmbinare între ritualurile de nuntă și cele de pomană.

Tot satul se prinde în horă, iar din mijlocul horei se împart participanților bucate, băutură și chiar mici obiecte. Hora se încheie doar atunci când se sfârșesc bucatele și obiectele pregătite spre a fi date de pomană. Muzicanții – care folosesc de obicei goarna și toba mare – sunt răsplățiți la rândul lor, aceștia primind un pachet cu ce se împarte în horă și bani conform înțelegerii. În timp, obiceiul a suferit modificări, însă important este că s-a păstrat.

Păresimile - Obiceiul hibrid care împletește partea religioasă cu cea laică

În localitatea Vișina, județul Olt, oamenii încă se mai întâlnesc în prima joi de după Sfintele Paști și petrec, adunați la porți. Așa se încheie aici Păresimile, ciclul pomenilor organizate în postul Paștelui. Dimineața, femeile merg la biserică și duc o colivă la sfințit, iar după amiaza se întind mesele în drum, după asfințitul soarelui pornindu-se adevărate petreceri cu rude și vecini.

Govia, obiceiul păstrat în localitatea Vișina, județul Olt

Face parte din obiceiurile care marchează ieșirea din iarnă, învierea naturii și începutul municilor câmpului, Govia fiind sărbătorea care adună întreaga comunitate.

„Obiceiul Goviei este atestat de la sfârșitul secolului al XVIII-lea, când meșteșugul țesăturilor de interior ia amploare. În tehnica de lucru se păstrează unele elemente arhaice, dar se îmbogățește decorul, coloristica. Govia este un obicei care sugerează fala, mândria, etalarea priceperii și maiestriei cu care femeile își decorau interioarele sau își realizau veșmintele“, spune prof. Mirela Cojoc, din cadrul Muzeului de Arheologie și Etnografie Corabia, în lucrarea „Govia, obicei de primăvară“. În sat, ceata de 7-8 băieți se stabilea cu o săptămână înainte, iar aceștia, denumiți „garanți“, tocmeau lăutarii pentru marea sărbătoare. În localitățile în care Govia se serbează în ziua Sf. Gheorghe, aceștia porneau dis-de-dimineață în pădure sau zăvoi, de unde tăiau ramuri tinere de salcie, care avea să împodobească porțile gospodariilor, ușile și căile de trecere, spre a feri gospodăriile, animalele și holdele de rele. Veselia tinerilor se transmitea întregii comunități, flăcăii vestind că „se face Govie“. Ceata de flăcăi colinda apoi întreg satul, umplând carele cu lucruri care urma să fie prezentate în Govie. Femeile „dădeau în Govie“ lucrurile cele mai frumoase, cusute sau țesute peste iarnă, obiecte pe care avea să le vadă tot satul: batiste, tulpane, marame, mărgelile, ii, căpătâie, perne, scoarțe, ștergare.

Nu de puține ori acestea constituiau parte din zestrea fetelor de măritat, fiind o mândrie pentru mame și pentru fete să-și etaleze măiestria. Când toate „odoarele“ s-au strâns, putea începe petrecerea. Din câteva care se impoviza o scenă, de pe care fiecare lucru era „strigat“, iar proprietarii și-l recuperau în urma unor sume simbolice.

„Spectacolul începea în amiaza zilei, după ce sătenii veneau de la biserică. Taraful de lăutari cânta cântece vechi, specifice Goviei și zonei, cu versuri de dragoste sau amuzante de genul: «A cui ești, de unde ești?/ Ești a lui mustață neagră/ Mușcate-ar neica de barbă...». Între strofele cântecelor, feciorii, urcați în căruțele decorate, aveau pregătite odoare în mâini și, ridicându-le, strigau în cor. Strigăturile difereau de la sat la sat. Pe valea Oltului, la Rusănești, Izbiceni, Giuvărăști, Islaz, acestea erau: «Al cui e!!!». Pe Valea Dunării, la Celei și Orlea, se striga: «Al cui e acest odor/ Să vie c-un polișor», iar în zona Corabia și Vișina se folosea un regionalism, ca o atenționare: «Areci!», apoi se striga în formulele amintite mai sus.“, amintește Mirela Cojoc în lucrarea sa.

De multe ori, pe scenă erau urcați și copii mici, flăcăii invitând, cu aceleași formule, părinții să-i răscumpere. În unele sate, tot în cadrul Goviei, se pomenesc tinerii care au murit de la ultima sărbătoare și până atunci, împărțindu-se căni cu vin și bucate pregătite în țest. Pentru că obiceiul de a țese și a coase s-a pierdut demult, astăzi „odoarele“ le constituie tablouri de familie, obiecte mai de preț, iar în cazul celor dispăruți, veșminte și obiecte care le-au aparținut. Poate că nici dansurile de altădată - Rustemul, Jianca, Sârba, Bordeiașul, Trandafirul, Galaonul, Hora Nuții – nu se mai cântă toate, nici tineri nu mai știu să le joace, însă sărbătorea s-a păstrat până astăzi, ca un liant al comunității.

OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE PAȘTE

Prof. Înv. Preșcolar: DIMA ROXANA-MIHAELA
Gpn. Nr1, Balș

Sărbătoarea Paștelui este cel mai important eveniment din calendarul creștin-ortodox, simbolizând Învierea Domnului Iisus Hristos, victoria vieții asupra morții și a binelui asupra răului. Este o sărbătoare a luminii, a speranței și a renașterii, atât din punct de vedere spiritual, cât și simbolic. În România, Paștele este marcat nu doar prin semnificația religioasă, ci și printr-o serie de obiceiuri și tradiții populare, păstrate cu sfințenie de-a lungul generațiilor.

Tradiții și obiceiuri populare de Paște

1. Pregătirea pentru sărbătoare

Începutul perioadei pascale este marcat de Postul Mare, care durează 40 de zile și presupune renunțarea la alimentele de origine animală, dar și la gânduri și fapte rele. Curățenia generală din gospodăria simbolizează purificarea sufletească, pregătirea oamenilor pentru primirea Învierii cu inimă curată.

2. Înroșirea ouălor

Unul dintre cele mai cunoscute simboluri ale Paștelui este oul roșu, care reprezintă sângele lui Hristos și viața nouă. Obiceiul vopsirii ouălor are loc, de obicei, în Joia Mare. În unele regiuni, ouăle sunt decorate cu motive tradiționale, folosind ceară și plante. În Bucovina, încondeierea ouălor este considerată o adevărată formă de artă populară. Ouăle de Paște nu au doar rol decorativ sau culinar, ci poartă o profundă încărcătură simbolică. În tradiția creștină, oul este văzut ca simbol al mormântului din care Hristos a înviat. În credințele populare românești, oul roșu are puterea de a alunga duhurile rele, iar copiii cred că ouăle ciocnite în ziua de Paște aduc sănătate și noroc. În unele sate, se păstrează obiceiul ca primul ou ciocnit să fie păstrat până la următorul Paște, ca simbol al binecuvântării divine.

3. Slujba de Înviere

Noaptea Învierii adună comunitatea în jurul bisericii. Oamenii participă la slujba de la miezul nopții, unde iau lumină și rostesc împreună salutul: „Hristos a înviat!” – „Adevărat a înviat!”. Această lumină este dusă acasă și păstrată ca simbol al speranței și al prezenței divine. Lumina sfântă aprinsă în noaptea Învierii este poate cel mai puternic simbol al Paștelui. Aceasta este adusă din Ierusalim și împărțită credincioșilor, simbolizând lumina credinței, a iertării și a iubirii divine. Fiecare persoană care duce lumina acasă devine, simbolic, purtător de speranță și pace în propria familie.

4. Masa de Paște

După postul îndelungat, masa de Paște este una bogată și încărcată de semnificații. Se consumă ouă roșii, drob de miel, friptură, cozonac și pască, preparate tradiționale care unesc familia în jurul mesei. Prima ciocnire a ouălor este însoțită de urarea pascală, iar se spune că cel al cărui ou nu se sparge va avea noroc tot anul.

5. Obiceiuri regionale

România are o diversitate culturală impresionantă, iar Paștele este sărbătorit în moduri aparte în diferite zone:

- În Ardeal, se practică „stropitul”: băieții merg în a doua zi de Paște să ude fetele cu parfum, pentru sănătate și noroc.
- În Maramureș, oamenii merg la biserică în straie populare și participă la procesiuni religioase.
- În Oltenia și Muntenia, se obișnuiește să se împartă coșuri cu mâncare către cei nevoiași.

Concluzie

Obiceiurile și tradițiile de Paște reflectă credința, unitatea și identitatea culturală a poporului român. Ele dau culoare și profunzime unei sărbători care unește spiritualitatea cu familia, comunitatea și frumusețea tradițiilor transmise din moși-strămoși. Prin păstrarea acestor obiceiuri, devenim mai ancorati în valorile autentice ale poporului nostru.

Paștele nu este doar o sărbătoare a trecutului, ci și o ocazie de a ne regăsi, de a ne deschide inimile și de a celebra viața cu recunoștință. Fiecare obicei pascal – de la ouăle roșii până la lumina sfântă – vorbește despre speranță, reînnoire și bucuria de a fi împreună. Prin aceste tradiții, românii dovedesc că credința și cultura pot merge mână în mână, într-o armonie care traversează veacurile.

Bibliografie:

1. Biblia – *Noul Testament*
2. Ioan-Aurel Pop, *Tradiții și identitate românească*, Editura Litera, 2019
3. Elena Niculiță-Voronca, *Datini și credințe populare românești*, Editura Saeculum I.O., 2005
4. Site-ul Patriarhiei Române – www.basilica.ro
5. Site cultural: *Tradiții românești de Paște* – www.traditii.ro
6. Revista „Formula AS” – *articole despre obiceiuri și credințe de Paște* (ediții 2020–2024)
7. Materiale didactice și religioase oferite de profesorul coordinator

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

Prof. DRAGNEA CLAUDIA-MIHAELA
Grădinița „Castel”, Sector 2, București

Sărbătoarea Paștelui este considerată a fi cea mai mare sărbătoare creștină. Ea reprezintă Învierea Domnului Iisus Hristos și în preajma acestei sărbători se desfășoară numeroase obiceiuri specifice fiecărei zone a țării.

Se întâmplă deseori să întâlnim anumite tradiții și obiceiuri pe care nu le mai regăsim în altă parte. Ele ne reprezintă pe noi, ca popor, și ne conferă o autenticitate aparte.

Această mare sărbătoare creștină este precedată de un post de 40 de zile, perioada fiind numită postul Paștelui, iar ultima săptămână din post este numită Săptămâna Patimilor. În această săptămână se desfășoară cele mai multe tradiții și obiceiuri pascale.

Una dintre cele mai importante tradiții de Paște o reprezintă încondeierea ouălelor. Ouăle simbolizează mormântul purtător de viață al Mântuitorului, care s-a deschis la Învierea Sa din morți. De aceea, când sparg ouăle, prin ciocnire, creștinii își spun: „Hristos a Înviat!” și „Adevărat a Înviat!”. Culoarea roșie simbolizează sângele lui Iisus Hristos, care a curs pe cruce colorând ouăle aduse într-un coș de Maica Domnului Fecioara Maria.

În prezent, gospodinele obișnuiesc să vopsească ouăle în diferite culori folosind diferite metode: le fierb cu coji de nucă sau foi de ceapă roșii, cu felii de sfeclă, cu frunze de nuc, cu spanac și cu foi de varză roșie.

O altă tradiție constă în coacerea de către gospodine, o singură dată pe an, de Sfintele Paști, unei turte numite pască. Aceasta este un fel de cozonăcel din aluat dospit, umplut cu brânză de vaci, stafide și smântână. Are o formă rotundă deoarece se crede că scutecele pruncului Iisus Hristos au fost rotunde. Având pe centru o cruce, pasca este împodobită pe pargini cu aluat împletit.

Un alt obicei constă în sacrificarea mielului de paște. Mielul îl simbolizează pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos, care s-a jertfit pentru păcatele lumii și a murit pe cruce ca un „miel nevinovat”.

O altă tradiție este reprezentată de mersul la biserică în noaptea de Înviere pentru a lua Lumina Sfântă. Creștinii obișnuiesc să aducă de acasă o lumânare sau o candelă, cu care vor lua Lumina scoasă de părinte din altar. Aceasta simbolizează Învierea Domnului Iisus Hristos și biruința luminii în fața întunericului. Se spune că este bine, ca restul de lumânare rămas în casă să fie aprinsă atunci când credincioșii au parte de un mare necaz.

O altă tradiție spune ca finii și nașii să se viziteze de Paște, să își dăruiască ouă roșii, cozonac, drob, pască și tot ce este reprezentativ pentru această sărbătoare. Acest schimb de daruri, despre care vorbește și Marcel Mauss, reprezintă o tradiție străveche care se practică și în ziua de astăzi cu mare veselie și bunăstare.

În concluzie, obiceiurile și tradițiile pascale sunt menite să ne reamintească cât de importantă este Sărbătoarea Învierii Domnului Iisus Hristos și consider că este esențial ca ele să fie păstrate și transmise din generație în generație.

Bibliografie:

1. Ghinoiu, Ion. *Obiceiuri populare de peste an. Dicționar*, București: Editura Fundației Culturale Române, 1997;

LUMINA ÎNVIERII – IMPORTANȚA SĂRBĂTORII PENTRU CREȘTINI, TRADIȚII ȘI OBICEIURI

Prof. RODICA DUMITRACHE,
Grădinița Nr.191, Sector 3, București

Sărbătoarea Învierii Domnului, cunoscută și sub numele de Paște, este cea mai importantă și solemnă sărbătoare din calendarul creștin. Ea comemorează învierea lui Iisus Hristos din morți, un moment esențial al credinței creștine. Lumina Învierii simbolizează victoria vieții asupra morții, a binelui asupra răului și a speranței asupra deznădejzii. Pentru credincioși, această sărbătoare este un timp de renaștere spirituală, marcat prin participarea la slujbe speciale, post, rugăciune și tradiții încărcate de semnificații.

În centrul credinței creștine se află credința în Învierea Domnului. Apostolul Pavel afirmă în Epistola către Corinteni: „Iar dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința voastră” (1 Corinteni 15:17). Învierea este dovada supremă a dumnezeirii lui Iisus și garanția învierii viitoare a tuturor credincioșilor.

Slujba de Înviere, care are loc în noaptea dintre Sâmbăta Mare și Duminica Paștelui, începe cu stingerea luminilor în biserică, urmată de momentul solemn în care preotul rostește cuvintele: „Veniți de luați Lumina!”. Lumina sfântă simbolizează prezența lui Hristos cel Înviat și este împărțită de la o lumânare la alta, ca semn al împărtășirii credinței și iubirii creștine.

Tradiții și obiceiuri de Paște

- Sărbătoarea Învierii este însoțită de numeroase tradiții și obiceiuri, unele având origini religioase, altele provenind din vechi credințe populare:
- Postul Paștelui: Este cel mai lung și mai aspru post din calendarul ortodox, durând 40 de zile, plus Săptămâna Mare. Postul presupune abținerea de la alimente de origine animală și este însoțit de rugăciune și fapte bune.
- Joia Mare: În această zi se vopsesc ouăle, în special în roșu, simbolizând sângele lui Hristos. Ouăle roșii sunt un simbol al Învierii și al vieții veșnice.

- Vinerea Mare: Se amintește răstignirea lui Iisus. În biserici, credincioșii trec pe sub Sfântul Epitaf, semn al pătimirii și al speranței în mântuire.
- Noaptea de Înviere: Este marcată de participarea masivă a credincioșilor la biserică. După primirea luminii, se rostește cu bucurie salutul pascal: „Hristos a înviat!”, la care se răspunde: „Adevărat a înviat!”.
- Masa de Paște: Este un moment de reunire a familiei, unde se consumă preparate tradiționale precum drobul, cozonacul, pasca și ouăle roșii. Masa are un caracter festiv, dar și sacru, fiind precedată de rugăciune.
- Obiceiuri populare: În unele regiuni ale României există tradiții precum stropitul cu parfum (în Ardeal), mersul cu pasca sau cu colinda de Paște, toate păstrând un caracter comunitar și sărbătoresc.

Lumina Învierii are o semnificație profundă în spiritualitatea creștină. Ea nu este doar o flacără fizică, ci o manifestare simbolică a prezenței divine. Lumânarea aprinsă reprezintă sufletul care primește harul lui Dumnezeu. În tradiția ortodoxă, Lumina Sfântă este adusă în fiecare an de la Ierusalim, de la Biserica Sfântului Mormânt, și împărțită credincioșilor din întreaga lume ortodoxă.

Pentru creștini, această lumină este semnul că întunericul morții a fost biruit prin învierea lui Hristos, iar omul este chemat să trăiască în lumina adevărului și a iubirii.

Sărbătoarea Învierii Domnului este un moment de profundă trăire spirituală și de întărire a credinței. Lumina Învierii nu este doar o tradiție, ci o chemare la viață nouă, la iubire și iertare. Prin participarea la slujbe, păstrarea tradițiilor și trăirea sinceră a credinței, creștinii retrăiesc în fiecare an bucuria învierii și speranța mântuirii.

Bibliografie:

1. Biblia sau Sfânta Scriptură, Ediția Sinodală, București, 2019
2. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae – Teologia Dogmatică Ortodoxă, Editura Institutului Biblic, București
3. Pr. Ilie Cleopa – Predici la Duminicile de peste an, Editura Mănăstirea Sihăstria
4. www.basilica.ro – Portalul oficial al Patriarhiei Române
5. Ion Ghinoiu – Sărbători și obiceiuri românești, Editura Elion, București

LUMINA ÎNVIERII – OBICEIURI PASCALE

**Prof. Ed. timpurie ENACHE LORENA
G.P.N.NR.1, Balș, Olt**

Sărbătoarea Paștelui este una dintre cele mai vechi și mai importante sărbători ale creștinismului, celebrând **Învierea Domnului Iisus Hristos**, după patimile și răstignirea Sa. Aceasta nu este doar o sărbătoare religioasă, ci și una profund spirituală și culturală, în care tradițiile, obiceiurile și credințele populare se împletesc armonios.

Pentru români, Paștele este momentul în care se reînnoiește legătura dintre om și Dumnezeu, este prilejul iertării, al luminii și al renașterii sufletești. Obiceiurile pascale românești reflectă, pe lângă credința ortodoxă, și o bogată moștenire folclorică.

Semnificația religioasă a Învierii și a Luminii Pascale

În centrul acestei sărbători se află miracolul Învierii lui Iisus Hristos, eveniment care dă sens credinței creștine. Potrivit Noului Testament, după ce a fost răstignit și îngropat, Hristos a înviat din morți a treia zi, dovedind astfel victoria asupra păcatului și a morții.

Lumina Învierii simbolizează această biruință a vieții asupra morții, a binelui asupra răului. În noaptea de Paște, lumina este adusă de preot din Sfântul Altar și împărțită credincioșilor, într-un ritual solemn, plin de emoție. Aceasta luminează sufletele și casele oamenilor și devine un simbol al purificării și al speranței.

În Biserica Ortodoxă Română, Lumina Învierii este considerată sfântă și binecuvântată, iar cei care o primesc cu credință sunt binecuvântați cu pace și bucurie sufletească.

Obiceiuri și tradiții pascale românești

Obiceiurile de Paște în România sunt variate și reflectă specificul cultural al fiecărei regiuni. Ele au fost păstrate cu sfințenie de-a lungul secolelor și reprezintă o expresie a identității naționale și religioase.

1. Postul Mare și Săptămâna Patimilor

Pregătirea pentru Paște începe cu Postul Mare, care durează 40 de zile și simbolizează retragerea lui Hristos în pustie. În această perioadă, credincioșii renunță la alimentele de origine animală și încearcă să se apropie de Dumnezeu prin rugăciune, spovedanie, iertare și fapte bune.

Săptămâna Patimilor este ultima săptămână din Post, când se retrăiește simbolic suferința lui Hristos. În Joia Mare se citesc cele 12 Evanghelii, iar în Vinerea Mare se face Prohodul Domnului.

2. Vopsitul ouălor

Ouăle roșii sunt un simbol tradițional al Paștelui românesc. Culoarea roșie amintește de sângele lui Hristos, iar oul – simbol al vieții și al renașterii. În unele zone, ouăle sunt decorate cu modele tradiționale (încondeiate), folosindu-se ceară și culori naturale.

Obiceiul ciocnirii ouălor în ziua de Paște este foarte răspândit. Se spune „Hristos a înviat!” și se răspunde cu „Adevărat a înviat!”. Acest ritual întărește comuniunea între oameni și reafirmă credința în Înviere.

3. Noaptea de Înviere

Noaptea de Paște este momentul central al sărbătorii. Credincioșii merg la biserică, ducând cu ei lumânări și coșuri cu bucate. După slujbă, fiecare ia Lumină și o duce acasă, păstrând-o aprinsă cât mai mult timp.

În unele zone, oamenii își aprind candela din Lumină și o păstrează tot anul, considerând că aceasta aduce protecție casei.

4. Sfințirea bucatelor

În ziua de Paște, după Înviere, credincioșii aduc la biserică coșuri cu ouă roșii, pască, cozonaci, brânzeturi și alte preparate pentru a fi sfințite. Masa pascală se deschide cu aceste bucate binecuvântate.

5. Obiceiuri regionale

În funcție de regiune, tradițiile diferă:

- În *Bucovina*, fetele sunt stropite cu parfum de băieți în a doua zi de Paște – obicei numit „udatul”, simbol al purificării și al fertilității.
- În *Transilvania*, în prima zi de Paște, băieții merg pe la casele fetelor pentru a le uda cu parfum și a primi ouă roșii.
- În *Maramureș*, există obiceiul „umblatului cu pasca”, unde copiii colindă din casă în casă și primesc dulciuri și ouă.
- În *Oltenia și Muntenia*, se păstrează obiceiul de a merge la cimitir în a doua zi de Paște, pentru a aduce lumină și celor trecuți în neființă.

Tradiții culinare de Paște

Masa de Paște este bogată și simbolică. Printre preparatele tradiționale se numără:

- *Drob de miel* – simbol al Mielului pascal.
- *Friptură de miel*, cu semnificație sacrificială.
- *Cozonacul* – prăjitură ritualică ce simbolizează belșugul.

- *Pasca* – prăjitură rotundă cu brânză dulce, în centrul căreia se află o cruce, simbol al credinței și Învierii.

Paștele este o sărbătoare a **Luminii, a Iertării și a Speranței**. Prin tradițiile sale religioase și populare, această sărbătoare reușește să aducă împreună familia, comunitatea și credința.

Lumina Învierii este nu doar un simbol religios, ci și o punte între generații, între trecut și prezent. În fiecare an, în noaptea sfântă a Paștelui, redescoperim sensul profund al vieții și al credinței. Obiceiurile pascale ne învață să fim mai buni, mai uniți și mai aproape de Dumnezeu.

Bibliografie

1. Ion Ghinoiu – *Sărbători și obiceiuri românești*, Editura Elion, București, 2002
2. Irina Nicolau – *Ghidul sărbătorilor românești*, Editura Humanitas, București, 1998
3. *Tradiții și obiceiuri românești de Paște* – <https://crestinortodox.ro>
4. *Obiceiuri pascale în România* – <https://ziarullumina.ro>

SĂRBĂTOAREA FLORIILOR - OBICEIURI ȘI TRADIȚII POPULARE

Profesor psihopedagog, FILIMON COSTINELA-ERICA
Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă “Dumitru Ciumăgeanu” Timișoara

Duminică, cu o săptămână înainte de Sfintele Paști, toți creștinii din lume prăznuiesc Floriile, când este rețrăită Intrarea Domnului Iisus Hristos în Cetatea Ierusalimului. Sărbătoarea de Florii are o mare însemnătate religioasă pentru toți credincioșii, dar de-a lungul timpului i s-au adăugat și numeroase superstiții populare. De fapt, această zi era inițial dedicată zeiței romane Flora, însă, după un timp, ea s-a celebrat în amintirea intrării Mântuitorului în Ierusalim.

Sărbătoarea Floriilor este primită cu bucurie de toți credincioșii, dar cu înțelegerea faptului că săptămâna ce urmează, numită Săptămâna Mare sau Săptămâna Patimilor, este una a tristeții.

De asemenea, începând cu seara din Duminica Floriilor, în toate bisericile din țară, se săvârșesc slujbe speciale, numite denii. Aceste slujbe ne amintesc de momentele din viața Mântuitorului, de la intrarea Acestuia în Ierusalim, până la Învierea Sa din morți.

Totodată, în ziua de Florii, Biserica acordă dezlegare la pește, fiind a doua oară după Buna Vestire, în postul Paștelui, în care se poate consuma acest aliment.

Tradiții în Duminica Floriilor. Sfințirea ramurilor de salcie în ziua de Florii.

Cea mai cunoscută tradiție a zilei de Florii este aceea a ramurilor de salcie, pe care credincioșii le duc dimineața la biserică, unde vor fi sfințite de către preot. După terminarea slujbei fiecare participant va lua crenguțe de salcie acasă, pe care le va păstra într-un loc curat, de regulă lângă o icoană. Această salcie se consideră că are puteri nebănuite și în vreme de necaz sau boală va fi de ajutor celui care o folosește.

O veche legendă ne spune că Maica Domnului, vrând să-și vadă Fiul ce tocmai fusese răstignit, nu a putut să-și continue drumul din cauză că o apă mare i s-a ivit în cale. S-a rugat de toate buruienile s-o treacă apa, însă doar salcia a fost cea care a ajutat-o. Astfel, Maica Domnului a binecuvântat salcia ca oamenii să o ducă la biserică, iar preoții să o slujească.

Pe de altă parte, ramurile de salcie amintesc de ramurile de finic și măslin cu care a fost întâmpinat Isus Hristos de mulțime, la intrarea în Ierusalim.

Ramul de salcie adus din biserică la florii este bun de dragoste, și cei bătrâni ating cu ei pruncii și pruncele pentru a crește.

În unele zone ale țării se obișnuiește ca ramurile de salcie să fie puse și la mormintele rudelor, în acest mod aceștia vor ști că se apropie Paștele.

De asemenea, unele persoane folosesc crenguțele de salcie pentru a se lega cu ele în jurul taliei, să nu-i doară mijlocul și să fie rezistenți la muncile câmpului ce vor urma.

În ziua de Florii e bine să umbli încins cu o nuia de salcie de la biserică, să nu te doară șalele.

Obiceiuri în Duminica de Florii la sate

Obiceiurile din ziua de Florii au legătură în general cu bunul mers al vieții și al treburilor, iar la sate oamenii păstrează o serie dintre aceste obiceiuri menite să atragă binele și să asigure o bună continuitate a evenimentelor din viața acestora.

Astfel, în ziua de Florii, în unele regiuni, în toate casele se coc atâtea pâini de grâu câți membri are familia, dar pâinile variază ca formă și mărime conform vârstei celor din familie. Aceste pâini se împletesc din aluat de grâu cu grijă și se înfrumusețează cu figuri sau cruci tot din același aluat. Pâinile se vor da de pomană celor săraci pentru a fi feriți de probleme și necazuri.

Alt obicei specific zilei de Florii este acela ca fetele să fiarbă, la miezul nopții spre Florii, apă cu bucioc și să se spele cu ea pe cap a doua zi pentru a avea păr frumos și strălucitor. Această apă o pun apoi la rădăcina unui păr înflorit, spunând: “Cât de frumos e părul înflorit, așa de frumoasă să fiu și eu; cum se uită oamenii la un păr înflorit, așa să se uite și la mine!”

În ziua de Florii unele gospodine scot hainele și veșmintele la aer în curte. Acestea se scutură de praf și, în plan simbolic, de rău și de urât.

Superstiții în Duminica Floriilor

Ziua de Florii aduce cu ea superstiții legate, în principal, de cum va fi vremea de Paște sau cum va fi timpul în vara ce va urma. Se spune astfel că așa cum va fi vremea de Florii, așa va fi și de Paște. De asemenea, dacă până la Florii cântă broaștele, atunci vara va fi frumoasă. O altă superstiție ne avertizează să nu plantăm pomi în săptămâna dinaintea Floriilor, deoarece aceștia vor face numai flori, nu și fructe. Se spune, de altfel, că nu e bine să te speli pe cap de Florii, deoarece vei albi și vei încărungi prematur. *Nu se spală pe cap, ca să nu înflorească pomii.*

Mulți oameni își serbează numele în Duminica Floriilor.

Ziua de Florii este prilej de sărbătoare pentru cei cu nume de flori, deoarece își serbează onomastica. Se sărbătoresc astfel cei cu numele de Florin, Florica, Florina, derivate ale acestora, cât și cei numiți după denumirea vreunei flori, de exemplu: Camelia, Violeta, Garofița, Viorica, Brândușa, Sânziana și altele.

Bibliografie:

1. <https://www.crestinortodox.ro>
2. <https://coltulromanesc.ro>
3. <https://ziarulunirea.ro>

PROIECT TEMATIC „PAȘTELE LA ROMÂNI / OBICEIURII ȘI TRADIȚII”

**Prof. înv. prim.: FLOREA RODICA GEORGIANA
Școala Gimnazială „Mihai Viteazul”, Brăila**

Obiectivele proiectului:

- cunoașterea unor elemente religioase care definesc spiritualitatea poporului român;
- descrierea și identificarea elementelor religioase specifice sărbătorilor pascale;
- cunoașterea unor obiceiuri creștinești specifice sărbătorilor religioase „Duminica Floriilor” și „Paștele,”
- cultivarea comportamentului moral religios.

Aspecte practice ale abordării jocului didactic în activitatea transdisciplinară la clasă

Ghici!

De cum vine ea încoace
Ne dezbracă de cojoace
Pomii îi îmbracă-n floare
Ca o zi de sărbătoare.
Eu o știu și tu o știi.
Cine este, dragi copii?

(Primăvara)

Ce știm?

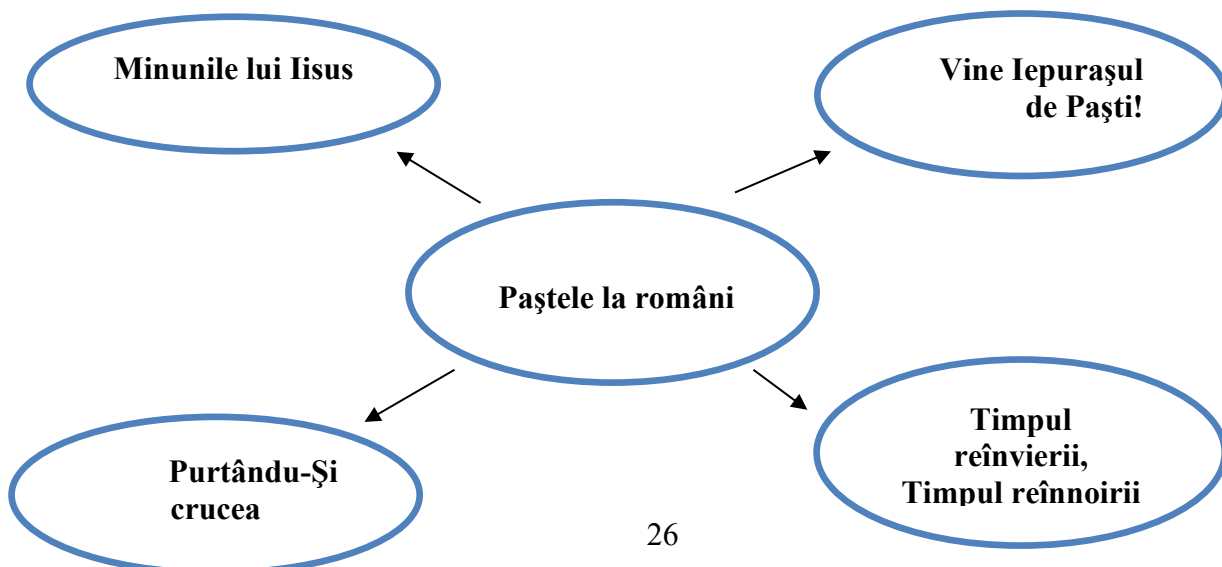
- ❖ De PAȘTE mergem la biserică.
- ❖ De PAȘTE se vopsesc ouă.
- ❖ Se împarte cozonac și ouă roșii.

Ce dorim să aflăm?

- ❖ Ce este PAȘTELE?
- ❖ Cine este Iisus ?
- ❖ De ce se vopsesc ouăle?
- ❖ De ce a fost răstignit Iisus Hristos?
- ❖ Cum a înviat?
- ❖ De ce Iepurașul aduce daruri de Paști?
- ❖ Paștele se sărbătorește doar primăvara ? De ce ?

Cum aflăm?

Harta proiectului: (tema și subtemele

Desfășurarea temelor Vine iepurașul de Paște !

I. Captarea atenției:

Momentul surpriză: În sala de clasă vor fi aduse: flori, iarbă, rămurele de pomi, pachete cu „cadouri”, etc.

II. Anunțarea temei: Prin dialogul dintre elevi, elevi – învățător, la materialele aflate în clasă se va da răspunsul la întrebarea „Cine a adus aceste cadouri? De ce?”

Răspunsul: „VINE IEPURAȘUL DE PAȘTE !”

III. Prezentarea conținutului – printr-o scurtă introducere.

„Iepurașul începuse să pregătească darurile pentru copiii cuminiți și silitori, dar Vulpea cea hoasă (personaj din povestea „Coliba iepurașului”) i le furase. Voi știți povestea? Nu! Atunci ascultați!

Învățătorul/ un elev citește povestea. După realizarea lecturii elevii sunt întrebați dacă doresc să fie „ajutoare” pentru Iepuraș care va pregăti darurile de Paști.

Fiind ajutoarele Iepurașului, elevii primesc câte o pereche de urechi de iepuraș și le vor așeza pe cap .

Se trece pe arii de stimulare și se explică sarcinile de lucru pentru fiecare grupă.

1. Abilități practice:

Joc didactic: „Ajutoarele Iepurașului”

Sarcini de lucru:

- Elevii decupează după contur: ouă, iepurași, flori, coșulețe, puișori, etc.
- Le colorează, decorează, decupează, sortează, aranjează.

Fișe de lucru: „Ajută-l pe Iepuraș să decoreze ouăle!

„Ouă de Paști,,

„Flori de primăvară,,

„Ajută-i pe puișori să-și găsească mama,,

În timpul ce lucrează elevii recită poezii despre primăvară, cântece, ghicitori.

2. Matematică

Joc didactic: „Numărăm ouă pentru Paște”

Sarcini de lucru:

- Rezolvă sarcina dată și caută răspunsul la jumătatea corespunzătoare pentru a obține întregul.

a) P = 474 / Care este numărul par ? $472 < \dots < 476$

A = 175 / Care este numărul impar? $173 < \dots < 177$

Ș = 9 / Cea mai mare cifră este.....?

T = 2 / Cifra unităților de la cel mai mic număr de trei cifre distincte este...

E = 0 / Cifra zecilor de la cel mai mic număr de trei cifre este....?

b) F = 102 / Cel mai mic număr de trei cifre distincte este.....?

E = 203 / Cel mai mic număr care se poate forma cu cifrele 0,3,2 este...

R = 479 / Numărul care are: cifra 9 pe ordinul I, cifra 7 pe ordinul II, cifra 4 pe ordinul III.

I = 500 / Numărul care urmează după 499 este.....?

CI = 701 / Numărul cu 7 mai mare decât 694 este....?

T = 907 / Cel mai mare număr format cu cifrele : 0,7,9 este....?

Joc didactic: „Ajută-i pe puișori să-și găsească mama!”

Mama cloșcă are numărul 749, și litera P, iar ultimul ei puișor are numărul 761 și litera T. Ceilalți puișori au, în ordinea mărimii lor, poartă fiecare numerele consecutive care se găsesc între cloșcă și mezin, dar și o literă corespunzătoare fiecărui număr, astfel: P A C E Î N S U F L E T.

Ce urare de Paști vă transmit ei?

DEZVOLTAREA SENTIMENTELOR RELIGIOASE LA COPII

Prof. ed. timpurie GHEORGHE ROXANA
Grădinița nr 191, sector 3, București

Educația religioasă constituie o latură aparte a educației care presupune o mare responsabilitate deoarece se lucrează cu sufletele copiilor.

Astfel, educația moral-religioasă trebuie începută încă din familie. Părinții trebuie să supravegheze și să corecteze dobândirea primelor componente religioase. Contează însă calitatea acestor componente pe care se va clădi viitorul edificiu.

Educația religioasă se continuă apoi, potrivit nivelului de înțelegere al copilului în grădiniță, în școală, pentru a se forma în sufletul acestuia impresii, deprinderi de conduită și sentimente cu ajutorul cărora să devină o adevărată persoană deschisă comunicării cu Dumnezeu și cu semenii.

Educația religioasă contribuie în mare măsură la educația moral-civică a copilului. Acordăm o atenție deosebită dezvoltării morale știind faptul că de calitatea deprinderilor formate în copilărie, depinde calitatea viitorului adult.

În desfășurarea educației morale a copilului, importantă este afectivitatea lui, componentă ce stă la baza trezirii emoțiilor și educării sentimentelor morale, a formării conduitei morale a viitorului adult.

Putem afirma că, pe lângă rolul fundamental al educatoarei în formarea calităților morale și creștine la preșcolari se adaugă rolul familiei și rolul preotului-slujitor al credinței și sfințeniei, împreună ducând la cultivarea atitudinii morale și a credinței copiilor.

Copiii pot fi învățați diferite poezii, rugăciuni și povestiri religioase. Însă, conținutul trebuie astfel ales încât să se respecte particularitățile de vârstă ale copiilor, deoarece învățătura creștină cuprinde și adevăruri de credință mai greu de înțeles. De asemenea conținutul selectat trebuie corelat cu noțiunile pe care le asimilează din alte arii curriculare: științe, arte, educație pentru societate, limbă și comunicare.

Valorile morale ca: bunătate, răbdare, compasiune, toleranță, respect, cinste, generozitate, iertare, optimism, încredere, bucuria în fața „minunilor” vieții sunt desprinse ca mesaje din fiecare categorie de activitate preșcolară, dar, poate educația religioasă este cea care le scoate în evidență mai pregnant. Suportul dobândirii acestor valori morale va constitui baza formării unei atitudini corespunzătoare față de societate, față de învățătura creștină și nu în ultimul rând, a dezvoltării omului ca individ.

Educația morală nu poate fi redusă doar la cunoaștere. Mulți oameni cunosc regulile și normele morale, dar nu le respectă, trebuie să avem în vedere și latura afectivă a educației morale, să apelăm și la sentimentele copiilor, la stările lor emoționale.

În activitățile desfășurate cu copiii de vârstă preșcolară trebuie pornit de la concret și anume de la faptele bune ale copiilor sau mai puțin bune, de la faptele adulților, explicând totodată efectele negative ale încălcării regulilor și beneficiile faptelor bune, a exemplor pozitive.

Pentru a dezvolta latura morală a preșcolarilor, am urmărit în cadrul parteneriatului cu biserica „Lăsați copiii să vină la Mine!” să ducem la îndeplinire câteva obiective specifice educației religioase la preșcolari:

- să indentifice principalele calități ale unui bun creștin;
- să recunoască în faptele sfinților modele de comportament creștin;
- să cunoască și să folosească adecvat limbajul din sfera valorilor religioase;
- să respecte reguli de comportament moral-creștin în familie și la gradiniță;
- să-și formeze desprinderea de a se ruga;
- să manifeste înțelegere și respect față de cei de alte credințe și convingeri.

Parteneriatul a avut grup-țintă preșcolarii de grupa mijlocie și s-a desfășurat pe durata unui an școlar.

Pentru realizarea obiectivelor copiii au participat la diverse acțiuni propuse:

- observare: „La biserică”
- lecturi după imagini: „Astăzi s-a născut Hristos!” , „Sfintele Paști”;
- audierea cântecelor cu conținut religios: colinde;
- audierea unor lecturi, povestiri religioase: „Povestea Sf. Nicolae”; „Un copil milostiv și un om drept”; „Povestea lui Moș Crăciun”;
- confecționarea de podoabe specifice diferitelor sărbători creștine: „Pregătire de Crăciun”, „Ornamente pentru Paști”, „Cizmulița lui Moș Nicolae”;
- vizite la biserică cu participarea la slujbe religioase, excursii la mânăstire.

Putem spune că educația religioasă ajută omul să se definească, prin toate activitățile cu conținut religios am urmărit formarea la preșcolari a calităților unui bun creștin.

Bibliografie:

1. „Înger, îngerășul meu!”-Educație religioasă de Irina Pleoceanu, Editura Corint, București, 2003;
2. „Istorie duhovnicești pentru copii”, Editura Biserica Ortodoxă, Alexandria, 2002;
3. „Îndrumător - Educație religioasă” vol.1 și vol.2, prof. Ani Răducu, diac. N.D.Odăianu, diac. V.Badescu, pr. S.Filip, Editura Grafika Print, București, 1999;

OBICEIURILE DE PAȘTE ÎN BUCOVINA

Prof. ed. timpurie GHEORGHIULESCU EMANUELA
Grădinița Nr. 191, Sector 3, București

Paștele este sărbătoarea care aduce lumină, speranță și bucurie în sufletele tuturor credincioșilor. Dacă în toată România această sărbătoare este întâmpinată cu emoție și respect, în Bucovina Paștele are un farmec aparte. Aici, tradițiile sunt păstrate cu sfințenie, iar obiceiurile pascale se împletesc armonios cu viața de zi cu zi, transformând sărbătoarea Învierii Domnului într-o adevărată celebrare a credinței și a identității românești.

Pregătiri pentru Paște

Încă din Săptămâna Mare, gospodăriile bucovinene intră într-un freamăt aparte. Casele sunt curățate, iar curțile sunt rânduie ca pentru o mare sărbătoare. Femeile pregătesc bucatele tradiționale: pasca, cozonacii, friptura de miel, iar bărbații se ocupă de treburile gospodărești. Copiii, cu curiozitatea și energia lor, participă și ei la pregătiri, mai ales la vopsitul ouălor, care reprezintă una dintre cele mai îndrăgite tradiții.

În Bucovina însă, ouăle nu sunt doar vopsite, ci încondeiate. Meșteșugul ouălor încondeiate este o adevărată artă, transmisă din mamă în fiică de generații întregi.

Arta încondeierii ouălor

Unul dintre cele mai importante și mai cunoscute obiceiuri pascale din Bucovina este încondeierea ouălor. Acest meșteșug nu se reduce la simpla colorare a cojii, ci presupune o tehnică aparte, realizată cu ajutorul chișiței – un instrument tradițional umplut cu ceară topită. Cu migală și răbdare, femeile trasează modele complicate: linii, spirale, cruci, spicuri de grâu, flori sau motive geometrice.

Ouăle sunt apoi scufundate în diferite băi de culoare, iar la final, după ce ceara este îndepărtată, rămâne un model viu și colorat, plin de semnificații. Fiecare simbol are o valoare aparte: crucea amintește de patimile și jertfa Mântuitorului, spirala semnifică eternitatea, spicul de grâu simbolizează belșugul, iar soarele aduce lumină și viață.

Ouăle încondeiate nu sunt doar obiecte decorative, ci adevărate simboluri de credință. Ele se oferă în dar rudelor, prietenilor și cunoscuților, ca semn de dragoste, respect și bucurie. În multe sate bucovinene, încă se organizează târguri sau expoziții cu ouă încondeiate, la care participă atât meșteri populari, cât și tineri dornici să ducă mai departe tradiția.

Noaptea Învierii

Un alt moment de mare emoție este noaptea de Înviere. În Bucovina, oamenii merg la biserică îmbrăcați în straie populare, purtând coșurile pascale împodobite cu ștergere albe cusute cu modele tradiționale. În aceste coșuri se pun ouă roșii, pască, cozonac, brânză, cârnați, friptură de miel și vin. Toate aceste bucate sunt duse la biserică pentru a fi sfințite de preot, iar apoi așezate pe masa de Paște.

Slujba de Înviere este trăită cu mare solemnitate. Când clopotele răsună și preotul iese cu Lumina, credincioșii aprind lumânările și rostesc împreună „Hristos a înviat!”. Lumina este dusă acasă și păstrată la icoane, ca simbol al credinței și al speranței. Pentru mulți bucovineni, acest moment este cel mai important al întregii sărbători.

Obiceiuri din ziua de Paște

În dimineața de Paște, există obiceiul ca oamenii să se spele pe față cu apă în care se află un ou roșu și o monedă. Se spune că astfel vor fi sănătoși, frumoși și norocoși tot anul. La masa pascală, familia se adună pentru a ciocni ouă, rostind salutul tradițional „Hristos a înviat!” – „Adevărat a înviat!”.

De asemenea, în Bucovina, copiii joacă un rol important: ei merg din casă în casă pentru a ciocni ouă și a primi daruri, iar acest obicei aduce veselie și întărește legătura dintre generații.

Semnificația sărbătorii

Obiceiurile pascale din Bucovina nu sunt doar simple tradiții, ci adevărate expresii ale credinței și ale identității locale. Ele transmit un mesaj puternic: acela că Paștele nu este doar o sărbătoare a mesei îmbelșugate, ci mai ales o celebrare a vieții, a iertării și a iubirii.

Prin arta încondeierii ouălor, prin solemnitatea slujbelor religioase și prin frumusețea costumului popular, bucovinenii păstrează vie legătura dintre trecut și prezent. Astfel, Paștele devine nu doar o sărbătoare religioasă, ci și o adevărată mărturie a bogăției culturale românești.

Paștele în Bucovina este mai mult decât o simplă sărbătoare – este o experiență unică, în care credința se împletește cu tradiția, iar obiceiurile populare dau culoare și profunzime acestei perioade. De la ouăle încondeiate, care sunt adevărate opere de artă, până la slujba de Înviere și masa pascală, fiecare moment al sărbătorii are o frumusețe aparte.

Prin păstrarea acestor obiceiuri, oamenii din Bucovina transmit generațiilor viitoare nu doar credința creștină, ci și respectul pentru valorile și tradițiile strămoșești. Astfel, Paștele rămâne o sărbătoare a luminii, a comuniunii și a bucuriei care adună familia și comunitatea laolaltă.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

Prof. GHIMIȘ GIORGIANA GABRIELA
Grădinița Nr. 68, Sector 3, București

Paștele este o sărbătoare religioasă anuală, de primăvară, întâlnită atât la creștini, cât și la evrei, dar cu semnificații diferite. Cuvântul ”Paști” în limba română provine din cuvântul de origine ebraică ”pasah”, care înseamnă ”a trecut”.

Stabilirea datei când se sărbătorește Paștele pentru creștini are la bază două fenomene astronomice: echinocțiul de primăvară și mișcarea de rotație a Lunii în jurul Pământului. Paștele se sărbătorește în prima duminică de după prima lună nouă de după echinocțiul de primăvară. Este cea mai mărită și solemnă dintre sărbătorile religioase ale anului. Aduce creștinilor speranța mântuirii și a vieții veșnice prin sacrificiul lui Iisus Hristos.

Sărbătoarea Paștelui este precedată de o lungă perioadă de post, în care se comemorează evenimentele premergătoare Învierii Domnului Iisus Hristos. Ultima săptămână din Postul Mare, numită și Săptămâna Patimilor, începe în Duminica Floriilor, când se sărbătorește intrarea lui Iisus Hristos în Ierusalim și se spășește în Sâmbăta Mare. Este săptămâna în care sunt comemorate patimile lui Iisus, răstignirea și moartea sa din Vinerea Mare.

Cu săptămâna mare se încheie postul Paștelui. Se face curățenie în gospodărie, se mătură curțile, se repară gardurile, se zugrăvesc casele, se curăță șanțurile din fața caselor. La câmp se mai lucrează numai până miercuri inclusiv, apoi toți membrii familiei încep pregătirile pentru celebrarea Paștilor. În Joia Mare gospodinele fac copturile: pasca, cozonacii cu mac și cu nucă. Pasca este cea mai importantă coptura ritualică pascală. Se prepară din făină de grâu de cea mai bună calitate, cernută prin sita deasă, și, de cele mai multe ori are formă rotundă. Înainte de a începe prepararea copturilor, femeile se spală pe păr, se piaptână, îmbracă straie curate, fac rugăciuni, apoi se apucă de plămădit aluatul. Pasca se face cu aluat de cozonac sau cu aluat simplu de pâine. De jur împrejur se face o cunună din trei șuvițe de aluat împletite. Se pune apoi compoziția, care poate fi din brânză, din smântână sau din ciocolată și este aromatizată cu vanilie, stafide, rom. Pe mijlocul păștii se pune o cruce din aluat împletit. Se unge cu gălbenuș de ou și se coace în cuptor. Înainte de a se da la cuptor, se face semnul crucii asupra păștii, la fel se face cruce și pe pereții cuptorului.

Pasca este sfințită la biserică în dimineața primei zile de Paști. Ea capătă puteri purificatoare, asemeni anafurei. Se mănâncă imediat după anafură.

Cojile ouălelor folosite la prepararea păștilor nu se aruncă, ci se strâng cu grijă, și în sâmbăta Paștelui se aruncă pe o apă curgătoare.

Tot în Joia Mare se înroșesc ouăle. Oul este un simbol al fecundității. Este folosit și de alte popoare la ritualurile legate de diferite sărbători.

Legenda spune că Maria Magdalena a așezat sub crucea pe care era răstignit Mântuitorul un coș cu ouă, iar acestea s-au înroșit de sângele care curgea din țările sale. Se spune că ouăle înroșite și împistrite în Joia Mare nu se strică tot anul. Gospodarii obișnuiesc să îngroape câte un ou vopsit pe câmp, în grădină, în vie pentru a feri recoltele de grindină.

Ouăle se vopsesc cu coji de ceapă roșie, coajă de crin roșu, sunătoare, flori de lei. Instrumentul cu care se încondeiază ouăle se numește chișită și este un vârf ascuțit de tablă de aramă fixat într-un bețigaș. Încondeierea se realizează prin acoperirea succesivă cu ceară, apoi scufundarea oului în băi diferite de vopsea, în ordinea următoare: galben, roșu, verde, albastru, negriu. Se folosesc motive geometrice: romb, triunghi, zig-zag, puncte, linii diferite; motive fitomorfe: frunza de stejar, bradul, grâul, strugurele; motive zoomorfe: peștele, coarnele berbecului, coarnele cerbului, coada rândunicii, cloșca cu pui; motive religioase: crucea.

În Joia Mare se face ultima pomenire a morților din Postul mare. Femeile duc la biserică colaci, prescuri, vin, miere de albine și vin pentru a fi sfințite și care, apoi se împart de sufletul morților.

Paștele un moment de liniște sufletească și de apropiere de familie, este o sărbătoare a Învierii, care reunește toată familia, în care toți cei dragi se bucură împreună de miracolul Domnului Iisus Hristos, împărtășind ritualuri și respectând obiceiuri religioase și laice, cu rădăcini adânci în tradiția populară românească.

Bibliografie:

1. Crăciun B. „*Sfintele Paști în datini și obiceiuri*”, Ed. Porțilr Orientului. Iași, 1994
2. Nicolau I. „*Credințe și superstiții românești*”, Ed. Humanitas, București 2000

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE

Prof. GHIȚĂ MAGDALENA NINETA,
Grădinița Nr 231, Sector 3, București

Sărbătoarea Paștelui, una dintre cele mai importante și mai așteptate sărbători ale creștinismului, este celebrată cu o profundă încărcătură spirituală și simbolică de către români. Această sărbătoare marchează Învieria Domnului Iisus Hristos, victoria vieții asupra morții, și este considerată punctul central al credinței ortodoxe. Dincolo de semnificația religioasă, Paștele este și un moment al reînnoirii, al curățirii sufletești și trupești, dar și al comuniunii în familie și comunitate.

Pregătirile pentru această sărbătoare încep odată cu intrarea în Postul Mare, care durează 40 de zile. Acest post nu este doar o perioadă de abținere alimentară, ci și un prilej de introspecție, rugăciune și împăcare cu cei din jur. Tradițiile populare românești îmbină aspectele religioase cu obiceiuri transmise din generație în generație, păstrând un echilibru între sacru și profan.

În mediul rural, dar și în zonele urbane unde tradiția este respectată, gospodinele încep curățenia de Paște cu cel puțin o săptămână înainte. Se spală și se înnoiesc hainele, se varuiesc pereții, se aerisesc așternuturile și se pregătesc mâncărurile specifice. Această curățenie este considerată un act ritualic, ce simbolizează purificarea și pregătirea pentru întâlnirea cu divinul. Unul dintre cele mai cunoscute obiceiuri este vopsirea ouălor, care se face în Joia Mare. În tradiția ortodoxă, culoarea roșie simbolizează sângele lui Hristos, dar în multe regiuni se folosesc și alte culori sau tehnici decorative. În Bucovina, ouăle sunt încondeiate cu migală, folosind ceară de albine și instrumente speciale, numite chișițe. Modelele includ simboluri solare, motive florale, geometrice sau inspirate din viața cotidiană. Aceste ouă nu sunt doar obiecte decorative, ci adevărate opere de artă populară, păstrate cu mândrie în gospodării.

Joia Mare este marcată și de obiceiul aprinderii „focurilor morților” în curțile sau grădinile caselor, pentru a lumina drumul sufletelor celor adormiți. Se spune că în această noapte sufletele răposaților revin acasă, iar focul și rugăciunile le oferă alinare.

Vinerea Mare este zi de post negru, în amintirea patimilor și răstignirii lui Hristos. În biserici se oficiază Prohodul Domnului, un moment emoționant în care credincioșii cântă împreună cu preoții și trec pe sub Sfântul Epitaf, simbol al mormântului lui Iisus. Se crede că această trecere are putere tămăduitoare, atât trupească, cât și sufletească.

Sâmbăta Mare este ziua în care gospodinele pregătesc ultimele bucate: cozonaci, pască, friptură de miel, drob și alte preparate tradiționale. Pasca, o prăjitură rotundă din aluat dospit, umplută cu brânză dulce și stafide, are o puternică semnificație religioasă, simbolizând trupul lui Hristos. În unele regiuni, pasca este dusă la biserică pentru a fi sfințită, apoi se consumă în dimineața de Paște.

În noaptea de Înviere, credincioșii merg la biserică pentru a primi Lumina Sfântă, adusă de preot din Sfântul Altar. Acest moment este însoțit de cântarea troparului: „Hristos a înviat din morți / Cu moartea pe moarte călcând / Și celor din morminte / Viață dăruindu-le”. Lumina este dusă apoi acasă, păstrată cu grijă și folosită pentru a aprinde candela sau a arde tămâie. Masa de Paște este prilej de reunire a familiei. Obiceiul ciocnirii ouălor este nelipsit și are reguli clare: se ciocnește mai întâi vârful ouălor, apoi partea lată. Cel care ciocnește primul spune „Hristos a înviat!”, iar celălalt răspunde „Adevărat a înviat!”. Se spune că oul care nu se sparge aduce noroc și sănătate.

În Maramureș, prima zi de Paște este marcată de slujba de dimineață, urmată de ospăț și vizite la rude. Copiii îmbrăcați în costume populare merg din casă în casă și rostesc urări, primind ouă roșii sau prăjituri. În Transilvania, obiceiul „stropitului” fetelor cu parfum sau apă este încă viu. Se crede că această practică aduce noroc și sănătate fetelor stropite.

În Oltenia și Muntenia, tinerii se adună la horă sau la jocuri populare, iar în unele sate se organizează târguri sau iarmaroace pascale. Aceste manifestări, deși cu caracter laic, păstrează spiritul comunitar și bucuria sărbătorii.

Paștele este o sărbătoare a speranței, a renașterii și a luminii. Prin tradițiile și obiceiurile păstrate cu sfințenie, românii reușesc să dea un sens profund acestei sărbători. În ciuda modernizării societății, multe dintre aceste ritualuri rămân vii, fiind transmise mai departe ca parte a identității noastre naționale și spirituale.

Fiecare regiune a țării contribuie cu specificul său la bogăția culturală a sărbătorii pascale. Aceste diferențe locale nu despart, ci unesc, arătând cât de divers și, în același timp, cât de unit este poporul român în credință și tradiție. Astfel, Sărbătoarea Paștelui rămâne un moment de reflecție, de bucurie și de legătură cu trecutul și cu valorile fundamentale ale vieții.

Bibliografie:

1. Ion Ghinoiu – *Sărbători și obiceiuri românești*, Editura Elion, București, 2002
www.crestinortodox.ro – Articole despre Paște și tradiții pascale
2. Arhivele etnografice ale Muzeului Țăranului Român
3. Nicolae Iorga – *Pagini despre spiritualitatea românească*, Editura Minerva, 1981

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE DE ALTĂDATĂ ȘI DE AZI

Prof. educ. timpurie: HĂIDĂUȚU MARIA
Școala Gimnazială Nr.24, Structură Grădinița P.P.Nr.27 Timișoara

Paștele de azi și Paștele de altădată

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine, simbolizând Învierea Domnului și renașterea spirituală. De-a lungul timpului, modul în care această sărbătoare a fost celebrată a evoluat, reflectând schimbările sociale, economice și culturale. Deși esența spirituală rămâne neschimbată, tradițiile și obiceiurile s-au adaptat la realitățile fiecărei epoci.

Paștele

Pregătirile pentru Paște începeau cu mult înainte de sărbătoare. Casele erau curățate temeinic, iar gospodinele coceau cozonaci, pască și alte bunătăți tradiționale. În Sâmbăta Mare, ouăle erau vopsite, cel mai adesea în roșu, simbolizând sângele lui Hristos. Oamenii mergeau la biserică pentru a lua „lumină”, iar masa de Paște era un moment de bucurie și comuniune familială. Totul avea o semnificație profundă, fiecare gest având rădăcini în credință și tradiție.

Postul Paștelui este cea mai lungă și mai strictă perioadă de post din calendarul creștin ortodox, durând 40 de zile, la care se adaugă Săptămâna Mare. Acesta simbolizează curățirea

sufletului și a trupului prin renunțarea la alimente de origine animală, dar și prin rugăciune și introspecție.

Ultima săptămână a postului, cunoscută drept Săptămâna Mare, este marcată de slujbe speciale și ritualuri religioase. Joia Mare este dedicată amintirii Cinei celei de Taină, iar Vinerea Mare este o zi de profundă reculegere, când credincioșii merg la biserică pentru a trece pe sub Sfântul Aer, simbolizând participarea la suferințele lui Hristos

Paștele de azi

În prezent, modul în care este celebrat Paștele diferă considerabil față de trecut. Deși multe dintre obiceiurile tradiționale s-au păstrat, ritmul alert al vieții moderne și influențele culturale au adus schimbări semnificative. Postul este mai puțin respectat, iar mersul la biserică nu mai este o regulă pentru toți. Pentru mulți, Paștele a devenit mai degrabă un prilej de relaxare și reuniune cu familia decât un moment de profundă reflecție spirituală.

Pregătirile nu mai sunt la fel de minuțioase ca altădată, iar multe dintre alimentele tradiționale sunt cumpărate din magazine în loc să fie preparate în casă. Ouăle sunt vopsite rapid cu coloranți artificiali, iar tradiția meselor îmbelșugate rămâne prezentă, dar cu mai puțin accent pe semnificația religioasă. În plus, Paștele modern este marcat și de influențe comerciale: cadourile, iepurașii de ciocolată și vacanțele în destinații exotice sunt tot mai populare.

Concluzie

Paștele rămâne o sărbătoare de suflet, indiferent de perioada în care este celebrat. Diferențele dintre Paștele de altădată și cel de azi reflectă schimbările sociale și economice, dar esența sărbătorii – Învierea Domnului și bucuria de a fi alături de cei dragi – rămâne neschimbată. Fie că este sărbătorit cu respectarea tradițiilor sau într-un mod mai modern, important este să nu pierdem din vedere valorile fundamentale ale acestei mari sărbători creștine.

Paștele este mai mult decât o sărbătoare religioasă; el reprezintă un moment de reuniune și bucurie pentru familii. Această sărbătoare aduce oamenii mai aproape unii de alții, reînviind tradiții și valori fundamentale precum iubirea, generozitatea și speranța. Indiferent de zona geografică, românii păstrează cu sfințenie aceste obiceiuri, transmișându-le din generație în generație.

Astfel, Paștele nu este doar un prilej de a celebra Învierea lui Hristos, ci și o oportunitate de a reflecta asupra valorilor spirituale și de a înfrâna legăturile de familie și comunitate. Prin respectarea tradițiilor, românii reușesc să mențină vie esența acestei sărbători, într-o combinație armonioasă de credință și obiceiuri populare.

Bibliografie:

1. „Paștele”, Tradiții și obiceiuri, de Iulia Ghitulete
2. „Tradiții și obiceiuri de Paște în România”, de Mihai Lăcătușu

PAȘTELE: SIMBOL AL ÎNVIERII, SPERANȚEI ȘI REÎNNOIRII SPIRITUALE

Prof. HAȚIEGAN IOANA MARIA
Colegiul Național „Diaconovici Tietz”, Reșița

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători religioase ale creștinătății, celebrată anual pentru a comemora învierea lui Iisus Hristos din morți. Această sărbătoare este marcată de tradiții și obiceiuri care variază de la un loc la altul, dar care au în comun un simbolism profund legat de renaștere, speranță și mântuire. Paștele reprezintă o perioadă de reflecție spirituală, dar și de întâlnire cu familia și comunitatea. În această lucrare, vom explora

semnificația religioasă a Paștelui, istoria sărbătorii și obiceiurile populare asociate cu aceasta, cu un accent special pe tradițiile din România.

Semnificația religioasă a Paștelui

În religia creștină, Paștele marchează învierea lui Iisus Hristos din morți, eveniment care este considerat piatra de temelie a credinței creștine. Conform Noului Testament, Iisus a fost răstignit pe cruce, a murit și a fost înmormântat, dar a înviat a treia zi, demonstrând astfel victoria asupra morții și păcatului. Învierea este simbolul speranței și al mântuirii pentru toți credincioșii, iar sărbătorirea Paștelui este, prin urmare, o celebrare a vieții veșnice oferite prin sacrificiul lui Hristos.

Pentru creștini, Paștele este o sărbătoare marcată de post, rugăciune și reflecție. Săptămâna Paștelui, cunoscută sub numele de Săptămâna Patimilor, include momente de meditație asupra suferinței lui Iisus și culminând cu Liturghia Învierii în noaptea de Sâmbătă spre Duminică. Lumina Paștelui, simbolizând învierea, este dusă în biserică de către preot, iar credincioșii iau lumină pentru a o aduce acasă, ca semn al credinței și al vieții veșnice.

Semnificația Paștelui în Creștinism

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători religioase ale creștinătății și marchează învierea lui Iisus Hristos, un eveniment esențial care stă la baza întregii credințe creștine. Învierea lui Hristos este văzută nu doar ca un miracol, ci și ca o demonstrație a puterii divine asupra morții și păcatului. De asemenea, Paștele simbolizează speranța în viața veșnică și în reînnoirea spirituală.

Misterul Învierii lui Iisus

Potrivit Noului Testament, Iisus Hristos a fost răstignit pe cruce în vinerea dinaintea Paștelui (denumită "Vinerea Mare"), a murit și a fost înmormântat. A treia zi după moartea Sa, în dimineața zilei de duminică, Iisus a înviat din morți, într-o manifestare divină care a transformat istoria omenirii. Învierea lui Iisus nu a fost doar o dovadă a divinității sale, ci și o înlăturare a păcatului și a morții, reprezentând începutul unei noi eră pentru umanitate. Ea aduce speranța că, prin credință în Hristos, și cei care mor vor învia, iar viața veșnică este posibilă. În tradiția creștină, Învierea este văzută ca un act de mântuire și reconciliere a omenirii cu Dumnezeu. Hristos, prin sacrificiul său, a deschis calea către mântuire, iar învierea sa este o garanție a biruinței asupra răului și a morții. Paștele, prin urmare, este o sărbătoare a speranței, o celebrare a vieții și a iubirii divine care transcend limitele morții.

Semnificația Paștelui în Ciclul Liturgic Creștin

Paștele este punctul culminant al anului liturgic creștin. Perioada care precede Paștele, cunoscută sub numele de „Postul Mare”, este un timp de curățire spirituală, penitență și rugăciune. În timpul acestui post, credincioșii sunt încurajați să se abțină de la mâncăruri, băuturi și comportamente care pot distrage atenția de la viața spirituală. Este o perioadă în care creștinii reflectează asupra vieții și învățăturilor lui Iisus, în special asupra suferinței și sacrificiului său. Postul Mare este un timp de pregătire pentru celebrarea Învierii, pentru a ajunge în fața sărbătorii în stare de curățire și recunoștință.

În dimineața de Paște, la Liturghia Învierii, se celebrează victoria luminii asupra întunericului, a vieții asupra morții. În multe biserici, slujba începe cu un „cânt al Învierii”, iar credincioșii primesc lumina aprinsă de la preot, simbolizând lumina lui Hristos care aduce mântuirea lumii. Această lumină este considerată a fi nu doar simbolică, ci și un mijloc de a ne întări credința în darul divin al vieții eterne.

Simbolurile Paștelui în Creștinism

Paștele este încărcat de simboluri religioase care reflectă învățăturile biblice și realitățile teologice ale creștinismului. Aceste simboluri ajută credincioșii să înțeleagă mai profund semnificația sărbătorii și să o trăiască într-un mod mai personal și spiritual.

Lumina - simbolul Învierii

Lumina joacă un rol esențial în sărbătoarea Paștelui, fiind un simbol al Învierii lui Hristos. Învierea este văzută ca o biruință asupra întunericului păcatului și al morții, iar lumina aprinsă în noaptea de Paște este un simbol al acestei victorii. În multe tradiții, preotul aduce lumina în biserică și o transmite credincioșilor, care o duc acasă, simbolizând că Hristos, Lumina Lumii, a învins întunericul.

Această lumină nu este doar un simbol exterior, ci și un simbol al prezenței divine în viața omului. La nivel personal, lumina este considerată un mijloc prin care credinciosul se apropie de Dumnezeu și își reafirmă credința în Înviere.

Ouăle - simbol al vieții și al renașterii

Un alt simbol important al Paștelui sunt ouăle. În tradiția populară, oul este un simbol al vieții noi, al renașterii și al speranței. În contextul Paștelui, ouăle roșii sunt considerate a reprezenta sângele lui Hristos vărsat pe cruce pentru mântuirea lumii. De asemenea, ouăle simbolizează mormântul lui Hristos, iar ruperea cochiliei este interpretată ca învierea din moarte.

Vopsirea ouălor și schimbul acestora între membri familiei și prieteni sunt obiceiuri care reflectă și comuniunea dintre credincioși. În multe tradiții, oamenii joacă „ciocnirea ouălor” pentru a simboliza unitatea și victorie asupra morții.

Mielul - simbol al sacrificiului

Mielul este un alt simbol tradițional al Paștelui, având rădăcini adânci în Vechiul Testament. În tradiția iudaică, mielul sacrificial era un simbol al purității și al ispășirii păcatelor. În Noul Testament, Hristos este descris ca „Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii”, iar sacrificiul său pe cruce este văzut ca o continuare a sacrificiului mielului pascal. De aceea, în multe culturi, friptura de miel este un element central al mesei de Paște.

Mielul simbolizează nu doar sacrificiul lui Hristos, dar și puritatea și inocența. În tradiția creștină, Hristos, ca Miel al lui Dumnezeu, a murit pentru a aduce mântuirea tuturor celor care cred în El.

Paștele și Împăcarea cu Dumnezeu

Un alt aspect esențial al semnificației Paștelui este tema împăcării omului cu Dumnezeu. Înainte de învierea lui Iisus, între Dumnezeu și omenire exista o prăpastie adâncă, cauzată de păcatul strămoșesc și de alegerile greșite ale oamenilor. Însă, prin jertfa lui Hristos și prin învierea Sa, această prăpastie a fost înlăturată, iar relația dintre Dumnezeu și oameni a fost restabilită.

Paștele nu este doar o celebrare a unui eveniment istoric, ci și un moment de reconciliere pentru fiecare credincios. Este o oportunitate de a primi iertarea divină prin spovedanie, de a întări legătura personală cu Dumnezeu și de a renaște spiritual. Paștele invită oamenii să trăiască în iubire, pace și comuniune cu toți cei din jur, reflectând în viețile lor învățăturile lui Hristos.

Tradițiile și obiceiurile Paștelui în România

Paștele în România este marcat de numeroase tradiții și obiceiuri populare care variază în funcție de regiune. Unele dintre cele mai reprezentative obiceiuri sunt legate de pregătirea meselor festive, ritualurile religioase și activitățile comunitare.

Unul dintre cele mai cunoscute obiceiuri este vopsirea ouălor. În multe zone ale țării, ouăle sunt vopsite în roșu, culoare simbolizând sângele lui Hristos, dar și viața și renașterea. Aceste ouă sunt adesea dăruite celor dragi, iar schimbul de ouă vopsite este un gest de iubire și respect reciproc. De asemenea, ouăle sunt folosite în jocuri tradiționale, cum ar fi „ciocnirea ouălor”, care presupune ca două persoane să își lovească ouăle, iar cel care rămâne cu oul întreg este considerat norocos.

Masa de Paște este un alt element central al sărbătorii. În multe gospodării, se prepară pască, cozonaci, friptură de miel și alte bunătăți tradiționale. Mielul este considerat simbol al sacrificiului lui Hristos, iar friptura de miel nu poate lipsi de pe masa de Paște. În dimineața

zilei de Paște, credincioșii merg la biserică pentru slujba Învierii, iar după aceea, se adună în familie pentru a sărbători.

Un alt obicei important este „spovedania” și „împărtășania”. În perioada postului, credincioșii sunt încurajați să se spovedească și să se împărtășească cu Trupul și Sângele lui Hristos, pregătindu-se astfel pentru sărbătoarea Învierii. Aceasta este o practică esențială pentru viața spirituală a creștinilor ortodocși.

Bibliografie:

1. Biserica Ortodoxă Română, „*Tradiții și obiceiuri de Paște în România*”, Editura Episcopiei, 2018.
2. Mihail Lăzărescu, „*Paștele – Semnificația religioasă și obiceiurile populare*”, Editura Universul, 2005.
3. Ionuț Iordan, „*Simbolistica sărbătorilor creștine*”, Editura Credința, 2012.
4. Ioan Gură de Aur, „*Predici la Paște*”, Editura Biblică, 1999.
5. Biblia - *Noul Testament*, Editura Sfintei Mănăstiri, 2015.
6. Radu Ciuceanu, „*Istoria Paștelui: De la tradiția biblică la obiceiurile populare*”, Editura Humanitas, 2009.
7. Maria Vasilache, „*Tradiții și obiceiuri ale românilor: Paște și alte sărbători religioase*”, Editura Albatros, 2003.

PAȘTELE – SĂRBĂTOAREA LUMINII ȘI A RENAȘTERII

Prof. ed. timpurie IANCU MARIA ELENA
Grădinița Nr.191, Sector 3, București

Primăvara aduce cu ea nu doar înverzirea naturii și cântecul păsărilor, ci și una dintre cele mai așteptate sărbători ale românilor: Paștele. Această sărbătoare este mai mult decât un prilej de bucurie, este o întâlnire a sufletului cu lumina și un moment în care oamenii își redescoperă credința și legătura cu tradițiile strămoșești.

Atmosfera pascală începe să se simtă odată cu Săptămâna Mare. Casele se curăță, grădinile se înnoiesc, iar inimile oamenilor se pregătesc pentru sărbătoare prin post și rugăciune. Satele capătă o liniște aparte, iar clopotele bisericilor răsună mai solemn ca oricând, amintind tuturor de patimile și jertfa Mântuitorului.

Noaptea Învierii are ceva magic. Mii de lumini se aprind odată, iar credincioșii duc în mâini candelile aprinse, ca pe niște flăcări vii ale credinței. Drumul spre casă cu lumânarea aprinsă devine o călătorie a sufletului: fiecare om poartă în el speranța și bucuria biruinței vieții asupra morții.

Simboluri și tradiții pascale

Paștele înseamnă și frumusețea tradițiilor populare, care dau culoare și profunzime sărbătorii. Ouăle roșii, pasca și cozonacul nu lipsesc de pe masa românilor. Roșul amintește de sângele lui Hristos, dar oul, ca simbol al vieții și al renașterii, are o semnificație mai veche decât creștinismul. În unele sate, ouăle sunt împodobite cu modele minuțioase, adevărate povești desenate cu ceară, linii și culori. Fiecare simbol are o semnificație: spicul grâului aduce belșug, frunza de stejar aduce putere, soarele și stelele aduc lumină și noroc.

Pasca, rotundă și albă, amintește de puritatea credinței și de pâinea împărțită la Cina cea de Taină. Cozonacul, cu mirosul său dulce și cu forma înaltă, este semn de bucurie și belșug. Mielul pascal, jertfit, amintește de sacrificiul Mântuitorului pentru oameni.

Legende și povești

Tradiția ouălor roșii este legată de mai multe legende. Se spune că, atunci când Iisus a fost răstignit, Maica Domnului a așezat la picioarele crucii un coș cu ouă. Sângele care se scurgea de pe trupul Lui le-a înroșit, iar de atunci ouăle vopsite au devenit simbol al jertfei și al Învierii. O altă poveste spune că soldații romani, batjocorindu-l pe Hristos, au spus: „Dacă va învia, să se facă ouăle roșii!”. Și ouăle s-au înroșit, confirmând miracolul.

Ciocnitul ouălor este și el un ritual vechi. Primul care ciocnește spune „Hristos a înviat!”, iar celălalt răspunde „Adevărat a înviat!”. Acest schimb de cuvinte nu este doar un salut, ci o mărturisire a credinței și a speranței în viața veșnică.

Obiceiuri în diferite regiuni

România este foarte bogată în tradiții pascale, fiecare regiune păstrând un farmec aparte.

În Bucovina, încondeierea ouălor a devenit o adevărată artă, transmisă din generație în generație. Meșterii populari folosesc chișița și ceara pentru a desena motive geometrice, florale sau religioase.

În Transilvania, tinerii păstrează obiceiul stropitului: băieții merg în a doua zi de Paște la casele fetelor și le stropesc cu parfum sau cu apă, pentru sănătate și frumusețe. În schimb, primesc ouă roșii sau prăjituri.

În Maramureș, sărbătoarea începe cu slujba de la biserică, unde oamenii vin îmbrăcați în costume populare. După Înviere, sătenii se adună la jocuri și cântece, întărind legătura comunității.

În Oltenia și Muntenia, copiii merg din casă în casă pentru a aduce vestea Învierii, iar gazdele îi răsplătesc cu ouă și prăjituri.

1 Semnificația sărbătorii

Dincolo de mâncăruri, de haine noi și de obiceiuri, Paștele are o semnificație profundă. El aduce în suflete bucuria renașterii și a speranței. Este sărbătoarea care ne învață că după orice suferință vine și mângâierea, după orice întuneric vine lumina, după moarte vine viața. Este un timp al împăcării cu cei din jur și al apropierii de Dumnezeu.

Concluzie

Paștele este sărbătoarea luminii, a iubirii și a comuniunii. Prin tradițiile și obiceiurile sale, el reușește să adune laolaltă familia și comunitatea, să transmită valori și credință din trecut în prezent și să aducă speranță pentru viitor. În fiecare ou încondeiat, în fiecare pască așezată pe masă, în fiecare „Hristos a înviat!” rostit cu bucurie, se află sufletul unui popor care știe să-și păstreze rădăcinile și să-și lumineze drumul prin credință.

LUMINA ÎNVIERII

Prof. ed. timpurie ICHIM EMILIA
Grădinița nr. 191, Sector 3, București

Sărbătoarea Paștelui reprezintă cel mai important eveniment din calendarul creștin, marcând Învierea Domnului nostru Iisus Hristos. „Lumina Învierii” nu este doar o expresie poetică sau o metaforă, ci o realitate profundă, încărcată de semnificații spirituale, care pătrunde în sufletul fiecărui credincios. Ea simbolizează victoria vieții asupra morții, a binelui asupra răului și a speranței asupra deznădejdii.

Conform tradiției ortodoxe, în noaptea Sfințelor Paști, credincioșii se adună în biserici pentru a primi „Lumină” – flacăra adusă de la Mormântul Sfânt din Ierusalim. Această lumină, dăruită de Dumnezeu în chip minunat, este transmisă de la preot către credincioși cu îndemnul: „Veniți de luați lumină!”.

În plan simbolic, această lumină reprezintă prezența lui Hristos cel înviat în lume. Ea nu este o simplă flacără, ci un semn al biruinței Lui asupra morții și păcatului. Prin Înviere, Hristos luminează sufletele noastre, aducându-ne mântuirea și promisiunea vieții veșnice.

Lumina Învierii nu este doar un moment ritualic din noaptea Paștelui, ci un îndemn la transformare lăuntrică. Adevărata lumină trebuie să strălucească în faptele și gândurile noastre de zi cu zi. Așa cum lumânarea se aprinde din lumânarea altuia, tot așa credința, bunătatea și iubirea se răspândesc de la o inimă la alta.

Pentru copii, tineri și adulți, Lumina Învierii devine un punct de pornire pentru o viață nouă, curată, în care ne străduim să fim mai buni, mai iertători și mai aproape de Dumnezeu și de cei din jurul nostru.

În cultura populară românească, Lumina Învierii este prezentă în numeroase obiceiuri: aprinderea candelii, împărțirea de paști, ouăle roșii care simbolizează sângele lui Hristos și viața nouă. Toate aceste tradiții sunt mijloace prin care credința se exprimă și se transmite mai departe.

Lumina Învierii este, în esență, o chemare la înnoire sufletească. Nu este vorba doar despre o flacără ce arde în noaptea de Paști, ci despre o lumină interioară care poate schimba vieți. Să păstrăm această lumină în inimi, să o purtăm în fapte și să o dăm mai departe, în fiecare zi, prin iubire, credință și speranță.

ÎNVIEREA DOMNULUI – ABORDARE TEOLOGICĂ

Prof. IFTODI MARIAN LIVIU,
Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” Dumbrăvița, Județul Botoșani

Învierea Domnului este cel mai important și central eveniment din tradiția Bisericii Ortodoxe. Este esențială nu doar pentru înțelegerea teologică a mântuirii, ci și pentru trăirea cotidiană a vieții creștine. Învierea este un act de biruință asupra morții, păcatului și iadului, dar și o deschidere a unei noi realități duhovnicești. De asemenea, Învierea Domnului are o dimensiune teologică profundă și o dimensiune practică esențială pentru viața spirituală a credincioșilor ortodocși. În acest referat, vom analiza semnificația teologică a Învierii din perspectiva ortodoxă, atât din punct de vedere dogmatic și liturgic, cât și din punct de vedere al aplicării practice în viața Bisericii și a fiecărui credincios.

Învierea lui Iisus Hristos reprezintă, în tradiția ortodoxă, punctul culminant al planului mântuirii și victoria divină asupra răului, păcatului și morții. Moartea și învierea lui Hristos sunt inseparabile, având ambele un rol fundamental în realizarea mântuirii. Învierea Domnului nu este doar o dovadă a divinității sale, ci și un semn al biruinței asupra morții și a păcatului. În tradiția ortodoxă, moartea lui Hristos este înțeleasă ca un act de ispășire pentru păcatele omenirii, iar învierea Sa este confirmarea că jertfa a fost acceptată de Dumnezeu și a adus o schimbare fundamentală în destinul umanității.

Învierea Domnului înlătură puterea morții și a păcatului. Moartea, care a venit în lume ca urmare a păcatului, este acum învinsă prin învierea lui Hristos. Conform învățăturii ortodoxe, în momentul în care Hristos a murit pe cruce, El a înfruntat moartea în locul fiecărui om și a deschis o cale de ieșire din păcat și moarte. Învierea Sa este semnul triumfului divin asupra celor mai mari vrăjmași ai omului: moartea și păcatul. „De aceea, Hristos, ca prim reziditor al lumii noi, nu a înviat doar pentru Sine, ci și pentru noi, cei care suntem uniți cu El prin credință.

Învierea lui Hristos reprezintă restaurarea ordinii originale a creației, care a fost alterată de păcatul strămoșesc. Conform teologiei ortodoxe, Adam și Eva, prin păcatul lor, au perturbat

echilibrul creat în lume, iar moartea a devenit o realitate inevitabilă. Hristos, prin învierea Sa, a restaurat această ordine, aducând o „nouă creație”, o „nouă viață” care nu mai este supusă puterii morții și păcatului. Astfel, Învierea Domnului deschide posibilitatea unei transformări spirituale complete a întregii umanități și a întregii lumi. În acest sens, Hristos este văzut ca „cel întâi născut din morți”, deschizând calea pentru toți cei care cred în El. În tradiția ortodoxă, Învierea nu este doar un simbol al mântuirii, ci este înțeleasă ca fundamentul mântuirii însăși. Hristos a venit pe pământ nu doar pentru a învăța, ci pentru a muri și a învia, aducându-le oamenilor posibilitatea de a înfrunta moartea și de a câștiga viața veșnică. Mântuirea nu este un proces doar spiritual, ci include întreaga existență umană — trup și suflet. Moartea și învierea lui Hristos sunt, astfel, esențiale în actul mântuirii: moartea este un act de ispășire, iar învierea este confirmarea că păcatele au fost iertate și că viața veșnică este acum accesibilă tuturor. Mântuirea este desăvârșită prin jertfa lui Hristos pe cruce și prin Învierea Sa. În acest sens, învățătura ortodoxă subliniază că, pentru ca învierea să devină posibilă, moartea trebuia să fie depășită. Prin cruce, Hristos a biruit păcatul care aduce moartea, iar prin înviere, a biruit însăși moartea. Astfel, între moarte și înviere există o legătură profundă, iar ambele evenimente sunt necesare pentru realizarea mântuirii.

Învierea Domnului este înțeleasă nu doar ca un act de restaurare a ordinii divine, ci și ca începutul unei noi transfigurări a întregii lumi. Învierea aduce o „nouă creație” în care omul poate trăi nu doar o viață fizică, ci o viață duhovnicească, în comuniune cu Dumnezeu. Viața creștină nu se limitează la existența fizică pământească, ci se deschide către realități mai adânci și mai sublime. Viața veșnică în Hristos este o realitate care începe aici, în această lume, și care se împlânește în Împărăția cerurilor.

Învierea Domnului, din punct de vedere ortodox, are și o dimensiune mistică profundă. Ea nu reprezintă doar un eveniment istoric, ci și un act care este trăit de credincioși în fiecare zi. În Biserica Ortodoxă, Învierea nu este doar un punct din trecut, ci un eveniment continuu, prezent în viața Bisericii și a fiecărui credincios. Liturghia ortodoxă, prin slujbele sale și prin participarea la Tainele Bisericii, îi ajută pe credincioși să trăiască Învierea nu doar ca pe o amintire, ci ca pe o realitate vie. Prin Învierea lui Hristos, toți credincioșii sunt chemați să participe la viața divină, la comuniunea cu Dumnezeu. Învierea aduce „luminarea” și „sfințirea” omului, care poate acum să devină părtaș la natura divină. „Prin Hristos înviat, noi suntem chemați să trăim o viață nouă, o viață divină, în care păcatul și moartea nu mai au putere asupra noastră.

Liturghia ortodoxă este profund marcată de realitatea Învierii. În cadrul slujbelor pascale, credincioșii proclamă „Hristos a înviat!”, iar această proclamație este o mărturie a trăirii Învierii. Pascha este văzută ca „sărbătoarea sărbătorilor”, iar întreaga slujbă este un simbol al înnoirii și al învierii spirituale. Lumina pascală, care pătrunde în întunericul nopții, simbolizează lumina divină care aduce învierea și transformarea lumii.

Învierea Domnului nu este doar o promisiune a vieții veșnice, ci și un model pentru viața creștină zilnică. Hristos, prin învierea Sa, ne învață cum să trăim o viață de jertfă, iubire, smerenie și sacrificiu. Învierea este un model al biruinței asupra păcatului și al morții, un exemplu al trăirii într-o comuniune profundă cu Dumnezeu. Creștinii sunt chemați să trăiască „într-o viață nouă”, să înfrunte „moartea spirituală” a păcatului și să se răstignească pentru a învia împreună cu Hristos.

Învierea Domnului este centrul mântuirii și al învățaturii ortodoxe. Ea nu doar că înfrânge moartea și păcatul, dar aduce o nouă realitate spirituală, în care omul este chemat să trăiască „într-o viață nouă”, în comuniune cu Dumnezeu. Este actul prin care Hristos aduce în lume viața veșnică și restaurează ordinea divină a creației. Astfel, Învierea nu este doar un eveniment din trecut, ci o realitate prezentă, trăită în fiecare zi în viața Bisericii și a credincioșilor.

Bibliografie:

1. Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilii la Învierea Domnului*, în *Părinți și Scriitori Bisericești*, vol. 56, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2007.
2. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Despre dragoste și învierea din morți*, în *Filocalia*, vol. IV, Editura Bunavestire, 2004.
3. Teodor Danalache, *Teologia Ortodoxă a Învierii*, Editura Sophia, București, 2014.
4. Vasile Mihoc, *Mântuirea în Ortodoxie*, Editura BASILICA, București, 2010.
5. Ion Bria, *Liturghia Ortodoxă – viața Bisericii*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1995.
6. Părintele Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1, Editura Bizantină, București, 1997.
7. Cuviosul Siluan Athonitul, *Mărturii despre Hristos și Înviere*, Editura Mănăstirii Sfântul Pavel, Athos, 2006.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE – PUNTE ÎNTRE GENERAȚII ȘI MIJLOC DE EDUCAȚIE TIMPURIE

**Prof. ed. timpurie ILIE MIRELA
Grădinița Nr.69, Sector 3, București**

Sărbătoarea Paștelui ocupă un loc central în cultura românească, fiind marcată nu doar de semnificația religioasă profundă, ci și de un bogat patrimoniu de tradiții și obiceiuri transmise din generație în generație. În contextul educației timpurii, valorificarea acestor elemente culturale oferă o oportunitate valoroasă de formare a identității copiilor, de dezvoltare a respectului față de patrimoniul spiritual și de întărire a legăturilor cu familia și comunitatea.

Spre deosebire de alte sărbători, Paștele are o dublă valență: este un eveniment al credinței, dar și un timp al comunității. De la înroșirea ouălor și împodobirea masei pascale, până la mersul la biserică și ciocnitul ouălor, fiecare obicei contribuie la formarea sentimentului de apartenență și coeziune. Pentru copiii preșcolari, participarea activă la aceste momente le oferă un cadru afectiv stabil, în care învățarea are loc firesc, prin modelare, observație și imitație.

Educația timpurie nu înseamnă doar formarea unor deprinderi cognitive, ci și construirea unei identități culturale și emoționale solide. Tradițiile pascale pot deveni un suport important în acest proces. Copiii sunt expuși în mod activ la obiceiuri locale – precum mersul cu pasca, aprinderea lumânării de Înviere sau colindele pascale în anumite zone – dezvoltă un atașament autentic față de valorile transmise de familie și grădiniță.

În grădiniță, activitățile tematice din perioada Paștelui – pictarea ouălor, povestiri cu tematică religioasă, colaje, dramatizări – nu doar că dezvoltă motricitatea fină și vocabularul, dar contribuie și la formarea unor atitudini precum recunoștința, generozitatea, răbdarea sau bucuria e a dăru.

În cadrul Grădiniței nr.69, a fost desfășurat un atelier intitulat „Paștele din satul bunicilor”, în care copiii au fost implicați într-o activitate intergenerațională. Fiecare copil a venit însoțit de un bunic sau o bunică, iar împreună au pictat ouă, au copt simbolic „pască din aluat de joacă” și au ascultat povești din copilăria adulților despre cum se celebra Paștele odinioară.

Această activitate a avut un impact emoțional și educativ profund: copiii au învățat să respecte valorile trecutului, să comunice cu vârstnicii și să aprecieze efortul de a păstra tradițiile.

În plus, bunicii s-au simțit valorizați, iar educatoarele au observat o creștere a coeziunii între familie și grădiniță.

Departate de a fi „demodate”, obiceiurile pascale pot deveni un instrument modern de învățare experiențială. Într-o eră digitală, în care copiii petrec din ce în ce mai mult timp în fața ecranelor, reîntoarcerea la valorile simple – frământatul cozonacului cu mama, mersul al biserică cu familia, oferirea unui ou roșu colegului - aduce echilibru și sens.

Grădinița are responsabilitatea de a crea contexte în care tradiția să nu fie prezentată ca un „reper din trecut”, ci ca o trăire vie, care poate fi experimentată cu bucurie în prezent. Aici, educatoarea are un rol esențial, fiind „punte” între valorile culturale și viața cotidiană a copilului.

Tradițiile și obiceiurile pascale reprezintă o resursă valoroasă în educația timpurie, atât din perspectiva formării identitare, cât și a dezvoltării emoționale și sociale. Integrarea acestora în activitățile de grădiniță consolidează legătura dintre copil, familie și comunitate și creează un cadru educativ autentic, cald și plin de sens. În plus, activitățile tematice pascale pot contribui semnificativ la dezvoltarea empatiei, a respectului pentru ceilalți și a apartenenței culturale.

Prin proiecte simple, dar profunde, precum „Paștele din satul bunicilor”, educația timpurie devine mai mult decât un spațiu de învățare – devine un spațiu de trăire, conectare și transmitere a valorilor care ne definesc ca popor.

Bibliografie

1. Cuciureanu, M (2020), *Tradiții românești și educație timpurie*, Editura Didactică
2. Holdevici, I. (2015), *Importanța ritualurilor în dezvoltarea copilului*, Revista de Psihopedagogie, nr.2
3. Ministerul Educației (2019), *Curriculum pentru educație timpurie*
4. Olaru, A. (2018), *Comunicare intergenerațională în grădiniță*, Revista Educația 21
5. Popescu, V. (2016), *Identitate culturală și educație preșcolară*, Editura Aramis

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

**Prof. INDREI NICOLETA,
Școala Gimnazială Nr. 24 Timișoara**

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine, marcând învierea lui Iisus Hristos. Aceasta este celebrată cu diverse tradiții și obiceiuri care variază de la o regiune la alta, fiind transmise din generație în generație. În cadrul învățământului preșcolar, aceste tradiții pot fi integrate în mod creativ pentru a le oferi copiilor o experiență educativă și culturală bogată, ajutându-i să descopere valorile spirituale și sociale specifice acestei sărbători.

Obiceiuri de Paște

1. Vopsirea și ciocnitul ouălor

Oul este un simbol universal al vieții, al regenerării și al învierii, având o semnificație profundă în tradiția pascală. Oul roșu, cel mai reprezentativ, simbolizează sângele lui Hristos și victoria vieții asupra morții.

- **Vopsirea ouălor** este o activitate desfășurată de obicei în Joia Mare sau Sâmbăta Mare. Tehnicile tradiționale includ fierberea ouălor cu foi de ceapă pentru a obține o culoare roșcată sau decorarea acestora cu frunze aplicate și scufundarea în vopsea naturală.

Astăzi, se folosesc diverse metode moderne, inclusiv coloranți artificiali și abșibilduri decorative.

- **Ciocnitul ouălor** este un joc simbolic în care fiecare participant alege un ou și încearcă să spargă oul adversarului. Tradiția spune că cel care reușește să păstreze oul intact va avea noroc în anul care urmează. Acest obicei aduce bucurie și socializare între membrii familiei.

Integrarea în învățământul preșcolar

- Organizarea unui atelier de vopsit ouă, folosind tehnici sigure și naturale.
- Povestirea legendei oului roșu și explicarea simbolisticii acestuia.
- Jocuri interactive, cum ar fi ciocnitul ouălor din hârtie.

2. Iepurașul de Paște și căutarea ouălor ascunse

Iepurașul de Paște este un simbol modern, preluat din tradițiile germanice, unde era considerat un mesager al primăverii și fertilității. Acesta este cunoscut pentru faptul că aduce daruri și ouă de ciocolată copiilor, fiind o figură iubitoare și jucăușă.

- **Căutarea ouălor ascunse** este un obicei foarte popular în care copiii caută ouă de ciocolată sau decorative ascunse prin curte sau prin casă. Acest joc dezvoltă atenția, perseverența și spiritul de echipă.

Integrarea în învățământul preșcolar

- Crearea unor iepurași din carton sau fetru, pe care copiii să îi coloreze și decoreze.
- Organizarea unui joc de căutare a ouălor în sala de clasă sau în curtea grădiniței.
- Realizarea unor povestiri despre iepurașul de Paște și semnificația acestuia.

3. Lumină și slujba de înviere

Un moment esențial al Paștelui este participarea la slujba de înviere, unde credincioșii primesc Lumină Sfântă, simbol al speranței și înnoirii spirituale. Tradiția spune că lumânările aprinse trebuie păstrate și aduse acasă, iar fumul lor să fie folosit pentru a face semnul crucii pe tocul ușii, ca o binecuvântare pentru locuință.

Integrarea în învățământul preșcolar

- Simularea acestui moment prin folosirea unor lumânări electrice, explicând semnificația luminii.
- Crearea unor felicitări sau tablouri cu imagini care reprezintă lumina și învierea.
- Organizarea unei discuții despre importanța luminii în viața de zi cu zi.

Tradițiile de Paște sunt o parte esențială a culturii și spiritualității românești. Prin integrarea acestora în activități preșcolare, copiii au oportunitatea de a învăța despre importanța comunității, a valorilor morale și a respectului față de obiceiurile strămoșești. Prin jocuri, povești și activități practice, educația timpurie poate contribui la formarea unor generații care să prețuiască și să transmită mai departe frumusețea acestor obiceiuri.

Bibliografie

1. Ionescu, Maria. *Tradiții și obiceiuri românești*, Editura Litera, 2018.
2. Popescu, Andrei. *Paștele în cultura populară*, Editura Universitară, 2020.
3. Dumitrescu, Elena. *Activități educative pentru preșcolari*, Editura Didactică, 2019.

SIMBOLISTICA ÎNVIERII ÎN RELIGIA CREȘTIN ORTODOXĂ

**Prof. ed. timpurie JOIȚA DIANA-ELISABETA,
Grădinița Nr. 191, Sector 3, București**

Învieerea Domnului Iisus Hristos reprezintă centrul credinței creștin ortodoxe și este fundamentul întregii vieți spirituale a credincioșilor.

Această sărbătoare, cunoscută drept Paștele, simbolizează biruința vieții asupra morții, a luminii asupra întunericului și a binelui asupra răului.

În teologia ortodoxă, Învieerea nu este doar un eveniment istoric, ci o realitate spirituală perpetuă, care influențează profund viața și faptele creștinului.

Simbolistica pascală este bogată și variată, având rădăcini în Vechiul și Noul Testament. Mielul pascal, de exemplu, este un simbol preluat din tradiția iudaică și reinterpretat în creștinism.

În Vechiul Testament, mielul jertfit la Paștele evreiesc amintește de salvarea poporului ales din robia egipteană.

În creștinism, Hristos este “Mielul lui Dumnezeu” care S-a jertfit pentru păcatele lumii, aducând mântuirea întregii omeniri. Lumina este un alt simbol esențial al Învierii.

În noaptea Sfințelor Paști, credincioșii primesc lumină de la preot și o răspândesc unul altuia, rostind cuvintele “Hristos a înviat!” – “Adevărat a înviat!”. Această lumină simbolizează Hristos cel Înviat, care luminează viața oamenilor și alungă întunericul păcatului și al morții. Este o reprezentare vizuală și profundă a renașterii spirituale și a speranței veșnice.

Oul roșu, obicei tradițional românesc, are de asemenea o încărcătură simbolică semnificativă. Culoarea roșie simbolizează sângele vărsat de Hristos pe cruce, iar oul – simbol al vieții și al renașterii – amintește de ieșirea din mormânt și de începutul unei vieți noi. Spargerea ouălor simbolizează spargerea mormântului și Învieerea lui Hristos.

Postul Mare care precede Paștele este o perioadă de purificare trupească și sufletească. Prin post, rugăciune și pocăință, creștinii se pregătesc să întâmpine cu vrednicie Învieerea. Este o perioadă de transformare interioară, care culminează cu participarea la Slujba Învierii și împărtășirea cu Trupul și Sângele Domnului.

Un alt element semnificativ este participarea la Denii în Săptămâna Mare, slujbe speciale care reamintesc patimile și suferințele lui Iisus Hristos.

Joia Mare aduce în prim-plan Cina cea de Taină și instituirea Euharistiei, iar Vinerea Mare este o zi de doliu, în care credincioșii se închină la Sfântul Epitaf.

Prin toate aceste simboluri și tradiții, Paștele în religia creștin ortodoxă nu este doar o sărbătoare, ci o trăire profundă a tainelor credinței.

Este momentul în care credincioșii sunt chemați la înnoire spirituală, la dragoste și iertare, la bucuria de a fi împreună cu Hristos cel Înviat.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE LA ROMÂNII DIN DIASPORA

**Prof. LĂSCUZEANU EMILIA EMINE
Școala Gimnazială ”Federico Garcia Lorca”, Sector 3, București**

Sărbătoarea Paștelui este un moment plin de lumină, speranță și comuniune pentru toți creștinii. Pentru românii stabiliți în diaspora, această sărbătoare are o încărcătură emoțională aparte, deoarece devine o punte între tradițiile de acasă și realitatea vieții într-o țară străină.

Paștele este cea mai importantă sărbătoare creștină, care comemorează **Învierea Domnului Iisus Hristos** din morți, după ce a fost răstignit pe cruce.

Pentru creștini, Paștele înseamnă:

Victoria vieții asupra morții

Speranță, iertare și renaștere

O nouă șansă la curățirea sufletului și apropierea de Dumnezeu

Paștele aduce multă lumină și bucurie în sufletele oamenilor. În noaptea de Înviere, credincioșii merg la biserică, iau lumină și rostesc cuvintele: „**Hristos a înviat!**” — „**Adevărat a înviat!**”

Este o sărbătoare a credinței, a iubirii față de aproapele și a familiei. Totodată, Paștele este marcat de obiceiuri frumoase: vopsitul ouălor, pregătirea mesei pascale și ciocnitul ouălor roșii, simbol al vieții veșnice.

În diaspora, românii păstrează cu sfințenie obiceiurile pascale, dorind să le transmită mai departe copiilor și să își mențină identitatea națională. Unul dintre cele mai importante momente este participarea la slujba de Înviere. Chiar dacă sunt departe de țară, românii se adună în jurul bisericilor ortodoxe românești, în orașe precum Roma, Madrid, Paris sau Londra. Ei aduc cu ei coșuri încărcate cu pască, ouă roșii, cozonaci și vin, pentru a fi binecuvântate în noaptea Învierii. Slujba este ținută în limba română, iar credincioșii cântă „Hristos a înviat!”.

Vopsirea ouălor rămâne o tradiție de suflet, iar în multe familii, ouăle se vopsesc în Joia Mare, folosind metode tradiționale — uneori chiar frunze și coji de ceapă, pentru a obține culori naturale. Se păstrează și obiceiul ciocnirii ouălor, cu urarea „Hristos a înviat!” și răspunsul „Adevărat a înviat!”.

De asemenea, în comunitățile mari de români se organizează târguri sau festivaluri pascale, unde sunt prezentate tradiții românești: costume populare, dansuri, cântece religioase sau bucate tradiționale. Astfel, românii din diaspora nu doar că își întăresc legăturile cu rădăcinile lor, dar reușesc să le arate și celor din jur frumusețea culturii românești.

Românii din diaspora păstrează cu multă grijă tradițiile de acasă, mai ales de Paște. Chiar dacă sunt departe de România, ei încearcă să recreeze atmosfera caldă și plină de credință a acestei sărbători. Masa de Paște este nelipsită! Gătesc drob, friptură de miel, sarmale, cozonaci și alte bunătăți tradiționale, așa cum făceau părinții și bunicii lor în România. Părinții le povestesc copiilor despre obiceiurile de Paște din România, ca să nu se piardă legătura cu țara de origine.

În multe familii, mesele de Paște includ mâncăruri tradiționale ca drob de miel, sarmale, friptură și pască dulce, pregătite după rețete moștenite de la părinți și bunici. Aceste momente aduc o parte din România în casele lor și îi fac să simtă mai puțin dorul de casă.

Superstiții de Paște la români:

- **Cine se spală pe față cu apă în care a fost pus un ou roșu** va fi sănătos și frumos tot anul.
- **Cine mănâncă primul ou roșu în ziua de Paște** va fi puternic și norocos.
- **Ouăle ciocnite** aduc noroc: dacă îți crapă oul la ciocnit, vei avea parte de noroc tot anul.
- **În noaptea de Înviere**, dacă pui o dorință când iei lumină de la biserică, se spune că ți se va împlini.
- **Fetele care se uită într-un pahar cu apă neîncepută** în zorii Paștelui își vor visa ursitul.
- **Nu este bine să dormi în ziua de Paște**, pentru că vei fi somnoros tot anul.
- **Să nu dai nimic din casă în prima zi de Paște** (nici bani, nici lucruri), ca să nu îți "dai" norocul.

- **Cine se împărtășește și se roagă sincer în noaptea de Înviere** va avea spor și împlinire în toate.

În concluzie, sărbătorirea Paștelui în diaspora nu este doar o simplă respectare a unor ritualuri, ci un act de iubire față de neam, credință și familie. Prin fiecare ou roșu vopsit, fiecare rugăciune rostită sau cântec pascal cântat, românii din diaspora păstrează vie flacăra tradițiilor și își construiesc o punte între trecut și viitor

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE

Prof. LIMBĂȘAN ILONA
Grădinița Nr.38, Sector 3, București

Semnificatia religioasă pentru majoritatea românilor, Paștele are o puternică semnificație religioasă, marcând Învierea lui Iisus Hristos. Este momentul central al calendarului creștin ortodox și simbolizează biruința asupra păcatului și a morții. Sărbătoarea este precedată de postul Paștelui, de 40 de zile, o perioadă de rugăciune, reflecție și pregătire spirituală. Paștele românilor este însoțit de numeroase tradiții și obiceiuri străvechi, transmise din generație în generație. Printre cele mai cunoscute se numără vopsirea ouălor în culori vii, ciocnitul ouălor și împărțirea bucatelor de Paște, precum și participarea la slujbele religioase speciale. Paștele este o ocazie specială pentru întâlnirea și reunirea familiei și a prietenilor dragi. Mulți români se întorc acasă pentru a sărbători împreună cu cei dragi și pentru a petrece timp de calitate în compania celor dragi. Masa festivă de Paște este un moment de convivialitate și bucurie, unde se împărtășesc povești, se râde și se creează amintiri de neuitat. Masa de Paște este încărcată cu bucate tradiționale care aduc un gust aparte sărbătorii. Mielul la cuptor, cozonacul, sarmalele și alte bunătăți pregătite cu migală și dragoste fac parte din meniul festiv care încântă simțurile și aduce un strop de nostalgie și tradiție în casele românilor. Paștele este plin de simboluri care marchează trecerea de la iarnă la primăvară și renașterea naturii. Ouăle vopsite simbolizează viața și fertilitatea, iar mielul reprezintă sacrificiul lui Hristos și speranța într-o nouă viață. Lumina Sfântă, adusă în casele credincioșilor în noaptea de Înviere, simbolizează biruința luminii asupra întunericului și a vieții asupra morții. Înainte de a explora deliciile culinare ale Paștelui românesc, este important să înțelegem tradițiile care dau sens și profunzime acestei sărbători. Paștele românesc este marcat de ritualuri și tradiții care își au rădăcinile în credința creștină ortodoxă, dar și în obiceiurile populare străvechi. Printre cele mai iubite obiceiuri se numără **Vopsirea Ouălor**, o tradiție îndrăgită este vopsirea ouălor în culori vibrante, simbolizând bucuria și viața. În multe familii, această activitate este o ocazie de a petrece timp împreună și de a păstra vie vechea artă a vopsitului ouălor. Culoarea predominantă este roșul, simbolizând sângele lui Hristos și sacrificiul său pentru oameni. **Învierea**, Sfânta Înviere este momentul culminant al sărbătorii. Oamenii merg la biserică în noaptea de Sâmbăta Mare pentru a lua Lumina Sfântă și a sărbători Învierea Domnului. După ceremonia religioasă, este obicei să se întoarcă acasă cu lumânările aprinse și să se ciocnească ouă roșii, un simbol al bucuriei și speranței noii vieți.

Mâncăruri Tradiționale, feluri tradiționale de mâncare precum mielul, ouăle roșii, sarmalele și cozonacul fac parte din meniul festiv care unește familii și prieteni în jurul mesei. Pe masa de Vinerea Mare, se găsesc adesea preparate de post, cum ar fi preparatele cu legume și fasole, în semn de abținere și pregătire spirituală pentru sărbătoarea ce urmează. În această zi, unii credincioși țin post negru până la 12.00 noaptea. Gospodinele vopsesc ouăle și pregătesc pentru duminică preparatele cu accent pe carne. Ciorba de miel sau de perișoare, ouăle umplute, precum și alte aperitive tradiționale sunt câteva dintre deliciile pregătite pentru masa de duminică. Sfânta și Luminoasa Duminică de Paști este momentul apoteotic al sărbătorii. Masa de Paște este

abundentă și festivă. Mielul la cuptor este vedeta mesei, însoțit de sarmale, cozonac și alte bunătăți pregătite cu grijă și dragoste pentru familie și invitați.

În continuarea sărbătorii, se savurează bucatele rămase de la masa de Paște, dar și preparate noi, pentru a completa atmosfera de sărbătoare. Paștele în România este mai mult decât o simplă sărbătoare. Este o tradiție care unește generații și comunități, o ocazie de a celebra credința, familia și bucuria vieții. De la vopsirea ouălor la savurarea mâncărilor tradiționale, Paștele românesc păstrează vie bogata moștenire culturală și spirituală a poporului său. Cel mai răspândit obicei creștin de Paști este vopsirea de ouă roșii, a căror prezență este obligatorie pe masa de Paști, deși în prezent se vopsesc ouă și de alte culori (verzi, albastre, galbene etc.). În folclorul românesc există mai multe legende creștine care explică de ce se înroșesc ouă de Paști și de ce ele au devenit simbolul sărbătorii Învierii Domnului. Una dintre ele relatează că Maica Domnului, care venise să-și plângă fiul răstignit, a așezat coșul cu ouă lângă cruce și acestea au fost înroșite de sângele care picura din rănilor lui Iisus. Cu ocazia sărbătorilor Pascale gospodinele prepară și alte mâncăruri tradiționale: pască, cozonac, drob. În câteva sate fâgărășene, în Lunea Luminată se sărbătorește cel mai harnic fecior din sat, prin obiceiul agrar Plugarul. Bătrânii spun că din primul ou ciocnit în ziua de Paști trebuie să mănânce toți membrii familiei, pentru a fi întotdeauna împreună. Dacă ai ciocnit un ou cu două gălbenușuri în prima zi de Paști, pregătește-te de nuntă. O vorbă veche din bătrâni spune că ai să te căsătorești foarte curând. În mai multe sate din Moldova, tradiția cere să ne spălăm pe față cu apa dintr-un vas în care au fost puse flori, bani și un ou roșu. Se zice că astfel vom fi rumeni precum oul roșu, bogați și sănătoși. Potrivit aceluiași obicei, cel care se spală ultimul din acest vas ia banii. Bucovinenii ciocnesc ouăle încondeiate „cap cu cap” în prima zi de Paști. Abia din a doua zi ei le ciocnesc și „dos cu dos”. În unele sate moldovenești se spune că cel al cărui ou nu se sparge de Paști își va găsi sfârșitul înaintea celui alt. Pe de altă parte, dacă spargi oul, vei fi voinic tot anul. O tradiție de pe malurile Prutului cere ca oul de Paști să fie mâncat, iar cojile să fie aruncate neapărat pe drum, pentru a avea drumuri sigure și libere. În Bucovina, fetele tinere merg la biserică în noaptea de Învierie și spală limba clopotului cu apă neînchepută. Apoi, în zori, fetele se spală pe față cu această apă fiindcă astfel le-ar face mai atrăgătoare pentru flăcăii din sat. În mai multe zone din Moldova oamenii pun dimineța un ou roșu și unul alb într-un vas cu apă. Apoi se spală cu apa aceea, se dau pe obraji cu cele două ouă, lăsând apoi câte o monedă în acel vas. Cei care fac astfel vor avea obraji rumeni și pielea albă precum cele două ouă, tot anul. La întoarcerea acasă, cel care aduce Lumina Sfântă de la slujba de Învierie trebuie să facă o cruce din fum pe grinda ușii, pentru ca toată gospodăria să fie protejată de rele.

TRADIȚIILE PASCALE LA SAT VS. ORAȘ – CUM S-AU PĂSTRAT OBICEIURILE ÎN MEDIUL RURAL COMPARATIV CU CEL URBAN

**Prof. ed. timpurie MANOILĂ CLARA-ANA-MARIA
Grădinița Nr. 239, Sector 3, București**

Așa cum spunea odinioară Lucian Blaga „Veșnicia s-a născut la sat”, înclin să cred acest lucru. Mirajul Primăverii în lumea liniștită și corectă a satului, acea zarvă care începe odata cu pregătirea pentru Sfintele Paști. Oamenii din lumea satului încep să vorbească și să se sfătuiască în legătură cu Postul Paștelui pe care îl respectă și se pregătesc să-l țină, tot, cu sfințenie. Pregătesc mâncarea de post, se apucă de Curățenia de Paște: curăță casele, le vopsesc, curăță curțile, toaletează copacii și îi vopsesc; respectă obiceiurile din străbuni, merg la slujbe, se

spovedesc, se împărtășesc toți din familie, așteptând Paștele în curățenie sufletească și trupească. Dacă, până în acel moment, s-au certat cu cineva, merg și repară ceea ce au greșit și își cer iertare unii altora. „Nu știu alții cum sunt”, vorba lui Creangă, dacă observă sau gândesc despre lumea din mediul rural, dar aceasta este o lume magică. Respectă atât pe ei vii cât și pe cei plecați în lumea de dincolo. Legătura dintre pământ și divinitate pentru ei este sacră. În Vinerea Paștilor, la țară, se vopsesc ouă și înainte de Denie, fiecare familie merge la mormântul strămoșilor, aprind lumânări, dăruiesc de pomană pentru cei adormiți și le vorbesc. Bunica mea spunea mereu că în acea seară se deschid cerurile și cei morți vin la mormânt sub forma de duh, ne privesc și aud tot ceea ce spunem noi în acea seara magică.

Binecuvântați să fie marii noștri poeți și scriitori care au descris totul atât de frumos și cu atâta măiestrie în cuget și în simțiri. În seara de Înviere, se adună cu toții la Biserică sau la Mănăstiri pentru a lua Lumină și a cânta „Hristos a Înviat”. Acest obicei se practică atât în mediul rural cât și în cel urban.

Sărbătoarea Paștelui ocupă un loc central în spiritualitatea poporului român, fiind marcată de o serie de tradiții și obiceiuri transmise din generație în generație. În ciuda transformărilor sociale și culturale, această sărbătoare a reușit să-și păstreze în mare parte semnificația profundă, mai ales în comunitățile rurale. Cu toate acestea, diferențele dintre viața la sat și cea la oraș au influențat direct modul în care aceste obiceiuri sunt respectate și trăite. Eseul de față își propune să analizeze cum s-au păstrat tradițiile pascale în mediul rural, comparativ cu cel urban, subliniind factorii care contribuie la menținerea sau estomparea lor.

Obiceiuri pascale în mediul rural

La sat, tradițiile pascale continuă să aibă un caracter profund comunitar și spiritual. Participarea la slujba de Înviere este un eveniment esențial, la care oamenii vin îmbrăcați în costume populare și respectă ritualuri păstrate cu sfințenie. În unele regiuni, precum Maramureș sau Bucovina, se păstrează obiceiuri arhaice, cum ar fi aprinderea focului în curtea bisericii sau stropirea fetelor cu parfum în a doua zi de Paște.

În gospodării, ouăle sunt vopsite manual, adesea folosind metode tradiționale: coji de ceapă, ceară, frunze și alte elemente din natură. Preparatele pascale – cozonacii, drobul, friptura de miel – sunt pregătite în casă, în spiritul ospitalității și al comuniunii familiale. Mai mult decât o simplă sărbătoare religioasă, Paștele devine la sat un prilej de întărire a legăturilor sociale și de reafirmare a identității culturale.

Obiceiuri pascale în mediul urban

La oraș, deși sărbătoarea Paștelui este recunoscută și respectată, tradițiile au suferit o transformare semnificativă. Participarea la slujba de Înviere se face adesea din obligație simbolică, fără implicarea în celelalte ritualuri specifice. Ouăle vopsite sunt, în multe cazuri, cumpărate din supermarket, iar cozonacii sunt înlocuiți cu produse de patiserie ambalate. Sărbătoarea tinde să capete accente comerciale: decoruri tematice, cadouri de la „iepuraș”, reclame cu simboluri religioase folosite în scopuri de marketing. Obiceiurile comunitare lipsesc aproape complet în mediul urban. Fiecare familie își organizează sărbătoarea în mod individual, iar interacțiunile dintre vecini sunt reduse. Globalizarea și influențele occidentale au dus la o diminuare a caracterului religios și tradițional al Paștelui în orașe, accentuând în schimb aspectele estetice sau de consum.

Cauzele diferențelor

Explicațiile acestor diferențe sunt multiple. În mediul rural, coeziunea comunității este mult mai puternică. Biserica joacă un rol central în viața satului, iar tradițiile sunt transmise nu doar prin cuvânt, ci prin participare activă. La oraș, oamenii trăiesc într-un ritm alert, în comunități mai puțin omogene cultural și religios, iar interesul pentru păstrarea obiceiurilor tradiționale este adesea limitat de lipsa timpului sau a spațiului.

De asemenea, migrarea tinerilor spre oraș sau în străinătate contribuie la ruperea lanțului de transmitere a tradiției. În lipsa unui cadru care să faciliteze trăirea autentică a sărbătorii,

mulți smulțumesc cu forme simplificate sau înlocuite ale obiceiurilor.

Concluzie

Tradițiile pascale rămân vii în satele României datorită comunităților care își păstrează legătura cu valorile creștine și cu identitatea culturală. În orașe, deși sărbătoarea nu a fost complet uitată, formele tradiționale tind să se estompeze sub presiunea modernității și a globalizării. Este important ca, indiferent de mediul în care trăim, să înțelegem valoarea acestor obiceiuri și să contribuim la păstrarea lor – fie prin educație, fie prin inițiative culturale sau pur și simplu prin redescoperirea lor în cadrul familial.

Bibliografie

1. Irimie, Corneliu. Obiceiuri populare românești. Editura Științifică, București, 1985.
2. Florea, Marian. Tradiții românești de Paște. Editura Litera, București, 2014
3. Mușlea, Ovidiu. Folclor și tradiție în România. Editura Minerva, 1980.
4. Institutul de Etnografie și Folclor „Constantin Brăiloiu” – articole și studii despre obiceiurile pascale.
5. Observații proprii și interviuri locale realizate în mediul rural (2023).

FORMAREA ATITUDINII PRESCOLARILOR ÎN SPIRITUL VALORILOR MORALE

**Director, prof. MĂCĂNEAȚĂ IULIA GABRIELA
Grădinița “Brândușa”, Sector 3, București**

Drumul în viață al omului este presărat de nenumărate valori. Printre acestea valorile morale au un rol deosebit atât în formarea caracterului și a stilului distinctiv al oamenilor unii față de alții, cât și în solidarizarea lor în adoptarea unor proiecte comune care le canalizează viața. Omul are multiple nevoi personale care îl determină să aleagă din realitate ceea ce este potrivit, dar trăiește totodată în diferite colectivități, care îi impun anumite criterii de alegere și decizie¹.

Nu putem avea o imagine a principalelor valori morale, dacă nu deținem datele principale despre societatea în care ele sunt cultivate după anumite reguli și obișnuințe, tradiții împărtășite de membrii, instituțiile principale, grupurile din acea societate.

Educația este concepută ca o activitate de formare și dezvoltare armonioasă a ființei umane, marii filosofi și oameni ai culturii arătându-se preocupați de “darul cel mai frumos care poate fi făcut omului”. (Platon). Dezvoltarea plenară, armonioasă a omului presupune o modelare a acestuia, în planuri multiple: fizic, intelectual, moral, estetic și practic².

Educația exprimă o funcție excesiv umană și de natură pur spirituală la acțiune, educația pornește de la o persoană și se îndreaptă spre formarea altei persoane. Educația are în vedere viața personală a omului, mântuirea acestuia, relația lui cu Dumnezeu. O condiție indispensabilă a educației este modelul după care educatorul vrea să modeleze spiritul omenesc.

Educația morală este acea dimensiune a educației prin care se urmărește formarea și dezvoltarea conștiinței și conduitei morale a personalității umane. Paradigma contemporană a educației morale îmbină cunoașterea (morală) cu acțiunea (morală) în procesul formării profilului moral al personalității.

---

¹ Tănase Sârbu, Etică: valori și virtuți morale, Editura Societății Academice Matei Teiu Botez, Iași, 2005, p. 141

² I. Comănescu, Reconsiderări necesare în problematica educației morale, în Revista de pedagogie, nr. 61, 1991, p. 31

Rolul educației morale este de a-l apropia pe elev de spațiul eclezial.

“În religie copilul se trăiește pe sine în chip natural. Nu religia, ci lipsa de religie e o viață artificială și fără sens pentru copil ca și pentru om. De aceea, vârsta fragedă a copilăriei este cea mai potrivită pentru formarea moral – religioasă (...). A nu face educație religioasă copilului e a proceda la o operație caracterizată de infirmizare a sufletului, e a amputa ființa umană de ceea ce are mai de preț”³. “Scopul urmărit nu este doar să se mobilizeze sufletul cu un inventar de cunoștințe filosofice abstracte ci să le modeleze viața în Duhul lui Hristos”⁴.

Formarea profilului moral al personalității este un proces îndelungat care își are originea în familie, se continuă în școală și se consolidează pe tot parcursul devenirii umane. Cunoașterea procesului formării conștiinței și conduitei morale, a relației dintre latura morală și celelalte aspecte ale educației, a rolului diferiților factori în formarea convingerilor, sentimentelor și obișnuințelor morale trebuie să stea în atenția specialiștilor.

Perioada preșcolară reprezintă fundamentul personalității copilului. La grădiniță, copilul trebuie să intre în contact cu ceea ce înseamnă bazele unei educații diverse și care se va desfășura pe tot parcursul vieții.

Problema apropierii copilului de cunoaștere a normelor, regulilor de bază și conviețuire trebuie văzute prin prisma jocului și amenajării adecvate a spațiilor locative.

Educația morală formează copiii o conduită morală bazată pe cunoașterea cotidiană a regulilor vieții sociale, urmărește inițierea copiilor în practicarea unui comportament activ, responsabil, capabil de toleranță și respect față de sine și față de ceilalți, conștient de drepturi și datorii, liber și deschis spre alte culturi.

Educatorul intervine la această vârstă în realizarea educației morale și sociale a copilului.

Faptul ca unii copii prezintă trăsături morale ca cele ale părinților (bunătate/răutate); altruism/egoism) nu se explică prin ereditate, ci mai degrabă prin influența exemplului exercitat de mediul familial asupra copilului care la vârstă mică are tendința de a imita.

Grija pentru conduita morală este un aspect foarte important al educației morale la această vârstă când imitarea este un mod de viață pentru preșcolar. Acum se pot forma ușor deprinderi de comportament civilizate ceea ce și fac factorii educaționali din grădiniță.

La intrarea în grădiniță, copilul are o experiență de viață, care poate fi valorificată, însă educatorul trebuie să-l introducă pe copil în universul valorilor reale, să-l facă să înțeleagă semnificația acestora, să dobândească acea capacitate de a distinge ceea ce este frumos, bun, adevărat. Pentru ca aceste cunoștințe să se transforme în conduite trebuie însoțite de trăiri afective, componenta cognitivă și cea afectivă fiind indispensabile în formarea conștiinței morale.

Totuși formarea conștiinței morale este un proces lung și anevoios, iar transformarea acestuia în conduită presupune corelarea tuturor componentelor sale fundamentale: obiective, conținut, metode, mijloace, forme de organizare, metode de evaluare. Îmbinarea acestora într-un sistem, deprinderea elementelor de bază, unitatea dintre teorie și practică și fundamentarea actului educațional pe principii științifice reprezintă baza unei educații morale corespunzătoare.

La grădiniță, copiii deprind normele de conduită civilizată de a îndeplini diferite sarcini, de a avea un program regulat și astfel este ajutat să colaboreze mai bine cu cei din jurul său și să aibă inițiativă. Acum ei își îmbogățesc vocabularul, își dezvoltă gândirea, concentrarea, memoria, dorința de cunoaștere și atenția, comunică mai mult, își dezvoltă aptitudinile fizice, psihice, artistice.

O direcție importantă în educația morală o constituie cunoașterea și respectarea normelor de comportare civilizate, educarea comportamentului și a conduitei disciplinate. O

---

³ C. Galeru, Lăsați copiii să vină la mine, Revista de pedagogie, nr. 6, 1991, p. 36

⁴ Ibidem

disciplină conștientă pentru preșcolar înseamnă îndeplinirea conștientă a cerințelor educatoarei, ale părinților, abandonarea intereselor personale pentru cele colective.

Proverbele, zicătorile transmit prin valoarea lor estetică și învățăturile morale modele de acțiune în variate împrejurări cu care se confruntă omul. Prin intermediul lor, copiii înțeleg noțiuni cu conținut pozitiv: cinstea, hărnicia, răbdarea, bunătatea, curajul, modestia. Dar ei pot învăța și din cele cu conținut negativ pentru că mai repede omul învață din rău decât din bine, din situații identice trăite.

Proverbele și zicătorile pot fi folosite la orice activitate, deoarece dacă ele sunt explicate pe măsura puterii lor de înțelegere sau prin exemple concrete, copiii vor reuși să-și însușească valorile morale pe care ni le dorim.

„Nu există artă mai frumoasă decât arta educației. Pictorul și sculptorul fac doar figuri fără viață, dar educatorul creează în chip viu; uitându-se la el se bucura și oamenii, se bucura și Dumnezeu și oricine poate fi dascăl, dacă nu al altora cel puțin al său”-Sf. Ioan Gură de Aur.

Educația este o acțiune care vizează întregul, armonia trup – suflet din om. Sufletul însă, ca esență spirituală și deci superioară, stăpânește corpul și-l conduce spre țintele sau idealurile făurite de el sau descoperite de Dumnezeu. Prin educație se poate nădăjdui realizarea unității morale, unitate ce dirijează în mod statornic viața și toate acțiunile omului. Astfel se realizează și caracterul moral.

În educația creștină a copilului este implicată întreaga societate. Copilul fiind ca o mlădiță în formare poate să copieze în sufletul său și exemple negative. Pentru cunoașterea gândurilor, sentimentelor copilului trebuie o colaborare strânsă între familie, școala și Biserică. Pentru aceasta, părinții trebuie să conștientizeze că faptul că ora de religie este decisivă pentru viața copilului.

Una din trăsăturile vieții creștine în lume este cea care ne spune că trebuie să fim generoși, primitivi, iubitori și atenți cu cei în nevoi. Aceste calități pot fi insufflate în sufletul copiilor încă din frageda pruncie. Dacă între copii, părinți și dascăl s-a stabilit o relație de dragoste, copilul are încredere și îi respectă.

Disciplina trebuie să fie cu rost și să slujească în scopul dreptății și scopul disciplinării copiilor este să-i învățăm ce e bine și ce e rău.

Iubirea noastră pentru copii trebuie să fie o icoană a iubirii lui Dumnezeu pentru umanitate. Asta înseamnă că dacă un copil își recunoaște greșeala și îi pare rău de ce a făcut, trebuie să ne stăpânim dorința de a-l pedepsi, încurajându-i în felul acesta pe copii să nu-și ascundă greșelile.

Educația religioasă se face în primul rând prin exemplul părinților, dascălilor, prin întreținerea unei atmosfere de dragoste și rugăciune. Dragostea, rugăciunea și exemplul sunt mult mai convingătoare decât cuvintele.

Din punct de vedere creștin ortodox, educația religioasă – morală caută să perfecționeze omul, creația a lui Dumnezeu, în, cu și prin Hristos, Dumnezeu – Omul ca și creația absolută. Educația se bazează pe dragostea dintre oameni. Din dragoste izvorăște încrederea, iar acolo unde este iubire și încredere izvorăște libertatea. Fără libertate nu poate exista viață morală.

Copiii de astăzi sunt cetățenii societății informatice. Ei trebuie să acționeze și să gândească altfel decât au făcut-o părinții lor. Asistăm la o transformare calitativă a societății omenești. Ea presupune (în termeni filosofici) că nu mai acordăm materiei rolul esențial în univers. Acest loc este ocupat acum de informații

Bibliografie

1. Dumitrana Magdalena, *Copilul, familia și grădinița*, Editura Compania, București, 2000
2. *Revista Învățământului Preșcolar* nr. 3,4/1997, București 1997
3. *Învățământul primar* nr. 12/1996, Editura Discipol, București, 1996

4. Galeriu Constantin, *Lăsați copiii să vină la mine*, Revista de pedagogie, nr. 6, 1991
5. Comănescu I, *Reconsiderări necesare în problematica educației morale*, Revista de pedagogie, nr. 6, 1991
6. Sârbu Tănase, *Etică: valori și virtuți morale*, Editura Societății academice Matei Teiu Botez, Iași, 2005

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE ÎN JUDEȚUL BUZĂU

**Prof.ed.timpurie MĂCIUCĂ SORINA- IULIANA,
Grădinița Nr. 191, Sector 3, București**

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine și, în județul Buzău, aceasta este marcată printr-o serie de tradiții și obiceiuri care reflectă identitatea spirituală și culturală a locului.

De la pregătirea caselor și a bucatelor, până la participarea la slujbele religioase și obiceiurile din ziua Învierii, totul poartă amprenta unei profunde legături cu valorile creștine și cu moștenirea populară. Pregătirile încep cu câteva săptămâni înainte de Paște.

Gospodinele curăță casele, curțile și gospodăriile, simbolizând curățenia sufletească. Se pregătesc bucate tradiționale precum pasca, cozonacul, drobul și ciorba de miel. În multe sate din zona de munte a județului Buzău, ca Siriș, Nehoiu sau Chiojdu, aceste preparate sunt realizate după rețete transmise din generație în generație.

Ouale roșii sunt nelipsite de pe masa buzoienilor în ziua de Paște.

În unele sate, în Vinerea Mare, copiii merg cu colindul specific numit “Joimărița” sau “Vine Joia Mare”, amintind de patimile lui Hristos și chemarea la pocăință. Ouale se vopsesc de obicei în Joia Mare, folosind metode tradiționale precum vopsirea cu foi de ceapă și imprimarea frunzelor pe coaja oului.

În noaptea de Înviere, credincioșii din județul Buzău merg la biserică îmbrăcați în costume populare sau haine noi, cu lumânări aprinse, participând la slujba religioasă și la împărțășanie.

Este o noapte magică, în care comunitatea se reunește în rugăciune și cântare, salutându-se cu “Hristos a Înviat!” și “Adevărat a Înviat!”.

Un obicei aparte în unele sate din zona de deal a Buzăului este „udatul fetelor” în a doua zi de Paște. Băieții merg la casele fetelor și le stropesc simbolic cu apă sau parfum, gest considerat aducător de sănătate și noroc. Acest obicei este însoțit de cântece și voie bună, reflectând bucuria și prosperitatea aduse de Înviere.

De asemenea, în zona Râmnicului Sărat, în ziua de Paște se organizează „hora satului”, unde tinerii și bătrânii dansează împreună, purtând straie tradiționale și sărbătorind bucuria Învierii. Este un moment de comuniune, în care valorile comunitare și religioase se împletesc armonios.

O altă tradiție specifică zonei este aprinderea focurilor rituale pe coline, în noaptea Învierii, semn al luminii divine și al biruinței vieții asupra morții. Bătrânii satelor povestesc despre aceste obiceiuri ca fiind legături vii cu strămoșii, aducând astfel și un omagiu trecutului.

Aceste tradiții și obiceiuri pascale din județul Buzău contribuie la păstrarea identității culturale locale și la transmiterea din generație în generație a credinței și respectului față de valorile creștine. Prin ele, sărbătoarea Învierii devine un prilej de înnoire sufletească, de apropiere între oameni și de regăsire a rădăcinilor spirituale.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE

Prof. MEZEI VIOLETA ANDRADA

Școala Gimnazială Nr.24, Structură Gradinița P.P.27, Timișoara

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine, celebrând învierea lui Isus Hristos din morți. Această sărbătoare simbolizează biruința asupra morții și a păcatului, având adânci rădăcini în credința și tradițiile creștine. Pe lângă semnificația religioasă, Paștele este, de asemenea, marcat de o serie de tradiții și obiceiuri variate, care diferă de la o țară la alta și chiar de la o regiune la alta. În acest referat, ne vom concentra asupra tradițiilor și obiceiurilor pascale din România și din alte culturi.

1. Semnificația Paștelui

Paștele este sărbătorit în prima duminică după prima lună plină de după echinocliul de primăvară, ceea ce poate varia între 22 martie și 25 aprilie. În perioada p...

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine, care celebrează învierea lui Iisus Hristos. Această sărbătoare este însoțită de o serie de tradiții și obiceiuri specifice fiecărei culturi și regiuni. În România, tradițiile pascale sunt foarte variate și păstrează rădăcini adânci în cultura populară.

I. Semnificația Paștelui

Paștele reprezintă o perioadă de reflecție spirituală și reînnoire, în care credincioșii meditează asupra sacrificiului lui Hristos. Este precedat de Postul Mare, o perioadă de pregătire spirituală, care durează 40 de zile. În urma postului, sărbătoarea Paștelui aduce bucurie și mântuire.

II. Tradiții Pascale în România

A. Pregătirile pentru Sărbătoare

Curățenia generală: Înainte de Paște, românii obișnuiesc să facă o curățenie amplă atât în case, cât și în curți, pentru a primi în mod corespunzător sărbătoarea.

Vopsirea ouălor: Oul vopsit este un simbol al Învierii. Ouăle roșii, care simbolizează sângele lui Hristos, sunt vopsite în Joia Mare. Unele familii preferă să folosească vopseluri naturale, cum ar fi coji de ceapă sau sfeclă roșie.

Prepararea bucatelor tradiționale: Pe masa de Paște se găsește o varietate de mâncăruri, printre care se numără cozonacul, drobul, carnea de miel și pasca.

B. Obiceiuri de Paște

Sfânta Lumină: În noaptea de Înviere, credincioșii merg la biserică pentru a lua Lumină, care simbolizează învierea și mântuirea.

Împărțășania: O dată cu primirea Sfintei Lumini, credincioșii se împărțășesc, un act important care întărește legătura cu Dumnezeu.

Colinda: În anumite zone, se practică colindatul, iar copiii merg din casă în casă pentru a aduce vestea Învierii.

Ciocnirea ouălor: Aceasta este o activitate comună în ajunul și ziua de Paște, unde participanții ciocnesc ouăle vopsite, pronunțând expresia „Hristos a înviat!”.

C. Credințe și superstiții

Există multe credințe populare legate de Paște, cum ar fi:

Se consideră că cine nu își vopsește ouăle, va avea ghinion în anul ce urmează.

Este important ca prima masă de Paște să fie consumată în familie, pentru a aduce prosperitate și bunăstare.

III. Impactul Tradițiilor Pascale asupra Comunității

Tradițiile pascale nu doar că întăresc legăturile spirituale, ci și pe cele sociale. Ele contribuie la consolidarea comunităților și la perpetuarea culturii și folclorului românesc. Fie că este vorba despre întâlniri de familie sau despre activități comunitare, Paștele oferă un prilej de a păstra vii obiceiurile strămoșești.

În Grecia, Paștele este sărbătorit cu mult fast. O tradiție notabilă este „Mielul la proțap”, care simbolizează sacrificiul lui Hristos. De asemenea, în noaptea de Înviere, grecii se salută cu „Hristos a înviat!” și răspund „Adevărat a înviat!”, simbolizând bucuria comună a învierii. O altă tradiție este prepararea unei pâini speciale numită „tsourekî”, care este servită în timpul mesei festive de Paște.

Polonia și „Săptămâna Sfântă”

În Polonia, Paștele este cunoscut prin obiceiul „Śmigus-Dyngus”, o zi dedicată stropirii cu apă, care simbolizează purificarea și reînnoirea. În această zi, tinerii își stropesc prietenii și vecinele cu apă, iar tradiția este asociată cu fertilitatea și răspândirea bucuriei. De asemenea, la masa de Paști se servesc mâncăruri tradiționale precum „żurek” (o supă de secară) și ouă umplute.

Tradiții pascale în alte culturi

În alte culturi, Paștele aduce cu sine obiceiuri variate. De exemplu, în Franța, familiile organizează întâlniri festive, iar copiii vânează ouă de ciocolată ascunse în grădină. Toate aceste tradiții diferite reflectă diversitatea culturală și modul în care sărbătoarea Paștelui este interpretată în diferite contexte.

IV. Concluzie

Tradițiile și obiceiurile pascale din România sunt un amestec de spiritualitate, cultură și folclor. Ele reflectă valorile și credințele poporului român, fiind transmise din generație în generație. Într-o lume din ce în ce mai globalizată, menținerea acestor tradiții devine din ce în ce mai importantă, pentru a păstra identitatea culturală și valorile spirituale.

Bibliografie

1. Stan, Ilie. *Tradiții și obiceiuri românești*. Editura Sigmadria, 2017.
2. Ionescu, Maria. **Paștele, sărbătoarea învierii*. Editura Crepuscul, 2020.
3. Popescu, Andrei. *Folclorul românesc și sărbătorile religioase*. Editura Etnobotanica, 2019.
4. Georgescu, Radu. *Obiceiuri pascale din România*. Editura Spirituală, 2021.
5. Dincă, Elena. *Cultura populară și religia în România**. Editura Traducătorul, 2018.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE

Prof.înv. preprimar MITEA ANA-MARIA/ SĂVESCU DANIELA
Grădinița Nr. 154, București, sector 3

Paștele, sărbătoarea Învierii Domnului, este un moment fundamental al creștinismului, marcând triumful vieții asupra morții și oferind oamenilor ocazia de a reflecta asupra credinței, jertfei și speranței. Cu toate că nucleul acestei sărbători rămâne constant – comemorarea patimilor, morții și învierii lui Iisus Hristos – ritualurile și obiceiurile care o însoțesc variază semnificativ în funcție de regiune, cultură și tradiții religioase locale. Această diversitate în modul în care Paștele este sărbătorit nu doar că subliniază bogăția spirituală a creștinismului, dar constituie și o fereastră deschisă spre complexitatea culturală a lumii, în care religia se împletește cu istoria, tradițiile și identitățile naționale.

În România, Paștele este una dintre cele mai importante sărbători religioase, dar și un moment de mare însemnătate culturală, socială și familială. Tradițiile românești, pătrunse de o încărcătură religioasă adâncă, sunt adesea însoțite de obiceiuri care reflectă legătura strânsă dintre oameni și pământ, între religie și viața cotidiană. În dimineața Paștelui, credincioșii se adună la biserică pentru a participa la slujba de Înviere, un moment de înălțare spirituală, în care se cântă imnuri de slavă și se aprind lumânările de la „Lumină sfântă”, simbolizând victoria

luminii divine asupra întunericului morții. Este un ritual care nu doar că marchează învierea lui Hristos, dar și renașterea spirituală a fiecărei persoane. Participarea la slujba de Înviere reprezintă un moment de comuniune profundă între credincioși, în care sunt depășite granițele individualității și se creează o unitate spirituală ce întărește legătura comunitară.

Un alt obicei pascal caracteristic poporului român este ciocnirea ouălor roșii. Ouale, vopsite în roșu simbolizând sângele lui Hristos, sunt împărțite în familie și între prieteni, iar ciocnirea acestora este însoțită de urări de sănătate și prosperitate. Acest gest simbolic de „ciocnit” este o practică ce transcende dincolo de dimensiunea religioasă, devenind un ritual de comuniune și un act de bunăvoință între cei dragi. Alături de ouăle roșii, masa de Paște include și preparate tradiționale, cum ar fi mielul, cozonacul, pasca, dar și salatele și alte bucate specifice fiecărei zone din țară. În unele regiuni, precum Maramureșul și Bucovina, aceste tradiții sunt însoțite de porturi populare tradiționale și dansuri care dau sărbătorii o dimensiune și mai festivă, accentuând legătura între tradiția religioasă și celelalte aspecte ale culturii. În aceste zone etnofolclorice, obiceiurile pascale capătă o formă ceremonială. Mesele de Paște sunt adevărate festivități comunitare, unde familia și vecinii se adună pentru a împărtăși bucuria Învierii. În unele locuri, obiceiurile sunt strâns legate de preceptele de natură arhaică, iar elementele religioase se contopesc cu tradițiile străvechi de primăvară, care simbolizau renașterea naturii și fertilitatea. Astfel, Paștele românesc nu este doar o sărbătoare religioasă, ci și un moment de celebrare a identității culturale și a legăturii omului cu divinitatea și cu natura.

În Italia, Paștele este sărbătorit cu multă reverență religioasă, dar și cu o mare diversitate de manifestări culturale. În sudul Italiei, procesiunile de Paște sunt spectaculoase și adesea dramatice, fiind un mijloc de retrăire a Patimilor lui Hristos. Aceste parade, însoțite de muzică și canturi religioase, sunt organizate cu mult fast și devotament. În orașele precum Napoli și Palermo, ritualurile sunt o combinație între religie și teatralitate, iar enoriașii se adună pentru a reconstitui evenimentele sacre cu o intensitate emoțională rar întâlnită. La Vatican, Paștele este marcat de liturgia pontificală oficiată de Papa, un moment de înălțare spirituală pentru milioanele de credincioși care participă la slujbă. Este o sărbătoare care atrage mii de oameni din toate colțurile lumii, unindu-i într-un singur loc, într-o comuniune globală a credinței. Simbolurile pascale din Italia sunt diverse, dar un element remarcabil este „colomba pasquale” – prăjitura în formă de porumbel, un simbol al păcii și al speranței, care subliniază dorința universală de reconciliere și purificare spirituală.

În Grecia, Paștele este marcat de o intensitate mistică deosebită, dar și de un caracter festiv și comunitar puternic. La miezul nopții, în Sâmbăta Mare, credincioșii participă la slujba de Înviere, iar în momentul în care se cântă „Hristos a înviat!”, luminile din biserică sunt stinse și, pe măsură ce preotul aprinde un mare foc, toți enoriașii își aprind lumânările, simbolizând victoria luminii asupra întunericului. Aceasta este urmată de o explozie de bucurie, cu petarde și focuri de artificii, care semnifică triumful vieții asupra morții. După slujbă, familiile se adună în jurul mesei pentru a celebra Învierea cu preparate tradiționale, cum ar fi mielul la rotisor și ouăle roșii, însoțite de dansuri și muzică populară. În acest context, Paștele grecesc nu este doar o sărbătoare religioasă, ci și o adevărată manifestare de viață comunitară, un moment în care grecii își reafirmă identitatea culturală și religioasă. Ritmurile dansurilor tradiționale și muzica care însoțesc sărbătorile pascale devin o formă de exprimare a bucuriei colective și a comuniunii între oameni.

În Filipine, Paștele este celebrat într-un mod unic, cu o reverență profundă față de religie, dar și cu acte de penitență extremă. În anumite regiuni, credincioșii recrează Drumul Crucii prin procesiuni dramatice, iar unii dintre aceștia ajung să participe la răstigniri voluntare, ca o formă de devotament religios. Această practică extremă este o mărturie a profundei religiozități a filipinezilor și a dorinței lor de a trăi o experiență directă a suferinței lui Hristos.

În Finlanda, tradițiile pascale sunt mai puțin religioase și mai mult legate de obiceiuri culturale. În locul ouălor roșii sau al mielului, copiii se costumează în „vrăjitoare ale

primăverii” și merg din casă în casă pentru a oferi ramuri de salcie pictate în schimbul dulciurilor, o reminiscență a vechilor ritualuri păgâne de fertilitate. Deși aceste obiceiuri nu sunt strâns legate de religie, ele sunt un simbol al renașterii și al trezirii naturii, care sunt teme centrale ale Paștelui.

Paștele este o sărbătoare universală, dar fiecare cultură îl celebrează într-un mod unic, reflectând diversitatea religioasă, culturală și istorică a lumii. De la tradițiile adânc înrădăcinate în credința ortodoxă românească, la dramatizarea Patimilor în sudul Italiei sau la penitențele extreme din Filipine, Paștele rămâne un moment de comuniune între oameni, un prilej de reafirmare a credinței și a identității culturale. Este, în esență, o sărbătoare a vieții și a speranței, un moment în care fiecare comunitate își exprimă valorile, tradițiile și legătura cu sacru. Diversitatea obiceiurilor pascale nu face decât să sublinieze unitatea profundă a mesajului creștin și bogăția culturală a umanității.

Bibliografie:

1. **Mircea Eliade**, *Istoria credințelor și ideilor religioase*, Volumul III, Editura Humanitas, 2007.
2. **Adrian Ivashkov**, *Tradiții și obiceiuri românești*, Editura Albatros, 1999.
3. **Giovanni Gennari**, *Paștele în Italia: Tradiții și obiceiuri*, Editura Palombi, 2011.

SĂRBĂTORILE PASCALE ȘI DORINȚA DE GENEROZITATE PRINTRE OAMENI

Prof. ed. timpurie MITRACHE ANA GABRIELA
Grădinița Nr. 191, Sector 3, București

Sărbătorile Pascale reprezintă un prilej de reflecție profundă asupra valorilor umane, dar mai ales asupra generozității și solidarității dintre oameni. În această perioadă a anului, când întreaga lume creștină sărbătorește Învierea Domnului, sufletele par să devină mai deschise, mai calde, mai dispuse la a dăru și a ierta.

Într-o lume tot mai grăbită și individualistă, Paștele vine ca o reamintire că binele comun este mai important decât interesul personal. Gesturile de bunătate devin mai vizibile: familiile care oferă din puținul lor celor care nu au, oameni care aleg să fie voluntari pentru a aduce un zâmbet pe chipurile semenilor lor, comunități care se reunesc pentru a aduce lumină și speranță acolo unde este nevoie.

Generozitatea nu se măsoară în valoarea materială a ceea ce oferim, ci în sinceritatea și iubirea cu care dăruim. Un gând bun, o vorbă caldă, o îmbrățișare sau o faptă mică pot avea un impact uriaș asupra cuiva care are nevoie. Sărbătorile Pascale trezesc în noi dorința de a fi mai buni, de a înțelege și de a fi alături unii de alții, nu doar pentru câteva zile, ci ca o practică constantă în viața noastră.

Un exemplu recent de generozitate îl reprezintă campania „Un dar, de Paște”, organizată în perioada 5–20 aprilie 2025 de Centrul de zi al Episcopiei Slatinei și Romanaților, împreună cu Liga Tinerilor Creștini Ortodocși Români – Filiala Olt. Această inițiativă a avut ca scop sprijinirea persoanelor cu boli grave, familiilor cu mulți copii și fără resurse financiare, bătrânilor bolnavi și singuri, persoanelor fără adăpost și familiilor monoparentale, demonstrând că solidaritatea și generozitatea pot aduce lumină în viețile celor aflați în dificultate.

Un alt exemplu de generozitate este campania „Lumină pentru suflete încercate”, desfășurată în preajma Paștelui 2025 de către Misionarii lui Padre Pio. Această campanie s-a

adresat persoanelor vârstnice aflate în risc de excluziune socială, persoanelor adulte cu dizabilități sau afecțiuni cronice care nu se pot îngriji singure, familiilor cu copii din comunități rurale marginalizate și copiilor din medii defavorizate din Cluj-Napoca și zonele rurale, oferindu-le sprijin și speranță în această perioadă sfântă.

În județul Constanța, Biserica „Sfântul Ioan Evanghelistul” din cartierul Henri Coandă a organizat, în preajma Paștelui, o acțiune caritabilă în cadrul Așezământului filantropic al parohiei. Astfel, 40 de familii nevoiașe din municipiu și 5 persoane fără adăpost, cazate în cadrul așezământului, au primit pachete pentru masa de Sfintele Paști, constând în carne de miel, un pui, alimente de bază și alimente tradiționale. Acțiunea a fost organizată de către preoții Jan Mihai, Vasile Dancu și Cornel Popescu, care de peste 10 ani oferă ajutor familiilor defavorizate.

În concluzie, Paștele este nu doar o sărbătoare religioasă, ci și un îndemn la generozitate, empatie și comuniune. Este momentul ideal pentru a ne reaminti că, prin gesturi simple dar sincere, putem aduce lumină în viețile celor din jur și, astfel, să ne apropiem mai mult de esența umanității.

Bibliografie:

1. Campania „*Un dar, de Paște*” - Episcopia Slatinei și Romanaților: episcopiaslatinei.ro
2. Campania „*Lumină pentru suflete încercate*” - Misionarii lui Padre Pio: misionariiluipadrepio.ro
3. O masă de Paști pentru familii nevoiașe din Constanța: crestinortodox.ro

OUL ROȘU

**Prof. MÎNZĂȚIANU NICOLETA/
Prof. RUSU ALINA ELENA**

Grădinița cu Program Prelungit Nr. 15, Vaslui

Oul roșu-ncondeiat,
Ce cu trudă l-am pictat
L-am lăsat pe o măsuță,
Ca să-l duc la grădiniță.

Să arăt colegilor
Ce-am lucrat cu drag și spor,
Mai apoi să-l curățăm
Și-mpreună să-l mâncăm.

Însă dis-de- dimineață
M-am spălat frumos pe față
Să iau oul, merg grăbit,
Însă am rămas uimit.
Oul meu cel mititel
Nu mai era singurel.
Mulți frați i s-au alăturat
Colegilor să îi împart
Împreună să ciocnim
Și cu drag noi să rostim:

-Hristos a înviat!
-Adevărat a înviat!

IMPORTANȚA PAȘTELUI ÎN CULTURA ȘI SPIRITUALITATEA ROMÂNEASCĂ

Prof. MÎȚ ADRIANA MIHAELA
GRĂDINIȚA P.P. PITICOT, ARAD

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători ale creștinătății, marcând Învierea lui Iisus Hristos și victoria vieții asupra morții. Această sărbătoare este profund înrădăcinată în tradiția religioasă și culturală românească, având o semnificație mult mai mare decât o simplă comemorare a unui eveniment religios. Pentru români, Paștele reprezintă nu doar un moment de comemorare religioasă, ci și o perioadă de întoarcere la rădăcini, de întărire a legăturilor familiale și comunitare și de reafirmare a valorilor spirituale.

În tradiția creștin-ortodoxă, Paștele este momentul central al anului liturgic, un moment de mare importanță pentru credincioși. Sărbătoarea Învierii lui Iisus Hristos este văzută ca momentul de triumf al vieții asupra morții, al iubirii asupra păcatului. Conform Evangheliilor, după răstignirea Sa pe cruce, Iisus a înviat a treia zi, iar acest eveniment a deschis calea mântuirii pentru întreaga omenire.

Teologul Dumitru Stăniloae, în lucrările sale, subliniază că Învierea lui Hristos este cheia întregii înțelegeri a creștinismului. El considera că, prin Înviere, Hristos a deschis calea pentru o umanitate nouă, liberă de frica morții și de păcat. Astfel, Paștele nu este doar o comemorare a unui eveniment istoric, ci o manifestare continuă a biruinței divine asupra răului. Învierea lui Hristos este în același timp un simbol al luminii care biruie întunericul și al vieții care înfruntă moartea. În cuvintele sale, Stăniloae spunea: „Prin Învierea lui Hristos, întreaga creație capătă o nouă lumină și o nouă finalitate: veșnicia.”* (Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. III)

Românii păstrează numeroase tradiții pascale care, în ciuda diversității regionale, au un element comun: respectul profund față de învățăturile religioase, dar și o legătură strânsă cu natura și viața cotidiană. În multe sate românești, Paștele nu este doar un moment religios, ci și o celebrare a comunității, o reunire a familiei, o întoarcere la tradițiile strămoșești. În noaptea de Înviere, credincioșii merg la biserică pentru a lua Lumină, simbolizând biruința lui Hristos asupra întunericului păcatului. Este o tradiție adânc înrădăcinată în viața românilor, iar acești pași religioși sunt adesea însoțiți de tradiții populare care reflectă legătura strânsă dintre om și divinitate.

Vopsirea ouălor este una dintre cele mai cunoscute tradiții de Paște. Ouale roșii simbolizează sângele lui Hristos, iar vopsirea lor este un ritual care poartă cu sine o mare încărcătură simbolică. Conform tradiției, oul reprezintă un simbol al învierii și al renașterii. În unele regiuni ale României, vopsirea ouălor se face în diverse moduri, uneori cu ajutorul plantelor sau al unor tehnici vechi de pictură, iar modelele aplicate pe ouă sunt adesea încărcate de simboluri ancestrale.

Romulus Vulcănescu, unul dintre cei mai mari etnologi români, afirma că Paștele este sărbătoarea în care se întâlnesc mitologia, credința și obiceiurile populare. În acest sens, sărbătoarea înseamnă o întoarcere la esența spirituală a omului, o redescoperire a legăturii profunde cu divinitatea și natura. În satele românești, tradițiile sunt transmise din generație în generație, iar Paștele este o sărbătoare care nu doar întărește legăturile religioase, dar și pe cele familiale și comunitare. Paștele este și un prilej de reuniune a familiei și a comunității. După

slujba de Înviere, mesele tradiționale adună membrii familiei și vecinii într-o atmosferă de comuniune, iubire și pace. Aceasta este o perioadă în care se celebrează nu doar religios, ci și social, un moment de înțelegere și împăcare.

Importanța Paștelui pentru comunitățile din România nu se rezumă doar la aspectele religioase. Sărbătoarea aduce cu sine o atmosferă de solidaritate și unitate, iar fiecare masă, fiecare gest și fiecare obicei este o reafirmare a valorilor care țin comunitatea împreună. Lucian Blaga, poetul și filosoful român, spunea că sărbătorile pascale reprezintă „momente de sacralizare a timpului”, în care întreaga lume se umple de sens și semnificație. Astfel, Paștele devine un prilej de regăsire a sinelui și a propriei identități.

Paștele reprezintă mult mai mult decât o simplă sărbătoare religioasă. Este o perioadă de întoarcere la esențele cele mai adânci ale spiritualității, ale tradițiilor și obiceiurilor populare. Este un moment de înălțare a sufletului și de întărire a legăturilor sociale și familiale, un simbol al luminii care aduce speranță și renaștere. Păstrarea tradițiilor și învățăturilor religioase de Paște este esențială pentru continuitatea unei culturi și identități care își rădăcinile în adâncurile spirituale ale neamului românesc. Paștele este o sărbătoare care dă sens existenței noastre, care ne învață să iubim, să iertăm și să trăim în armonie cu cei din jur.

Bibliografie

1. Stăniloae, Dumitru – *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. III, Editura Institutului Biblic, București, 1997.
2. Vulcănescu, Romulus – *Mitologie română*, Editura Academiei, București, 1985.
3. Blaga, Lucian – *Trilogia Culturii*, Editura Humanitas, București, 1994.
4. Eliade, Mircea – *Sacral și Profanul*, Editura Humanitas, București, 1992.
5. Pamfile, Tudor – *Sărbătorile la români*, Editura Saeculum, București, 2001.
6. Ispirescu, Ion – *Legende românilor*, Editura Albatros, București, 1990.

TRADIȚII, OBICEIURI ȘI SUPERSTIȚII ROMÂNEȘTI DE PAȘTE

Prof. MOCOFAN IULIAN EMILIAN
Liceul Tehnic Elie Radu, Sector 3, București

Paștele reprezintă una dintre cele mai importante sărbători creștine. Indiferent de regiunea, Învierea Domnului aduce cu sine tradiții și obiceiuri de Paște dintre cele mai diverse, transmise din generație în generație. Și aici nu vorbim doar despre vopsitul ouălor, despre pască și preparate din carne de miel, ci despre multe alte tradiții care sunt bine împământenite în diferitele regiuni din țara noastră. Desigur, în fiecare zonă din România, sărbătoarea Învierii este un prilej minunat de reunire a familiei în jurul mesei cu preparate tradiționale, dar și un motiv de bucurie și optimism. Deși sărbătoarea Paștelui este una încărcată de obiceiuri și tradiții, semnificația sa principală este dată de un sentiment unic din interiorul nostru.

Tradiții și obiceiuri de Paște

Atunci când vine vorba de tradiții și obiceiuri de Paște în România, începutul acestei sărbători este marcat de postul de șapte săptămâni. O semnificație importantă în tradiția ortodoxă o are și Joia Mare din Săptămâna Patimilor, căci începând cu această zi, gospodarii încetează munca la câmp și se concentrează asupra casei și a curții, pentru a întâmpina cum se cuvine sărbătoarea Paștelui. Tot în Joia Mare, gospodinele încep să pregătească pască, să vopsească ouăle și să gătească cele mai gustoase preparate din carne de miel. Descoperă în rândurile următoare cele mai populare tradiții și obiceiuri de Paște din țara noastră!

Ouăle roșii

Așa cum știm cu toții, înroșirea și ciocnirea ouălor roșii este unul dintre cele mai răspândite obiceiuri creștine de Paște. Ouăle roșii sunt de nelipsit de la masa de Paște și reprezintă o reală încântare pentru toată lumea, cu atât mai mult pentru cei mici. Legenda spune că Fecioara Maria a așezat un coș cu ouă lângă crucea Mântuitorului, iar acestea s-au înroșit cu sângele picurat din rănilor Sale. În prezent, pe lângă ouăle roșii, creștinii aleg și ouă colorate sau încondeiate, ca simbol al veseliei și al primăverii. Am vorbit într-un articol anterior despre [cum se vopsesc ouăle de Paște](#), pentru a aprofunda mai bine cele mai populare metode de vopsit ouă în tradiția creștină.

Lumina de Înviere

O altă tradiție de Paște la creștini este Lumina Sfântă. În noaptea de Înviere, credincioșii merg la biserică, de unde iau Lumină. De cele mai multe ori, creștinii folosesc o lumânare specială adusă de acasă și o aprind cu Lumina scoasă de părinte din altar. Această Lumină simbolizează Învierea Domnului și biruința luminii asupra întunericului. Creștinii păstrează această lumânare aprinsă după slujbă și o aprind în timpul anului, atunci când trec prin perioade grele.

Mielul

Majoritatea românilor servesc la masa de Paște cele mai diverse preparate din carne de miel, de la [drob de miel](#) și până la [coaste de miel la cuptor](#) sau tot soiul de fripturi apetisante. Mielul consumat de Paște este un simbol al Mântuitorului, care a fost sacrificat pentru a salva omenirea. În tradiția creștină, sacrificarea mielului de Paște are loc încă din secolul VII.

Pasca

Mesele din perioada sărbătorilor pascale, tradițiile și obiceiurile de Paște presupun prepararea pascăii, un preparat dulce, pregătit din aluat, brânză și stafide. Rețeta de [pască tradițională cu brânză](#) se numără printre deserturile favorite de Paște ale românilor. În mod tradițional, pasca este preparată de femeile din familie, care se adună special pentru această activitate.

Iepurașul de Paște

O tradiție ceva mai recentă în țara noastră este și iepurașul de Paște, cel care aduce ouă și cadouri în dimineața Învierii Domnului. Tradiția de Paște a iepurașului provine din cultura germanică, unde iepurașul juca rolul lui Moș Crăciun, doar că primăvara și oferea ouă colorate doar copiilor cuminiți. Legenda spune că iepurașul vine cu un coș mare, plin de ouă colorate și dulciuri. Și vestea bună este că poți umple coșul ideal cu dulciuri din [magazinele Profi](#), alături de clasicele produse tradiționale!

Obiceiuri de Paște în diferite regiuni din România

Știți vorba românească „câte bordeie, atâtea obiceiuri”? Ei bine, obiceiurile și tradițiile de Paște sunt atât de variate precum și regiunile României. Citește în continuare pentru a descoperi ce obiceiuri de Paște sunt specifice anumitor zone din țara noastră!

Obiceiuri și tradiții de Paște în Transilvania

Unul dintre cele mai populare obiceiuri de Paște în Transilvania este cu siguranță „stropitul”. Acest obicei preluat de la maghiari presupune ca în a doua zi de Paște, băieții, îmbrăcați în straie tradiționale, merg la casele fetelor și le stropesc cu parfum, „pentru a nu se veșteji”. Se spune că fetele stropite vor avea noroc tot anul.

O altă tradiție care se păstrează și astăzi în zona Sibiului este împodobirea unui pom sau a unui arbust de Paște, asemănător bradului de Crăciun. Însă, în locul globulețelor, pomul se decorează cu ouă vopsite, lipsite de conținut. Arbustul este așezat într-un ghiveci și oferă un aer specific sărbătorilor pascale. În unele zone din Ardeal, tinerii împodobesc crenguțe de brad cu panglici colorate și le strecoară în curțile fetelor de măritat. În trecut, aceste crenguțe decorate reprezentau chiar un ritual de curtare.

Obiceiuri de Paște în Țara Moșilor

Și în Țara Moților sunt păstrate tradiții și obiceiuri de Paște transmise din generație în generație. De pildă, în noaptea de Paște, se ia toaca de la biserică și se duce la cimitir, loc în care este păzită de tineri. Dacă nu au păzit bine toaca și aceasta a fost furată, următoarea zi aceștia trebuie să dea o masă atât pentru „hoți”, cât și pentru cei „păgubași”. În cazul în care cei care încearcă să fure toaca nu reușesc, atunci aceștia sunt responsabili cu ospățul de Paște.

Tradiții de Paște în Țara Bârsei

În regiunea Țara Bârsei din împrejurimile Brașovului se organizează de Paște o petrecere mare, la care participă întreaga comunitate. Aici tinerii se împart în grupuri, așa cum se întâmplă și în cazul colindătorilor și strâng ouă de Paște de la tinere. Ulterior se îndreaptă către Pietrele lui Solomon, se întrec și iau masa la iarbă verde. Una dintre cele mai cunoscute competiții ale tinerilor implică aruncarea buzduganului.

Paștele în Maramureș

Un obicei frumos de Paște se păstrează și în Maramureș, întrucât în dimineața zilei de Paște copiii mici (până în vârsta de 9 ani) merg la vecini și la prieteni pentru a anunța Învierea Domnului. Gazdele oferă fiecărui copil câte un ou roșu. La plecare, cei mici mulțumesc pentru dar și urează gospodarilor „Sărbători fericite!”. Tot în zona Lăpușului din Maramureș nu se poartă haine colorate în Săptămâna Patimilor, în timp ce noile articole vestimentare pot fi purtate începând cu prima zi de Paște.

Tradiții și obiceiuri de Paște în Moldova

Tradiții de Paște bine păstrate există și în zona Moldovei. Aici, în zorii zilei de Paște, se pun câte un ou roșu și unul alb într-un vas cu apă ce conține monede. Legenda presupune ca cei mici să spele pe față cu această apă, pentru a avea un an bogat și pentru a fi rumeni în obraji precum roșul oului. Un alt obicei de la malul Prutului cere ca oul de Paște să fie mâncat, iar cojile acestuia să fie aruncate neapărat peste drum.

Obiceiuri și tradiții de Paște în Bucovina

Și Paștele în Bucovina vine cu tradițiile și obiceiurile specifice zonei. O tradiție inedită face ca în noaptea de Înviere, fetele să se ducă la clopotniță și să spele limba clopotului cu prima apă luată de dimineață din fântână, înaintea celor din sat. Se spune că această apă va avea puteri miraculoase, motiv pentru care, după spălarea limbii clopotului, fetele se vor spăla pe față cu această apă în zorii zilei de Paște. Altă tradiție spune că tinerii trebuie să ducă flori la casele unde locuiesc fetele care le sunt dragi, iar dacă acestea le împărtășesc sentimentele să le ofere un ou roșu. Tot în zona Bucovinei, în noaptea de Înviere, creștinii lasă luminile aprinse în casă și în curte, ca un simbol al luminii aduse de Iisus Hristos în lume.

Paștele în Dobrogea

Săptămâna Patimilor are o semnificație deosebită în zona Dobrogei. În mod tradițional, ziua de luni este dedicată curățeniei, cea de marți nu se lucrează (pentru a nu seca grânele sau laptele vacilor), cea de miercuri este destinată torsului cânepei, în Joia Mare se curăță locurile de veci și se aprind focuri, iar în Vinerea Mare nu se lucrează și nu se consumă oțet sau untdelemn. Singura activitate permisă în această zi este pregătirea pascăi de Paște. Altă tradiție de Paște din Dobrogea presupune ca în timpul nopții de Înviere să se ofere pască înmuiată în vin, urmând ca aceasta să fie servită în prima zi de Paște, după care urmează ciocnirea ouălor roșii. Un alt obicei de Paște în zona Dobrogei este și „Paparuda”, ce constă în stropirea cu apă a unui alai de tinere împodobite cu flori, în a treia zi de Paște. Se spune că acest obicei va aduce ploaia.

Tradiții și obiceiuri de Paște în Banat

Tradiții și obiceiuri de Paște există și în Banat, unde la prima masă din prima zi de Paște are loc tămâierea bucatelor tradiționale. După acest obicei, fiecare persoană de la masă primește o linguriță de paști, cu vin și pâine sfințită. Din meniul de la masa de Paște din Banat nu lipsesc ouăle roșii, ciolanul de porc fiert și preparatele tradiționale. După terminarea acestor bucate, se

trece la servirea preparatelor din carne de miel, așa cum este și [stufatul de miel](#) sau drobul de miel.

Superstiții românești de Paște

Specific românilor, fiecare sărbătoare vine cu o mulțime de credințe și superstiții populare, iar sărbătorile pascale nu fac excepție de la regulă. Iată care sunt cele mai întâlnite superstiții românești de Paște:

- în noaptea de Înviere trebuie să porți haine noi;
- lumânarea de la Înviere se păstrează în casă, pentru a fi aprinsă în caz de boală sau supărări;
- în ziua de Paște nu trebuie să dormi, întrucât vei fi somnoros și vei avea ghinion pentru tot restul anului;
- ouăle roșii nu se consumă cu sare, pentru că se spune că vei transpira tot anul;
- bucățile de pască și de anafură de la Înviere se păstrează tot anul, fiind considerate leac;
- dacă păstrezi un ou roșu 40 de zile după Paște și nu se strică vei avea noroc tot restul anului;
- în dimineața de Paște trebuie să privești pentru prima dată într-un vas cu apă neîncepută, întrucât vei avea vederea bună tot anul;
- la masa de Paște se mănâncă mai întâi un ou, deoarece se crede că aduce sănătate pe tot parcursul anului;
- pentru a avea familia unită tot anul, e bine ca primul ou ciocnit să fie consumat de către toți cei de la masă;
- în ziua de Paște este bine să se țină o bucată de fier sub prag, drept protecție pentru casă;
- cu cine ciocnești ouăle vopsite în ziua de Paște te vei întâlni în lumea cealaltă.

Bibliografie:

- [Săptămâna Luminată](#)¹ 28 aprilie 2005, *Jurnalul Național*
- [Paști sau Paște?](#), 4 mai 2013, Dan Caragea, *Adevărul*
- [Cum se calculează data Paștelui](#), 24 iunie 2010, Andreea Dogar, *Evenimentul zilei*
- [Cum calculăm când cade Paștele și de ce data variază atât de mult?](#), 29 martie 2013, *Descoperă - sursa - România liberă, 1 aprilie 2013*
- [Învierea Domnului, începutul și sfârșitul tuturor sărbătorilor creștine](#) 3 septembrie 2014, , 19 aprilie 2009, Nicolae Preda, *Ziarul Lumina*
- [Paștele creștin](#) 1 septembrie 2014, 27 aprilie 2008, Pr. Prof. Univ. Dr. Petre Semen, *Ziarul Lumina*
- [Simboluri legate de Învierea Domnului](#) 1 septembrie 201, 23 aprilie 2008, Pr. Bogdan Dedu, *Ziarul Lumina*

TRADIȚII ȘI OBICEIURI ROMÂNEȘTI DE PAȘTE

Prof. educație timpurie: MOLDOVEANU ELENA-MANUELA

Prof. educație timpurie: BUNGEȚEANU IRINA-PAULA

Grădinița Nr. 185, Sector 5, București

Sărbătoarea Paștelui este una dintre cele mai importante sărbători religioase din România, celebrând Învierea Domnului Iisus Hristos. Este un moment de profundă încărcătură spirituală, dar și o ocazie de a păstra vii tradițiile strămoșești, transmise din generație în

generație. Obiceiurile pascale diferă ușor de la o regiune la alta, dar toate au în comun ideea de purificare, reînnoire și comuniune.

Pregătirea pentru Paște

Pregătirile încep cu Postul Mare, care durează 40 de zile și simbolizează purificarea sufletului și a trupului. Este o perioadă de reculegere, rugăciune și fapte bune. În ultima săptămână, numită Săptămâna Mare, gospodinele încep curățenia generală a casei, pregătesc mâncărurile tradiționale și vopsesc ouăle.

Joia Mare este ziua în care se vopsesc ouăle, cel mai adesea în roșu, simbolizând sângele lui Hristos. În unele zone, se folosesc și alte culori sau metode naturale (ceapă roșie, frunze, ceară). Tot în Joia Mare se fac cozonacii, pasca și alte bunătăți pentru masa de Paște.

Noaptea de Înviere

Unul dintre cele mai importante momente este slujba de Înviere, care are loc în noaptea de sâmbătă spre duminică. Credincioșii merg la biserică pentru a lua Lumină și pentru a rosti împreună cu preotul: „Hristos a înviat! – Adevărat a înviat!”. Lumânarea aprinsă adusă acasă este păstrată cu grijă, ca simbol al binecuvântării și protecției divine.

După slujbă, familia se adună la masă pentru a gusta din bucatele sfințite: ouă roșii, pască, cozonac, drob, friptură de miel.

Tradiții și obiceiuri populare

România este bogată în tradiții pascale, multe dintre ele având influențe precreștine.

- În Transilvania, fetele sunt stropite cu parfum sau apă de către băieți în a doua zi de Paște, obicei cunoscut ca „Udatul fetelor”. Se spune că fetele care nu sunt stropite nu vor avea noroc în dragoste.
- În Bucovina, ouăle încondeiate sunt adevărate opere de artă, realizate manual, cu migală și simboluri ancestrale.
- În Maramureș, credincioșii poartă costume populare la biserică, iar clopotele bat cu putere în ziua de Paște, anunțând Învierea.
- În Oltenia și Muntenia, masa de Paște este un moment solemn, în care se respectă obiceiul ciocnirii ouălor: primul spune „Hristos a înviat!”, iar celălalt răspunde „Adevărat a înviat!”.

Concluzie

Tradițiile pascale reprezintă o legătură vie între trecut și prezent, între credință și comunitate. Prin păstrarea acestor obiceiuri, românii își exprimă respectul pentru valorile spirituale și pentru identitatea culturală. Sărbătoarea Paștelui nu este doar o celebrare religioasă, ci și un moment de comuniune, iubire și speranță.

Bibliografie

1. Ioan-Aurel Pop, *Tradiții românești. Paștele*, Editura Litera, 2018
2. Preot Prof. Dr. Ene Braniște, *Liturgica Generală*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2002
3. Irina Nicolau, *Ghidul sărbătorilor românești*, Editura Humanitas, București, 1998
4. <https://doxologia.ro> – Portal oficial al Mitropoliei Moldovei și Bucovinei
5. <https://crestinortodox.ro> – Site dedicat tradiției și spiritualității ortodoxe
6. Interviu și relatări locale din zonele: Bucovina, Maramureș, Oltenia, Transilvania (*culegeri de folclor și etnografie*)

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

Prof. MUȘAT FLORENTINA
Grădinița Nr. 42, Sector 1, București

Cea mai importantă sărbătoare creștină este Paștele. Sărbătorim în această duminică Învierea fiului lui Dumnezeu, Iisus Hristos, după ce a fost răstignit în Vinerea Mare. Paștele este o

sărbătoare care diferă de la o zonă la alta a țării.

Iată câteva dintre obiceiurile de Paște care încă se păstrează la noi în țară:

Vopsirea ouălor: vopsirea ouălor de Paște, poate cel mai cunoscut obicei, are legătură cu scena în care Iisus a fost răstignit pe cruce în Vinerea Mare. Venind să își vadă fiul răstignit, fecioara Maria avea în mână un coș cu ouă care s-au înroșit de la sângele Mântuitorului. Ouăle roșii sunt purtătoare de noroc în tradiția populară. În dimineața zilei de Paște este bine să ne spălăm pe față cu apă dintr-un vas în care sunt puse ouă roșii cu credința că astfel vom fi tot anul frumoși și sănătoși ca un ou roșu. După consumarea ouălor, cojile roșii sunt păstrate pentru a fi puse în brazde, la arat, crezându-se că astfel pământul va da rod bun.

Ciocnirea ouălor: La masa de Paște se ciocnesc ouăle roșii alături de binecunoscuta replica “Hristos a înviat! –Adevărat a înviat!”. Cei care ciocnesc ouă în ziua de Paște și rostesc simultan “Hristos a înviat! –Adevărat a înviat!”, se spune că vor fi iertați de un păcat greu. Ciocnitul ouălor se face după reguli precise: persoana mai în vârstă, de obicei bărbatul. Descoperirea unui ou cu două gălbenușuri este un semn de căsătorie în curând. Înainte nu se accepta ca ouăle să aibă altă culoare în afară de cea roșie, acum lucrurile s-au mai schimbat. Ouăle colorate în alte culori, verde, galben, albastru, vestesc bucuria primăverii. Cele colorate în negru simbolizează chinul și durerea pe care le-a suferit Hristos pe cruce.

Lumina sfânta. Pentru credincioși Lumina din noaptea de Înviere semnifică victoria binelui

asupra răului, învingerea întunericului și biruința vieții. Aceasta apare la Sfântul Mormânt prin putere divină, fără nici o explicație, fără nici o sursă de aprindere, miracolul cutremurător menținând credința vie. Puterile Luminii sfinte variază de la protecție la vindecare, la aducere de

belșug, noroc și armonie în case.

Lumânarea cu care se ia lumină în Noaptea de Înviere este dusă aprinsă tot drumul spre casă. Dorința celui care ia Lumina sfânta se va împlini, dacă lumânarea nu se va stinge.

Paștele este o sărbătoare plină de bucurie, o celebrare luminată, încărcată de semnificații, simboluri și tradiții. Lumina sfântă este cea dătătoare de speranță oamenilor, arătând că miracolele încă sunt posibile.

Mielul. La masa de Paște, în România, toate familiile servesc carne de miel preparată sub diferite forme. Fie friptură, fie drob, cei mici și cei mari se bucură de carnea gustoasă. Mielul este simbolul Mântuitorului Iisus, care a fost sacrificat pentru a salva omenirea.

Pasca. Acest preparat dulce obținut din aluat, brânză și stafide este printre felurile preferate ale celor mici. Crucea de pe ea sau anafura sunt considerate de leac, de aceea se păstrează bucată din ele peste an. Pasca reprezintă trupul lui Hristos, iar consumarea acesteia în prima zi de Paște are rolul de a alunga bolile din trupul omenesc și de a păzi sufletul de necazuri. Forma tradițională în care se coace compoziția acesteia este rotundă sau dreptunghiulară și decorată cu simbolul crucii.

Conform unei vechi credințe, cojile ouălor cu care s-a preparat Pasca trebuie aruncate într-o apă curgătoare care să le ducă spre alte locuri, altor oameni, vestindu-le sosirea acestor sărbători. Pasca este primul aliment care trebuie consumat în ziua de Paște.

Tradiții de Paște în Muntenia

Paștele este în primul rând o sărbătoare de suflet, un moment care amintește de iubirea divină și de miracolul învierii. Obiceiurile păstrate în această perioadă sunt mai puține, importante fiind valorile spirituale și semnificația lor pentru creștini. În Săptămâna Mare, gospodinele înroșesc

ouăle și pregătesc mâncărurile tradiționale cu care îi vor servi pe musafiri. De pe masă și din coșul pascal nu lipsește în nici un an pasca, aliment care face aluzie la trupul lui Hristos. În Muntenia, pasca este deseori înconjurată de zimțișori. La denia din Joia Mare, fetele și băieții vin la biserică aducând o sfoară; după fiecare evanghelie citită fac un nod și își pun o dorință. Sfoara cu cele 12 noduri se pune sub pernă în noaptea de joi spre vineri pentru ca tinerii să-și viseze jumătatea. De asemenea, dacă una dintre dorințe se îndeplinește, nodul corespunzător se desface. Mai există obiceiul ca fetele nemăritate să ascundă mătrăguna sub pragul bisericii; dacă preotul trece peste ea, vor avea noroc în dragoste tot anul.

În seara Învierii, credincioșii de toate vârstele merg la slujbă, încercând să uite de supărări și să-și regăsească pacea sufletească. Se spune că fetele trebuie să păstreze lumânarea primită în biserică și s-o aprindă pentru câteva momente în timpul evenimentelor fericite din viața lor; respectând tradiția, vor fi bine văzute de ceilalți și vor avea parte de reușite. Enoriașii care nu merg la slujbă îndeplinesc în prima zi de Paște un ritual menit să-i purifice: se spală pe față cu apă proaspătă, în care pun un ou roșu, un ou alb și o monedă de argint.

Această datină este considerată aducătoare de belșug, sănătate și energie; abia apoi familia se așază la masă, bucurându-se de sărbătoarea pascală, de cadouri și de preparatele delicioase. Multe dintre obiceiurile de Paște din Muntenia și-au pierdut însemnătatea sau au fost uitate în timp, lăsând locul unei celebrări liniștite și armonioase.

LUMINA ÎNVIERII DOMNULUI

Prof.înv.preșcolar: MUȘAT MELANIA,
Grădinița nr.240, Sector 3, București

Multă lumină aduce în sufletele celor ce se întâmpină de acest praznic adevărea Învierii Domnului, așa cum îl temeluieste Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție. Această afirmare se cere rostită în plină lumină, pentru că și în desfășurarea slujbei Învierii, în miez de noapte și parcă risipind bezna, prin care pășim până la pragul bisericii, primim aici făclia aprinsă de la sfânta masă a altarului ce închipuie Sfântul Mormânt al Celui răstignit în chemarea atât de îmbietoare spiritual: „Veniți de luați lumină!”. Întreaga obște a credincioșilor răspunde în armonia lumânărilor, a clopotelor și a glasurilor cu imnul: „Învierea Ta, Hristoase Mântuitorule, îngerii o laudă în ceruri și pe noi pe pământ ne învrednicește, cu inimă curată să Te mărim“. Atmosfera este aceeași de veacuri cu cea de la biserică Sfântului Mormânt și a Învierii de la Ierusalim, în care se împarte flacăra minunată din Sfânta Lumină, așteptată aci de mulțimea pelerinilor din toate colțurile lumii, unii venind aici tocmai în acest scop. Despre această priveliște spirituală cu adevărat feerică abundă mărturiile participanților și mai ales legate de lumina neaprinsă de mâna omenească și de clopotul ce sună de la sine.

În acest cadru, reamintim relatarea în bună parte știută de la părinți duhovnicești. Astfel, ceremonia Sfintei Lumini de la Mormântul Domnului se desfășoară în Sâmbăta Mare, la vremea Vecerniei după Ceaslovul vechi, adică în jurul amiezii. Sfântul Mormânt este supravegheat și sigilat de paznicii îndrituiți încă din noaptea Vinerii Mari, după slujba Prohodului Domnului și până la primirea Sfintei Lumini, răstimp în care toate sursele de foc și lumină sunt stinse. Procesiunea pentru slujbă pornește de la reședința patriarhală, străbătând culoarul mulțimii de

închinători, înconjurând de trei ori Sfântul Mormânt în glasul clopotelor și al cântării amintite „Învieria Ta Hristoase...” La imnul principal al Vecerniei, „Lumină lină a sfintei măririi...”, când sfințiții slujitori se retrag în așteptare în altarul bisericii sub a cărei cupolă se află Mormântul, Patriarhul intră în acesta, îngenunchind la lespede. În urma rugăciunii patriarhale, ca și a celei de obște, alternând „Doamne miluiește” cu „Doamne dă-ne Lumina!” și altele, se vede o lumină puternică ca un fulger, coborând prin cupolă, deasupra capelei; apoi ca un glob de lumină care se sfarmă în mii de bucăți pătrunde la lespede, aprinzând vata presărată pe aceasta, și care se încarcă într-o rouă divină în timpul rugăciunii. Patriarhul adună vata aprinsă de o flacără care preț de câteva minute nu arde, punându-o în două cupe de aur și ieșind în cea dintâi încăpere, numită „Capela Îngerului”, unde aprinde două mănunchiuri de câte 33 de lumânări, după numărul anilor vieții Mântuitorului, pe care este imprimată icoana Învierii. Cupele aprinse le preiau pe două ferestre laterale doi diaconi, una pentru sfântul altar al bisericii, cealaltă pentru Biserica Sfinților Împărați Constantin și Elena de la Patriarhia Ierusalimului, în timp ce Patriarhul, ieșind în fața Sfântului Mormânt cu cele două făclii, cheamă de trei ori „Veniți de luați lumină!”. Primind Sfânta Lumină, toți se ating de ea spre binecuvântare fără a se arde. Se ține o predică de întărire a dreptei credințe. Vecernia cu procesiunea Sfintei Lumini ia sfârșit, făcând loc pregătirii pentru cea din noaptea Învierii. Apariția Luminii este diferită de la un an la altul, de pildă, ca stea strălucitoare, ca rouă, ploaie, zăpadă sau nori; uneori acoperă doar piatra, alteori întreg Mormântul.

La slujba celei de-a doua Învieri sau Vecernia primei zile de Paști, la Palatul patriarhal ierusalimitean, în prezența oficialităților, o lumânare mare, având imprimată icoana Învierii și aprinsă din Lumina Sfântului Mormânt este înălțată de doi diaconi în sfântă rostire „Hristos a înviat!” și răspunsul „Adevărat a înviat!”. Ea arde neconținut patruzeci de zile până la praznicul Înălțării Domnului. A doua zi a luminatei sărbători, doisprezece arhieriei, simbolizând pe Sfinții Apostoli, care au răspândit lumina Evangheliei în toată lumea, pornesc cu Sfânta Lumină în toată Țara Sfântă. În multe centre bisericești, datorită posibilităților de astăzi, Lumina Învierii din Sfânta Cetate ajunge, încă de la momentul de culme, spre a fi împărțită credincioșilor cu aleasă evlavie care o poartă spre casele lor pentru vremea rugăciunii.

Un izvor de lumină devine și un simbol cu multe tălmăciri pentru suflet. Ajunge o licărire pentru a lumina nu numai în preajmă, ci până înăuntrul ființei privitorului. De aceea o lumină întreținută cu scumpătate reprezintă însăși persoana, starea sa în raport cu celelalte, pe care le poartă în cuget din latura celor vii sau a celor adormiți. De asemenea, este simbolul sau realitatea unei prezențe tainice ce cheazășuiește comuniunea dorită. Drept aceea, se aprinde lumânare nu doar ca jertfă pentru trebuințele imediate, ci și spre slava lui Dumnezeu și cinstirea celor ce au strălucit prin părtășia din lumina cerească.

În limba noastră, poate mai mult decât în altele, noțiunea de lume și lumină se împletesc vrând poate să arate cum cea dintâi este străbătută mereu de cealaltă spre desăvârșire.

După cum arată un mare teolog, prin cuvinte redăm nu numai țesătura de forță și legătura între componentele din cosmos, așa cum se reflectă în conștiința oamenilor și în viața lor îmbogățită prin comuniunea spirituală între ei și cu lumea, ci prin ele vorbim și despre Dumnezeu și lui Dumnezeu. În acest caz, cuvintelor folosite pentru energiile și realitățile din cosmos, așa cum sunt văzute în relațiile lor nesfârșite de rațiunea și simțirea noastră, le adăugăm printr-un adjectiv sau prin folosirea lor articulată, o notă de absolut, de unicitate. Astfel, îi spunem lui Dumnezeu „Lumina”, „Viața”, „Apa vie”, și altele. Pe lângă aceea, facem din ele un uz simbolic, atribuind lui Dumnezeu o calitate pozitivă a lumii sau a omului, dar în înțelesuri care le transcende. Aceasta pentru că Cel ce a creat lumea cu componentele și însușirile ei, trebuie să aibă în Sine ceva care e ca o temelie activă a lor. Dar pentru că temelie aceasta e în același timp negrăit superioară față de însușirile lumii, le spunem acestora simboluri, pentru a arăta atât o anumită corespondență a însușirilor lumii cu însușirile lui Dumnezeu, cât și negrăita superioritate și deosebire a celor din urmă. E un alt mod de transcendere de la lume sau prin

lume la Dumnezeu. Dar omul se transcende pe sine nu numai prin înțelegerea inevitabilă a rațiunilor lumii ca date de Dumnezeu, ci și prin conștiința datoriei că trebuie să folosească lucrurile conform rațiunilor lor cunoscute prin rațiunea sa.

O viață la nivelul cerințelor de astăzi, nu se poate desfășura fără izvoarele luminii, atât pe plan material, cât și pe plan spiritual. Între lumină și viață există o legătură învederată, pe care și Evanghelia celei dintâi zile a Praznicului, privind și opera creației, o arată lămurit prin cuvintele: „Toate prin El s-au făcut; și fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut. Întru El era viață și viața era lumina oamenilor. Și lumina luminează în întuneric și întunericul nu a cuprins-o“. O viață îmbunătățită mereu, desigur că, face simțită și o mai mare lumină spre al cărei izvor se îndreaptă ochii sufletești înlesnind vederea celor nevăzute. Este viața în Hristos Domnul Cel Răstignit și Înviat și care cheazășuiește dobândirea darurilor celor mai înalte. Sfântul Apostol Pavel mărturisește în acest sens următoarele: „M-am răstignit împreună cu Hristos; și nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăiește în mine. Și viața mea de acum, în trup, o trăiesc în credința în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit și S-a dat pe Sine însuși pentru mine“. În ceea ce privește răsplătirea, același confirmă cu proorocul Isaia: „Cele ce ochiul n-a văzut și urechea n-a auzit, și la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El“; adăugând de la sine „Iar nouă ni le-a descoperit Dumnezeu prin Duhul Său, fiindcă Duhul toate le cercetează, chiar și adâncurile lui Dumnezeu“. Mântuitorul Însuși a fericit pe cei curați cu inima ca pe unii care vor vedea pe Dumnezeu. Curățirea de patimi, iluminarea lăuntrică apropiată de Lumina cea neapropiată, Lumina cea mai presus de fire, Lumina adevărului de care dorește fiecare să se împărtășească, în ziua cea neînserată a împărăției lui Hristos, cum intonează imnul Bisericii.

Bibliografie:

- 1.”Sfântul Chiril al Ierusalimului”-Traducere de Preot Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1945.
- 2.”Credința Ortodoxă”, Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași 2000.
- 3.”Îndrumări Misionare”, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1986.

SEMNIFICAȚIA PAȘTELUI LA ROMÂNI

**Prof. MUȘCELEANU NICOLETA,
Grădinița „Brândușa”, Sector 3, București**

Introducere

Paștele este, fără îndoială, una dintre cele mai importante și îndrăgite sărbători ale creștinătății. La români, Paștele nu este doar o sărbătoare religioasă, ci și un prilej de regăsire spirituală, de reînnoire a speranței și de celebrare a primăverii, a vieții. În jurul acestei sărbători gravitează obiceiuri, superstiții și simboluri ce s-au păstrat cu sfințenie din generație în generație.

Paștele – sărbătoarea Învierii

Paștele creștin comemorează Învierea lui Iisus Hristos, evenimentul central al religiei creștine. Este o sărbătoare a luminii și a vieții, care vine după perioada postului de 40 de zile – o perioadă de purificare trupească și sufletească. În noaptea de Înviere, bisericile din întreaga țară se umplu de lumină, când preoții rostesc cuvintele „Hristos a înviat!”, iar credincioșii răspund cu bucurie „Adevărat a înviat!”.

Tradiții și obiceiuri românești de Paște

Românii sunt un popor profund spiritual, iar sărbătoarea Paștelui este încărcată de tradiții și simboluri, diferite de la o zonă la alta a țării:

- Ouăle roșii: simbol al sângelui lui Hristos și al vieții. În unele regiuni se vopsesc și în alte culori sau se încondeiază cu motive tradiționale.
- Ciocnitul ouălor: un joc ritualic plin de semnificație. Primul spune „Hristos a înviat!”, iar celălalt răspunde „Adevărat a înviat!”
- Mielul pascal: reprezintă sacrificiul lui Hristos. Pe masa de Paște, românii pregătesc friptură, drob și ciorbă de miel.
- Cozonacul și pasca: nelipsite din orice gospodărie. Pasca, un desert specific, are formă rotundă și este făcută cu brânză dulce și stafide, semnificând perfecțiunea și divinitatea.
- Lumina de la Ierusalim: adusă simbolic în biserici în noaptea de Înviere, aceasta este luată acasă de credincioși pentru a „lumina” căminul și viața lor.

Sărbătoarea Paștelui în diferite regiuni ale României

- În Bucovina, ouăle încondeiate sunt adevărate opere de artă, fiecare model având o semnificație aparte.
- În Maramureș, oamenii merg în straie populare la biserică și se organizează hore după slujba de Înviere.
- În Transilvania, copiii merg din casă în casă în a doua zi de Paște pentru a stropi fetele cu parfum, un obicei numit „udatul”.

Simbolism și semnificație profundă

Paștele nu este doar despre tradiții, ci despre renaștere, despre speranță și despre puterea binelui de a învinge răul. Este o sărbătoare care ne reamintește să fim mai buni, mai empatici și mai recunoscători pentru darurile vieții. Într-o lume tot mai grăbită, Paștele este o oprire necesară pentru suflet.

Concluzie

Paștele la români este o simfonie de tradiții, credințe și emoții. Este momentul în care timpul pare că stă în loc pentru a ne oferi prilejul de a ne reconecta cu noi înșine, cu cei dragi și cu divinitatea. Este, poate, cea mai frumoasă poveste despre lumină, spusă din nou și din nou, cu același fior, în fiecare primăvară.

Bibliografie

1. Ion Ghinoiu – *Sărbători și obiceiuri românești*, Ed. Elion, București, 2002.
2. Simion Florea Marian – *Sărbătorile la români*, Ed. Fundației Culturale Române, 1994.
3. Irina Nicolau – *Ghidul sărbătorilor românești*, Ed. Humanitas, 1998.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

Prof. înv. preș. MUȘUROI GINA MĂDĂLINA
Școala Gimnazială Mihai Eminescu-Corabia

Județul Olteste așezat în Sudul țării, în bazinul inferior al râului Olt, râul care îl împarte în două părți apropiate simetrice, pe malul stâng al Dunării, din care cuprinde 47 km la granița cu Bulgaria.

Comuna Izbiceni, formată dintr-o singură localitate, ce poartă același nume, este situată pe malul drept al râului Olt, în câmpia Romanațiului, o subramură a câmpiei Olteniei, în partea de sud-est a fostului județ Romanați, inclus în anul 1968 în județul Olt.

Un obicei care evidențiază comuna Izbiceni și o deosebește de celelalte localități de pe malul drept al Oltului în ferior, este „Spovedania pe petic (ștergar) alb,,. Practicarea obiceiului este următoarea:

În Duminica Floriilor , după slujba obișnuită, perechile de tineri căsătoriți în ultimul an (de la Floriile anului precedent, până la Floriile anului în curs), mergeau la biserică și se spovedeau la preot, ingenunghind pe un petec de pânză albă, sau pe un ștergar alb. Tânara soție era îmbrăcată la sovedanie în rochie albă de mireasă, dar fără cunună.

Vechimea practicării obiceiului se cunoaște și nimeni nu a putut să-l explice. Se poate pune totuși, în legătură cu spovedania obișnuită a enoriașilor , care se făcea în Săptămâna patimilor (Săptămâna Mare) ,tinerile familii având prioritate, deoarece, ele au păcatuit în ultimul an (de la Florii, la Florii) prin deflorarea tinerelor soții. Obiceiul se practica sobru și discret și nu se făcea nici în perioada socialistă, atunci când se desfășura activitatea împotriva Bisericii și a unor obiceiuri care erau considerate mistice.

Cele mai multe colinde și datini sunt puse în legătură cu Anul Nou, cu schimbarea timpului. Multe dintre datinile și colindele care au existat în trecut în Izbiceni, nu se mai practică și s-au pierdut. Din această categorie fac parte: Irodul sau Vicleinul, Plugușorul și Vasilica.

În general, colindele se practicau de către copii și semnificau urările de sănătate, pe care ființele pline de candoare le făceau gazdelor cu ocazia înnoirii timpului. Este de reținut faptul că sărbătorile de Crăciun sunt numai la trei zile după solstițiul de iarnă, iar 1 ianuarie este ziua schimbării anuale a timpului.

Boboteaza

După Anul nou (1 ianuarie, ziua Sfântului Vasile), o primă mare sărbătoare este „Boboteaza”,(6 ianuarie, ziua botezului lui Isus Hristos). În preajma acestei sărbători, cît și în ziua următoare, în satele de pe malul drept al Oltului inferior, se practică o serie de obiceiuri, impulsionate și de mai multe ritualuri bisericești.

Astfel, în ajunul zilei de 6 ianuarie (boboteaza) preotul merge la fiecare casă cu apă sfințită (aghiasmă) și stropește încăperile casei, pentru ca din primele zile ale anului, casa să fie sfințită. De asemenea , oamenii sunt și ei stropiți în frunte cu aghiasmă.

În dimineața Bobotezei, la biserică se oficiază slujba legată de botezul lui Iisus Hristos, după care se oficiază slujba de sfințire a apei. La această slujbă participă de la fiecare casă cel puțin o persoană. După slujbă, participanții primesc într-un vas (sticlă) aghiasmă pe care o păstrează în casă până la boboteaza viitoare și o folosesc la nevoie.

Bibliografie

- Monografie Izbiceni- O părticică de istorie și dev pământ românesc/ Lincă Belu – Slatina: Alutus,2006

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE LA ROMÂNI ȘI ÎN LUME

**Prof. Ed. Timpurie NAE IOANA ADRIANA,
Grădinița nr.2, structura a Grădiniței nr.1, Otopeni**

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători religioase, celebrată de creștinii din întreaga lume. Aceasta marchează Învierea Domnului și este asociată cu numeroase tradiții și obiceiuri transmise din generație în generație. În România, Paștele este sărbătorit cu o serie de ritualuri specifice, care îmbină credința religioasă cu tradițiile populare.

1. Săptămâna Mare și pregătirea Paștelui

Înainte de sărbătoarea Paștelui, creștinii ortodocși respectă Săptămâna Mare, o perioadă de post și rugăciune. Printre cele mai importante momente se numără:

Joia Mare – ziua în care se vopsesc ouăle roșii, se coc cozonacii și pasca. Tot în această zi se ține slujba celor 12 Evanghelii.

Vinerea Mare – cunoscută și ca Vinerea Patimilor, este o zi de post negru, în care se comemorează răstignirea lui Iisus Hristos. În multe zone ale țării, credincioșii trec pe sub Sfântul Epitaf.

2. Tradiții și obiceiuri pascale în România

În România, tradițiile pascale diferă de la o regiune la alta, dar unele obiceiuri sunt comune în întreaga țară:

Vopsirea ouălor – ouăle sunt colorate, de obicei, în roșu, simbolizând sângele lui Iisus Hristos, dar și în alte culori sau decorate cu motive tradiționale.

Învierea Domnului – în noaptea de Înviere, credincioșii merg la biserică pentru a lua lumină. Aceștia aprind lumânări din focul sfânt adus de preot și răspund la salutul „Hristos a Înviat!” cu „Adevărat a Înviat!”.

Masa de Paște – după întoarcerea de la biserică, familia se așază la masă și ciocnește ouă roșii, rostind același salut pascal. Pe masă se regăsesc preparate tradiționale precum drobul de miel, cozonacul și pasca.

3. Obiceiuri pascale în diferite regiuni ale României

În **Bucovina**, vopsirea ouălor este ridicată la rang de artă. Ouăle încondeiate sunt decorate cu ceară și au motive tradiționale specifice.

În **Transilvania**, un obicei specific este „stropitul” – în a doua zi de Paște, băieții udă fetele cu parfum sau apă, pentru a le aduce noroc și fertilitate.

În **Maramureș**, oamenii poartă haine tradiționale la biserică, iar Paștele este sărbătorit cu jocuri și cântece populare.

4. Tradiții pascale în alte țări

Italia – în Roma, Papa oficiază slujba de Înviere în Piața San Pietro, unde participă mii de credincioși.

Grecia – grecii obișnuiesc să mănânce „Magiritsa”, o supă tradițională din miel, și să arunce artificii în noaptea de Înviere.

Germania – copiii caută ouăle de Paște ascunse de „iepurașul de Paște”, un simbol popular al sărbătorii.

Paștele este o sărbătoare a bucuriei, care unește familiile și comunitățile prin tradiții și obiceiuri transmise din generație în generație. Chiar dacă obiceiurile diferă de la o zonă la alta, spiritul sărbătorii rămâne același – celebrarea Învierii și reînnoirea speranței.

Bibliografie

1. Ciobanu, Elena. *Tradiții și obiceiuri românești*. Editura Humanitas, 2015.
2. Popescu, Ioan. *Sărbătorile creștine și obiceiurile populare*. Editura Litera, 2017.
3. Ionescu, Radu. *Paștele în lume*. Editura Corint, 2019.
4. www.crestinortodox.ro – „Obiceiuri pascale în România”
5. www.historia.ro – „Tradițiile de Paște în diferite culturi”

VINEREA MARE

Prof. ed. timpurie NISTOR ROXANA
Grădinița Nr.191, Sector 3, București

Cea mai mare sărbătoare a creștinilor, Învierea Domnului, este prilejul, pentru români, de a trăi clipe de bucurie sfântă, dar și de a sărbători în cadrul comunității.

Paștele, cum denumesc românii sărbătoarea Învierii, își are etimologia în cuvântul ebraic *pesah*, trecere.

Paștele evreilor marca trecerea poporului ales prin Marea Roșie, din robia Egiptului, în pământul făgăduinței, Canaan.

Paștele creștinilor este, în primul rând, sărbătoarea Învierii Domnului, după al cărui model vor învia toți creștinii.

În fiecare an, în Vinerea Mare, coborâm în mormânt, împreună cu Hristos, pentru ca mai apoi, să și înviem împreună cu El. Această coborâre și ridicare din groapa morții se face în chip simbolic, prin trecerea pe sub masa aflată în mijlocul bisericii, pe care stă întins trupul mort al lui Iisus Hristos, întipărit pe Sfântul Epitaf.

Sfântul Epitaf este un obiect de cult confecționat din pânză de in, mătase sau catifea, pe care se află imprimată sau pictată icoana punerii în mormânt a Domnului Iisus Hristos. Epitaf este un nume compus din doua cuvinte grecești, "epi tafos", care înseamnă "pe mormânt". El reprezintă un fel de pecete așezată pe Sfântul Mormânt al Domnului. Deci, trecerea pe sub el închipuie chiar intrarea în Sfântul Mormânt cel dătător de Viață. În Sfânta și Marea Vineri se face pomenirea "Sfintelor și Mântuitoarelor și înfricoșătoarelor Patimi ale Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos", adică: scuipările, lovirile peste față, palmele, insultele, batjocurile, haina de porfira, trestia, buretele, oțetul, piroanele, sulita, crucea și moartea.

După slujba Ceasurilor Împărătești, în Vinerea Mare, în toate bisericile se săvârșește "Vecernia scoaterii Sfântului Epitaf". În cadrul acestei slujbe speciale se scoate în mijlocul bisericii Sfântul Epitaf. El este așezat pe o masă mai înaltă, care închipuie Mormântul Domnului. La rândul lui, Sfântul Epitaf aduce aminte de fapta de milostenie a Dreptilor Iosif din Arimateea și Nicodim, care, coborând de pe Cruce trupul Domnului Iisus, l-au pregătit pentru îngropare, mai înainte de a-l așeza în mormânt. Credincioșii sărută Sfânta Evanghelie și Sfânta Cruce, care sunt așezate pe Sfântul Epitaf, după care trec pe sub masă. De cealaltă parte a mesei se află Sfânta Cruce, așezată sub policandru cu o zi în urmă, în cadrul Deniei din Joia Mare. Unii credincioși trec pe sub masă o singură dată, închipuind unicitatea Jertfei Fiului lui Dumnezeu, iar alții trec pe sub masă de trei ori, în amintirea celor trei zile în care trupul lui Hristos a șezut în mormânt. Nu am găsit vreun temei care să întărească mai mult o părere sau alta. Fie o singură dată, fie de trei ori, important este ca atunci când fac acest gest al smereniei și al credinței, credincioșii să știe că, prin acest lucru, ei închipuie în trupul și viața lor moartea și punerea în mormânt a lui Hristos. Prezența mormântului Domnului și a Crucii Sale în mijlocul bisericii ne învață că, până să ajungă la Înviere, credincioșii trebuie să participe în chip simbolic și la Patimile, moartea și îngroparea Mântuitorului. Coborâm împreună cu El în moarte, pentru ca în noaptea Învierii să și înviem împreună cu El, după cum zice o cântare a slujbei: "Astăzi mă îngrop împreună cu Tine, Hristoase..." Așa cum Hristos a trecut prin mormânt, pentru a Se pogorâ în iad, cu scopul de a-i învia pe toți Dreptii care așteptau încă împlinirea făgăduinței lui Dumnezeu, tot așa, credincioșii trebuie să moară și să treacă prin mormânt, pentru a putea învia împreună cu Hristos și a dobândi viața cea veșnică în Împărăția Sa. Acestei zile i se spune și Vinerea Seacă, pentru că bătrânele posteau post negru, iar seara, la Denia Prohodului Domnului, luau anafură de la biserică. După cântarea Prohodului Domnului se înconjoara de trei ori biserică de tot soborul, cu Sfântul Epitaf, care apoi este așezat pe masa din mijlocul bisericii. La terminarea slujbei, femeile merg la morminte, aprind lumânări și-și jelesc morții. La sfârșitul slujbei, era obiceiul ca preotul să împartă florile aduse, care erau considerate a fi bune de leac. Lumea, în trecut, pleca acasă cu lumânările aprinse pe drum, ca să afle și morții de venirea zilelor mari. Ocoleau casa de trei ori și intrând, se închinau, faceau câte o cruce cu lumânarea aprinsă în cei patru pereți sau doar la grinda de la intrare și păstrau lumânarea pentru vremuri de primejdie.

În popor se crede că dacă plouă în Vinerea Mare anul va fi mănos, iar dacă nu, nu va fi roditor. Unii cred că, dacă se scufundă în apa rece de trei ori în această zi vor fi sănătoși tot anul. Femeile nu umplu borș în această zi, să nu se scalde Necuratul în el; nu coc pâine sau altceva, să

nu ardă mâinile Maicii Domnului; nu cos, ca să nu orbească; nu țes, nu torc, nu spală, pentru a nu o supăra pe Sfânta Vineri; afumă casa cu tămâie, înconjurând-o de trei ori, în zorii acestei zile, pentru ca găngăniile și dihăniile să nu se apropie de casă și de pomi. Copiii adună flori de pe câmp și le duc la biserică.

Înălțătoare zi de doliu, tăcere și meditație, Vinerea Mare este cinstită mai ales prin participarea la slujba Prohodului Domnului.

Așa rămâne ea în conștiința românilor contemporani.

Bibliografie:

- ❖ S. Vrabie, De civitate Rustica. Studii și cercetări de etnologie și literatura populară română, Ed. Grai și suflet-Cult. Nat., Buc., 1999

TRADIȚII PASCALE ÎN LUME

Prof. educație timpurie OLAH IONELA COSMINA
Școala Gimnazială „I.D.Sîrbu” Petrila

Tradițiile de Paște în întreaga lume sunt diferite și originale de la o cultură la alta existând, bineînțeles, și unele asemănări. De exemplu în Argentina, după ce curățenia în casă este terminată, se organizează un important carnaval.

Copiii din **Australia** îl așteaptă pe Bilby – simbolul Paștelui, un cangur care aduce copiilor daruri.

În **Brazilia**, începând cu anul 1950, în fiecare an are loc o scenetă în satul Fazenda care reînvie evenimentele nefericite prin care Iisus Hristos a trecut înainte de a fi răstignit

În **Bulgaria**, este organizat un concurs între membrii familiei, iar participanții trebuie să arunce cu ouăle în adversari, câștigător fiind cel căruia nu i se sparge oul, considerându-se că acesta va fi cel mai norocos membru al familiei pentru tot restul anului.

În **Chile**, sărbătoarea Floriilor numită Domingo de Ramos marchează începutul Săptămânii Mari. Vinerea Mare este zi de doliu și se consumă carne de pește.

În **China**, tradiția înroșirii ouălor datează de peste 3000 de ani, acestea fiind înroșite în timpul festivalurilor de primăvară. **Cehia** este una dintre țările care au păstrat vii datinile Pascale care datează de mii de ani. Tradiția decorării ouălor este cunoscută și în Cehia.

În **Etiopia**, în ziua de Paște, tradiția spune că trebuie să se poarte veșminte de culoare albă. Tradițiile de Paște din Franța sunt foarte interesante. Copiii obișnuiesc ca în această zi să arunce câte un ou în aer, cel care pierde fiind cel al cărui ou atinge primul pământul.

Și în **Germania**, în Vinerea Mare, se consumă preparate din pește. Ziua de Paște este cu desăvârșire “ziua familiei”, germanii respectând tradiția petrecerii Paștelui alături de familie încă din cele mai vechi timpuri.

Grecii obișnuiesc să își petreacă Paștele în cadrul unor festivaluri organizate în aer liber, bineînțeles alături de familie și de persoanele dragi.

În **Ungaria**, ca și în **România**, Săptămâna Mare este foarte importantă, o săptămână în care gospodinele fac curățenie în case și gătesc delicioasele bucate tradiționale.

În **Irlanda**, tradiția spune că în ziua de Paște oamenii trebuie să danseze pe străzi pentru a primi prăjitura tradițională.

În **Israel** au loc foarte multe pelerinaje în perioada Sărbătorilor Pascale.

În **Italia** este organizat un adevărat carnaval înainte de începerea Postului Mare, carnaval în timpul căruia oamenii se costumează.

Și în **Rusia** se întâlnește obiceiul de a oferi persoanelor dragi ouă încondeiate.

În **Suedia**, în ajunul Paștelui, tradiția spune că fetele și băieții trebuie să se îmbrace vrăjitoare și vrăjitori și trebuie să meargă din ușă în ușă pentru a primi dulciuri.

SĂRBĂTORILE PASCALE

Prof. înv. Preșcolar OPREA ANDREEA
Scoala Gimnazială ”Emil Atanasiu” Garoafa, Vrancea

Cea mai mare sărbătoare a creștinătății, Paștele, înseamnă tradiție, simbolism, bucurie și pace. Ouăle roșii, iepurașul aducător de cadouri, decorațiunile și mâncărurile specifice completează măreția acestei sărbători. În așteptarea acestei sfinte sărbători, am pregătit pentru preșcolari, activități extrașcolare care s-au desfășurat pe parcursul unei săptămâni. Pentru a putea desfășura aceste activități a trebuit să răspund la câteva întrebări: Ce sărbătorim la Paști? De ce se sărbătorește la date diferite această sărbătoare? Cum ne pregătim pentru întâmpinarea acestei sărbători? De ce se vopsesc ou? Care este salutul pe care îl folosesc creștinii de Paști? Ce știu ei despre iepuraș? Ce tradiții cunosc ei ?

Prima activitate începe cu prezentarea unui filmuleț despre sărbătoarea Paștelui, de unde copiii află ce sărbătorim la Paști și tot aici le explic care este originea cuvântului Paști și de ce nu este sărbătorit de toți creștinii la aceeași dată .

Cuvântul Paști își are originea în ebraicul Pasah (a trecut). Evreii numesc Paștele (Pasah) sărbătoare care comemorează ieșirea evreilor din Egipt. Creștinii au sărbătorit prima dată Paștele în jurul anului 1400 înainte de Hristos. Paștele catolic și cel ortodox cad foarte rar în aceeași zi. Mulți oameni nu știu de ce se întâmplă acest lucru. Se știe că datorită faptului că se utilizează calendare diferite, catolicii și ortodocșii nu calculează la fel data la care se celebrează Paștele.

Singura regulă după care ambele biserici stabilesc sărbătoarea Învierii Domnului este aceea că va fi în prima zi de Duminică de după luna plină și după echinocțiul de primvară.

Biserica catolică se raportează la echinocțiul de primvară după calendarul gregorian în timp ce biserica ortodoxă face acest calcul după calendarul iulian. Spre deosebire de Crăciun, care are aceeași dată stabilită după calendarul gregorian, atât la catolici cât și la ortodocși, Paștele are date diferite. Esențial legat de această sărbătoare nu este data, ci modul în care este trăit această zi specială .

O altă activitate a fost dedicată pregătirilor care se fac pentru această sărbătoare și noi, la rândul nostru, am aranjat grupa pentru acest eveniment. Aici am discutat despre cum se implică ei în pregătirile de Paști și i -am rugat să fac poze și să împărtășească această experiență cu noi. Am dedicat o activitate și ouălor de Paști, unde am discutat despre semnificația lor și la final am vopsit și noi ouă folosind diferite tehnici. Această activitate este preferată copiilor, creativitatea nu are limite.

Tot în cadrul acestei activități am discutat și despre ce înseamnă salutul pe care credincioșii îl rostesc de Paște. Salutul „Hristos a Înviat!” și răspunsul „Adevarat a Înviat!” se folosește timp de 40 de zile de la Învierea Domnului, până la Înălțarea Sa. Acesta este un salut care apare în cărțile de cult și reprezintă de fapt o mărturisire a credinței celor care folosesc acest salut. Aceleași vorbe sunt folosite și atunci când sunt ciocnite ouăle.

Bibliografie:

1. „*Învățătură de credință creștină ortodoxă*” ,Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxă Române, București, 2000,p.128

TRADIȚII DE PAȘTE ÎN ROMÂNIA

Prof. OPREA OANA LUIZA
Școala Gimnazială „Radu Stanian”, Ploiești

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători religioase din calendarul orthodox, marcat printr-o serie de tradiții și obiceiuri care variază de la o zonă la alta în România. Această sărbătoare care celebrează Învierea Lui Iisus Hristos, adună familia și comunitățile în jurul unor practici și ritualuri care sunt păstrate cu sfințenie de secole. Tradițiile de Paște sunt o combinație de elemente religioase și folclorice care reflectă profunditatea spirituală a acestei perioade, dar și legătura omului cu natura și cu comunitatea din care face parte. În acest referat vom explora câteva dintre cele mai reprezentative tradiții de Paște din România, explicând semnificațiile lor și modul în care sunt trăite în diferite colțuri ale țării.

1. Pregătirile pentru Paște

Pregătirile pentru Paște încep cu mult înainte de ziua Învierii. În săptămâna dinaintea Paștelui, cunoscută sub numele de Săptămâna Patimilor, credincioșii se pregătesc prin spovedanie, post și rugăciune, în vederea primirii marelui praznic. Este o perioadă de curățire sufletească și trupească în care fiecare persoană își examinează viața și își cere iertare pentru păcatele comise. În multe zone, gospodinele fac curățenie generală în casă, iar la țară, se realizează și o curățenie exterioară a curților și gospodăriilor.

Un alt obicei important este vopsirea ouălor. Ouăle roșii sunt simboluri ale sângelui Mântuitorului, care a murit pentru mântuirea omenirii și reprezintă, de asemenea, viața și reînnoirea acesteia. În unele regiuni ale țării, ouăle sunt vopsite în moduri speciale, utilizând diverse tehnici de decorare, cum ar fi baterea ouălor cu ajutorul frunzelor sau a obiectelor decorative pentru a crea modele tradiționale.

2. Noaptea de Paște: Slujba de Înviere

Slujba de Înviere este, fără îndoială, unul dintre cele mai importante momente ale sărbătorii Paștelui. În ajunul Paștelui, în noaptea de sâmbătă spre duminică, credincioșii merg la biserică pentru a lua lumină, un simbol al Învierii și al speranței. Aceasta este o tradiție care marchează începutul zilei Învierii și simbolizează trecerea din întunericul păcatului la lumina mântuirii adusă de Hristos.

În timpul slujbei, preotul rostește cuvintele „Hristos a înviat!”, iar enoriașii răspund cu „Adevarat a înviat!”. Aceste cuvinte sunt repetate de-a lungul întregii perioade pascale, fiind un semn al bucuriei și al triumfului vieții asupra morții. După încheierea slujbei, credincioșii se întorc acasă cu lumina aprinsă de la biserică, simbolizând astfel că Hristos este în mijlocul lor și în casele lor.

3. Masa de Paște

Masa de Paște este un moment de adunare a familiei și prietenilor, un moment de comuniune în care se celebrează Învierea. Mâncărurile tradiționale care se servesc în această zi sunt pregătite cu multă migală și respect pentru tradiție. Printre cele mai importante preparate se numără pasca, cozonacul și friptura de miel.

Pasca este un desert specific Paștelui, care are un rol simbolic important. Acesta este un aluat de cozonac, umplut cu brânză dulce, ouă și vanilie, care este coaptă sub forma unui cerc sau a unui coșuleț. Este considerată un simbol al Mântuitorului, iar în unele regiuni se adaugă o cruce din aluat pe partea superioară a pascăi.

Cozonacul este, de asemenea, o tradiție de nerefuzat pe masa de Paște. Acesta este un aluat dulce, cu nuci sau cacao și este simbolul bunului mers al vieții, al belșugului și al bogăției. Friptura de miel este, la rândul ei, un element central al mesei de Paște, fiind asociată cu sacrificiul jertfei Mântuitorului. Mielul este preparat în mod tradițional pe grătar sau la cuptor, iar în unele zone ale țării este însoțit de salate și preparate din legume proaspete.

4. Tradiții de Paște în diferite regiuni ale României

Tradițiile de Paște variază de la o regiune la alta, fiecare zonă având obiceiuri specifice, care reflectă particularitățile culturale și istorice ale locului.

În Transilvania, de exemplu, este tradiția ca în dimineața de Paște, credincioșii să meargă la biserică cu ouă roșii și pască pentru a le sfinți. După slujbă, aceștia își dau unii altora „paște” și își împartășesc bucuria Învierii prin îmbrățișări și urări de bine.

În Oltenia, în schimb, se păstrează obiceiul „stropirii” sau „udării” cu apă a tinerelor, un obicei vechi care simbolizează purificarea și înnoirea. Această practică are loc în prima zi de Paște și este însoțită de dansuri și cântece tradiționale.

În Moldova, în multe sate, este încă prezent obiceiul de a merge la cimitir în ziua de Paște, pentru a aprinde lumanări la mormintele celor dragi, în semn de respect și de pomenire. Totodată, în unele regiuni se obișnuiește ca la masa de Paște să se pună un loc gol pentru cei plecați în lumea celor drepti.

Duminica Floriilor sau Intrarea Domnului în Ierusalim este cea mai mare sărbătoare din Postul Mare și amintește de intrarea triumfală a Mântuitorului în cetatea Ierusalimului, a doua zi după ce L-a înviat pe Lazăr.

Astfel, oamenii, auzind de venirea lui Isus, au luat ramuri de finic și au ieșit bucuroși în întâmpinarea Lui, strigând: - Osana întru Cel de Sus! Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului”.

Sărbătoarea Floriilor este primită cu bucurie de toți credincioșii, dar cu înțelegerea faptului că săptămâna ce urmează, numită Săptămâna Mare sau Săptămâna Patimilor este una a tristeții.

De asemenea, începând cu seara din Duminica Floriilor, în toate bisericile din țară, se săvârșesc slujbe speciale, numite denii. Aceste slujbe ne amintesc de momentele din viața Mântuitorului, de la intrarea Acestuia în Ierusalim, până la Învieria Sa din morți.

Totodată, în ziua de Florii, Biserica acordă dezlegare la pește, fiind a doua oară după Buna Vestire, în postul Paștelui, în care se poate consuma acest aliment.

Odata cu intrarea în Săptămâna Patimilor, bisericile se îmbracă în doliu, preoții poartă patrafire cemite, cântările sunt mai triste. Deniile săvârșite în timpul ramaș până la Paște sunt considerate slujbe de priveghere ale lui Iisus. După cum indică și originea termenului de denie, slavonescul „vdenie”, aceste slujbe se săvârșesc seara. Sunt menite să te ajute să te regăsești în vârtoarea vieții cotidiene și să te pregătești sufletește pentru sărbătoarea Învierii.

5. Semnificațiile tradițiilor de Paște

Tradițiile de Paște din România sunt mult mai mult decât simple obiceiuri populare. ele au o semnificație profund religioasă și spiritual. Fiecare dintre ele reflectă relația omului cu Dumnezeu și cu natura. fiind un mijloc prin care credincioșii își exprimă recunoștința pentru darurile primite.

Vopsirea ouălor roșii, de exemplu, simbolizează sfingele lui Hristos. iar imparașirea painii și a vinului în timpul slujbei de Inviere reprezintă Trupul și Sângele Mântuitorului, care sunt sursa vieții și a mântuirii. În acest context, Paștele este o sărbătoare a reînnoirii spiritual., a iertării și a comuniunii cu cei dragi și cu Dumnezeu.

Concluzie

Tradițiile de Paște în România sunt un mix de credință și folclo., un testament al unei culturi care de-a lungul veacurilor a reușit să păstreze vii obiceiuri ce transmit o puternică leăatura cu istoria. familia și spiritualitatea. Fiecare obicei, de la vopsirea ouălor până la masa de Paște și slujba de Inviere are o semnificație adânc și reprezintă o oportunitate de a reflecta asupra valorilor esențiale ale credinței ortodoxe. În ciuda modernizării și a schimbărilor din viața cotidiană, aceste tradiții continuă să adune oamenii, să întărească comunitățile și să păstreze vie flapara credinței.

Bibliografie:

1. Biblia — Sfanta Scriptura, Editura Institutului Biblic si de Misiune Ortodoxa, Bucuresti.
2. Pr. Prof. Dr. Ene Braniste, *Liturgica Generală* Editura Institutului Biblic si de Misiune Ortodoxa_ Bucuresti.
3. Pr. Prof. Dr. Nicolae D. Necula, *Slujbele bisericesti: Tradiție și actualitate*, Editura Episcopiei Dandrii de Jos, Galati.
4. Pr. Prof. Dr. Dumitru StAniloe, *Spiritualitate și comuniune in Liturgia Ortodoxă* Editura Institutului Biblic si de Misiune Ortodoxă, Bucuresti.

OBICEIURI PASCALE DIN CRIȘANA

Prof. PALCU FLORENTINA
Grădinița P.N. Nădab

Regiunea istorică Crișana, situată în nord-vestul României, cuprinde județele Bihor și Arad și este recunoscută pentru bogăția și diversitatea tradițiilor sale populare. Obiceiurile pascale din această zonă reflectă o profundă legătură între credința ortodoxă și obiceiurile rurale transmise de-a lungul generațiilor. În Crișana, Paștele este nu doar o sărbătoare religioasă, ci și o ocazie de reafirmare a valorilor comunității, a legăturilor de familie și a apartenenței la o identitate spirituală și culturală comună.

Crișana păstrează cu grijă tradițiile pascale, transformând sărbătoarea Învierii într-o celebrare a valorilor care unesc oamenii: credința, respectul, bucuria și apartenența. Într-o lume în schimbare, aceste obiceiuri reprezintă un reper de stabilitate, identitate și continuitate spirituală.

Pregătirea pentru Paște în Crișana

Curățenia și postul

În satele din Crișana, pregătirile pentru Paște încep cu curățenia de primăvară. Casele sunt văruite, curțile măturate, iar hainele de sărbătoare sunt pregătite din timp. Perioada Postului Mare este respectată cu strictețe, atât în ceea ce privește alimentația, cât și comportamentul – oamenii evită certurile, înjurăturile și petrecerile, considerând postul un timp de liniște și pocăință.

Obiceiuri din Săptămâna Mare

Joia Mare – Înroșitul ouălor

Joia Mare este ziua dedicată vopsirii ouălor. În Crișana, ouăle se vopsesc în roșu, dar și în alte culori (verde, galben, albastru), iar în unele sate se practică încondeierea cu ceară și motive populare, deși mai rar decât în Bucovina. Se spune că ouăle vopsite în Joia Mare nu se strică tot anul.

Vinerea Mare – Tăcere și smerenie

În Vinerea Mare, oamenii nu lucrează, nu coc pâine și nu mănâncă nimic până după-amiază, în semn de respect față de Patimile lui Iisus. Femeile merg la biserică și trec pe sub masa cu Sfântul Epitaf, iar tinerii se implică în pregătirea bisericii pentru slujba de Înviere.

Noaptea de Înviere și obiceiuri religioase

Slujba de Înviere adună întreaga comunitate la biserică. Credincioșii iau lumină și duc acasă lumânările aprinse, cu grijă să nu se stingă pe drum. În multe sate bihorene, lumina este așezată în mijlocul mesei și păstrată o perioadă, pentru a proteja casa de rele. Unele familii păstrează o parte din lumânare ca amuletă împotriva furtunilor sau a necazurilor.

După slujbă, se așază la masa pascală unde se ciocnesc ouăle și se spune tradiționalul: „Hristos a înviat!” – „Adevărat a înviat!”

Obiceiuri pascale specifice Crișanei

Udatul fetelor (stropitul)

În prima sau a doua zi de Paște, băieții merg în grupuri din casă în casă pentru a uda fetele cu parfum sau apă, însoțit de o urare de sănătate și noroc

„ Am venit să ud o floare
/ Că-i frumoasă și răsare.”

În trecut, stropitul se făcea cu apă rece din fântână, dar astăzi se folosesc parfumuri. În semn de mulțumire, fetele oferă ouă roșii, prăjituri sau pălincă. Obiceiul este de origine germanică, dar a fost adoptat și adaptat de români, mai ales în zonele cu influență maghiară și săsească, ca Aradul și Bihorul.

Jocuri populare și dansuri

După mesele de sărbătoare, în unele sate se organizează „hora de Paște”, la care participă întreaga comunitate. Băieții poartă costume populare tradiționale, iar fetele poartă ii brodate. Se cântă și se dansează în curtea bisericii sau în centrul satului.

Obiceiuri legate de morți

În anumite sate din zona Beiușului, în a doua zi de Paște, se merge la cimitir pentru a aprinde lumânări celor adormiți, un gest de respect și comuniune cu strămoșii. Se consideră că și sufletele celor morți se bucură de Învierea Domnului.

Paștele în comunitate – între credință și identitate

Obiceiurile pascale din Crișana sunt expresia unei vieți spirituale profunde, dar și a unei coeziuni comunitare solide. Paștele devine, astfel, o sărbătoare a comuniunii – între om și divinitate, între familie și comunitate, între trecut și prezent.

Crișana păstrează cu grijă tradițiile pascale, transformând sărbătoarea Învierii într-o celebrare a valorilor care unesc oamenii: credința, respectul, bucuria și apartenența. Într-o lume în schimbare, aceste obiceiuri reprezintă un reper de stabilitate, identitate și continuitate spirituală.

Bibliografie

1. Bodo, Elena. *Calendarul popular – sărbători și obiceiuri din Bihor*. Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2015.
2. Ghidul etnografic al regiunii Crișana – material editat de Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Bihor, 2021.
3. Arhiva Etnografică a Muzeului Țării Crișurilor, Oradea – studii de teren

CREDINȚĂ ȘI BUCURIE

Prof. înv. primar PARGA SILVIA
Școala Gimnazială nr.31, București, sector 2

Cu inima deschisă și cu pași grăbiți
Mă îndrept cu dragoste și bucurie
La locul unde oamenii se simt iubiți
Și unde ascultă cântări de bucurie.

Sfatul bun primit în lăcașul sfânt
Te-nvață, te bucură, te liniștește!
Și pleci spre casă cu-n singur gând

Că Dumnezeu de rele ne ferește!

Duhovnicul cu inima bună și mare
Îți ascultă grijile, poveștile ,durerile
Tu trebuie să-ndeplinești ascultare
Și numai așa îți îndepărtezi relele!

PROIECT EDUCATIV „TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE”

Prof. înv. primar PARVANA SILVIA
Școala Gimnazială Nr 28 Galați
As Soc PARVANA GABRIEL
Liceul Tehnologic „Simion Mehedinți” Galați

ARGUMENT:

Cea mai mare, mai însemnată, mai sfântă și mai îmbucurătoare sărbătoare de peste an, după spusele românilor de pretutindeni, e sărbătoarea Paștelor, Paștele sau Învierea Domnului, pentru că în această zi "*Hristos a înviat din morți cu moartea pre moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le*", iar pre cei vii răscumpărându-i și împăcându-l cu Dumnezeu.

Ea cade totdeauna la începutul primăverii, anotimpul cel mai frumos și mai plăcut, când toate în natură învie.

Românii așteaptă sărbătoarea aceasta, după un post îndelungat, cu mare dor și bucurie, și caută în același timp ca locuințele lor să fie curate și cu toate pregătirile făcute în cea mai bună rânduială.

În cadrul proiectului „**Tradiții și obiceiuri de Paște**”, învățătoarea și elevii din Școala Gimnazială Nr 28 Galați și-au propus să omagieze această sfântă sărbătoare prin activități care să îmbine cât mai armonios utilul cu plăcutul, construind noi produse, utilizând toate formele de activitate: jocul, învățarea, munca și creația.

Legende creștine leagă simbolul ouălelor roșii de patimile lui Isus Hristos. Răstignirea și Învierea reprezintă reînvierea naturii primăvara și cu reluarea ciclurilor vieții. Oul, el însuși purtător de viață, devine un simbol al regenerării, al purificării și al veșniciei.

Roșu - simbol al sângelui, Soarelui, focului, al dragostei și bucuriei de viață.

Galbenul - lumina, tinerețea, fericirea, recolta, ospitalitatea.

Verdele - reînnoirea naturii, proștețimea, rodnicia, speranța.

Albastru - cerul, sanatatea, vitalitatea.

Violetul - stăpânirea de sine, răbdarea, încrederea în dreptate.

SCOPUL: Cultivarea și valorificarea potențialului creator și a sensibilității artistice a elevilor.

Competente specifice:

DP. -dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a sărbătorilor și tradițiilor românești și stimularea curiozității de investigare a acestora.

-dezvoltarea sensibilității copiilor privind înțelegerea semnificației Sărbătorilor Pascale;

-să dovedească spirit de cooperare și corectitudine în jocuri și concursuri;

-să lucreze în perechi, colectiv și individual;

-să-și exprime sentimentele, trăirile și impresiile.

AVL-stimularea expresivității și creativității prin activități de exprimare plastică;

-să realizeze desene, colaje, felicitări, ouă roșii și alte produse în care să oglindească tema proiectului

CLR-imbogățirea vocabularului cu cuvinte: *pildă, răstignire, incondeiere, pască, mântuitor, post.*

-să cunoască semnificația religioasă a sărbătorilor Pascale;

-să cunoască obiceiurile și tradițiile legate de Sărbătoarea Paștelui (împărtășirea, vopsirea ouălor, ciocnirea ouălor, sacrificarea mieilor, mersul la biserică în noaptea de Inviere);

-Să compună texte, ghicitori și poezii legate de sărbătoarea Floriilor, Învierea lui Iisus Hristos, iepuraș, ouă roșii, miel;

-să distingă o zi obișnuită de o zi de sărbătoare;

MM- sa cunoasca semnificatia canteceilor religioase si a cultului ortodox.

-să realizeze un portofoliu în care fie reunite rezultatele proiectului;

PARTENERI:

-Preotul din circumscripția școlii

-Profesorul de religie

Metode: -conversația,explicatia, demonstratia, exercitiul, povestirea, problematizarea, brainstorming, lucrul pe grupe, jocul.

Resurse:

Materiale: ouă, acuarele, hartie glasă, creponată, aracet, plastilină,carioca, cărți, reviste, pliante, fișe ,abțipilduri, lumanări, jetoane, planșe, caiete speciale,creioane colorate, casetofon, aparat foto;

Umane- copii, cadre didactice, părinți, preot.

Spațiale: - sala de clasă,biserica din oraș.

MEDIATIZARE:

-Prezentarea proiectului în cadrul Comisiei metodice a învățătorilor, în revista șolii, la simpozioane

EVALUAREA PROIECTULUI:

- expoziții cu lucrările practice și artistice ale elevilor;

- realizarea de portofolii de prezentare a activităților;

- CD cu fotografii din timpul activităților;

- realizarea unui PPT cu activitățile desfășurate în proiect.

CONȚINUTUL PROIECTULUI:

Activitățile planificate în proiect vor fi desfășurate în sala de clasă și la biserică.Toate produsele realizate de elevi: ouă încondeiate, felicitări, tablouri, colaje, compuneri, poezii, ghicitori, portofolii tematice au fost organizate într-o expoziție la Școala Gimnazială Nr 28 Galați. Cele mai frumoase și originale lucrări vor fi reunite într-un PPT dedicat acestui eveniment.

PROGRAMUL ACTIVITĂȚILOR

1. “Sărbătoarea Paștelui”

- prezentarea istoricului, a simbolurilor creștine, a obiceiurilor și tradițiilor respectate de Paște (PPT).

2. “Tradiții și obiceiuri”

- lecturarea unor legende, poezii, povestiri care să ilustreze semnificația sărbătorilor pascale, precum și tradițiile și obiceiurile legate de această sărbătoare;

- realizarea unui portofoliu conținând tradiții și obiceiuri de Paște.

3. “Patimile Mântuitorului”

- conversații cu profesorul de religie pe tema “Patimile Mântuitorului”;

- ilustrarea în desene / picturi a informațiilor acumulate;

- audierea unor fragmente din “Prohodul Domnului”;

- vizită la Biserică.

4. „Paștele –tradiții și obiceiuri la romani”

- realizarea unor desene pe tema “Paștele la români” ;
- compunerea unor texte, ghicitori și poezii despre Paște, Iisus Hristos, lumina Învierii, iepuraș, miel, ouă roșii, etc.
- transpunerea în desen a creațiilor literare realizate.

5. “Încondeiatul ouălor”

- prezentarea tradiției creștine a încondeierii ouălor;
- activitate practică de încondeiere a ouălor;

EVALUAREA PROIECTULUI S-a realizat printr-un scurt program de poezie și legende, o expoziție cu lucrările copiilor și cu fotografiile făcute în timpul derulării proiectului.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE

Prof. ed. timpurie PĂTRU GIORGIANA,
Grădinița Nr. 191, Sector 3, București

Sărbătoarea Învierii Domnului nostru Iisus Hristos este cea mai importantă sărbătoare creștină, celebrând an de an, evenimentul fundamental al creștinismului.

Învierea din morți a Mântuitorului rămâne fără îndoială, minunea minunilor noastre bisericesti. Faptul Învierii este dovada de netăgăduit a puterii Sale dumnezeiești; prin Înviere, Mântuitorul a biruit moartea.

Este o sărbătoare a bucuriei depline, a luminii divine, a comuniunii, a sufletului. În noaptea Învierii creștinii se bucură de o stare harică deosebită, de o partasie specială cu semenii și cu Dumnezeu.

Sărbătoarea Paștelui este sărbătoarea reunirii, este momentul în care oamenii se întorc acasă, la obiceiuri și tradiții, la cei dragi, este o sărbătoare cu încărcătură emoțională, cu bucurie și liniște sufletească, o sărbătoare a păcii și armoniei.

Pentru românii de pretutindeni, pregătirea pentru Paște înseamnă, pe lângă aranjarea casei de sărbătoare și prepararea bucatelor tradiționale și pregătirea sufletului pentru Înviere. Creștinii țin post, merg la Sfintele Slujbe, precum și la Marea Slujbă a Învierii.

Obiceiurile și tradițiile pot să difere, însă anumite elemente sunt comune indiferent de zone, precum : ouă roșii și ciocnitul acestora, Lumina Sfântă, .

Ouăle roșii se ciocnesc în ziua de Paște și ne amintesc de scena în care Iisus a fost răstignit, iar mama sa a venit la Dânsul, având un coș cu ouă, care s-au înroșit de la sângele Mântuitorului.

În Oltenia în ziua de Paște oamenii îmbracă **haine noi**, simbolizând curățenia, reînnoirea trupului și a sufletului.

O altă tradiție este **trecerea pe sub masa în Vinerea Mare**. Oamenii merg în haine noi la biserică cu flori și ouă roșii, pe care le vopsesc în Joia Mare. Se spune că trebuie să treci de trei ori pentru a te feri de boli și a avea noroc tot anul.

În Vinerea Mare se ține post negru și nu se face treaba.

Lumânarea cu care a fost luată Lumina Sfântă trebuie păstrată în casă, iar creștinii o pot aprinde și se ruga ori de câte ori au nevoie de ajutorul lui Dumnezeu.

Lumina Învierii, este lumina sufletului, a conștiinței noastre, a faptelor și vorbelor noastre și ar trebui să ne lumineze pașii pe care îi facem în această viață, întrucât Însuși Mântuitorul a zis *Umblați cât aveți Lumină, ca să nu vă prindă întunericul .Căci cel ce umblă în întuneric nu știe unde merge.* (Ioan 12)

Lumina Învierii, reprezintă lumina adevărului și a smereniei, este simbolul renașterii, o reamintire a credinței neîncetate, dar totodată și un îndemn la bunătate, pace, empatie, la o viață în armonie cu natura, cu oamenii de lângă noi, la a dăruți fără să așteptăm în schimb ceva.

Învierea Domnului nu este numai o simplă readucere a unui mort la viață, este "un semn al semnelor lui Dumnezeu" tot atât de real în lumea întreagă. Altfel spus, Învierea este dovada clară pentru toți, că Dumnezeu nu ne-a părăsit, că sacrificiul făcut a fost pentru noi, pentru a nu ne pierde speranța și credința.

Lumina Sfântă este considerată de creștinii ortodocși a fi o minune care se întâmplă în fiecare an la Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim în Sâmbăta Mare, ziua dinaintea Paștelui Ortodox. Redescoperirea și retrăirea de către fiecare generație de oameni a acestui fapt colosal și irevocabil al Învierii Domnului Iisus Hristos este poate cel mai cert fapt al duratei creștinătății de mai bine de două mii de ani și care va dura până la sfârșitul veacurilor

Învierea Domnului ne dăruiește victoria asupra păcatului, dar totodată este și o biruință asupra morții însăși. Mai mult, această mare taină ne aduce la o stare harică de trăire cu Dumnezeu care este fără de păcat și fără de moarte.

Sărbătoarea Învierii este o sărbătoare a primăverii, a readucerii la viață. Este momentul în care așa cum natura își recapătă frumusețea de care ne bucurăm cu toții, așa și în sufletul creștinilor înfloresc puterea credinței, a speranței și bucuriei.

Învierea Domnului este promisiunea făcută de Dumnezeu credincioșilor săi prin fiul Iisus care, în doar o săptămână, numită săptămâna Patimilor, a fost judecat, răstignit pe cruce, a murit, a fost așezat în mormântul său și a înviat din morți după trei zile, așa cum a prezis.

Paștele este considerat „sărbătoarea sărbătorilor”, este cu certitudine o călătorie în lumina sufletelor noastre, luminează ce ar trebui să ne călăuzească pașii spre bunătate, iubire față de semenii și care să ne amintească faptul că suntem doar niște trecători în această viață.

TRADIȚII, OBICEIURI SI SUPERSTITII DE PAȘTE

Prof. PEPELEA ANDREEA
Grădinița „Strop de Rouă”, Sector 4, București

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine. Indiferent de regiune, Învierea Domnului aduce obiceiuri dintre cele mai interesante. Paștele este și momentul în care ne [curatam](#) casele și sufletele și devenim mai buni. Vopsitul oualor, pasca, mielul sau iepurasul sunt doar câteva tradiții despre care poți afla, citind în continuare.

Tradițiile și obiceiurile de Paște reprezintă, alături de trezirea naturii la viață, o înviere a oamenilor după iarna grea și venirea primăverii. Mai jos poți citi despre cele mai îndrăgite tradiții de Paște.

Ouale rosii

Înrosirea și ciocnirea oualor roșii este cel mai răspândit obicei creștin de Paște. Acestea sunt nelipsite de la masa încărcată din zilele de Paște și reprezintă o incantare pentru toată lumea, însă mai ales pentru cei mici. Legenda spune că Maica Domnului a așezat un cos cu oua lângă crucea Domnului, iar acestea s-au înrosit din sangele picurat din ranile Sale. Astăzi, pe lângă ouale roșii, mulți creștini aleg și oua încondeiate sau colorate, ca un simbol al renașterii, veseliei și primăverii.

Ele se pictează și/sau decorează în mod tradițional, în Joia Mare din Săptămâna Patimilor. Acestea se ciocnesc în zilele de Paște, alături de urarea „Hristos a înviat!”, la care se răspunde cu „Adevărat a înviat!”. Tot legende spun că ouale roșii din ziua de Paște ne feresc de boli, ne purifică și ne oferă frumusețe.

Lumina Sfanta

In noaptea de Inviere, credinciosii merg la biserica, de unde iau Lumina Sfanta. Uneori, folosind o lumanare speciala adusa de acasa, crestinii o aprind de la Lumina scoasa de parinte din altar. Aceasta simbolizeaza Invierea si biruinta luminii in fata intunericului. Credinciosii pastreaza restul de lumanare ramasa dupa slujba si o aprind in timpul anului, atunci cand au un mare necaz.

Mielul

Multe familii servesc, la masa de Paste, carne de miel pregatit in diverse moduri, dar mai ales sub forma de friptura sau drob. Mielul consumat este simbolul Mantuitorului, care a fost sacrificat pentru a salva omenirea. In traditia crestina, mielul de Paste este sacrificat inca din secolul al VII-lea.

Pasca

Pasca este un preparat dulce, pregatit din aluat, branza si stafide, fiind printre favoritele celor mici. In mod traditional, era preparat de femeile din familie, uneori din familia extinsa, care se adunau special pentru aceasta activitate.

Iepurasul de Paste

O traditie ceva mai recenta la romani, iepurasul de Paste este cel care aduce oua si cadouri in dimineata Invierii Domnului. Traditia iepurasului provine din cultura germanica, unde avea rolul unui Mos Craciun de primavara. Judeca faptele celor mici si le oferea oua colorate doar celor cuminti. Legenda spune ca iepurasul vine cu un cos mare de oua colorate si dulciuri. Alte traditii au inlocuit simpaticul urecheat cu alte animale. De exemplu, in Elvetia, cucul este cel ce cara ouale de Paste, iar in alte zone europene, vulpea.

De iepurasul de Paste se leaga si innoirea. Totusi, nu trebuie sa te limitezi la haine. Poti darui celor dragi un [espressor](#) performant sau un purificator de aer, in locul clasicei camasi. Cu toate acestea, nu uita ca, in noaptea de Inviere, sa porti macar o piesa vestimentara noua, ca simbolistica purificatoare.

Obiceiuri de Paste in regiunile Romaniei

Obiceiurile de Paste sunt atat de variate precum sunt si regiunile Romaniei. Citeste mai jos ce obiceiuri de Paste sunt specifice diferitelor zone din Romania.

Pastele in Tara Motilor

In Tara Motilor, in noapte de Paste, se ia toaca de la biserica si se duce la cimitir, unde este pazita de tineri. Daca nu au pazit-o bine sau daca a fost furata, a doua zi sunt pedepsiti sa dea o masa intinsa atat pentru „hoti”, cat si pentru „pagubasi”. Daca cei care incearca sa fure toaca nu reusesc, ei sunt cei care se vor ocupa de ospat.

Pastele in zona Transilvaniei

Poate cel mai cunoscut obicei de Paste din Transilvania este „stropitul”. Obiceiul preluat de la maghiari spune ca, in a doua zi de Paste, baietii, imbracati in haine traditionale, merg la familiile unde exista fete si le stropesc cu parfum „ca sa nu se vestejeasca”. Acest „stropit” este pastrat si in zilele noastre si reprezinta un motiv de reintoalnire cu prietenii. Se spune ca fetele stropite vor avea noroc tot anul. In Evul Mediu, atunci cand a fost introdus acest obicei, fetele se udau cu apa din fantana.

Un alt obicei inedit este pastrat in imprejurimile Sibiului. De Paste, se impodobeste un pom sau arbust, asemanator cu cel de Craciun. In loc de globuri, se agata oua vopsite, dar fara continut. Pomul este asezat intr-un ghiveci sau intr-o vaza, in functie de dimensiunile sale, oferind un farmec aparte sarbatorii.

Pastele in Tara Barsei

In Tara Barsei, in jurul Brasovului, se organizeaza o petrecere mare, la care participa intreaga comunitate. Tinerii se impart in grupuri asemanatoare cetelor de colindatori si strang oua de la tinere, dupa care merg la Pietrele lui Solomon, unde se intrec, dupa care iau masa la iarba verde. Cea mai cunoscuta competitie implica aruncarea buzduganului.

Pastele in jurul Calarasilor

La Calarasi, credinciosii aduc la slujba de Inviere cosul umplut cu oua rosii, cozonac, pasca si cocosi albi. Acestia sunt crescuti anume pentru aceasta traditie. Ei vestesc miezul noptii, iar datina spune ca, atunci cand cocosii albi canta, Hristos a inviat. Cel mai norocos este gospodarul al carui cocos a cantat primul. Traditia spune ca va avea parte de belsug intregul an. Dupa slujba, cocosii sunt daruiti oamenilor sarmani din sat.

Pastele in Campulung Moldovenesc

Pastele in Campulung Moldovenesc inseamna o credinta deosebita, in puterea rugaciunii de binecuvantare a bucatelor de Inviere. In zorii zilei de duminica, enoriasii, cu lumanari si cosuri cu bunatati (simboluri ale bucuriei) in mana, se asaza in forma de cerc, in curtea bisericii. Preotul trece si le binecuvanteaza bucatele.

Sub farfurie se asaza seminte de mac, ce vor fi aruncate in rau pentru a alunga seceta, sare, pentru belsug, zahar, pentru a fi folosit la vitele bolnave, faina, pentru ca graul sa fie bogat, ceapa si usturoi, pentru a proteja recolta de insecte. Deasupra farfuriei se pun pasca, sunca, branza, oua rosii, oua incondeiate, bani, peste afumat, flori, sfecla rosie cu hrean. Dupa sfintirea cosului, fiecare merge la gospodaria sa, pentru a se bucura in familie.

Pastele in Maramures, zona Lapusului

In dimineata primei zile de Paste, copiii mai mici de 9 ani merg la vecini si prieteni, pentru a vesti Invierea Domnului. Gazdele ofera fiecarui urator un ou rosu. Tot in aceasta zona, este interzisa innoirea garderobei in post, noile articole vestimentare urmand a fi purtate doar incepand cu ziua de Paste. De asemenea, nu se poarta haine colorate in Saptamana Patimilor.

Pastele in Banat

In Banat, la micul dejun din prima zi de Paste, se practica tamaierea bucatelor. Dupa aceea, fiecare mesean primeste o lingurita de pastii, respectiv vin si paine sfintita. Din meniul mesei festive nu lipsesc ciolanul de porc fiert, ouale si mancarurile traditionale. Dupa terminarea acestor bucate, se trece la friptura de miel.

Pastele in Bucovina

Pastele in Bucovina include si o traditie inedita. Fetele se duc in noaptea de Inviere in clopotnita, unde spala limba clopotului cu apa neinceputa, adica prima apa luata dimineata din fantana, inaintea tuturor satenilor; acestei ape i se atribuie puteri miraculoase.

Dupa spalarea limbii clopotului, apa va fi folosita pentru ca fecioarele sa se spele pe fata in zorii zilei de Pasti. Se spune ca aceasta apa le va mentine frumoase tot anul si, asa cum alearga oamenii la Inviere atunci cand se trag clopotele la biserica, asa vor alerga si flacaii la ele. Aceeasi traditie spune ca tinerii trebuie sa duca flori la casele unde locuiesc fetele care le sunt dragi, iar daca acestea le impartasesc sentimentele, le ofera un ou rosu.

Tot in Bucovina, in noaptea de Inviere, se lasa luminile aprinse in toata casa si in curte, ca un simbol al luminii aduse de Hristos in lume.

Pastele in Moldova

In Moldova, in zorii zilei Pastelui, se pun un ou rosu si unul alb intr-un vas cu apa ce contine monede. Copiii care se vor spala pe fata cu aceasta apa vor avea un an bogat si obrazii rumeni ca rosul oului.

Pastele in Dobrogea

Intreaga saptamana a Patimilor are o semnificatie aparte in Dobrogea. Ziua de luni este destinata [curateniei](#). Ziua de marti nu se lucreaza, pentru a nu seca granele si laptele vacilor. Se spune ca, daca se lucreaza in aceasta zi, vor aparea boli si dureri de cap tot timpul anului.

Pastele este una dintre cele mai dragi sarbatori crestine, iar traditiile si obiceiurile ajuta la intregirea familiei. Invierea Domnului aduce cu sine trezirea naturii la viata si innoirea sufletelor. Cadourile de iepuras sunt doar un bonus, bine primit deopotri de cei mici si cei mari.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE

Prof. PETRINI SIMONA GABRIEL
Grădinița Nr.38, Sector 3, București

Paștele este o sărbătoare importantă pentru fiecare dintre noi. Este ziua în care toată familia se adună în jurul mesei, după întoarcerea de la Biserică. În Bucovina, dar și în alte zone ale țării, în Vinerea Mare, se ține Post Negru. În săptămâna dintre Florii și Paști, în Joia Mare, considerată Paștele Moșilor, este interzisă munca și orice activitate casnică până după întoarcerea de la biserică, de la Denii, cu lumânări aprinse. După celebrarea slujbei de Înviere și „luarea luminii”, gospodarii se întorc la casele lor, pe care le înconjoară, cu lumânarea aprinsă în mână, de trei ori, apoi își purifică și animalele, presurându-le prin iesle bucăți de pască sfințită și fărâme de sare mărunțită. Sărbătorile pascale încep cu slujba de Înviere, cu revărsarea spectaculoasă, dinspre biserici, înspre cele mai îndepărtate gospodării ale localităților, a puzderiilor de licăriri de lumină, fiecare vatră de sat transformându-se, tainic și pe neașteptate, într-un înstelat cer terestru. Vreme de trei zile, cimitirul devine centrul localității, fiind vizitate mormintele, cu „lumină”, apoi se dăruiesc și se ciocnesc ouă, se dăruiesc felii de pască sau de cozonac și se „cinstesc” păhăruțe cu băutura întru odihna celor dispăruți dintre noi. În zona Cernăuți, a rămas și acum obiceiul ca, în dimineața de Sfintele Paști, după venirea de la Înviere, cu lumânarea aprinsă, se intră în grajd, la animale, ca să fie sănătoase peste an. Toți ai casei se spală cu apă neîncepută, pusă într-un vas curat, și doi bănuți și un ou roșu, ca să-i apere Dumnezeu de necazuri. Tot la Paști, cojile de ouă, folosite la făcutul cozonacului, a năgirii și a paștii se strâng și se dau pe o apă curgătoare, pentru a ajunge la blajini. În duminica Floriilor se sfințesc la Biserică „mâțișorii”, ramurile de salcie care încep să înmugurească. Bucovinenii duc ramurile sfințite mai apoi acasă și le așază la icoane, pentru spor în gospodărie și pentru spor în dragoste, în cazul fetelor. Unde e un suferind în casă, acestea se pun sub perna lui. În Săptămâna Mare, a Patimilor, se ține post strict. Se crede că cine moare în săptămâna asta este dus direct în Iad, căci Raiul este închis. În Marțea Seacă, se crede că cei care țin post vor fi feriți de dureri de cap, iar vacilor nu le va seca lapte. În miercuria Paștelui, cenușa focurilor făcute în toată săptămâna, se adună și se pune peste pământul florilor și peste culturile din grădină. În Joia Mare, Joia Patimilor sau Joia Neagră, cum i se mai spune, nu se spală rufe și nu se doarme. Ziua aceasta este o adevărată sărbătoare. Se zice că cine doarme în Joia Mare va fi puturos tot anul. Tot azi se dă de pomană uliului, pentru a nu vâna puii de găină la vară. De azi și până la Ispas (după Înălțare) femeile nu mai torc. Iar de Ispas, toată lumea plantează câte un pom. În seara de la Denia cea Mare, femeile merg în cimitir, alături de toată familia, și tămâiază mormintele celor dragi. În Joia Mare, se vopsesc ouăle în roșu și, de regulă, pasca. Aceasta are formă rotundă, ca scutecele lui Iisus. În Vinerea Mare sau Vinerea Scumpă nu se coace, nu se seamănă, nu se mănâncă nimic când soarele apune. Oamenii spun că dacă plouă azi, va fi un an bogat. Cojile de la ouăle cu care s-a făcut pasca se aruncă pe apă, pentru a duce veste că vine Paștele. În noapte de Paști, toată lumea, cu mic cu mare, e la biserică. Toți trec pe rând să tragă de frânghia clopotului și să bată toaca. În felul acesta, fiecare transmite vestea Învierii. Se zice că cine cade în drumul spre biserică, va avea mari probleme tot anul. Totodată, se crede că în această noapte se deschid porțile Cerului și tot ceea ce ceri, Dumnezeu îți va da.

În ziua de Paște, toți membri familiei veniți de la Înviere se spală pe față cu apă neîncepută. Un vas cu apă în care se pune un ou roșu și un bănuț de argint – oul, pentru a fi rumeni și sănătoși tot anul, iar bănuțul, ca să fie curați ca argintul și prosperi. Apoi gustă cu toții anafora de Paște care a fost adusă în coșarcă, unde există bucăți mici din mai multe feluri de mâncare – de la usturoi de leac, până la bucăți de carne și ouă încondeiate, toate sfințite de preot. Paștele în Bucovina mai vine cu un obicei frumos. Umblatul copiilor după ouă roșii este o continuare a vechii tradiții când fiii se întorceau la părinți, nepoții la bunici și finii la nași. Ei

se întâlnesc, ciocnesc ouă și stau la masă, mai ales în a doua și a treia zi de Paște. Ciocnitul ouălor continuă toată Săptămâna Luminată, până la Ispas și Rusalii. Bucovina a intrat în patrimoniul Mondial UNESCO datorită a opt mănăstiri celebre, vizitate an de an de turiști din întreaga lume. Mănăstirile Voroneț – supranumită „Capela Sixtină a Estului”, Humor, Moldovița, Sucevița, Arbore, Pătrăuți, „Sfântul Ioan cel nou” Suceava și Probota au fost incluse în acest patrimoniu datorită melanjului extraordinar al elementelor gotice, bizantine și regionale ale construcțiilor.

ÎNĂLȚAREA DOMNULUI

**Prof. POPESCU ADRIANA GEORGIANA/ CERBU CARMEN,
Grădinița Nr. 185, Sector 5, București**

Înălțarea Domnului este prăznuită la 40 de zile după Înviere, în Joia din săptămâna a VI-a, după Paști. Este cunoscută în popor și sub denumirea de Ispas, după numele martorului ascuns, nevăzut al Înălțării.

Tradiția spune că Ispas, un cioban ascuns pe după pietre, a urmărit tăcut și uimit evenimentul și apoi a povestit alor săi cele întâmplate.

Ispasul este o sărbătoare populară, necreștină, care se suprapune sărbătorii creștine a Înălțării Domnului. Ea este dedicată personajului mitic cu același nume, Ispasul, care, ca personaj este perceput ca un om vessel și, din această cauză, oamenii care țin această tradiție încearcă să fie cât mai veseli în această zi. De asemenea, de Ispas se presupune că sufletele morților se pot rătăci în drumul lor spre cer devenind strigoii pe pământ și provocând rele oamenilor și animalelor

În ziua de Înălțare creștinii se salută cu "Hristos S-a înălțat!" și "Adevărat S-a înălțat". IPS Bartolomeu Anania afirmă că noi folosim acest salut fie din neștiință, fie din exces de evlavie, deoarece el nu este atestat de Biserică. Și mărturisește că noi sărbătorim Paștile cu aserțiunea "Hristos a înviat!", la care ni se răspunde cu confirmarea "Adevărat, a înviat!", pentru că Învierea nu a avut martori, ea a fost receptată cu îndoieli și necredință. În vreme ce Înălțarea Domnului a avut martori, ea a fost o despărțire izvoritoare de lumină, deoarece ucenicii s-au întors în Ierusalim "cu bucurie mare". Din acest motiv, în cărțile noastre de slujbă nu există o salutare similară cu aceea.

Hristos S-a înălțat la cer de pe Muntele Măslinilor, în văzul Apostolilor și a doi îngeri. Ingerii le-au vorbit ucenicilor despre a doua venire a lui Hristos, ca aceștia să nu se lase copleșiți de durerea despărțirii. Din Sfânta Scriptură aflăm că Mântuitorul Și-a ridicat mâinile, binecuvântându-i pe ucenici, iar pe când îi binecuvânta S-a înălțat la cer (Luca 24, 51), în timp ce un nor L-a făcut nevăzut pentru ochii lor (F.A. 1,9). Adeseori Dumnezeu le-a vorbit oamenilor din nor, fenomen prin care se manifestă energiile divine, menite să reveleze prezența Divinității, dar sa o și ascundă.

Înălțarea Domnului sărbătorită în vechime odată cu Rusaliile Cea mai veche mențiune despre sărbătoarea Înălțării Domnului o găsim la Eusebiu din Cezareea, în lucrarea "Despre sărbătoarea Paștilor", compusă în anul 332. Din această lucrare reiese că Înălțarea Domnului era sărbătorită în acea vreme odată cu Rusaliile, la 50 de zile de la Învierea lui Hristos. Spre sfârșitul secolului al IV-lea, începutul secolului V, sărbătoarea Înălțării s-a despărțit de cea a Pogorârii Sfântului Duh (Rusaliile), fiind prăznuită în a 40-a zi după Înviere, dată care va rămâne stabilită pentru totdeauna în calendarul bisericesc.

Înălțarea Domnului - deplina îndumnezeire a firii umane asumate. Hristos prin Înălțarea Sa, nu arată doar unde trebuie să ajungă omul, ci se face cale și putere, ca omul să

ajungă la această stare. El șade pe tronul dumnezeiesc al slavei, dar și locuiește în inima celor ce-L iubesc. Așa putem înțelege paradoxul: Hristos este înălțat și în drum spre înălțare cu fiecare dintre noi.

Înălțarea Domnului în iconografie

În primul registru din icoana Înălțării Domnului este reprezentat Mântuitorul într-o mandorlă, simbol al slavei dumnezeiești. Stă așezat pe un curcubeu și binecuvântează cu mâna dreaptă, iar în stânga ține Sfânta Evanghelie. În afara mandorlei sunt doi îngeri, care zboară cu brațele întinse, atingând cu mâinile lor marginea exterioară a mandorlei. Ingerii sunt prezenți nu pentru a susține mandorla, căci Hristos Se înalță prin propria putere dumnezeiască, ci ca semn de cinstire. Reprezentarea Domnului purtat de îngeri este și o icoană profetică a Celei de-a doua veniri, când va avea loc sfârșitul chipului acestei lumi și judecata tuturor: "Bărbați galileieni, de ce stați privind la cer? Acest Iisus care S-a înălțat de la voi la cer, astfel va și veni, precum L-ați văzut mergând la cer" (Fapte 1, 11). În cel de-al doilea registru se află Maica Domnului, care privește în față și are mâinile înălțate în rugăciune. De o parte și de alta se află Apostolii, iar lângă Fecioara Maria stau Pavel în dreapta și Petru în stânga. În spatele Maicii Domnului sunt doi îngeri în veșminte albe, care țin în mâna dreaptă un toiag, iar cu stânga îl arată pe Hristos înălțându-Se. Chiar dacă Sfânta Scriptură nu amintește de prezența Fecioarei la Înălțarea Domnului, ea este afirmată de cântările Bisericii: "Bucură-te, Născătoare de Dumnezeu, Maica lui Hristos Dumnezeu, că văzând astăzi pe Cel ce L-ai născut înălțându-Se de pe pământ, împreună cu îngerii L-ai mărit" (Cântarea a 9-a a canonului).

Deși nici Pavel nu a fost prezent la Înălțarea Domnului, El este reprezentat alături de ceilalți apostoli în icoana Înălțării. Motivul? Cu puțin timp înainte de Înălțarea Sa, Hristos îi îndemnează pe ucenicii Săi să propovăduiască pretutindeni Evanghelia, iar Pavel a fost "vas ales, ca să poarte numele Meu înaintea neamurilor și a regilor și a fiilor lui Israel" (Fapte 9, 15).

Înălțarea Domnului la cer este o mare sărbătoare creștină. Totul se bucură în această sfântă zi: oamenii, care participă la Sfânta Liturghie și petrec apoi, bucurându-se împreună cu familia și prietenii, codrii și câmpurile înverzite, holdele de grâu, dar și caii, care, pedepsiți pentru lăcomie, primesc acum iertare.

Obiceiuri de Înălțarea Domnului

Timp de patruzeci de zile după Învierea Sa, Domnul Hristos a rămas cu ucenicii Săi, învățându-i și pregătindu-i să devină propovăduitori iscusți ai Evangheliei. Apoi, S-a înălțat la cer, promițându-le că Îl va trimite pe Mângâietorul, Duhul Adevărului, Care S-a pogorât asupra ucenicilor la zece zile după plecarea Sa. Joi, în a șasea săptămână de la Sfintele Paști, Biserica sărbătorește Înălțarea la cer a Domnului Hristos.

Cum se întâmplă și la alte sărbători mari, mulți obișnuiesc să țină trei zile de sărbătoare, începând cu ajunul, adică miercuri, zi de post, continuând cu vineri, altă zi de post. Sunt locuri în care aceste zile sunt numite, amuzant, „Bălțatele“, pentru că oamenii s-au obișnuit să muncească miercuri dimineață, începând sărbătoarea abia de după-amiază, iar vineri după prânz să lucreze. De aceea sunt „bălțate“, căci au și părți de sărbătoare, și părți de zile de lucru! De Bălțate nu e bine să muncești, ai voie doar să culegi ierburi de leac.

Prin Banat sau în Țara Hațegului, în unele sate, se face nedeie în ziua de Înălțare. E o sărbătoare la care participă toți oamenii din sat, dar și rudele lor plecate prin alte părți sau prietenii. E un prilej de a se întâlni și de a se bucura împreună, sub binecuvântarea sărbătorii. Nu degeaba nedeii i se mai spune și „rugă!“. După slujbă, are loc o procesiune pe câmp, prilej cu care se sfințesc recoltele. În unele locuri, se ocolește satul cu lanurile, apoi oamenii merg și în pădurile din jur. Împodobirea cu flori și spice verzi de grâu a bisericilor și a caselor nu este doar un obicei frumos: mulți cred că astăzi se sfințesc holdele și fânul.

Ca de obicei, gospodinele sunt cele mai ocupate, deoarece trebuie să facă curățenie, să gătească și, în ajun, să atârne leuștean la porți și ferestre, ca să apere gospodăria de strigoi. Strigoi acum, înainte de Înălțare? Păi așa credeau oamenii, că, odată cu Domnul, se înalță la cer și sufletele celor adormiți de la Săptămâna Luminată încoace și mereu există pericolul ca unii să rătăcească drumul! De aceea, gospodinele pregătesc bucate pe care le dau de pomană pentru sufletele celor duși, care, știu ele din bătrâni, au nevoie de merinde, să nu se întorcă din cale și să devină strigoi.

Bibliografie:

1. Ilie Miniati, episcop de Kalavrita, „*Cuvânt panegiric la slăvită Înălțate a Domnului*”, traducerea pr. D. Fecioru, București 1945 (reed. Bacău 1995 și IBMBOR 1996).
2. CrestinOrtodox.ro
3. ziarullumina.ro

EDUCAREA PREȘCOLARILOR ÎN SPIRITUL VALORILOR MORALE CREȘTINE

**Prof. RADU ELENA-FLORENTINA
Grădinița „Brândușa”, Sector 3, București**

Într-o societate în care viața spirituală pare să se deterioreze treptat, în care banul dictează și se află în centrul preocupărilor. În multitudinea schimbărilor, tinerii, dar și generația adultă, cu greu își poate găsi rostul și drumul spre împlinire. În astfel de condiții se accentuează necesitatea unei educații moral-creștine mai intense, care poate fi realizată de instituțiile școlare în stânsă legătură cu familia.

Dacă secolul XXI ne-a adus transformări intense în domeniul științelor și democrației, trebuie să aducă schimbări profunde și în comportamentul moral al oamenilor într-o societate dinamică în care este nevoie de oameni inteligenți, de oameni creatori și mai ales de păstrători ai valorilor morale. De aceea generațiile de azi trebuie educate în spiritul respectării normelor morale de care sunt reglementate relațiile sociale și comportamentul oamenilor.

Educația moral-religioasă este nu doar posibilă de la o vârstă fragedă, ci și necesară. Din nefericire, prinși de ritmul alert al vieții cotidiene devenim din ce în ce mai indiferenți față de problemele, suferințele sau nevoile unor semeni ai noștri, uitând că „vorba bună, zâmbetul și fapta binefăcătoare sunt raze ale soarelui răsfrânte în sufletul omului.” Întregul proces educațional din grădiniță sau școală trebuie să cultive calități morale ca: integritate, fermitate, perseverență, deoarece ele îl instituie pe posesor cu o putere ce-l întărește să facă binele, să reziste răului. De aceea, cadrul didactic, fie el educator sau învățător, are datoria de a-i oferi copilului șansa integrării într-o societate pusă în slujba progresului spiritual și moral. Trăirea în spiritul onestității, promovarea valorilor morale, iubirea de Dumnezeu și semeni, pot fi învățate de copii de la cea mai fragedă vârstă, având în vedere că primii ani ai copilăriei sunt hotărâtori pentru evoluția ulterioară a lui. Aceasta se poate realiza atât în familie cât și în grădiniță și în primii ani de școală.

Copilul mic este asemenea unei bucăți de aluat din care poți modela, după voie, diferite forme, este o mlădiță crudă, pe care, dacă o plantăm și o lăsăm să crească la voia întâmplării, ea va crește strâmbă, noduroasă, aplecată după voia vânturilor sau a feluritelor întâmplări. Dacă

însă mlădița este îngrijită de aproape, sprijinită, curățată de buruieni ea crește bine, dreaptă, puternică și aduce roade bune. Elaborate cu tact și explicate pe înțelesul copiilor, activitățile de educație religioasă nu pot avea decât influențe pozitive, aducând un modest ajutor părinților în misiunea grea și în marea răspundere ce apasă pe umerii lor în creșterea trupească și sufletească a copiilor. Ele generează ecouri adânci în mintea și sufletul celui care abia acum începe să se formeze: bun, ascultător, harnic, răbdător, susținător de dreptate și adevăr, informat. Copilul învață valori morale esențiale din interacțiunile zilnice pe care le are cu cei din jur. Este important ca fiecare interacțiune a lui să fie fructificată într-o lecție morală, din care să afle și să învețe o mulțime de lucruri prin care să-și construiască în viitor propriul sistem de principii etice. Până atunci însă, este datoria ta, ca părinte, să îl înveți ce și care sunt valorile morale importante, precum diferența dintre bine și rău, respectul, corectitudinea etc. Iată câteva trucuri importante prin care să clădești mai ușor educația morală a copilului!

Însă trebuie să existe un sistem de valori morale al familiei. Membrii familiei trebuie să fie în asertivitate atunci când te hotărăști să îi vorbești copilului despre valorile etice și normele spirituale care va dirija comportamentul și acțiunile pe care le întreprinzi zi de zi.

Copilul va auzi mult mai multe variante și opinii cu privire la credințele și valorile pe care încerci să i le însuși. Pentru a evita ca micuțul să fie confuz, trebuie să îi explici de fiecare dată de ce crezi în ceea ce crezi și de ce consideri că este moral să fie așa. El trebuie să înțeleagă de ce unele comportamente sunt criticate moral, în timp ce altele sunt promovate în viața de zi cu zi și felul în care îi pot afecta viața.

Pe măsura ce înveți copilul despre principiile morale, acesta le va și pune în aplicare, fie doar și pentru că te vede pe tine punând în practică unele dintre ele. Este ocazia perfectă pentru a marca momentul și a-l lauda și complimenta cu privire la gestul lui. În felul acesta, există toate șansele ca micuțul să repete respectivul comportament.

Unii specialiști sunt de părere că cel mai bine se consolidează comportamentul moral al copilului atunci când i se prezintă sau accentuează felul în care modul lui de a se purta îi afectează pe ceilalți.

De fiecare dată când copilul supără un alt copil, fie că îl îmbrânțește sau țipă la el, spune-i în cuvinte că modul în care s-a purtat l-a făcut să plângă și să se întristeze.

Același lucru este valabil și în cazul comportamentelor pozitive. Subliniază-i întotdeauna verbal atunci când îi face pe ceilalți să rada sau să se simtă bine.

Goana nesfârșită după bani, după bunurile materiale distrage atenția părinților de la educație. Creșterea copiilor a căpătat un loc secundar în viața familiei. Astfel, cei mici adeseori pot deveni victime ale mediului în care trăiesc în propriile familii. De aceea specialiștii din educație au recunoscut că părinții au nevoie de sprijin în creșterea și educarea copiilor.

În acest sens se pune tot mai mare accent pe realizarea unui parteneriat între familie, instituțiile de învățământ și autoritățile comunitare. Misiunea noastră a educatoarelor creștine deoarece grădinița are rolul de a cultiva cu grijă statornică simțul valorilor, pregătind copiii pentru viața socială, generând relații de prietenie între copii de firi și condiții diferite, favorizând spiritul de bună înțelegere.

Un mod de a face educație morală copiilor preșcolari este acela de implicare a lor în activitățile de voluntariat. Astfel am inițiat în cadrul unui proiect la grupa noastră mai multe activități de voluntariat prin care sprijinim copii aflați în dificultate, din familii sărace, bătrâni din centrele de îngrijire etc. Prin intermediul fundațiilor cu care lucrăm pachetele noastre au ajuns chiar și peste hotarele țării (vezi raport „Comunia”). Voluntariatul pentru mediu nu lipsește din preocupările noastre, de aceea ne implicăm în acțiunile de colectare selectivă și în cele de plantare de pomi. Suntem motivate în acțiunile noastre de rezultate deosebite (vezi diplome), dar și de învățătura desprinsă din cuvintele ce aparțin lui Doroty Law Nolte:

Bibliografie:

1. *Biblia sau Sfânta Scriptură*, 1991, editura Legislativului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București.
2. Constantin Cucos., 2001, *Educația religioasă- Repere teoretice și metodice*
3. Rodica Marian., 2003, *Profesorul de religie în școală, colecția „Ortodoxia Românească”*, editată de Mănăstirea Portărița.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE DIN COMUNA NATALĂ

Profesor învățământ primar: SAMSON MĂDĂLINA
Școala Gimnazială Veniamin Costachi

Sărbătorile Pascale reprezintă un moment de profundă semnificație spirituală și culturală în comuna Sinești, județul Iași. În perioada premergătoare Paștelui, cunoscută sub denumirea de Postul Mare, locuitorii acestei comune se dedică atât curățeniei sufletești, prin post și rugăciune, cât și celei gospodărești. Casele și curțile sunt atent curățate și împodobite, simbolizând reînnoirea și purificarea.

Tradițiile și obiceiurile pascale reflectă bogăția culturală și spirituală a regiunii Moldovei. Prin păstrarea și transmiterea acestor datini, comunitatea locală își afirmă identitatea și continuitatea valorilor strămoșești, consolidând legăturile dintre generații și întărind sentimentul de apartenență la o tradiție vie și autentică.

Eu locuiesc în comuna Sinești, județul Iași, un loc cu oameni credincioși, gospodari și cu respect pentru tradiții. În fiecare an, așteptăm cu emoție Sărbătoarea Paștelui, iar pregătirile încep din timp, atât în case, cât și în sufletele noastre. La noi în sat, Săptămâna Mare este trăită cu multă credință și cu multe obiceiuri frumoase care se păstrează de la bunici și străbunici.

Săptămâna Mare – o călătorie spre Înviere

Totul începe cu **Duminica Floriilor**, când mergem la biserică și primim **ramuri de salcie** sfințite. Acestea se păstrează apoi în casă, la icoane, ca semn de binecuvântare. Din această zi, în fiecare seară, **credincioșii participă la Denii**, slujbe speciale care ne pregătesc sufletește pentru Săptămâna Patimilor. Împreună cu familia, merg și eu la Denie. Biserica este plină de lumină, de rugăciune și de liniște.

În **Joia Mare** se păstrează un obicei deosebit: **12 copii** sunt aleși pentru a li se spăla picioarele în biserică, de către preot, asemenea gestului făcut de Iisus Hristos față de ucenicii săi. Este un moment impresionant, care ne învață despre smerenie, iubire și slujire. Tot atunci se încondeiază și ouăle, iar în unele case, bunicile încă mai păstrează tehnica veche, folosind ceară și frunze.

Vinerea Mare este ziua în care retrăim Patimile Domnului. La slujba de seară, toți credincioșii **trec pe sub Sfântul Aer**, o pânză simbolică ce amintește de mormântul Mântuitorului. Se spune că acest gest aduce sănătate, iertare și lumină sufletească. Este o zi de reculegere și post negru pentru mulți oameni din sat.

Noaptea de Înviere este cea mai sfântă și mai așteptată. Împreună cu părinții și bunicii, mergem la **biserica din Sinești**. Acolo, cu toții aprindem **lumânările de la Lumina Sfântă**, iar părintele rostește cu bucurie: „Hristos a înviat!”. Oamenii răspund: „Adevărat a înviat!” și își zâmbesc unii altora.

Înainte de a ne întoarce acasă, mergem și **la cimitir**, unde aprindem o lumânare pentru cei adormiți. Este un gest de iubire și de neuitare față de cei care nu mai sunt printre noi. Satele se umplu de luminițe calde, iar în aer plutește liniștea și speranța.

Masa de Paște și obiceiuri în familie

După slujba de Înviere, ducem acasă **coșul cu bucate sfințite**: ouă roșii, pască, cozonac și friptură de miel. Duminică dimineață, ne **spălăm pe față cu apă în care se află un ou roșu, o monedă de argint și o floare** – ca să fim sănătoși, frumoși și norocoși tot anul. Apoi, ne așezăm cu toții la masa pascală, unde familia se reunește și ne bucurăm împreună.

Paștele în comuna Sinești nu este doar o sărbătoare religioasă, ci o adevărată **sărbătoare a sufletului și a comunității**. De la Denii până la noaptea de Înviere, de la încondeiatul ouălor până la trecerea pe sub Sfântul Aer, toate aceste tradiții ne apropie de Dumnezeu, de familie și de rădăcinile noastre.

Sunt mândră că trăiesc într-un sat care păstrează cu sfințenie obiceiurile pascale, le voi transmite și eu mai departe, așa cum am învățat de la cei dragi. În Sinești, Paștele nu este doar o sărbătoare – este un mod de a fi împreună, de a iubi și de a crede.

Bibliografie

1. Catrina, Ion. *Tradiții și obiceiuri de Paște în Moldova*, Editura Junimea, Iași, 2015.
2. Primăria Comunei Sinești, județul Iași – <https://comunasinesti.ro> (accesat în aprilie 2025) – secțiuni privind istoria localității, sărbători și tradiții.
3. Biblioteca Județeană „Gh. Asachi” Iași – Arhiva digitală și fondul etnografic despre obiceiuri moldovenești.
4. Interviu cu localnici din comuna Sinești (metodă utilizată pentru cercetare orală, culegere de mărturii directe legate de obiceiurile pascale).
5. Revista „Convorbiri literare”, ediții speciale de Paște – articole despre tradițiile din zona Moldovei.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE ÎN CULTURA ROMÂNEASCĂ

Prof. SÂRBU LILIANA
Grădinița P.N.Nădab, jud. Arad

Sărbătoarea Paștelui ocupă un loc esențial în viața spirituală și culturală a românilor. Aceasta nu este doar o celebrare religioasă a Învierii Domnului Iisus Hristos, ci și un prilej de reafirmare a identității naționale prin tradiții și obiceiuri specifice, transmise din generație în generație. Poporul român, profund ancorat în valorile creștine, a împletit credința cu folclorul, dând naștere unor practici pascale unice în peisajul european.

Tradițiile pascale românești sunt o expresie vie a sufletului creștin și a creativității populare. Ele constituie punți între trecut și prezent, între sacru și profan, între generații. Păstrarea și valorizarea acestor obiceiuri în contextul contemporan este o datorie culturală și spirituală. Sărbătoarea Paștelui rămâne, astfel, o oglindă a sufletului românesc și o celebrare a luminii, speranței și învierii.

Semnificația religioasă a Paștelui

Paștele este sărbătoarea centrală a creștinătății, marcând triumful vieții asupra morții și biruința binelui asupra răului. Evenimentele care preced sărbătoarea – Duminica Floriilor, Săptămâna Mare, Joia Patimilor și Vinerea Mare – sunt trăite intens în tradiția ortodoxă românească. Postul Mare, de 40 de zile, este un timp al purificării și reculegerii spirituale.

Tradiții pascale românești

Curățenia și pregătirea gospodăriei

Înainte de Paște, gospodăriile românilor sunt atent curățate. Se crede că, asemenea sufletului care trebuie să fie curat pentru a primi lumina Învierii, și casa trebuie să fie curată. Se zugrăvesc

pereții, se spală covoarele și se pregătesc hainele noi, simbolizând începutul unui nou ciclu al vieții.

Înroșirea și încondeierea ouălor

Ouăle roșii sunt un simbol esențial al Paștelui românesc. Culoarea roșie semnifică sângele vărsat de Hristos pe cruce. În Bucovina, Maramureș și Țara Hațegului, încondeierea ouălor este ridicată la rang de artă, folosindu-se ceară, condei și vopsele naturale. Motivele tradiționale – spicul de grâu, crucea, soarele – au semnificații sacre și sunt păstrate cu sfințenie.

Coacerea bucatelor tradiționale

În Joia Mare sau Sâmbăta Mare, gospodinele pregătesc pasca (un cozonac rotund cu brânză dulce și stafide), cozonacul cu nucă și cacao, dar și drobul de miel. Acestea sunt duse la biserică în noaptea de Înviere pentru a fi sfințite.

Slujba de Înviere și luarea „Luminii”

În noaptea de Paște, românii participă la slujba de Înviere, una dintre cele mai emoționante din calendarul ortodox. Credincioșii iau „Lumină” de la preot, lumină care se păstrează aprinsă până acasă, simbolizând prezența lui Hristos în viața fiecăruia. Salutul tradițional este „Hristos a înviat!” – „Adevărat a înviat!”.

Ciocnitul ouălor

Ciocnitul ouălor este un ritual prezent în toate regiunile țării. Se consideră că oul ciocnit aduce noroc și sănătate. Există o regulă nescrisă: prima persoană spune „Hristos a înviat!”, iar cealaltă răspunde „Adevărat a înviat!”, exprimând bucuria credinței.

Obiceiuri regionale

În Transilvania și Crișana

În a doua zi de Paște, băieții merg să stropească fetele cu parfum, un ritual numit „udatul fetelor”. Se consideră că cine nu este stropit va avea ghinion tot anul.

În Bucovina

Se organizează târguri de ouă încondeiate, iar în unele sate, copiii merg din casă în casă cu colinde pascale.

În Oltenia și Muntenia

Se aprind focuri rituale în cimitire în noaptea de Înviere, pentru a „lumina drumul sufletelor celor adormiți”.

Paștele în familie și comunitate

Sărbătoarea Paștelui este prilej de reuniune în familie și comunitate. Masa pascală este momentul în care se împărtășește bucuria Învierii. În multe sate, se păstrează obiceiul ca vecinii să se viziteze în zilele de Paște, schimbând urări și bucate tradiționale. Bătrânii povestesc copiilor despre înțeleșurile religioase ale sărbătorii, contribuind la transmiterea valorilor creștine și identitare.

Tradițiile pascale românești sunt o expresie vie a sufletului creștin și a creativității populare. Ele constituie punți între trecut și prezent, între sacru și profan, între generații. Păstrarea și valorizarea acestor obiceiuri în contextul contemporan este o datorie culturală și spirituală. Sărbătoarea Paștelui rămâne, astfel, o oglindă a sufletului românesc și o celebrare a luminii, speranței și învierii.

Bibliografie

1. Ilie, Sorin. Obiceiuri populare de peste an. Editura Minerva, București, 2011.
2. Rusu, Mihai. Tradiții și obiceiuri românești. Editura Humanitas, București, 2015.
3. Popescu, Maria. Sărbători și obiceiuri creștine la români. Editura Litera, București, 2018.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE ÎN ROMÂNIA

Prof. STAN FLORENTINA
Grădinița Nr. 68, Sector 3, București

Paștele este cea mai importantă sărbătoare creștină, marcând Învierea Domnului Iisus Hristos. Este un moment de mare bucurie spirituală pentru credincioși și o perioadă plină de tradiții, obiceiuri și simboluri cu o profundă semnificație religioasă și culturală. În România, sărbătoarea Paștelui este însoțită de o serie de obiceiuri transmise din generație în generație, fiecare zonă a țării având particularități locale care contribuie la bogăția culturală a poporului român. Pregătirea pentru Paște – Postul și curățenia. Sărbătoarea Paștelui este precedată de Postul Mare, o perioadă de 40 de zile în care credincioșii se abțin de la alimente de origine animală și își îndreaptă atenția spre rugăciune, iertare și purificare sufletească. Această perioadă este una de reflecție, dar și de curățenie generală în gospodării. Curățenia de primăvară este un ritual aproape sacru, mai ales în mediul rural, unde oamenii pregătesc casele și curțile pentru Înviere. Tot în această perioadă se pregătesc hainele noi pentru slujba de Paște și se planifică mesele festive. Săptămâna Mare și slujbele religioase. Ultima săptămână dinaintea Paștelui, cunoscută sub numele de Săptămâna Patimilor, este cea mai intensă din punct de vedere religios. Fiecare zi are o semnificație specială, culminând cu Joia Mare, când se rememorează Cina cea de Taină, și Vinerea Mare, ziua răstignirii Mântuitorului. În aceste zile, credincioșii participă la slujbe speciale. În Noaptea de Înviere, bisericile sunt pline, iar credincioșii merg să ia Lumină, simbol al biruinței vieții asupra morții. Obiceiuri pascale în diferite zone ale țării. În Bucovina: Regiunea este cunoscută pentru ouăle încondeiate, adevărate opere de artă realizate cu ceară și culori naturale. În satele bucovinene, femeile se ocupă cu migală de această tradiție, transmițând mai departe tehnicile și simbolurile specifice.

În Maramureș: Aici, oamenii se îmbracă în costume populare tradiționale și merg la biserică în grupuri organizate, păstrând un aer de sărbătoare autentică. După slujbă, întreaga comunitate participă la mese festive, cu mâncăruri specifice, precum cozonacul, pasca și carnea de miel.

În Transilvania: În unele sate, duminica și luni după Paște are loc stropitul fetelor cu parfum sau apă, un obicei de origine germană și maghiară, care simbolizează purificarea și reînnoirea. Simboluri Pascale: Lumina sfântă. Este cel mai important simbol al Paștelui. Oamenii o duc acasă în noaptea de Înviere și o păstrează aprinsă cât mai mult timp, ca semn de binecuvântare. Ouăle roșii: Simbolizează sângele lui Hristos și reînnoirea vieții. Obiceiul spune că în prima zi de Paște se ciocnesc ouă, iar cel care spune „Hristos a înviat!” primește răspunsul „Adevărat a înviat!”. Pasca și cozonacul. Acestea sunt preparate tradiționale, pregătite în Joia sau Sâmbăta Mare. Pasca, în formă rotundă, este împodobită cu o cruce din aluat și umplută cu brânză dulce, simbolizând trupul lui Hristos.

Semnificația spirituală a Paștelui. Dincolo de tradiții, Paștele este o sărbătoare a iertării, iubirii și speranței. Este un moment în care creștinii își reînnoiesc credința și se apropie mai mult de Dumnezeu. Învierea Domnului este temelia credinței creștine și mesajul ei profund este că viața biruie moartea, iar binele învinge răul. Tradițiile și obiceiurile pascale din România reflectă nu doar credința profundă a poporului român, ci și bogăția culturală a fiecărei regiuni.

Aceste obiceiuri aduc comunitățile împreună, transmit valori importante și creează o atmosferă de sărbătoare autentică. Prin păstrarea și promovarea lor, ne păstrăm identitatea și spiritualitatea vie.

PAȘTELE – SĂRBĂTOAREA LUMINII ÎN OCHII COPIILOR

Prof. ed. timpurie STĂNICĂ VASILICA
Grădinița Nr. 191, Sector 3, București

Paștele este o sărbătoare a credinței, a bucuriei și a renașterii. Dar poate cea mai frumoasă lumină a acestei sărbători se vede în ochii copiilor. Pentru ei, Paștele este un amestec de miracol, joc și tradiție, iar fiecare clipă devine o amintire care rămâne vie pentru toată viața.

Așteptarea sărbătorii

Încă din Săptămâna Mare, în gospodărie se simte freamătul pregătirilor. Bunicile pregătesc pasca și cozonacul, mamele curăță casa, iar copiii își găsesc locul în mijlocul acestor obiceiuri. Ei amestecă cu bucurie în bolurile cu vopsea pentru ouă, chiar dacă, de cele mai multe ori, degetele lor rămân roșii, albastre sau verzi mai multe zile. Dar ce contează? Pentru ei este o joacă, un mic ritual în care se simt importanți, ca niște meșteri pricepuți.

Unii copii își amintesc cum, pe când erau mici, se strecurau în bucătărie să guste cozonacul cald, chiar dacă li se spunea că trebuie să aștepte până la ziua de Paște. Alții povestesc cum încercau să facă modele pe ouă, imitându-și bunicile care încondeiau cu migală ouă adevărate ca niște bijuterii.

Noaptea Învierii – miracolul luminii

Dar cea mai mare emoție o aduce noaptea de Înviere. Copiii merg la biserică împreună cu părinții și bunicii, ținând în mâini lumânări. Îi privești cum își ascund flacăra între palme ca să nu se stingă și cum, cu pași mici, încearcă să ducă lumina până acasă. Pentru ei, acest drum devine o adevărată aventură: fiecare adiere de vânt e o provocare, iar fiecare flacăra păstrată vie e o mică victorie.

Ajunși acasă, aprind candela din fața icoanei, și o liniște caldă se așază peste casă. Pentru un copil, acest gest simplu rămâne în memorie ca o taină: flacăra aceea nu e doar o lumină, ci un semn al bucuriei și al speranței.

Dimineața Paștelui – joc și veselie

Dimineața de Paște e plină de nerăbdare și râsete. Copiii abia așteaptă să ciocnească ouă. Fiecare își alege „oul norocos”, convins că va fi cel mai tare și va câștiga toate bătăliile. Apoi începe veselul „concurs”: ciocnesc ouăle unul de altul, strigând cu glasuri cristaline „Hristos a înviat!” și răspunzând cu entuziasm „Adevărat a înviat!”.

Unii povestesc cum, în copilărie, își ascundeau ouăle crăpate ca să nu fie descoperiți, alții cum încercau să fure pe furiș un ou de la bunica, crezând că cel mai frumos trebuie să aducă noroc. Și chiar dacă uneori se mai certau care are „oul câștigător”, veselia lor umplea curtea de viață și de culoare.

Copiii și tradițiile satului

În multe sate, copiii sunt purtători de tradiții. Ei merg cu părinții în vizită la rude, oferă ouă și prăjituri, sau primesc daruri de la nași și bunici. În unele regiuni, băieții pornesc la colindat sau la stropit, ducând vestea Învierii și fiind răsplătiți cu dulciuri și ouă colorate. Pentru ei, toate acestea sunt mai mult decât obiceiuri: sunt povești trăite, care leagă copilăria de credința străbună.

Lecția pe care Paștele o dă copiilor

Pentru cei mici, Paștele este o sărbătoare a culorilor și a mirării. Ei văd în oul roșu o minune, în pasca rumenă un dar al bunicii, în lumânarea aprinsă un secret ceresc. Chiar dacă nu înțeleg pe deplin jertfa și Învierea, ei simt că în jurul lor e ceva mareț și bun.

Paștele îi învață pe copii lecția credinței și a bunătății. Prin gesturi simple – o lumânare aprinsă, un ou ciocnit, un zâmbet împărtășit – ei descoperă frumusețea tradițiilor și bucuria de a fi împreună cu familia. Și poate că tocmai prin inocența lor, copiii dau Paștelui cea mai curată și autentică lumină.

Concluzie

Paștele, sărbătoarea Învierii și a luminii, are o strălucire aparte atunci când este privit prin ochii copiilor. Prin râsetele lor, prin curiozitatea lor și prin micile întâmplări care dau farmec fiecărei sărbători, Paștele devine o amintire de neuitat. Copiii sunt cei care duc mai departe tradițiile, cei care dau vieții culoare și care păstrează vie credința. În sufletul lor curat, Paștele rămâne pentru totdeauna o sărbătoare a bucuriei, a dragostei și a luminii.

CELE MAI CUNOSCUTE OBICEIURI DE PAȘTE

**Prof. învă. preșcolar: STOICESCU ALEXANDRA
Grădinița Nr. 191, București, sector 3**

Vopsirea sau încondeierea ouălor, înnoirea hainelor și oferirea de cadouri aduse de Iepuraș sunt cele mai cunoscute obiceiuri de Paște, alături de datini din unele regiuni, cum ar fi stropitul fetelor pentru a rămâne frumoase tot anul și împodobirea porților caselor în care sunt fete nemăritate.

Pentru români, pregătirea Paștelui înseamnă mai întâi curățenia și bucatele care se fac în casă. De „curățenia de Paște” orice gospodină trebuie să se achite în timp util și să aibă casa lună pentru primirea musafirilor pe parcursul a trei zile de sărbătoare.

Preparatele de Paște care în general nu lipsesc de pe masă sunt ouăle roșii, drobul de miel, pasca și cozonacul. Ouăle se vopsesc în Joia Mare, considerându-se un păcat mare orice lucru făcut în casă vineri, când la biserică are loc Prohodul.

La țară, românii aleg ouă proaspete de găină și rață prin scufundarea lor în apă (ouăle proaspete cad la fund, cele vechi se ridică la suprafață) și pregătesc uneltele de ornamentat. Cele mai vechi „condeie” au fost lumânarea – cu al cărui capăt încins la foc se desenau pe ou anumite semne – și pana de găscă. Oamenii topesc ceara de albine în care se adaugă puțin cărbune pisat, încondeiază ouăle cu motivele dorite și le pun apoi în vopsea pentru colorarea fondului. Local, se folosesc metode noi de decorare, mai mult sau mai puțin legate de încondeierea cu ceară: ouă pictate, decorate în relief, încondeiate cu frunze de plante, împodobite cu mărgelice.

În comunitățile tradiționale, ciocnitul ouălor se face după reguli care diferă de la o zonă la alta, dar, oricum, respectarea lor este obligatorie: cine are prima lovitură (de obicei, bărbatul mai în vârstă), ce părți ale ouălor să fie lovite, ciocnitul să fie „pe luate”, „pe schimbate”, „pe văzute” sau „pe nevăzute”. Ciocnesc mai întâi soții între ei, apoi copiii cu părinții, după care părinții cu celelalte rude, cu prietenii și vecinii invitați la masă.

Și în Bulgaria, ca și în România, se obișnuiește ca ciocnitul ouălor să se transforme într-o competiție între meseni, cel mai rezistent ou fiind numit „borak” („luptător”, în bulgară – n.r.).

În unele zone, cojile ouălor sunt aruncate pe pământ pentru fertilizarea holdelor, viilor și livezilor, se păstrează pentru vrăji sau descântece sau se pun în hrana animalelor.

După slujba de Înviere de la miezul nopții, are loc prima masă de Paște în familie.

În prima zi de Paște, exista obiceiul ca toată familia să se spele într-un lighean în care au fost puse ouă roșii și bani de argint sau de aur, crezându-se că toți vor fi astfel sănătoși și prosperi.

În zona Transilvaniei există o serie de obiceiuri specifice, unul dintre acestea fiind stropirea fetelor și femeilor de către băieți și bărbați, în a doua zi a Paștelui. Scopul este ca acestea să rămână frumoase tot timpul anului. Grupuri de săteni colindă prin sat până seara târziu, pentru ca nicio fată să nu rămână nestropită. La origine, pentru stropit se foloseau găleți cu apă de izvor, simbolul purificării încă din precreștinism, acestea fiind înlocuite în prezent cu sticlute de parfum. În unele sate există și obiceiul împodobirii fântânilor cu ouă colorate de Paște.

În Ardeal, tinerii obișnuiesc să împodobească, de sâmbătă noaptea, cu crengi de brad porțile caselor unde locuiesc fete nemăritate. Fetele care au pândit toată noaptea la ferestre știu pe cine să răsplătească, astfel că flăcăii primesc în ziua de Paște bucate sau bani.

În Cehia și Slovacia, stropitul femeilor poate fi înlocuit cu aplicarea unor lovituri ușoare, cu un bici special, împletit din opt, 12 sau chiar 24 de ramuri de salcie și decorat cu panglici colorate. Se crede, și în acest caz, că femeile „curtate” astfel vor rămâne frumoase și sănătoase, iar cele care au fost neglijate se pot simți jignite.

Obiceiurile de Paște nu diferă mult de la o zonă a lumii la alta, ci țin în special de specificul gastronomic. Peste tot se prepară mâncăruri tradiționale, cum ar fi pasca la ruși și români, Osterstollen în Germania, Baba Wielancona la polonezi. Cel mai des, aceste mâncăruri sunt binecuvântate la biserică, alături de ouă și carne.

În creștinismul timpuriu, cei care se botezau în timpul slujbei de Paște erau îmbrăcați în alb. Ei purtau aceste veșminte întreaga săptămână, ca pe un simbol al noii lor vieți. Cei deja botezați nu purtau haine albe, ci numai noi, pentru a arăta că împărtășesc noua viață a lui Hristos. În acest fel, obiceiul de a purta haine noi a devenit o tradiție de Paște.

Iepurașul de Paște este un simbol păgân, emblemă a fertilității, asociat de creștini cu aparițiile lui Iisus după Înviere. Prima menționare a iepurașului ca simbol pascal apare în Germania, pe la 1590. În unele regiuni din această țară se credea că iepurașul aduce ouăle roșii în Joia Mare și pe cele colorate altfel în noaptea dinaintea Paștelui.

Printre alte simboluri ale Paștelui se mai numără liliacul, expresie a purității, și fluturele, a cărui ieșire din crisalidă în altă formă amintește de Învierea lui Iisus Hristos.

Și pentru că românii Paștele li s-a părut foarte important, au mai imaginat și alte „feluri” de Paști. Peste o săptămână după duminica Paștilor, în prima zi de luni o parte din creștinii ortodocși obișnuiesc să sărbătorească Paștele Blajinilor. Această sărbătoare mai este numită și Prohoadele, Paștele Morților sau Lunea Morților, fiind dedicată spiritelor moșilor și strămoșilor.

Și tot așa a fost „inventat” Paștele Cailor, sărbătoare cu dată mobilă (ziua de joi din a șasea săptămână care urmează după Paște), când se crede că, pentru un ceas, o singură dată pe an, se satură caii de păscut iarbă. Importanța sărbătorii s-a diminuat treptat, căpătând un înțeles peiorativ: a nu înapoia ceea ce ai împrumutat, a amâna până la „Sfântul așteaptă”, a nu te ține de cuvânt. În legende și în unele colinde, sensul nou al sărbătorii este pus pe seama blestemului aruncat asupra cailor, animale nerumegătoare, în permanență nesătute, de către Maica Domnului, care a fost incomodată de troytul, nechezatul, mâncatul și ronțăitul nutrețului în timpul nașterii lui Iisus, în ieslea din grajdul lui Crăciun. Cu variante și credințe locale, sărbătoarea a fost atestată pretutindeni în România.

OBICEIURI ȘI TRADIȚII PASCALE

Prof. STOICUȚ ALEXANDRA MARIA
Grădinița Nr. 3, București, Sector 3

Paștele este cea mai importantă sărbătoare creștină a anului. De Paști se sărbătorește învierea lui Iisus, fiul lui Dumnezeu. Biblia spune că la două zile după moartea lui Iisus, mormântul a fost găsit gol. Curând discipolii Lui au început să-l întâlnească. Majoritatea creștinilor sărbătorește Paștele în prima duminică de după prima lună plină care urmează echinocțiului de primăvară. Paștele este o sărbătoare fără dată fixă, dar se sărbătorește întotdeauna între 22 martie și 25 aprilie în toate bisericile, în afară de biserica ortodoxă. În biserica ortodoxă, Paștele poate fi sărbătorit chiar mai târziu de 25 aprilie pentru că această biserică folosește și alți factori în calcularea acestei date, cum ar fi grija ca Paștele creștin să nu fie sărbătorit în aceeași zi cu Paștele evreiesc. Paștele este considerat „sărbătoarea sărbătorilor”, cea care aduce omenirii prin miracolul Învierii Domnului speranța mântuirii și a vieții veșnice. Aceasta este promisiunea făcută de Dumnezeu credincioșilor săi prin fiul Iisus care, în doar o săptămână, numită săptămâna Patimilor, a fost judecat, răstignit pe cruce, a murit, a fost așezat în mormântul său și a înviat din morți după trei zile.

Pregătirea spirituală pentru sărbătoarea Paștelui începe odată cu postul ce o precede, Marele Post. Această denumire face referire atât la o serie de acte de daruire lui Dumnezeu pe care credincioșii trebuie să le respecte, la durata sa îndelungată ce numără șapte săptămâni și mai ales la semnificația lui în pregătirea pentru primirea Învierii Domnului. Acesta este un moment de purificare sufletească ce nu poate să aibă loc și fără curățirea concomitentă a corpului fizic. Credincioșii trebuie să se abțină de la consumarea unor alimente precum carnea, laptele, brânza sau ouăle, precum și de la anumite poftes trușesti. Pe vremuri, această perioadă de post coincidea cu intensificarea activităților casnice din domeniul industriei textile: se torcea, se țesea și se cosea de zor. Tot în aceste zile, mai precis de luni până miercuri, trebuie terminată curățenia casei: se scoate totul la aerisit, se spală, se calcă, se mătură și se dă cu aspiratorul, se fac reparațiile necesare în locuință. Miercuri este ultima zi în care bărbații se pot ocupa de muncile la câmp sau de orice activități bărbătești pe care le întreprind în activitatea lor de zi cu zi. După acest zi, urmează ca aceștia să își ajute femeile la treburile gospodărești pentru pregătirea Paștelui. Asta, pentru a ne primumi atât și casa, pe lângă primumirea sufletului, cu scopul de a întâmpina sărbătoarea Învierii Domnului cu toată bună cuviința și bucuria. unele. Prin și pentru aceste tradiții, unele dintre cele mai frumoase din lume, sărbătoarea Învierii este prilej de reunire a familiei în jurul mesei cu preparate tradiționale, este motiv de bucurie și de optimism. În noaptea de Înviere, credincioșii obișnuiesc să meargă la biserică, să ia lumină și să cânte Învierea Domnului. Oamenii aduc acasă „lumina” – lumânarea aprinsă direct de la cea aprinsă de părinte în Altar. Unii obișnuiesc să facă o cruce mică pe pragul de sus al ușii gospodăriei sau pe peretele dinspre răsărit, afumându-l cu lumânarea, iar cei mai mulți păstrează lumânarea de la Paște și o aprind peste an, în cazul unor mari necazuri, boli sau în situația unor fenomene meteo extreme.

În ziua de Paști se mai spune că nu e bine să se consume oul cu sare, fiindcă autorul va transpira tot anul, iar Pasca, sau anafura sunt considerate tămăduitoare dacă se păstrează peste an bucățele din acestea. Tot legat de ou, se spune că masa de Paști trebuie să se începă cu consumul unui ou, existând credința că astfel trupul va fi sănătos întreg anul, apoi pește – pentru a fi sprinten precum acesta – și mai apoi pasăre – pentru a fi ușor ca aceasta. Există o simbolică specifică pentru sfîntirea celorlalte componente ale coșului cu bunătați: macul este aruncat în râu pentru a alunga seceta, sarea aduce belșug peste an, zahărul sfîntit este element tămăduitor pentru vitele bolnave, ceapa și usturoiul au rol de protecție împotriva insectelor, făina se presară pe câmp pentru ca rodul grâului să fie cel așteptat.

Indiferent de obiceiurile, tradițiile și superstițiile specifice unei zone sau alteia ale țării, un lucru rămâne invariabil valabil: toți creștinii români prăznuiesc această mare sărbătoare a Învierii Domnului. Cu toții suntem chemați în mod simbolic la propria „reînviere”, iar obiceiurile religioase au misiunea de a ne ajuta să desăvârșim acest proces. Parcurgerea Marelui Post, precum și participarea la sfânta slujbă a Învierii au scopul de a ne oferi nouă, credincioșilor premisele necesare să întâmpinăm Paștele cu sufletele deschise, pline de bucurie dumnezeiască. Cele trei zile de Paște pe care le petrecem în sânul familiei și alături de cei dragi sunt așadar momente divine, în care fiecare dintre noi îi este adresată chemarea de a trăi și de a împărtăși această profundă bucurie.

Bibliografie:

1. „*Învățătură de credință creștină ortodoxă*”, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000, p.128
2. Maria și Nicoale Zahacinschi, *Ouăle de Paști la români*, Editura Sport-Turism, București, 1992.
3. Simion Florea Marian, *Sărbătorile la români*, vol.II, Editura Fundației Culturale Române, București, 1994.

SĂRBĂTORILE PASCALE LA ROMÂNII

**Prof.înv.preșcolar: ȘERBAN SPERANȚA,
Grădinița 240, Sector 3, București**

Sărbătoarea Paștelui poate fi asociată și cu primăvara. Retrezirea naturii la viață simbolizează tocmai noua viață pe care creștinii au câștigat-o prin crucificarea și învierea lui Iisus. Paștele creștin este similar cu 2 tradiții antice : una evreiască și alta păgână. Ambele tradiții sărbătorească trezirea la viață.

Învierea Mântuitorului, al cărui imn Troparul Paștilor-este cel mai triumfal pe care l-a cântat și l-a auzit vreodată neamul omenesc, creează în noi, creștinii, o stare sufletească ce nu se poate compara cu nici una din cele prin care trec oamenii. Învierea lui Iisus Hristos este un fundament doctrinar și ritual pentru credința creștină-catolică, ortodoxă și reformată.

Febra pregătirilor Sărbătorii de Paști începe cu mult timp înainte, în timpul Postului Mare, iar una dintre cele mai vestite preocupări ale oamenilor este încondeiatul ouălelor , un obicei prezent în toate zonele țării, dar nicăieri adus la nivel de artă, cum se întâmplă în Bucovina. La Paște, pe mesele localnicilor pot fi văzute adevărate opere de artă.

Sărbătoarea de Paște

Sărbătoarea Paștelui începe cu Duminica Floriilor, ziua când se serbează întoarcerea lui Hristos în Ierusalim. Începând din această zi oamenii își amenajează grădinile, în ziua de duminică dimineață pleacă la biserici cu crenguțe de salcie, simbol al fertilității vieții, ca mai apoi să le agațe de streșinile caselor.

De ziua Floriilor oamenii își scoteau marțișorul și îl agățau de un pom roditor, dacă pomul rodea din abundență atunci aveai parte de un an bogat.

Cei ce locuiau în apropierea unui râu obișnuiau să iasă la malul lui – în special fetele și băieții – împletind cununi din ramuri de salcie și le aruncau pe ape.

Următoarea zi importantă din ajunul Paștelui este joi. În această zi clopotele bisericii încetează să mai bată. În ultima joie a postului se înroșesc ouăle.

Vinerea este Ziua Răstignirii lui Hristos, cea mai mare zi de post. Se zice că ziua de vineri este o zi fără noroc. În această zi nu se practică munci grele de cultivarea pământului, nu se aprinde focul în sobă și nu se cocea pâinea.

Sâmbăta clopotele bisericii își reluau dangătul. Cel mai important moment e sfințirea apei, botezarea la biserică. În seara zilei de sâmbătă, familiile merg la biserică pentru a asculta slujba Învierii și a lua „lumină” de la lumanările preoților. Cu aceste lumânări aprinse ei vor reveni în case și vor aprinde candela, lumânarea nu trebuie să se stingă pe tot parcursul drumului.

După aceea vor ciocni ouă vopsite zicând „Hristos a Înviat” primind răspunsul „Adevărat a Înviat!”

În ziua Paștelui, dimineața, oamenii obișnuiesc să pună ouă roșii în apă și să se spele din aceasta pentru a se proteja de boli. În alte zone se adaugă și ouă albe și bani. Mâncarea tradițională de Paști este: ouă vopsite, friptura de miel și pasca. Mielul - este considerat simbolul lui Hristos, ouăle – simbolul Divinității care fiind ciocnite de Paști sunt sacrificate. Paștele este o sărbătoare religioasă creștină, ce comemorează învierea lui Iisus Hristos, la trei zile după crucificarea Sa în Vinerea sfântă, lucru care marchează sfârșitul postului Paștelui. Paștile sunt sărbătoarea cea mai sfântă din calendarul creștin, urmate de Crăciun și recunoscute ca zile libere în majoritatea țărilor de tradiție creștină, cu excepția notabilă a Statelor Unite, unde este sărbătorită doar duminica Paștelui (și nu și luna Paștelui). Paștile creștine au loc nu departe în calendar de sărbătoarea Paștelui evreiesc - Pesah, care comemorează Exodul, pentru că se crede că Isus a înviat în zilele în care se ținea această festivitate.

Paștele sunt sărbători a căror dată este variabilă, pentru că nu corespunde unei date fixe din calendarul gregorian (care urmărește mișcarea Soarelui și schimbarea anotimpurilor). De fapt, ele sunt bazate pe calendarul lunar, ca și cel utilizat de iudei. După primul sinod de la Niceea din 325, s-a decis ca Paștile să fie sărbătorite duminica de după a 14-a zi din prima lună lunară din primăvară (teoretic, prima duminică după o lună plină, începând cu data echinocțiului de primăvară). În sfârșit, toate Bisericile acceptă metoda de la Alexandria, care plasează echinocțiul din emisfera nordică pe 21 martie (poate apărea două zile mai devreme sau mai târziu), data lunii pline fiind determinată după ciclul metonic. O problemă care a apărut mai târziu este diferența de practică dintre Bisericile apusene și răsăritene. Primele au adoptat calendarul gregorian pentru a calcula data Paștelor, iar ultimele calendarul iulian. Există totuși un număr însemnat de biserici răsăritene ce folosesc calendarul gregorian. A fost propusă o reformă pentru metodologia de calculare a datei Paștilor prin summitul de la Alep, (Siria), din 1997. Aceasta ar fi permis eliminarea diferențelor de dată între bisericile occidentale și orientale; reforma ar fi trebuit să intre în vigoare în 2001, dar a eșuat. Calculul datei Paștelui, cunoscut sub numele de pascălie (lat computus), este destul de complicat. În timp au apărut pe lângă metodele tradiționale și unii algoritmi, precum cel realizat de matematicianul Carl Friedrich Gauss.

Bibliografie :

- 1.”*Sfântul Chiril al Ierusalimului*”-Traducere de Preot Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1945.
- 2.”*Credința Ortodoxă*”, Editura Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, Iași 2000.
- 3.” *Îndrumări Misionare*”, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1986.

VALORIFICAREA ACTIVITĂȚILOR PREȘCOLARE ÎN CONSERVAREA TRADIȚIEI SĂRBĂTORILOR PASCALE LA ROMÂNI

Prof. inv. preșcolar ȘTEFAN CORNELIA ELENA
Grădinița Nr. 24, Sector 3, București

Sărbătorile Pascale reprezintă un pilon fundamental al identității culturale și spirituale românești, îmbinând elemente religioase creștine cu obiceiuri și tradiții populare străvechi. Transmiterea acestui bogat patrimoniu cultural către generațiile tinere este esențială pentru menținerea sa vie și relevantă. Grădinița, ca primă instituție de învățământ și socializare, joacă un rol crucial în familiarizarea copiilor cu aceste tradiții, adaptându-le la nivelul lor de înțelegere și transformându-le în experiențe educative semnificative. Această lucrare explorează modalitățile prin care activitățile desfășurate în grădiniță pot contribui activ la păstrarea și promovarea tradițiilor pascale românești.

Învățarea timpurie se bazează pe experiențe concrete și interactive. Teoriile constructiviste ale învățării subliniază importanța implicării active a copilului în procesul de cunoaștere, prin explorare, manipulare și interacțiune socială. În contextul tradițiilor pascale, activitățile practice și ludice permit copiilor să internalizeze semnificațiile și simbolurile sărbătorii într-un mod natural și plăcut. De asemenea, dimensiunea socială a grădiniței oferă oportunități valoroase pentru transmiterea orală a tradițiilor, prin povești, cântece și interacțiuni cu educatoarele și colegii.

Exemplificări de activități realizate în grădiniță pentru păstrarea tradiției pascale:

Povestirea semnificației Paștelui Educatoarea poate spune copiilor, pe înțelesul lor, despre patimile și Învierea Domnului Iisus, subliniind partea luminoasă și plină de speranță a sărbătorii.

Colorarea și decorarea ouălor Copiii pot învăța despre simbolul oului roșu și pot decora ouă din hârtie, plastic sau lemn, folosind culori vesele și motive tradiționale.

Confecționarea de felicitări și ornamente pascale Activitățile de lucru manual (decupat, lipit, colorat) dezvoltă motricitatea fină și creativitatea copiilor. Pot realiza iepurași, coșulețe, puișori sau felicitări pentru părinți.

Cântece și poezii pascale Prin cântec și poezie, copiii se apropie de atmosfera de sărbătoare și învață să-și exprime emoțiile.

Jocuri de rol și scenete cu tematică pascală Copiii pot interpreta momente simple din viața satului în perioada Paștelui (mersul la biserică, pregătirea bucatelor, ciocnitul ouălor).

Amenajarea unui colț pascal în clasă Un colț decorat cu simboluri pascale (ouă, lumânări, icoane, flori de primăvară) creează o atmosferă caldă și familiară.

Vizite și interacțiuni cu comunitatea: „La biserică de Paște” activitate ce se poate realiza în parteneriat cu familia a cărei implicare are un rol primordial.

Ateliere în colaborare cu părinții. Împreună putem organiza ateliere cu participarea acestora sau expoziții de ouă încondeiate ori felicitări. Astfel, familia și grădinița colaborează pentru păstrarea tradițiilor.

Activitățile desfășurate în grădiniță au un impact semnificativ în procesul de păstrare și transmitere a tradițiilor Sărbătorilor Pascale la români. Prin intermediul activităților artistico-plactice, practice, muzical-ritmice, ludice și de dramatizare, copiii nu doar că se familiarizează cu obiceiurile specifice, dar le și internalizează semnificațiile culturale și spirituale. Implicarea activă a copiilor în aceste experiențe concrete și interactive contribuie la formarea unei legături emoționale cu tradițiile, asigurând astfel continuitatea acestui important aspect al identității noastre naționale. Grădinița devine astfel un spațiu esențial pentru cultivarea respectului față de trecut și pentru bucuria de a trăi prezentul în armonie cu valorile culturale moștenite.

ÎNCONDEIEREA OUĂLELOR LA ROMANI ȘI GRĂDINIȚA

Prof.ed. timpurie ȘTEFANESCU GEORGIANA
Grădinița Nr.2 (structura a Gr.nr.1) Otopeni

Paștele este sărbătorit prin felurite tradiții, în fiecare an, în peste 95 de țări din întreaga lume. Deși cutumele diferă în funcție de cultura locală, istoria și religia fiecărui popor, există o tradiție comună, larg răspândită: încondeierea ouălor de Paște. Acestea sunt vopsite, ascunse de cei mari și vâdate de cei mici și, apoi, ciocnite și mâncate. Dar unde și de la ce popoare a început [tradiția](#) vopsirii ouălor?

Originea încondeierii ouălor este inexactă, dar a fost practică atât în Biserica Ortodoxă de Est, cât și în cea de Vest, încă din Preistorie. Unele dintre cele mai vechi dovezi ale decorării ouălor au fost găsite de arheologi în Africa. Săpături arheologice în Africa de Sud au dus la descoperirea unor ouă de struț decorate, care datează de acum 65.000. Ouăle erau mai degrabă decorate prin linii simple decât încondeiate, așa cum se întâmplă în prezent.

În Antichitate, grecii și egiptenii antici obișnuiau să folosească ouăle în ritualuri religioase și să le vâneze în temple păgâne.

În timp, oul a devenit un simbol al Învierii. La fel cum Iisus Hristos a înviat din mormânt, oul a simbolizat începutul unei noi vieți.

În tradiția ortodoxă, ouăle sunt vopsite preponderent în roșu ca simbol al sângelui pe care Iisus l-a vărsat pe cruce. Tradiția vopsirii ouălor s-a transmis de la o generație la alta și a continuat până în secolul XXI.

În țările creștin ortodoxe, precum România și Grecia, oamenii ciocnesc ouă fierte și vopsite în zilele de Paște. În acest joc, cei doi implicați își spun: „Hristos a Înviat!” și „Adevărat a Înviat!”. Câștigătorul este cel al cărui ou nu se sparge. Acest joc pare să fi început în sudul Europei și s-a răspândit spre nord.

Cele mai complexe și mai elaborate modele ale încondeierii ouălor au fost găsite în Europa de Est, în țări precum Ucraina, Bulgaria sau România.

Înainte de a fi preluată de către creștini această tradiție, vopsitul ouălor era o practică întâlnită la chinezi, cu mii de ani în urmă. Ouăle sunt văzute ca un simbol al vieții, creației și fertilității, fiind oferite în China persoanelor apropiate. În ceea ce privește folclorul românesc, există mai multe semnificații ale faptului că vopsim ouăle de Paște.

Una dintre legende spune că Maica Domnului, care venise la fiul său răstignit, a adus un coș cu ouă, pe care l-a așezat lângă cruce. Ouăle s-au înroșit de la sângele care picura din rănilor lui Hristos. Iar în momentul în care Iisus a văzut acest lucru, se crede că a spus „De acum înainte, să faceți și voi ouă roșii și împetrișate întru aducere aminte de răstignirea mea, după cum am făcut și eu astăzi”.

Obiceiul de a încondeia oua are un rol esențial în menținerea identității culturale romanesti.Este o forma de arta populara care nu doar ca infrumusețeaza sarbatoarea Pastelui dar si aduce comunitati impreuna,in special in satele unde acest mestesug este trasmis ca o mostenire de familie.

In viata grădiniței acest obicei este realizat an de an prin activități distractive și educative.Acest obicei le oferă micuților oportunitatea de a-și exersa îndemnarea ,răbdarea și simțul estetic.

Printre beneficiile activității menționăm :

- Dezvoltarea creativității și a motricității fine.
- Invățarea tradițiilor.
- Socializare și cooperare .
- Stimularea răbdării și atenției.

Este foarte important să perpetuăm și să continuăm tradițiile românești în cadrul grădiniței oferind copiilor o experiență completă și memorabilă a Sărbătorii de Paște.

Bibliografie

1. Articol Nicoleta Olaru în „*Doxologia.ro*”
2. „*Ouale de Paști*” Artur Gorovei, Editura Paidela
3. Articol în scribd.com Ionel Chihai „*Datina ouălor de Paști la români și la alte popoare*”

TRADIȚII SI OBICEIURI PASCALE

Prof. înv. Preșc. ȘTIRBAN ALINA CRISTIANA
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”.Corabia,Olt

Învierea Domnului este cea mai importantă sărbătoare în calendarul creștin, fiind însoțită, în România, de numeroase tradiții și obiceiuri, unele dintre cele mai frumoase din lume, sărbătoarea Învierii este prilej de reunire a familiei în jurul mesei cu preparate tradiționale, este motiv de bucurie și de optimism.

Încă din Săptămâna Mare sau Săptămâna Patimilor, credincioșii respectă o mulțime de tradiții. În Joia mare, se face pasca, se face cozonac de Paște, dar este și ziua în care se vopsesc ouăle. Tradiția populară spune că ouăle vopsite în Joia Mare și mâncate de Paște apără de suferințe și necaz, iar coaja lor, îngropată în pământul pășunilor, apără vitele de deochi și de năpastă. Vinerea Mare mai este numită și Vinerea Patimilor, Vinerea Neagră sau Vinerea Seacă. Este ziua în care, conform tradiției, Iisus a fost răstignit și a murit pe cruce.

Conform tradiției, în anumite zone ale țării, la miezul nopții dintre zilele de sâmbătă și duminică, oamenii se trezesc din somn atunci când bat clopotele, se spală cu apă curată, își pun haine noi, iau o lumânare și merg spre biserică. În noaptea de Înviere, credincioșii obișnuiesc să meargă la biserică, să ia lumină și să cânte Învierea Domnului. Oamenii aduc acasă „lumina” – lumânarea aprinsă direct de la cea aprinsă de părinte în Altar – , unii obișnuiesc să facă o cruce mică pe pragul de sus al ușii gospodăriei sau pe peretele dinspre răsărit, afumându-l cu lumânarea, iar cei mai mulți păstrează lumânarea de la Paște și o aprind peste an, în cazul unor mari necazuri, boli sau în situația unor feneomene meteo extreme.

Tradiția mai spune că de Paște trebuie să îți înnoiești garderoba. Purtarea unor haine noi în duminica Învierii semnifică purificarea corpului și a sufletului. Un alt obicei, în prima zi de Paște, este ca, după ce s-au întors de la Înviere și iau anafura, toți ai casei trebuie să mănânce un ou roșu și pască: să fie curați ca pasca și sănătoși ca oul. Dacă prima persoană care îți intră în casă de Paște este bărbat, vei avea noroc tot anul. Oamenii obișnuiesc ca în prima zi de Paște să ia o linguriță de Paști, vin cu pâine sfințite, dimineața, înainte de micul dejun. Masa de Paște este construită în jurul preparatelor din carne de miel – ciorbă, friptură sau drob – simbolul Mântuitorului Iisus, care a fost sacrificat pentru a salva omenirea.

Lumina în Noaptea de Înviere are o însemnătate puternică în rândul credincioșilor și reprezintă un miracol, mai ales că Lumina Sfântă apare ca o minune la Sfântul Mormânt din Ierusalim. Este un simbol care semnifică puterea binelui în fața răului, biruința, credința și puterea de vindecare. Este modul prin care oamenii cred în miracole. Lumina Sfântă se ia de la biserică, în Noaptea de Înviere, și se aduce acasă cu ajutorul unei lumânări, care ulterior se păstrează, după ce flacăra s-a stins. De asemenea, de pe masa de Paște nu trebuie să lipsească nici lumânările aprinse, deoarece în felul acesta te vei bucura de unul dintre cele mai importante simboluri ale sărbătorii.

Datina spune că în a doua zi de Paște, finii se duc în vizită la nași, cu colaci, pască și ouă roșii, în timp ce copiii merg la părinți.

Dacă ouăle de Paște se înroșesc în Joia Mare, atunci se spune că acestea se vor păstra tot anul fără să se strice. Simbolul ouălor roșii vine de la patimile prin care a trecut Iisus Hristos, după ce a fost răstignit. Mama Mântuitorului a venit la crucea acestuia cu un coș cu ouă, care s-au înroșit de la sângele vărsat de Hristos. În prima zi de Paște este bine ca toată familia să mănânce din primul ou ciocnit, pentru a fi mereu împreună. Oul trebuie spart, curățat și împărțit de către capul familiei. Potrivit tradiției, ouăle se ciocnesc în prima zi numai „cap cu cap”, în a doua zi, „cap cu dos”, iar în a treia zi „dos cu dos”. Ouăle colorate în alte culori (galben, verde, albastru) vestesc bucuria primăverii. Cele colorate în negru simbolizează chinul și durerea pe care le-a suferit Hristos pe cruce dar. Ouăle încondeiate sunt simbolul Mântuitorului, care a ieșit din mormânt și a înviat, precum puiul din găoace.

Cele mai iubite tradiții pascale de copii sunt:

1. Vopsitul ouălor

Această tradiție este una dintre cele mai vechi și mai reprezentative tradiții pascale, răspândită în întreaga lume. Tradițional, ouăle sunt roșii însă ele pot fi pictate în mult mai multe culori și cu desene sau imprimeuri.

Un mod particular de realizare a ouălor este așezarea de fire de iarbă pe ouăle spălate, învelirea lor în tifon și fierberea lor în frunze de ceapă, turmeric, sfeclă sau varză roșie, care le va da culoarea maro-roșu, galben și albastru. Copiii adoră să strângă tot felul de frunze de prin grădină și să pregătească modelul care va fi imprimat pe ou.

2. Pasca

Pasca este un dulce tradițional care se consumă numai cu ocazia sărbătorilor pascale (de unde și numele). Este în fapt un dulce cu brânză și stafide, ornat, după priceperea fiecăruia, cu simboluri pascale realizate din baghete împletite din aluat (aluat de cozonac).

Știm cu toții că cei mici sunt foarte încântați de bucătărit așadar implicarea lor în realizarea cremei de brânză, în frământarea aluatului, în împletirea baghetelor din aluat vor fi cu siguranță primite cu entuziasm.

Mâncărurile tradiționale de Paște se duc, în multe zone din țară, la sfințit. Sunt puse frumos într-un coș, învelite cu ștergere brodate și sunt duse la biserică spre a fi sfințite, în diverse momente, în funcție de regiunea în care ne aflăm: în dimineața de Paști, în seara de Înviere.

3. Ciocnitul ouălor

Este un obicei care nu mai are nevoie de prezentare. După ce fiecare membru al familiei ia vin și pâine sfințite, aduse de la biserică, începe masa de Paști iar primul lucru este alegerea și ciocnirea ouălor. Fiecare participant la masă alege un ou pe care îl ciocnește cap-cap sau fund-fund cu un vecin de masă, nu înainte de a spune ”Cristos a înviat!” și răspunsul ”Adevărat a înviat!”

În familie se caută mereu cel mai voinic ou care este testat la fiecare masă, mai ales de către copii. Apoi, în timpul mesei, vorbim despre semnificația acestei sărbători și despre povestea obiceiurilor pascale.

a. Căutarea oușoarelor lăsate de iepurașul de Paști (”vînătoarea de ouă”)

Acest obicei este unul de tradiție foarte probabil saxonă (Germania). Fără a fi un obicei tradițional românesc este de departe unul din obiceiurile preferate de copii, cu atât mai mult cu cât ouăle fierte sunt înlocuite cu ouăle de ciocolată.

Se spune că iepurașul de Paște vine și lasă în grădină aceste ouă, simboluri ale fertilității, pentru a fi găsite de cei care locuiesc în zonă. În fapt, adulții ascund ouăle (nu foarte bine pentru a putea fi găsite ușor de cei mici) în prima zi de Paști și apoi invită copiii să le găsească.

Tot legat de simbolistica Pascale este obiceiul de a purta, în prima zi de Paște, haine noi. Aceste sărbători, care simbolizează renaștere și înnoire, sunt o ocazie de înnoire a vestimentației. Așa cum în mod tradițional moș Niculae aduce numai dulciuri, așa iepurașul aduce numai ouă și hăinuțe noi.

Sărbătorile Pascale și-au pastrat până în prezent farmecul și semnificația, fiind un moment de liniște sufletească și de apropiere de familie. Aceste sentimente este dat atât de semnificația religioasă, întotdeauna mai există o șansă de mântuire, cât și de tradiții.

TRADIȚII DE PAȘTE

**Prof. ȘULĂ SORINA-ANDREEA,
Grădinița Nr.42, Sector 1, București, România**

În România cele mai mari sărbători sunt Crăciunul (nașterea Domnului Iisus Hristos) și Paștele (învierea Domnului Iisus Hristos). Deoarece coincide cu primăvara este o sărbătoare mult așteptată, după lunga iarnă. Ziua de Paște este tot timpul duminică. Luni și marți este ziua a doua și a treia de Paște. Săptămâna de după Paște o numim „săptămâna Paștelui” sau „săptămâna luminată”. Luminată, deoarece înviind din morți, Iisus Hristos a luminat lumea. Săptămâna de dinaintea Paștelui se numește Săptămâna Patimilor. Tradiția de dinaintea de orice sărbătoare mare (Crăciun sau Paște) este de a te pregăti cu multă sârguință atât din punct de vedere spiritual (prin post) cât și din punct de vedere lumesc. Astfel că, în săptămâna Patimilor se terminau toate pregătirile. Locuințele trebuiau să fie îngrijite și curate, se pregăteau ouăle, se făcea pasca și se tăiau mieii. Tradiția spune că până înainte de joia mare bărbații lucrau munca câmpului. Odată cu joia mare, începeau și lucrările de pe lângă casă. Se tăiau mieii sau după caz purceii, se mătura curtea și strada din fața casei și se pregăteau hainele de sărbătoare. Frumusețea acestei mari sărbători este dată de tradițiile din diferite zone ale țării. De exemplu, în zona Banatului și zona Transilvaniei se crede că în joia mare nu ai voie să dormi ziua fiindcă cel care doarme va fi „leneș, puturos și netrebnic” tot anul. Orice om se zice că trebuie să aibă cel puțin o piesă vestimentară nouă în ziua de Paște și în vinerea mare se ține post negru, nu se mănâncă, nu se bea și nu se lucrează nimic.

Puțină lume știe însă că pasca este cea care a dat numele sărbătorii. Aceasta este coptura din făină de grâu, din aluat dospit, cu sare și lapte de vacă. Are forma circulară cu împletituri pe margine sau chiar pe mijloc. Împletiturile din mijloc au forma crucii, pe care a fost răstignit Iisus. Pasca se duce de sâmbătă în biserică, pentru a fi sfințită în dimineața Sărbătorii Pascale. Pasca se coace în joia mare sau sâmbăta, dinaintea de Paște. În Transilvania pasca se cocea miercuri și se sfințea la biserică în Joia Mare. De asemenea, înroșirea ouălelor provine din mai multe legende. Una dintre ele presupune faptul că Maria care s-a dus la Iisus când acesta era răstignit pe cruce iar în marea ei durere, Maria a început să plângă și a pus un coș cu ouă la picioarele lui Iisus. S-a scurs sânge pe ouă, așa că ele s-au înroșit. Văzând ouăle roșii Iisus a spus: „de acum să faceți și voi ouă roșii împetrișate în aducere aminte despre răstignirea mea”. Se zice că după învierea Mântuitorului, Maria a făcut ouă roșii și Pască pe care le-a împărțit fiecărui om pe care îl întâlnea pe stradă și-i zicea „Hristos a înviat!”. Un obicei care s-a păstrat doar în anumite zone ale țării este împetrișirea ouălor. Aceasta se face cu un instrument numit „chișiță” (sau pișiță). Procesul împetrișirii (a încondeierii) ouălor presupune decorarea cu modelele diferite. Desenele se fac cu chișița și cu ceară de albine. Ceara se pune într-un păhărel deasupra unei lumânări pentru a fi topită. Cu chișița se ia pe vârful acului ceara topită, după care se întinde ceara cu acul chișiții obținând modelul dorit. Motivele decorative folosite la încondeierea ouălor sunt multiple. Găsim o

varietate mare de brâuri care se desenează împrejurul oului. Alte motive sunt: crucea, furca, bradul, frunza stejarului, motive florale sau zoomorfe. În zilele noastre înroșirea ouălelor se face cu prafuri chimice. În anii de demult însă, înroșirea se făcea cu scoarță de arin roșu. Chiar și ciocnirea ouălelor presupune anumite tradiții, mulți cred că cei care ciocnesc ouă se vor întâlni pe lumea cealaltă. Atunci când două persoane ciocnesc ouă, ele își vor ura „Hristos a înviat” și „Adevărat a înviat”. Din acest motiv ei caută ca persoanele cu care ciocnesc să le fie prieteni.

În noaptea Învierii oamenii merg la biserică și asistă la slujbă. Cine nu merge se zice că se îmbolnăvește și petrece tot anul până la Paștele viitor în neajunsuri și boli. Una dintre datinile procesiunii este înconjurarea bisericii. Toți credincioșii au în mână câte o lumânare pe care o aprind de la flacăra preotului. Cei fără lumină se consideră a fi ticăloși și netrebnici. La finalul slujbei, preotul din ușa bisericii va oferi enoriașilor pască îmbibată în vin. Toate aceste tradiții diferă de la o zonă la alta. O credință larg răspândită în România este aceea că cei care pleacă din aceasă lume în ziua de Paște merg direct în Rai, porțile acestuia fiind deschise în această zi, și, de asemenea, având în vedere că cerurile se deschid, sufletele răposaților se întorc acasă, pentru a-i proteja pe cei dragi.

Sărbătoarea Învierii este prilej de reunire a familiei în jurul mesei cu preparate tradiționale, este motiv de bucurie și de optimism.

Bibliografie:

1. <https://www.travelguideromania.com/ro/traditii-de-paste/>

SERBAREA DE PAȘTI

Prof. TODOR ANA-ZORIȚA
Grădinița cu Program Prelungit „Palatul Fermecat” Reșița

EDUCATOAREA:

-Bine ați venit la serbarea noastră închinată celei mai mari sărbători creștine: Învierea Domnului nostru Isus Hristos. Prin Învierea Sa, Domnul Isus Hristos a biruit moartea și a dovedit că El este Fiul lui Dumnezeu.

BĂIEȚII: Un copil care trăiește, lângă Dumnezeu aproape
Crește, precum pomul crește
Lângă un izvor de ape.

FETELE: După cum o rămurică, răsădită din lăstare
Face crengi și se ridică înspre cer și crește mare
Are crengile bogate, chiar când crengile-s bătrâne
Și cu roade-mbelșugate, încărcată mereu rămâne.

TOTI: Tot așa și tu copile, de vei fi mereu cuminte
Te vei bucura de zile, vei fi plin de roade sfinte.

EDUCATOAREA:

-Vă propun un moment de evocare în proză a Învierii Domnului pe care o sărbătorim cu mare cinste și bucurie primăvara, în ziua de Paști:

„ Duminică dimineața, a treia zi de la punerea în mormânt a Domnului nostru Isus Hristos, când se lumina de ziuă, un mare cutremur a zguduit pământul. Îngerul Domnului a coborât din cer, a ridicat piatra de la intrarea în mormânt, a răsturnat-o la pământ și s-a așezat deasupra ei. Înfățișarea lui era ca fulgerul, iar îmbrăcămintea lui era albă ca zăpada. De frică, soldații care păzeau mormântul au căzut la pământ ca morți.

De-nvierea lui Hristos
Toți copiii îl ciocnesc
Și pe rând așa rostesc,
Cu suflet curat:
Hristos a înviat!

UN COPIL:

Astfel ei învață
Că oul este viață
Și coaja-i subțire,
E-a lumii iubire.

UN COPIL:

Ouă când ciocnim,
Noi mărturisim:
Viață în iubire,
Dor de mântuire.

UN COPIL: În ajunul Paștelui de Elena Farago

Ce bine-mi pare...Acuși e ziua
Când mă îmbrac frumos, curat
Și spun în loc de „Bună ziua”
Părinților, „Hristos a înviat!”

UN COPIL:

Și tot așa, de-acu-nainte,
Vreo nu știu câte săptămâni,
Căci eu sunt mic, dar sunt cuminte
Și știu ce sărbătoare vine.

UN COPIL:

Și știu „Hristos a înviat!” ce-nseamnă,
Căci am o mamă bună eu,
Ce-n toate serile mă-ndeamnă
Să mă închin lui Dumnezeu.

UN COPIL:

Știu „Tătăl nostru” și știu spune
Și alte rugă ce-mi plac nespuse
Și știu să cânt și-o rugăciune
Cu Învierea lui Isus.

UN COPIL:

La Paști, în loc de rugă ce
O spun la masă de-obicei,
O voi cânta frumos și tare
Să-i bucur pe părinții mei!

CÂNTEC: Hristos a înviat din morți/ Cu moartea pe moarte călcând...

UN COPIL:

Maica Sfânta Preacurata,
Lâng-o salcie s-a oprit
Și cu vocea îndurerată
Către salcie a grăit:

SFÂNTA MARIA:

Salcie, dacă ți-e milă
Apleacă-ți crengile în jos
Ca să fac și eu cunună

Pentru fiul meu Hristos.
Fiul meu e sus pe cruce,
În dureri și-n mare chin
Și cu dor la el m-aș duce
Cununa ca să i-o schimb.

UN COPIL:

Atunci salcia miloasă,
Crengile și-a aplecat,
Maica a făcut cunună
Și la Golgot' a plecat.

UN COPIL:

Dar iudeii nu voiră
O cunună fără spini,
Ei voiau ca El să moară
În dureri și-n mare chin.

UN COPIL:

De atunci, salcia miloasă
Nu s-a mai nălțat în sus,
A rămas tot aplecată
Ca să-l plângă pe Isus.

UN COPIL:

În primăvara visului curat,
Au înflorit și zarzării și merii
Și acum aflăm parcă întâia oară,
Cum că, de Paști, Hristos a înviat!

CÂNTEC: Blandul păstor

Bibliografie:

1. <http://www.google.ro/search>

OBICEIURI SI TRADITII DE PAȘTE PE ÎNȚELESUL COPIILOR

Prof. UNGUREAN LOREDANA
Școala Gimnazială Nr.27 Timișoara, Jud. Timiș

Orice copil trebuie să cunoască principalele tradiții și obiceiuri de Paște, deoarece îl ajută să perceapă și partea spirituală a acestei perioade, nu doar pe cea materială în care se primesc cadouri de la iepuraș și se ciocnesc ouă roșii. Este important să ajutăm copilul să pătrundă în spiritul sărbătorii pascale, explicându-i câteva tradiții și învățându-l să respecte câteva obiceiuri populare, pentru a trăi trup și suflet acest moment important din religia creștină. Înțelegând obiceiurile populare și tradiția acestei sărbători, copilul poate înțelege sensul înroșirii ouălor, a mersului la biserică după lumina sfântă sau a hăinuțelor noi pe care le poartă în Duminica Paștelui.

Nu îi vom pomeni de post, deoarece este prea mic să înțeleagă și nici nu este cazul, la vârsta lui, să respecte această datină. Dar îi putem explica că este săptămâna în care se face curățenie generală și se gătesc toate bunătățile de Paște, lucruri la care copilul poate ajuta din plin. De asemenea, îi putem spune că în Joia Mare din Săptămâna Patimilor se vopsesc ouăle roșii.

Sâmbătă noapte toată lumea merge la biserică, deoarece este momentul în care Domnul Iisus Hristos învie din morți, moment care este marcat de primirea Sfintei Lumini de la preot. Este chiar indicat să ducem copilul la biserică în noaptea Învierii, pentru a înțelege și afla mai multe despre momentul care marchează primirea Luminii în case și în suflete.

Îl vom învăța să cânte și tradiționalul "Hristos a înviat din morți!", care marchează bucuria învierii și începutul sărbătorilor pascale.

Ouăle roșii simbolizează sângele pe care Mântuitorul l-a vărsat pe cruce pentru omenire. Copilul trebuie să știe că ouăle se vopsesc în Joia Mare și se ciocnesc în Duminica Paștelui, ciocnitul ouălor marcând bucuria învierii Domnului.

Îi putem explica micuțului că se strigă "Hristos a înviat" și în momentul în care se ciocnesc ouăle, iar cel cu care ciocnește răspunde cu "Adevărat a înviat". Tradiția spune că persoana care "ciocănește" prima oul este întotdeauna cea mai în vârstă.

Hăinuțele noi cumpărate de Paște reprezintă respectul pentru această sărbătoare, pentru nou, iar tradiția spune că așa cum primăvara natura revine la viață, așa și noi trebuie să ne îmbrăcăm cu haine noi de Paște.

Tradițiile și obiceiurile de Paște sunt păstrate întocmai ca în trecut în diferite regiuni din România. Caracteristic pentru țara noastră în preajma Paștelui sunt ouăle încondeiate. Tehnica încondeierii este realizată în mod unic, iar acest meștesug se transmite din generație în generație.

În fiecare an, copiii așteaptă venirea iepurașului în noaptea Invierii Domnului. În ajunul zilei de Paște, ei culeg iarba, pentru a-i pregăti culcușul în care va lăsa cadourile. Aceasta este o tradiție frumoasă, întrucât ea aduce zâmbete și fericire pe fetele tuturor copiilor. Totodată, tradiția cere ca pe masa fiecărui român să fie ouă roșii, cozonacul tradițional și drobul de miel sărbătorind Învierea Domnului.

Se crede că este bine ca în dimineața de Paști să îți speli fața în apa neîncepută în care ai pus un ou roșu, o monedă și o frunză de urzică. Astfel, obrazii vor fi sănătoși și îmbujorați precum oul roșu, vei fi tare precum moneda și aspru precum urzica. În timp ce îți speli obrazul se spune: "Să fiu sănătos/ă și obrazul să-mi fie roșu ca oul; toți să mă dorească și să mă aștepte, așa cum sunt așteptate ouăle roșii de Paște; să fiu iubit/ă ca ouăle în zilele de Paște". În anumite zone ale țării, firul de urzică este substituit de un fir de iarbă, simbol al belșugului, iar moneda de un bănuț de argint, sugerând tot bunăstarea.

În vremuri de demult, în cea de-a doua zi de Paște, exista "obiceiul udatului": băieții obișnuiau să stropească fetele cu apă de la fântână. Se credea că tinerelor le va merge bine tot anul, vor fi frumoase și curtate de flăcăi care mai de care mai mândri.

Ca și în ziua de Revelion, dacă vrei să ai parte de un an benefic, prima persoană care îți trece pragul în ziua de Paște trebuie să fie o persoană de sex masculin.

Paștele este sărbătorit întotdeauna duminica.

Bibliografie:

1. Maria și Nicolae Zahacinschi, 1992, Ouăle de Paști la români, Ed. Sport-Turism, București;
2. Simion Florea Marian, 1994, Sărbătorile la români, Ed. Fundației culturale Române, București

OBICEIURI SI TRADITII DE PAȘTE PE ÎNȚELESUL COPIILOR TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE

Prof. ed. timpurie VASILACHE CRISTINA IRINA

Grădinița Nr. 191, Sector 3, București

Paștele este o sărbătoare religioasă anuală de primăvară cu semnificații diferite, întâlnită în iudaism și creștinism. Unele obiceiuri de Paști se regăsesc, cu semnificație diferită, în Antichitatea anterioară religiilor biblice, atingând astăzi o mare diversitate culturală, în funcție de particularitățile religiei adoptate. Reprezintă una dintre cele mai importante sărbători anuale creștine, care comemorează evenimentul fundamental al creștinismului, Învierea lui Iisus Hristos, considerat Fiul lui Dumnezeu în religiile creștine, în a treia zi după răstignirea Sa din Vinerea Mare.

Paștele este o sărbătoare mobilă. El cade în prima duminică de după prima lună plină după echinocțiul de primăvară. În ultimele două săptămâni înainte de Paști putem resimți, vedea împreună cu copiii pe cerul de seară, cum secera Lunii se umple de la o zi la alta cu mai multa lumină.

Paștele este precedat de cele 40 de zile de post, cu ultima perioadă Săptămâna Mare, Săptămâna patimilor. Aceasta se află sub semnul Calvarului și al morții pe cruce. Copiii învață să înțeleagă abia mai tarziu, pe măsură ce se maturizează, istoria Patimilor și Învierii lui Hristos. Putem trăi împreună cu copiii mai mici, pe înțelesul lor, Învierea, în natura ce se trezește.

Atmosfera deosebită, specifică unei sărbători, este influențată de anotimpul corespunzător. Când sărbătorim Paștele, natura începe să se deschidă din nou. Germeii noii vieți, care în perioada de odihnă de iarnă se aflau ascunși, se îngheșuie înspre forțele luminii în creștere. Deja vara trecută se puteau vedea limpede la arbuști și la copaci mugurii pregătiți pentru primăvară. Care dintre ei s-au desfăcut deja? Unde ne privesc deja plămânărici, amenone, splinuțe și alți mesageri ai primăverii dinspre pământ?

Bucuria căutării și găsirii forțelor naturii ce renaște aparține de Paști pentru copii, la fel cum aparține descoperirea ouălor de Paști.

Ouăle și Iepurașul care le aduce sunt simboluri ale Paștelui. Ele sunt imagini ale unui fundament Spiritual. Un obicei frumos de Paște este vopsirea ouălor. De obicei acetee sunt colorate în roșu dar și în alte culori. Copiii participă cu bucurie la aceste activități speciale, dând dovadă uneori de multă creativitate, reușind în felul acesta să decoreze foarte vesel, folosind sub îndrumarea educatoarei tehnici diferite.

În mai multe culturi vechi oul era considerat sfânt. În mitologiile Creației diferitelor popoare a fost venerat drept sursă a vieții. Oul este văzut drept simbol pentru viața ce se formează. Adesea erau îngropate ouă în locurile pentru care se implora binecuvântare, rodnicie sau însănătoșire.

Mesagerul pascal, cel ce aduce copiilor ouăle este Iepurele. Există interpretări care stabilesc o legătură între idealurile creștinismului și iepure. Ele rezultă din însușirile deosebite ale acestui animal. Iepurele poate fi simbolul unei ființe pașnice, care vede necazurile altora și adesea sare dezinteresat să le salveze.

O altă tradiție este coacerea cozonacului și a păștii. Pasca este un fel de prăjitură cu branză dulce și stafide. Ea este rotundă și foarte gustoasă.

Sambătă noaptea, oamenii merg la biserică pentru a alua lumină. Fiecare ia o lumanare aprinsă și o duce acasă. Duminică dimineața, toți se adună la masă. Ciocnesc ouă roșii și spun “Hristos a Înviat!” – “Adevărat a Înviat!”

Paștele este o sărbătoare a luminii, a iubirii și a familiei. Toți sunt mai buni și mai fericiți!

Bibliografie:

1. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Pa%C8%99ti>
2. Christiane Kutik, Eva – Maria Ott – Heidmann, CARTEA ANOTIMPURILOR

SEMNIFICAȚIA PAȘTELUI PE ÎNȚELESUL COPIILOR

Prof. înv. primar VOICU NORA DANIELA
Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Brăila

Dacă întrebi un copil ce este Paștele, probabil că printre singurele răspunsuri pe care le vei primi se numără "atunci când facem ouă roșii" sau "când vine iepurașul cu jucării". Dincolo de aceste lucruri, Paștele rămâne cea mai importantă sărbătoare religioasă a creștinătății. Are o încărcătură spirituală deosebită și este indicat să i-o transmiți și micuțului tău, cât mai pe înțelesul lui.

De Paști sărbătorim în primul rând învierea lui Iisus Hristos, fiul lui Dumnezeu, și a treia zi după răstignire (în Joia Mare). Acesta este evenimentul fundamental al creștinismului. Este destul de dificil să îi explici unui copil de șase anișori de ce anume a fost crucificat Iisus Hristos și cum a "inviat din morți", precum și multe alte informații strict religioase.

Cum explici pe înțelesul copiilor semnificația Paștelui?

Începe prin a-i împărtăși ce înseamnă în primul rând pentru tine aceasta sărbătoare. Poți să îi citești și citezi din cărți și Biblie, dar dacă micuțul tău nu observă implicarea ta și cât de mult te afectează pe tine, cum trăiești semnificația lui, nu îl va impresiona și nici nu se va arăta interesat.

Cea mai bună ocazie de a-i împărtăși această poveste este seara, în loc de povestea obișnuită de dinainte de culcare.

Reține că micuțul tău nu trebuie să știe toate detaliile Patimilor lui Hristos. Evită să pui accentul pe biciuire, pe cununa cu țepi care i-a fost pusă în cap sau pe răstignirea Lui pe cruce. Este important ca ei să știe că acesta a suferit și a murit, dar nu foarte detaliat.

Lasă-l să intervină și să îți pună întrebări. Dacă nu știi să răspunzi la o întrebare nu îl minți, te poți folosi de "Biblia pentru copii" pentru a-i citi câteva pasaje cu întâmplările cele mai importante. Aceasta îți poate fi de mare ajutor și un suport de bază pentru a găsi cuvintele potrivite. Aceste cărți sunt scrise într-un limbaj simplu și coerent adecvat capacităților de înțelegere ale copilului.

Axează-te mai mult pe momentul Învierii. Acesta este cel mai important lucru pe care trebuie să îl știe și să îl înțeleagă din ceea ce înseamnă Paștele.

Explică-i și de ce înroșim ouă pentru Paște. El trebuie să știe că nu este numai o activitate distractivă, ci că are și o semnificație spirituală. Există mai multe legende legate de acestea. Pe de-o parte se vesteste că atunci când Iisus a fost răstignit, sângele lui a curs peste câteva ouă pe care mama Sa, Sfânta Fecioară Maria, le avea într-un coș și acestea s-au înroșit. Alte legende spun că acestea sunt roșii pentru că simbolizează patimile și suferința lui Iisus.

Lumina din noaptea de Înviere este un alt simbol de care copilul tău trebuie să știe. Pe măsură ce crește îl vei lua cu tine și cu întreaga familie la slujba de Înviere din noaptea de Sâmbătă spre Duminica Paștilor și va vedea că la un moment dat toate persoanele de acolo vor urma îndemnul preotului "Veniți de luați lumină" și vor aprinde lumânărilele din jur. Explică-i copilului tău că fiecare lumânare aprinsă în acea noapte la Biserică reprezintă simbolul Învierii Domnului Iisus Hristos. Sau, mai pe înțelesul lui, spune-i că reprezintă momentul în care binele învinge răul, așa cum a învățat el din povești.

Implică micii școlari în activități și pregătiri pentru Paști. Fie că e vorba de curățenie, gătit sau vopsit ouă ori de jocuri și jucării cu specific, toate reprezintă ocazii minunate pentru ca micuții să învețe semnificația acestei sărbători. Implicarea copilului în realizarea de crafturi, felicitări și decorațiuni pentru casă servesc aceluiași scop.

Trebuie să recunoaștem că, deși iarna are farmecul ei grație zăpezii care transformă orice peisaj într-un tablou feeric și sărbătorii de Crăciun care ne îndeamnă să fim mai buni,

primăvara este de departe cel mai frumos anotimp. Primăvara, natura renaște, iar sărbătorile de Paști reprezintă momentul perfect pentru a încerca ceva nou.

Ce-ar fi dacă, în locul vechilor activități, ai propune o nouă tradiție, invitând toți copiii din bloc la o petrecere la curte sau în parc? Nu-ți trebuie decât un pic de timp liber și câteva jocuri de societate, pentru a păstra atmosfera animată.

Exercițiu de memorie cu ouă de plastic

Iată o activitate amuzantă și delicioasă, la propriu, pentru care ai nevoie doar de jeleuri, niște ouă din plastic și un cronometru. Înainte de toate, desfășura punga cu jeleuri și roagă-i pe cei mici să te ajute să faci perechi, în funcție de culoare și formă. Desfășura apoi ouăle de plastic în jumătăți și așază-le pe o masă. Sub fiecare jumătate de ou, pune câte un jeleu, apoi roagă copiii să descopere perechile, ridicând câte două jumătăți de ou deodată. Pornește cronometrul și dă startul la meci. Câștigătorul poate mânca toate perechile de jeleuri pe care le-a descoperit.

Aruncatul ouălor la coș

Cei mici vor adora acest joc. Un jucător ține pe cap o găletușă sau un coș, în timp ce restul jucătorilor încearcă să arunce la coș un număr cât mai mare de ouă decorative.

Vânătoarea de obiecte de Paști

Înainte de a da startul la distracție, adună într-un coș seturi de câte două obiecte tradiționale de Paști, cum ar fi două ouă roșii sau doi iepurași de ciocolată. Ascunde apoi obiectele prin diferite colțuri ale camerei, sub perne, prin setare sau dulapuri ori prin alte locuri tainice. Împarte jucătorii în două echipe, dă-le un coș de Paști și o listă cu indicii sau detalii despre obiectele pe care trebuie să le găsească. La fel de bine poți să lași indicii suplimentare în locurile în care ai ascuns o parte din obiecte. Echipa câștigătoare este cea care găsește prima toate obiectele.

Cursa cu saci "Țopăitul iepurelui"

Ce copil nu s-ar amuza dacă l-ai pune să se ia la întrecere cu alți copii, alergând într-un sac? Sugerează-le celor mici să denumească cursa cu saci "Țopăitul iepurelui" și vezi cum se descurcă. Se va lăsa garantat cu o explozie de energie.

Prinde coada iepurasului

Acest joc tradițional de Paști este un fel de "baba-oarba" cu iepurasi. Lipește pe un perete un afiș cu un iepuraș cu coada pufoasă. Pentru ca cei mici să-i poată pipăi codița, lipește pe desen câteva bile de vată. Leagă-i apoi la ochi cu o eșarfă și dă-le drumul să prindă iepurele de coadă.

Plimbă oul cu nasul

Acest joc va provoca multe chicoteli. Obiectivul jocului este foarte simplu: trebuie să miști oul cu ajutorul nasului și să-l duci din punctul A în punctul B, contra cronometru.

Cursa cu ouă

Fiecare copil va primi câte un ou vopsit de Paști, pe care trebuie să-l aducă de la linia de start până la linia de sosire, fără să-l spargă și fără ajutorul mâinilor. Îl pot împinge cu o lingură, cu ajutorul picioarelor sau cu nasul, stând în genuchi și sprijinindu-se pe coate.

Aruncatul ouălor

Pentru acest joc, poti folosi ouă de decor (din lemn). Aranjează la distanțe diferite mai multe găletușe de dimensiuni variate. Fixează un scor pentru fiecare găletușă. Scorul cel mai mare îl va avea găletușa situată cel mai departe de locul în care stai. Organizează apoi o întrecere: cine nimereste să arunce cele mai multe ouă în găletușe.

Bibliografie:

1. www.copilul.ro

**„BOBONILĂ ȘI COMOARA DE PAȘTE”
O aventură cu Prințesa Maia și cățelușa Luna**

**Prof. ed. timpurie VRĂJITORU ALEXANDRA-ȘTEFANIA
Grădinița nr. 191, Sector 3, București**

Într-o dimineață senină, Bobonilă s-a trezit speriat:

— Vai de urechile mele! Coșul cu ouă vopsite a dispărut!

Tocmai atunci a sosit Prințesa Maia, o fetiță veselă și curajoasă, care locuia în Castelul Curcubeului. Ea a venit însoțită de cățelușa ei jucăușă, Luna, o dulceață de cățeluș cu urechiușe catifelate și ochi strălucitori.

— Nu-ți face griji, Bobonilă! — a spus Maia. Împreună, vom găsi ouăle dispărute!

— Ham! Eu le adulmec! — a lătrat Luna, dând din codiță.

Cei trei prieteni au pornit prin pădure, pe lângă tufe de liliac și prin poieni cu iarbă moale. Luna a mirosit aerul și a început să alerge:

— Ham-ham! Pe aici!

Au ajuns într-o poiană unde stătea o veveriță poznașă, care ronțăia o coajă de ou roșu.

— Veveriță, ai văzut cumva un coș cu ouă de Paște? — a întrebat Bobonilă.

— L-am văzut, l-am văzut! — a zis veverița chicotind. Un vânt năstrușnic a zburat coșul tocmai până în Grădina Curcubeielor!

Cu ajutorul veveriței, cei trei prieteni au ajuns la Grădina Curcubeielor, unde au găsit coșul, dar... ouăle erau împrăștiate peste tot! Sub lalele, prin tufe de zambile și chiar într-un cuib de păsărele!

Au început să le adune cu grijă. Luna le scotea cu boticul dintre flori, Maia le pune în coș, iar Bobonilă le număra.

— Gata! Toate sunt la locul lor! — a spus Maia zâmbind.

— Mulțumesc, dragii mei! — a spus Bobonilă. Datorită vouă, toți copiii vor avea ouă colorate de Paște!

În acea seară, au făcut o petrecere în pădure, cu dansuri, cântece și cozonac pufos. Iar Bobonilă, Maia și Luna au devenit cei mai buni prieteni din lume.

Și-au trăit fericiți, așteptând cu bucurie următorul Paște.

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE PAȘTE

**Prof. ZAMFIR MARIANA,
Grădinița Nr.185, Sector 3, București**

Pornind de la faptul că ”natura inspiră și daruiește” putem spune că primăvara ne umple sufletul de fericire, de frumusețe, prin bogăția culorilor florilor ce își deschid petalele în acest anotimp când natura se trezește la viață. Paștele este una dintre sărbătorile cele mai importante ale romanilor, când sărbătorim învierea Domnului Isus Hristos, iar copiii de astăzi așteaptă mai nou iepurașul cu cadouri.

Tradițiile românești constituie una dintre valorile inegalabile și incontestabile ale poporului nostru și nu trebuie să lăsam timpul și evenimentele lumii moderne să ne facă să le uităm: „Pe-un picior de plai, pe-o gură de rai”, ne-am născut și trăim, iar datoria noastră morală este de a păstra și a cultiva în sufletele generațiilor ce ne urmează dragostea pentru valorile ce ne definesc, avem datoria de a arăta și altora frumusețile fizice și bogăția morală a țării noastre.

In opera sa Vasile Alecsandri spunea „poti sa cutreieri lumea toata si sa te minunezi de rezultatele civilizatiei, dar nimic nu-i mai fermecator decat coltul de pamant pe care te-ai nascut,,.

Tradițiile, obiceiurile, portul și folclorul sunt comori inestimabile ce definesc un popor, facându-l unic, statornic și nemuritor în ciuda trecerii timpului.

Intr-o lume a informatizării, a vitezei și a noului în care de cele mai multe ori se promovează kith-ul, adevăratele valori culturale, comori inestimabile ale unui popor încep să se piardă, să se uite.

Prescolarii posedă puține informații despre viața religioasă și despre biserică. Familiile, ocupate doar cu asigurarea bunăstării financiare, le oferă copiilor exemple de comportamente, dar fără explicații suplimentare.

Copiii cunosc sărbătorile creștinești doar pentru faptul că de Crăciun vine Moș Crăciun, iar de Paști vopsesc ouă și vine iepurașul. Implicarea bisericii și a preotului oferă prescolarilor posibilitatea de a primi informații religioase cu privire la semnificațiile acestor sărbători religioase, cu obiceiurile și tradițiile specifice.

Dacă se implică în activități creștinești, copiii înțeleg că trebuie să fie buni, curăți sufleteste, iubitori, prietenoși, cinstiti, înțelegători și milostivi față de ceilalți. Ei trebuie să fie ajutați să-și deschidă mintea și sufletul spre credință. Copilăria este universul în care imaginația nu are limite, iar fericirea este surprinsă în cele mai neașteptate lucruri. Jocurile și distracțiile sunt mai intense la vârstele copilăriei.

Costumele populare îmbracate de copii cu multă plăcere dau un aspect sărbătoresc și-i emoționează pe micuți. Costumul popular constituie un prețios document istoric și etnografic, reflectând gustul și concepțiile etico-sociale ale locuitorilor acestor meleaguri. Costumul popular, o îmbinare a sobrietății și măiestriei artistice în alternanță de culori, este socotit de mulți specialiști ca cele mai frumoase. Noi cadrele didactice, urmăm să facem cunoscute copiilor tradițiile și obiceiurile strămoșești, ele creează atmosfera de bucurie, optimism, atât de necesară copilăriei și lasă micuților impresii adânci. Este necesar de a-i învăța pe copii de la vârste fragede cu folclorul românesc, cu felul de a „juca”, așa cum jucau bunicii și strabunicii lor, pentru a-i determina să fie mandri că sunt români.

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, reprezintă vârsta inocenței și a purității. Jocul, joaca sunt elemente caracteristice copilăriei, ele îi dau farmec, reprezentând o modalitate prin care copiii pot descoperi lumea inconjurătoare și totodată minunatele clipe de fericire pe care această vârstă le poate oferi. Inocența care însoțește vârsta copilăriei surprinde mereu prin suras și candoare. În primul rând, copilăria este o stare fără vârstă, ea ține de infinit, este singura care contopeste întregul univers inconjurător. Acum este perioada în care sufletele noastre sunt cu adevărat libere să cerceteze, să experimenteze, acum ne clădim întregul sistem de valori, ne conturăm personalitatea și acum capătăm cele mai frumoase amintiri ce ne vor însoți pe tot parcursul vieții. Copiii scapă de inhibiții și intra în rol cu foarte multă dezinvolțură și mare plăcere.

Folclorul este depozitarul de tradiții, obiceiuri și artă în care se regăsesc rădăcinile poporului, istoria și specificul său. Dar din păcate, în mediul urban, stresant și alert, puțini sunt cei care se apleacă cu răbdare asupra „lăzii de zester”, a românilor. Copiii de la oră abia dacă mai știu câte ceva despre tradiții și obiceiuri, astăzi fiind pe cale de dispariție.

Multe din tradițiile noastre se pierd sau se amestecă cu altele din alte țări și este frumos că să ne amintim obiceiurile noastre vechi de Paști, care ne reprezintă și să le transmitem mai departe generațiilor următoare. Pastele au semnificație strict religioasă, și anume aceea de înviere a Domnului Isus Hristos, dar este asociat cu diferite obiceiuri și credințe care se transmit an de an de la o generație la alta, sporind farmecul și frumusețea sărbătorii de Paște. În unele regiuni cum ar fi Transilvania și Bucovina în a doua zi de Paști are loc stropitul fetelor de către băieți cu apă, iar în Banat și Transilvania în zilele noastre mai modern se stropesc fetele cu

parfum în loc de apă. În zona Sibiului se împodobește de Paști un pom în care se pun ouă în loc de globuri, iar în Maramureș se anunță prin vecini învierea Domnului. În Moldova sunt alte obiceiuri, aceasta se mandrește cu bogăția tradițiilor, a artei populare, cu tradiții care se respectă cu sfinte în apropierea sărbătorilor Pascale când au loc o serie de ritualuri și obiceiuri transmise din moși-stramosi, mersul la slujba de înviere de la miezul nopții când se aduce acasă lumina sfântă care are rolul de a feri de rele casele gospodărilor, sunt respectate mesele îmbelsugate cu ocazia Sfintei Sărbători a Pastelui cu bucate tradiționale cum ar fi: ouă roșii, pasca, drob, cozonac. În Bucovina există obiceiul Impistritul ouălelor și pentru a nu se piardă acest obicei, oamenii cu multă răbdare își învătă copiii acest meșteșug de încondeiere a ouălelor. Dar tradițiile și obiceiurile diferă de la o zonă la alta, cum spune și vorba ”cate bordeie, atatea obiceiuri” unele sunt cele din Oltenia, altele cele din Banat, fiecare având frumusețea și unicitatea originalității lor. Aceste tradiții și obiceiuri fac parte din viața romanilor, sunt momente de purificare a sufletului și apropiere de Dumnezeu, de veselie și fericire, de întregire a familiei și apropiere între generații. Există în Moldova o serie de tradiții și obiceiuri populare, pe care oamenii le mai păstrează și astăzi, dar multe dintre ele tind să se piardă odată cu trecerea anilor, trăind într-o lume a ”vitezei” și a noului

Acestea sunt câteva tradiții și obiceiuri românești care încep din păcate a fi uitate sau se pierd.

Bibliografie:

1. Chateau Jean-*Copilul și jocul*, 1970, Editura Didactică și Pedagogică București
2. Elkonin D.B-*Psihologia jocului*, 1980, Editura Didactică și Pedagogică București
3. Ezechil Liliana, Paisi-Lazarescu Mihaela-*Laborator prescolar*, 2001, Editura V&I Integral București

TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE ÎN DOBROGEA

Prof. ZANFIR FLORI-GEORGIANA
Gpp „Perluțele Mării”, Constanța

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători creștine. Ea marchează Învierea Domnului Iisus Hristos, care a murit pentru noi și a înviat a treia zi, aducând speranță și lumină în sufletele oamenilor. În această perioadă, creștinii țin post, merg la biserică și se pregătesc sufletește pentru marea sărbătoare. În noaptea de Înviere, credincioșii primesc lumină de la preot și rostesc cu bucurie: „Hristos a înviat!” – „Adevărat a înviat!”.

Tradițiile de Paște sunt frumoase și pline de semnificații. Ouăle roșii simbolizează viața și jertfa lui Iisus, cozonacul și pasca ne adună la masă în familie, iar clopotele bisericilor vestesc victoria binelui asupra răului.

Paștele este o sărbătoare a iubirii, a iertării și a speranței. Este un moment în care ne bucurăm alături de cei dragi și ne amintim cât de important este să fim buni unii cu alții.

Sărbătoarea de Paște este una dintre cele mai importante sărbători creștine, celebrată în amintirea Învierii lui Iisus Hristos din morți, după ce a fost răstignit. Ea simbolizează biruința vieții asupra morții și a binelui asupra răului.

Elemente esențiale ale Pastelui:

- Postul Pastelui (sau Postul Mare) – o perioadă de 40 de zile de pregătire spirituală prin rugăciune și abținere de la anumite alimente și comportamente.
- Săptămâna Patimilor – ultima săptămână din Post, care include Joia Mare (reamintește Cina cea de Taină) și Vinerea Mare (ziua Răstignirii lui Iisus).

- Noaptea de Înviere – credincioșii merg la biserică pentru slujba de Înviere, unde primesc Lumină și rostesc salutul: „Hristos a înviat!” – „Adevărat a înviat!”
- Masa de Paște – după slujbă și în zilele următoare, oamenii se adună în familie și servesc bucate tradiționale: ouă roșii, cozonac, drob, friptură de miel etc.
- Ouăle roșii – simbolizează sângele lui Hristos și viața nouă. Se ciocnesc într-un ritual plin de semnificații.

În Dobrogea, ca în multe alte regiuni ale României, sărbătorile pascale sunt marcate de o serie de tradiții și obiceiuri care îmbină influențele ortodoxe cu specificul local, dar și cu moșteniri multiculturale (greci, turci, tătari, aromâni etc.). Iată câteva dintre cele mai cunoscute tradiții și obiceiuri:

Paștele este una dintre cele mai importante sărbători din calendarul creștin-ortodox, iar în Dobrogea, această perioadă este încărcată de tradiții, obiceiuri și simboluri care reflectă bogăția culturală a regiunii. Aici, pe tărâmul dintre Dunăre și Mare, conviețuiesc de secole români, aromâni, turci, tătari, lipoveni și bulgari, iar acest amestec de culturi își pune amprenta și asupra modului în care este sărbătorit Paștele.

În Săptămâna Mare, mai ales în Joia și Vinerea Mare, gospodăriile dobrogenilor sunt pline de forfotă. Curățenia generală este o tradiție de neînlocuit, iar femeile se ocupă de vopsirea ouălor – în special în roșu, simbol al sângelui lui Hristos, dar și în alte culori, în funcție de preferințe sau tradiții locale.

Pe masa de Paște din Dobrogea se regăsesc preparate specifice regiunii, cum ar fi ciorba de miel cu leuștean, drobul, friptura de miel, dar și plăcinte aromâne, pască cu brânză dulce sau cozonaci cu nucă. În zonele de pescari, nu lipsesc nici preparatele din pește, ceea ce oferă un plus de autenticitate meniului pascal.

Ca în întreaga țară, Slujba de Înviere este un moment profund spiritual. Oamenii merg la biserică cu lumânări, rostind cuvintele „Hristos a Înviat!” și „Adevărat a Înviat!”. În comunitățile mixte, respectul dintre credincioși este evident: chiar dacă nu toți sărbătoresc Paștele, spiritul sărbătorii este simțit de toți.

Copiii se bucură de tradiționala ciocnire a ouălor, uneori transformată într-un mic concurs pentru a descoperi „oul cel mai tare”. În satele cu populație aromână, a doua zi de Paște se țin petreceri, dansuri și jocuri populare. Aceste evenimente devin prilej de întâlnire între generații și de păstrare a tradițiilor.

Ceea ce face Paștele din Dobrogea cu adevărat special este spiritul de conviețuire pașnică și diversitatea culturală. În această regiune unică, tradițiile pascale nu sunt doar despre obiceiuri, ci despre comuniune, identitate și respect pentru moștenirea strămoșească.

Bibliografie:

1. *Sfintele Paști*. crestinortodox.ro.
2. Simion Florea Marian, *Sărbătorile la români*, vol.II, Editura Fundației Culturale Române, București, 1994.

LUMINA ÎNVIERII – OBICEIURI ȘI TRADIȚII DE PAȘTE ÎN ROMÂNIA

Prof. ed. timpurie ZĂRNĂ ANDREEA
Grădinița Nr.191, Sector 3, București

Paștele este una dintre cele mai mari și mai luminoase sărbători ale creștinătății. El aduce împreună familia, credința și tradițiile, oferind oamenilor bucuria reînnoirii sufletești. În cultura

românească, această sărbătoare are un loc aparte, pentru că este încărcată de obiceiuri străvechi, de simboluri și de gesturi care dau sens și frumusețe vieții de zi cu zi. Paștele nu este doar un eveniment religios, ci și o sărbătoare a comunității, a legăturilor dintre oameni și a speranței.

Obiceiuri religioase

Săptămâna Mare, care precede Paștele, este un timp al liniștii, al postului și al rugăciunii. Credincioșii participă la denii și la slujbele din biserici, retrăind prin cântări și rugăciuni patimile și jertfa Mântuitorului. Vinerea Mare, zi de tristețe și reculegere, amintește de răstignirea lui Iisus, iar sâmbăta se pregătește pasca și se împodobesc coșurile cu bucate tradiționale. Noaptea Învierii este momentul cel mai așteptat: bisericile se umplu de oameni care primesc Lumina Sfântă și o duc acasă, pentru a aprinde candela credinței.

Simboluri pascale

Ouăle roșii sunt cel mai cunoscut simbol al Paștelui. Roșul amintește de sângele vărsat de Hristos, dar oul este și simbol al vieții, al renașterii și al începuturilor. În multe sate, femeile încă încondeiază ouă cu motive tradiționale: soarele, frunza, spicul sau crucea. La masa pascală, pasca, cozonacul și mielul sunt preparatele specifice, fiecare cu o semnificație aparte: pasca, simbol al purității și credinței; mielul, imagine a jertfei; cozonacul, expresie a belșugului și bucuriei.

Tradiții populare

În ziua de Paște, oamenii se salută cu formula „Hristos a înviat!” – „Adevărat a înviat!”, un salut care unește suflete și reamintește de esența sărbătorii. Ciocnitul ouălor este un obicei plin de bucurie, mai ales pentru copii, care cred că oul cel mai rezistent aduce noroc. În multe sate, oamenii poartă haine noi sau tradiționale, considerând că astfel își înnoiesc viața și gândurile.

Tradiții regionale

România este foarte bogată în obiceiuri pascale. În Transilvania, în prima zi de Paște, băieții merg să le stropească pe fete cu parfum, pentru a le aduce frumusețe și sănătate. În Bucovina, ouăle încondeiate sunt adevărate opere de artă, transmițând mesaje prin simboluri vechi de sute de ani. În Maramureș, oamenii se adună la biserică îmbrăcați în costume populare și continuă sărbătoarea prin joc, cântec și voie bună.

Semnificația sărbătorii

Dincolo de bucate, haine noi și obiceiuri, Paștele are o semnificație profundă: el aduce speranță și credința că binele învinge răul, iar viața biruie moartea. Este sărbătoarea care adună familiile la un loc, unește comunități și le oferă prilejul de a reflecta la valorile esențiale: iubire, iertare, solidaritate.

Concluzie

Paștele este o sărbătoare a luminii și a bucuriei. Obiceiurile și tradițiile care se păstrează până astăzi dau culoare și profunzime acestei perioade, iar prin ele românii își transmit din generație în generație credința și identitatea culturală. Fiecare ou încondeiat, fiecare pască, fiecare „Hristos a înviat!” rostit la masa pascală este o mărturie a legăturii dintre trecut și prezent, dintre oameni și divinit

